J
O FUGĂ
DAMEN TANGO
NEMIRA

DINAH JEFFERIES s-a născut în Malaysia, în 1948, iar la opt ani s-a mutat în Anglia. De-a lungul timpului, a călătorit mult şi a rămas foarte ataşată de cultura sud-asiatică. A studiat literatura engleză la Birmingham College of Art şi apoi la University of Ulster. în 2013 i sa publicat primul roman, The Separation, căruia i-au urmat bestsellerurile Soţia plantatorului de ceai (Nemira, 2017; The Tea Planter's Wife, 2015), Fiica negustorului de mătase (Nemira, 2018; The Silk Merchant's Daughter, 2016), înainte de ploi (Nemira, 2018; Before the Rains, 2017), Văduva de safir (Nemira, 2020; The Sapphire Widow, 2018), Sora dispărută (Nemira, 2021; The Missing Sister, 2019), Contesa din Toscana (Nemira, 2020; The Tuscan Contessa, 2020). Cărţile ei au fost traduse în peste 30 de limbi.

DINAH

JEFFERJ ES PALATU L ascuns

„În onoarea bravului ei popor, confer Crucea lui George insulei-fortăreaţă Malta, ca să stea mărturie pentru eroismul şi devotamentul care va dăinui mult timp în istorie.”

Regele George al Vl-lea

15 aprilie 1942

Malta, colonie a coroanei britanice, a fost o fortăreaţă militară navală şi unica bază Aliată între Gibraltar şi Alexandria, Egipt. între iunie 1940 şi octombrie 1942, insulele malteze au trecut prin peste 3 000 de raiduri aeriene ale Germaniei naziste şi Italiei fasciste.

Submarinele

Axei au atacat, de asemenea, convoaiele britanice, împiedicând astfel livrarea de hrană şi de alte provizii vitale către insulă. Garnizoana Aliată şi locuitorii Maltei au rezistat în faţa încercărilor de a-i face să se predea prin înfometare sau bombardare – în consecinţă, Axa nu a reuşit să le smulgă Aliaţilor baza navală-cheie din Mediterana. în ciuda lipsurilor suferite, populaţia maltezã a rezistat cu curaj în faţa bombardamentelor. Din acest motiv regele George al Vl-lea a acordat Maltei şi locuitorilor ei Crucea lui George, în semn de recunoaştere a bravurii de care a dat dovadă întreaga naţiune.

PROLOG

La bordul unui vapor cu aburi pe Adriatica

Femeia de pe punte s-a uitat în sus când vreo zece păsări de mare obraznice au ţipat şi au hohotit batjocoritor. Proasto! Eşti o proastă. Proasto, croncăneau repezindu-se spre ea. S-a ferit, a ridicat mâna să se apere, dar vântul era cel care o trăgea de păr, nu păsările. A înghiţit în sec, simţind pe limbă gustul puternic de sare, cu un iz de alge. Oare era în siguranţă? Se aruncase orbeşte să se îmbarce pe acest vapor în Siracuza şi, cu cât înainta mai mult, cu atât mai departe i se părea că este locul acela sigur. S-a uitat la oceanul schimbător. Asta îşi dorise, nu?

Soarele a început să coboare şi vaporul s-a apropiat de ţărm. S-a ţinut strâns de balustradă şi s-a aplecat peste ea cât a avut curaj, fascinată de ceva care se mişca în apa violetă.

A închis ochii, simţind briza care îi răcorea obrajii încinşi.

y

Păsările de mare au ţipat din nou. A ridicat capul, a deschis ochii şi şi-a îndreptat spatele. De cât timp se ţinea aşa de balustradă, ascultând glasurile mării? Pentru că acum, când soarele se scufundase, în sfârşit, în ocean, cerul se întunecase până la un indigo intens şi

catifelat, cu aşa de multe stele, că i se tăiase respiraţia. Şi chiar în faţa ochilor ei, pe când vaporul aluneca spre insulă, o scenă strălucitoare se desfăcea, ca şi cum chiar s-ar fi tras o cortină din faţa unei lumi feerice. Vrăjită de priveliştea apelor din Grand

Harbour, care dansau cu luminile reflectate de la sutele de ambarcaţiuni, şi-a strâns mâinile în jurul trupului şi s-a întors spre tovarăşul ei.

— O sa fie bine, a şoptit ea. Eu o să fiu bine.

CAPITOLUL 1

Florence

Anglia, sfârşitul lui august 1944

Jack a înjurat în surdină, strângând din ochi de durere în timp ce încerca sa forţeze fereastra să se închidă, şi Florence a tuşit cu gâtul uscat şi dureros* înţepenită complet, fereastra a rezistat şi fumul negru şi înecăcios a continuat să intre pe ea.

— N-are rost, a murmurat ea. Păstrează-ţi puterile.

— O să se împrăştie când ieşim din tunelul ăsta nenorocit, a spus el.

Ea a dat din cap, s-a rezemat de peretele vagonului şi s-a lăsat să alunece pe podea, unde şi-a sprijinit fruntea pe genunchii strânşi la piept, îmbrăţişându-şi gleznele. Orice ar fi făcut, numai să scape de miros. Nu doar de mirosul de motor, dar şi de izul acru de trupuri nespălate şi de tutun ieftin care plutea în nori albastri-cenusii în tot trenul şi li se lipea de păr şi de haine. Aşezată aşa pe coridor, boţită, murdară şi străduindu-se să nu respire, Florence se simţea sfârşită, nu tocmai capabilă să scape de spaima care i se instalase în capul pieptului.

Stăteau blocaţi în penumbra tunelului de mai bine de trei sferturi de oră şi încă aveau de prins un tren înainte ca măcar să viseze să ajungă în gara Exeter, unde spera că tatăl lui Jack îi mai aşteaptă.

în final a venit o zguduitură care îţi zdruncina oasele.

Florence a ridicat capul şi i-a prins privirea lui Jack. El a dat din cap când s-au auzit un şuierat ascuţit şi strigătele înăbuşite de bucurie ale pasagerilor obosiţi pe când roţile s-au învârtit, zăngănind şi hodorogind în timp ce trenul prindea viaţă. Un impiegat subţirel, îmbrăcat în uniformă, a sărit peste cei trei sau patru soldaţi întinşi pe jos, pe jumătate adormiţi, cu mormanul de raniţe blocând coridorul. Bombănind în surdină, şi-a făcut loc cu coatele prin grupul de civili înghesuiţi de lângă Jack şi Florence, după care s-a împiedicat de picioarele mari ale lui Jack, încălţate cu bocanci.

— Westbury, a strigat el după ce şi-a îndreptat spatele şi s-a uitat urât la ei. Coborâţi pentru Exeter.

Era numai bine că avea o voce aşa de puternică. Nu era doar un mod de a te descărca, dar în plus toate indicatoarele din gări fuseseră scoase – aşa că dacă nu erai din zonă n-aveai idee unde te afli.

Jack s-a strâmbat când, la scurt timp după asta, trenul a oprit în gara Westbury.

— Normal, a spus el când s-a ridicat de unde se aşezase lângă Florence, pe podea. Dacă ştiam că suntem aşa de aproape, puteam să coborâm naibii şi să mergem pe jos.

— Eu nu cred că am sa mai merg pe jos nicăieri, niciodată, a spus ea – şi vorbea serios.

El i-a zâmbit compătimitor. Nici pentru el nu

era uşor, în timpul fugii lor, traversând munţii Pirînei, amândoi se răniseră. Când ea căzuse rău, Jack se întinsese s-o prindă, agravând serios o rană mai veche, pe care o căpătase după aterizarea proastă cu paraşuta în Dordogne. Ea îşi simţea picioarele moi ca de cauciuc; el avea braţul bandajat. Bună pereche mai făceau.

Când s-au alăturat mulţimii care se înghesuia spre uşa deschisă, oamenii se îmbrânceau şi se împingeau, disperaţi să iasă din trenul fierbinte şi să ajungă unde voiau să ajungă. Soldaţii osteniţi, care visau să-şi revadă rudele, oricât de puţin, se înviorase ră, dar surorile medicale istovite, îmbrăcate şi acum în uniformă, priveau drept înainte cu ochii goi. Toţi erau cenuşii şi traşi la fată.

— Peronul pentru Exeter? l-a întrebat Jack pe un paznic de peron cu faţa roşie şi acesta i-a spus pe unde să o ia.

Când mulţimea nu mai avea mult până la trenul de Exeter, care aştepta, Florence a auzit în spatele ei doi bărbaţi vorbind într-o limbă străină. A înlemnit, iar Jack, observându-i tulburarea, a luat-o de cot şi a împins-o în fată.

— E în regula, i-a spus Jack încet, apucând-o de braţ. Sunt doar nişte soldaţi polonezi. Hai, trebuie să ne grăbim.

Florence ştia că bărbaţii nu sunt germani, dar era aşa de obosită, încât logica şi unul simţ o părăsiseră. Nu era posibil să-şi dezvăluie

secretul, nici acum, nici acasă, în Dordogne, nici în Pirinei, când se feriseră de patrulele naziste, şi nici în Spania lui Franco. încet, vai, atât de încet, evitaseră să fie prinşi cât timp străbătuseră de la nord la sud Spania, sub un soare arzător. în Gibraltar se îmbarcaseră pe The Stîrling Castle, care înainte de război fusese pachebot, dar acum era nava de transportat trupe care facea curse între Gibraltar şi Southampton.

Jack a împins-o cu fermitate pe treptele celuilalt tren.

— Frome – Castle Cary – Langport – Taunton – Exeter, a strigat un alt impiegat pe peron.

Florence avea o durere groaznică de cap de la zgomotul acela permanent şi şi-ar fi dorit să nu fi fost forţată să părăsească Franţa. Anglia asta mohorâtă şi ponosită nu era Anglia pe care şi-o amintea ea. Dar ar fi fost de neconceput să rămână în Franţa. De neconceput. Schimbată iremediabil de ceea ce i se întâmplase, se ruga ca aici să fie cu certitudine la adăpost, cu certitudine.

Au înaintat încet pe coridor o vreme care i s-a părut a fi un veac, după care, slava Domnului, Florence a zărit două locuri libere şi, mai să se împiedice, s-a dus repede să le ocupe. Odată instalată în compartiment, şi-a rezemat capul, uşurată. Va trece peste asta, îşi spunea. Trecuse ea peste altele şi mai rele. Şi pe urmă a adormit, vag conştientă de opririle în gări, şi a deschis ochii de tot abia când Jack a scuturat-o

şi i-a spus că aproape au ajuns. S-a uitat pe fereastră când trenul a intrat în gara Exeter şi s-a oprit trepidând şi scrâşnind. A zărit un afiş cu un bust al prim- ministrului britanic, Winston Churchill, şi un citat de-al lui. „Să mergem împreună înainte”, spunea. Da, s-a gândit ea. Toţi trebuie să mergem înainte, iar ea va trebui să găsească o cale prin care să înceteze a privi în urmă.

Se simţea ameţită când ea şi Jack şi-au îndreptat spatele, s-au ridicat şi şi-au întins picioarele, netezindu-şi hainele boţite. Obosiţi, flămânzi, plini de jeg, dar erau acasă.

Acasă, a oftat ea. Unde era asta acum? Acasă la Jack se duceau. Şi-au luat bagajele de pe poliţa de sus, au coborât din tren şi au ieşit din gara.

Patruzeci de minute mai târziu, în timp ce tatăl lui Jack, Lionel, îi ducea cu maşina pe un drum denivelat de pietriş, Florence a zărit pentru prima dată căsuţa din Devonshire. S-a uitat cu gura căscată la ea pe geamul din faţă al maşinii, clipind repede din ochi şi simţind că a ajuns la graniţa dintre ce era real şi ce nu. Acoperită cu paie şi ghemuită într-un cadru intim, între colinele verzi, împădurite, cu siguranţă crescuse din pajiştea întinsă în faţa ei. O căsuţă din poveste. Şi, cu excepţia fazanilor suicidali care fugeau încercând să scape de roţi, era absolut linişte. Nu putea să fie un mai mare contrast faţa de cele prin care trecuseră, şi simpla ei vedere a înviorat-o.

— Un loc pentru refacerea inimii şi a sufletului, a spus Lionel uitându-se în spate la Jack cu o privire plină de înţeles. îmi pare bine să te văd sănătos înapoi la Blighty, fiule.

— Două laturi ale casei sunt înconjurate de pâlcuri de stejari de stâncă, a spus Jack pe un ton mai pragmatic. O costă abruptă coboară până la casă pe a treia latură şi, după cum vezi, în apropierea ei sunt o gârlă şi o luncă. Plimbări magnifice în orice direcţie.

— Ca un refugiu, a spus Florence, respirând normal pentru prima oară în câteva săptămâni. Şi dealurile stau de pază.

— Sper să fie un refugiu pentru tine, draga mea, a spus Lionel şi a tuşit stânjenit, ca şi cum asta ar fi fost puţin cam prea intim pentru o primă întâlnire.

Florence i-a zâmbit.

— Totuşi iarna nu poţi traversa gârla cu maşina. Trebuie să parchezi pe malul ăsta, dar poţi să treci pe jos, pe dalele alea de piatră când vine apa, a adăugat el. Dar o să fie foarte bine. Am vrut să tund eu pajiştea, dar iarba era prea înalta şi prea deasă. Trebuie cosită, Jack.

— Nu cred că am văzut un loc mai romantic în viata mea, a spus Florence, uitându-se la mulţimea de flori de câmp, la tufele încâlcite de trandafiri şi la clematitele care curgeau în cascadă peste faţada casei. Totuşi plantele agăţătoare au nevoie de o curăţare bună.

— îţi place să grădinăreşti, nu-i aşa, draga mea? a întrebat-o tatăl lui Jack.

Era înalt, cu constituţie solidă, un urs de bărbat cu un cap plin de păr grizonant, ca un grizzly, şi cu obrajii rumeni. Poate prea amator de un păhărel de porto, s-a gândit ea în sinea ei. A făcut tot posibilul să se stăpânească în faţa imaginii grădinii de acasă, din Franţa, când i-a străfulgerat prin minte şi aproape i-a tăiat răsuflarea. A înghiţit în sec.

— Ador grădinăritul, a reuşit ea să spună.

— E o adevărată expertă, tată, a adăugat Jack.

Lionel a traversat cu maşina gârla cea mică şi a oprit în afara aleii pietruite care ducea spre casă, lângă un castan sălbatic.

— Ei bine, a spus el. Bine ai venit la Meadowbrook. Dar, în afară de soţia unui fermier, n-ai să vezi alt suflet. Iar bătrânul de la conac nu vine niciodată aici.

— îmi pl ace la nebunie, a spus Florence. Vă mulţumesc mult că ne-ati adus. Ne scuzaţi că suntem aşa de murdari.

— Nicio problemă. Casa a fost aerisită şi există câteva alimente de bază. Pâine, lapte, bacon şi aşa mai departe.

— Mulţumesc, tată, a spus Jack şi l-a bătut pe tatăl lui pe spate. Nu ştiu ce părere are Florence, dar eu am în primul rând nevoie de somn.

Florence s-a uitat la murdăria care îi intrase sub unghii.

— Şi eu la fel, iar mâine, o baie.

Jack i-a zâmbit obosit.

— Cred că se poate aranja. Hai! Eşti gata să intrăm?

CAPITOLUL 2

Devonshire 1944

A doua zi dimineaţă

Cum putea să fie omul care fusese până atunci? Nu putea – şi totuşi trecutul o trăgea înapoi. Toată noaptea, în vis, Florence tânjise să găsească o grădină exact ca grădina ei din Dordogne. Dar nu grădină găsise; în visul ei era un cimitir cu numele ei gravat pe o piatră de mormânt în faţa căreia erau împrăştiaţi trandafiri de hârtie. Prinsă între două lumi, în momentul acela tulbure de dinainte de a începe ziua, îşi simţea mintea înceţoşată şi inima agitată, dar pe urmă a auzit apa curgând peste pietre. Din dormitorul ei, cu o seară în urmă, văzuse că grădina are o uşoară pantă, aşa că apa acolo era puţin mai adâncă, înainte să dispară pe sub arbuşti şi tufişuri. Lucrurile au devenit din nou clare.

5 3 3

Anglia, lumina zorilor era aici mai fragilă decât acasă, difuză. Şi apoi bătăile. A auzit că bate cineva la uşa ei. Abia reuşind să-şi mai aducă aminte acum ciudatul vis, a auzit vocea lui Jack şi şi-a alungat somnul frecându-se la ochi exact când el a băgat capul pe uşă.

— Scuză-mă că te deranjez. Eşti bine?

Şi-a tras cearşaful până sub bărbie, perfect conştientă că nu poartă cămaşa de noapte. Seara trecută, Jack dăduse peste o cămaşă cu

mâneci lungi de finet, care îi aparţinuse odinioară bunicii lui, dar ea nu voise să-i spună cât de multă detestă chestia aia oribilă şi aspră.

Jack şi-a trecut mâinile prin păr, ciufulindu-l, şi nu s-a uitat direct în ochii ei.

— Nu m-ai deranjat, a spus ea. Eram pe jumătate trează.

— Bun. M-am gândit că s-ar putea să-ţi fie foame.

— S-ar putea? Sunt lihnită!

— Avem ouă şi cârnati de la ferma de lângă noi şi o pâine proaspătă.

Ea a zâmbit.

— Lasă-mă cincisprezece minute. Nu, zece.

— Omletă? Ochiuri? Posate?

— Cum vrei tu.

— Bine. Adevărul e că nu ştiu să fac decât ochiuri.

Ea a râs şi el a ieşit din cameră. Apoi Florence s-a udat pe faţă şi s-a şters rapid cu o cârpă înmuiată în ligheanul lavoarului cu blat de marmură.

Apoi şi-a pus rochia pe care i-o dăduse Jack şi şi-a pieptănat părul blond încâlcit, strângându-l într-o coadă la spate. S-a uitat în mica oglindă de perete şi a zâmbit văzându-şi ochii albastri-cenusii, de culoarea metalului, murdăria de pe faţa ei în formă de inimă şi enervantul punct roşu din bărbie. Păcat. Va trebui să se descurce aşa. Uşurarea la gândul că e în siguranţă i-a umplut sufletul când a deschis usa dormitorului

şi a simtit mirosul
cârnaţilor care se prăjeau în bucătărie. Mmm... Delicios.

A coborât în grabă scara îngustă. Era acolo o baie exterioară, din cărămidă, un soi de anexă, cu o toaletă, o chiuvetă Belfast şi o cadă veche, dar fără electricitate. Noaptea trebuia să ai o lanternă sau o lumânare. Ajungeai acolo prin spălător, aşa că măcar nu trebuia să ieşi de tot, iar ea a trecut în viteză pe acolo, înainte să meargă la bucătărie.

— Miroase minunat, a spus ea ceva mai târziu, când a ajuns la Jack. Mi-a lipsit bunul cârnat britanic cât am stat în Franţa.

El s-a strâmbat comic.

— Scuze. I-am ars un pic.

— E singurul mod în care se cuvine să fie mâncaţi.

— îţi pl ac aşa?

— Clar.

Parul blond-închis îi încadra faţa puternică, rasă acum perfect, până şi mustaţa lui nisipie dispăruse. Bărbatul acesta, care intrase în viaţa lor atât de neaşteptat, care fusese prieten cu surorile ei, dar şi cu mişcarea de rezistenţă, fusese scăparea ei din Franţa, mijlocul ei de evadare. El i-a zâmbit cu ochii lui verzi strălucind de însufleţire.

— Te simţi mai bine?

Ea a dat din cap, cu gura plină de cârnaţi, pe urmă a aruncat o privire în jur, la bucătăria cu

grinzi de stejar. Era mică, dar imaculată, cu o sobă dublă pe care Jack o alimenta cu antracit dintr-o magazie. Va prelua ea sarcina asta când el va pleca.

Când el va pleca.

Nu se gândea ce altceva ar putea să mai facă după ce el va pleca. Jack o adusese aici, deci avea un loc liniştit în care să îşi revină înainte să ia legătura cu mama ei. El nu îi spusese unde va pleca, iar ea nu voia să se gândească la faptul că el va pleca, doar că el face parte şi acum din Special Operations Executive, din ce ştia ea, chiar dacă era rănit la braţ.

S-a forţat să nu se mai gândească la subiectul acesta neliniştitor şi s-a uitat în jur. în bucătărie mai erau şi un bufet de lemn încastrat în perete, nişte dulapuri cu grilaje de sârmă, cârlige atârnate de grinzi, o altă chiuvetă Belfast şi patru lămpi cu petrol, dovada fragilei aprovizionări cu energie a casei. Fereastra de la bovindoul aflat pe o latură a mesei de pin dădea spre lunca din faţa casei. Pe o altă fereastră, din spate, nu vedeai decât coasta verde a dealului din spatele casei, unde Jack îi spusese că fazanii aleargă ca nebunii. Până şi o umbră la fereastră ar fi fost destul ca să-i pună pe fugă. Un şemineu masiv, cu poliţă de stejar, şi un cuptor de pâine alături ocupau aproape cu totul un perete, iar în mijlocul bucătăriei un tocător masiv era aşezat pe o masă mai mică.

— E foarte plăcut aici, a spus ea.

— N-ai loc nici să ţii o pisică, a replicat el.

— E intim şi eu oricum nu am pisică.

— Ai vrea? Gladys are pisoi la fermă.

— Poate, a spus ea. Dar nu cred că mama m-ar lăsa să aduc un pisic acasă la ea.

— Ai dreptate. Când vine tata cu câinele, vrei să-l plimbi?

— Dacă pot să fac o baie mai întâi.

Deja simţea că peisajul din Devonshire o cheamă. îi plăcea la ţară – animalele pe care le văzuse la ferma din apropiere, gârla, lunca, sălbăticia. Şi, din clipa în care ajunsese, cu o zi înainte, îi plăcuse la nebunie şi mirosul de verdeaţă. O ajutase să-şi învioreze spiritul şi îi mai potolise oboseala, dorul de casă şi singurătatea pe care o simţea când se gândea la surorile ei aflate încă în Franţa. Trecuseră mai bine de două luni de când le văzuse sau de când luase legătura cu ele; Anglia era încă în război, iar Hitler semăna şi acum distrugere în Europa. Ar putea să treacă ani până când le va vedea din nou pe Hélène şi pe Elise.

Mai târziu, după ce Florence îşi terminase baia şi îşi frecase trupul până când se făcuse roz şi strălucitor, şi-a făcut apariţia Lionel, luminos şi vesel, a fluturat ca ofrandă nişte ceai şi a spus că trebuie să plece.

Justin era un tânăr labrador negru şi stângaci, cu nişte ochi ciocolatii care îţi topeau sufletul, aşa ca toţi trei s-au pregătit imediat de plimbare. Erau în casă ghete, jachete, haine de ploaie şi cizme de cauciuc adunate de-a lungul anilor, i-a spus Jack, şi oricând putea găsi ceva

cu care să se îmbrace* Moştenise casa de la bunica lui, dar de multe ori stătuse acolo în trecut, aşa că lăsase o mulţime de haine în şifoniere şi cufere.

Câinele i-a ajutat să treacă mai uşor peste stânjeneală şi râdeau când el sărea la latre la fazani sau la iepuri imaginari.

După ce traversaseră gârla mica din faţa casei, mergeau acum pe drumul denivelat de pietriş pe care veniseră cu o zi în urmă. în stânga era o vale pe unde curgea un pârâu cu meandre şi în spatele lui, un mal cu fagi, ulmi şi stejari care urcau pe o altă colină abruptă. Jack mergea în faţă, iar ea, privindu-l, nu putea să nu se gândească la toate prin câte trecuseră.

— Tu te gândeşti la Biarritz? a strigat ea după el.

El s-a întors să se uite la ea şi s-a încruntat.

— Mi-a fost aşa de frică, a spus ea, ajungându-l din urmă.

— încerc să nu mă mai gândesc, Florence, şi mi-aş dori să faci şi tu la fel. Dar trebuie să recunosc că m-am gândit că n-o să găsim niciodată un passeur.

— Nu pot nu mă gândesc la asta. Câte s-ar fi putut întâmpla.

El a dat din cap.

— Știu.

îşi amintea cum îl urmase orbecăind pe bărbat prin întuneric şi de trecătorile înguste de la poalele Pirineilor, cu Jack în urma ei. Se

dezechilibra, se împiedica şi ţipa înfricoşată, cu inima bubuind.

„O să fie bine. Nemţii n-or să ne găsească aici”, îi spusese Jack când îşi petrecuseră prima noapte în coliba abandonată a unui cioban, ascultând zgomotul împuşcăturilor.

După toate câte se întâmplaseră, îi era greu şi să-şi aducă aminte de fata care fusese în urmă cu un an.

Acum, când el mergea repede, chemând labradorul, a grăbit şi ea pasul.

— Ce este? a întrebat-o Jack.

— Of, nu ştiu.

El i-a ciufulit părul şi a zâmbit.

— Ce nostimă mai eşti, Florence Baudin.

Şi, cu toate că uneori o trata ca pe o soră mai mică, ei îi plăcea.

în seara aceea, după ce a tras draperiile la cele trei geamuri batante, s-a aşezat pe canapea, cu picioarele strânse sub ea. Mai mare decât bucătăria, sufrageria cu grinzi pe tavan era dreptunghiulară şi avea un miros reconfortant de cărţi vechi. Deşi nu era frig, Jack decisese să aprindă focul. L-a privit cum aranjează hârtia răsucită, combustibilul şi bucăţile mici de lemn şi a încercat să-şi dea seama ce simte

> > ?

el, dar faţa lui, ca de obicei, era impenetrabilă. Din când în când îi surprindea privirea îndreptată asupra, ei, strălucitoare, intensa, dar, când ea îi zâmbea încurajator, el se

încrunta şi se uita în altă parte.

Ştia că trebuie să-i scrie mamei şi să le transmită un mesaj surorilor, ca să le spună că ea şi Jack sunt în siguranţă la Londra. Hélène trebuie să fi fost moartă de îngrijorare. A simţit ceva acid pe limbă şi apoi a şi mirosit ceva. Vinovăţie, poate? Oare poţi simţi mirosul sau gustul vinovăţiei? S-a uitat iar la Jack. Deja pierduseră aşa de mult din viaţă în război. Oare nu trebuia să te agăţi de fiecare zi şi s-o trăieşti?

— Primul foc al sezonului e mereu special, a spus Jack, părând că nu-şi dă seama de ce se întâmplă în capul ei. Deşi încă nu e chiar sezon, dar zidurile casei sunt groase şi ar putea fi rece la noapte.

Stătea tot pe vine când s-a aprins focul, dar s-a răsucit pe călcâie.

— Te bucuri că eşti aici? a întrebat-o el, ridicând privirea spre ea. Chiar pari abătută.

Deci a priceput ceva, s-a gândit ea uitându-se la flăcările strălucitoare care aruncau umbre pe faţa lui.

— Fără să vreau. îti mulţumesc că m-ai adus aici – îmi place mult.

— Nu trebuie să stai aici. Dacă preferi să te duci imediat la mama ta, în Cotswolds, nu mă supăr.

Ea s-a încruntat.

— Nu e vorba de asta. Mă bucur că sunt aici.

— Si atunci?

Ea a răsucit în minte din nou problema cu

Hélène, dar nu avea curajul sau voinţa să vorbească despre asta, aşa că ia spus că va fi foarte ciudat să-şi vadă mama după şapte ani.

Apoi a amuţit.

A inspirat aroma fumului de lemn cât au rămas tăcuţi câteva minute, timp în care singurul zgomot care se auzea era focul care pârâia şi trosnea.

— Drăcia asta scoate fum, când bate vântul tare, a spus el.

Pe urmă a râs şi a spus cu o voce înfricoşătoare:

— Ferestrele zăngănesc şi fantomele ies să se joace. Bu- hu!

— Termină, i-a spus ea râzând.

El a zâmbit.

— Mă rog, acum nu bate vântul, dar, când bate, tot ce trebuie să faci e să tragi de mânerele astea două.

A arătat spre ele.

Din nou ea s-a gândit la Pirinei.

Vântul nu bătuse nici acolo, nu la început.

În prima noapte dormiseră puţin şi când se luminase putuse să distingă vârfurile îndepărtate ale munţilor, şocată de cât erau de mari şi cât era şi miza de mare. Un ghid basc, o fată tânără şi slabă, i-a luat de la colibă, dar părea prea speriată ca să ştie ce face. Dacă Jack alesese persoana nepotrivită, încrederea lui prost plasată ar fi însemnat moarte sigură pentru amândoi.

Şi-a alungat din cap imaginile când şi-a dat

seama că Jack o întrebase ceva şi şi-ar fi dorit să nu mai zăbovească asupra acestor gânduri sumbre. Dar nimeni altcineva n-ar fi putut înţelege, nimeni altcineva nu fusese cu ei pe munţii aceia sălbatici, riscând permanent moartea. Doar ea şi Jack. Şi pe urmă i-a venit iar în minte Hélène şi sentimentul de ruşine i-a aprins obrajii când chipul surorii ei a început să joace în lumina focului.

CAPITOLUL 3

Doua săptămâni mai târziu, Florence stătea la masa din bucătărie şi citea pentru a doua oară scrisoarea mamei sale. Nu trebuia să se îngrijoreze cum vor merge lucrurile după plecarea lui Jack, pentru că, la urma urmei, ea avea să plece mai întâi. Cu toate că fusese teribil de misterios în legătură cu momentul şi locul în care se ducea. Atât Florence, cât şi Claudette fuseseră încântate la vestea că, după succesul Zilei Z, Germania capitulase la Paris pe 25 august. O bătaie în uşă i-a întrerupt gândurile. Şi-a netezit părul şi a deschis uşa, ca să dea peste o femeie micuţă, îmbrăcată cu un pulover gri decolorat, cu nişte pantaloni de catifea reiată verzi şi lăbărţaţi şi nişte cizme negre de cauciuc. Avea ochii negri ca nişte stafide, cu pleoape care se încreţeau când zâmbea, iar părul alb îi atârna pe spate într-o coadă groasă.

— A, dumneata trebuie să fii Gladys, de la fermă, a spus Florence.

Femeia s-a aplecat să ia de jos un coş al cărui conţinut era acoperit cu un prosop de bucătărie cu steagul britanic, pe care roşul şi albastrul se decoloraseră în timp, iar albul era mai degrabă gri.

— Chiar eu, iar aici... este Gregory, a spus ea şi a râs, încreţindu-şi pleoapele.

Florence s-a uitat în jos la raţa care acum

intra legănat în bucătărie, în urma femeii.

— Vine după mine peste tot. Sper că nu te deranjează.

— Sunteţi amândoi bineveniţi. Jack mi-a spus că s-ar putea să treci pe aici.

— E plecat, nu?

Florence a dat din cap.

Gladys a aruncat o privire spre scrisoarea de pe masa.

— Nu vreau să te deranjez, dacă eşti ocupată.

— A, nu sunt. E doar o scrisoare de la mama. Mă aşteaptă poimâine la ea şi mi-a trimis indicaţii, cum să ajung la casa ei din Cotswolds.

— Se va bucura să te vadă. Jack mi-a spus că ai surori care sunt încă în Franţa.

?

— Da. Hélène şi Élise. Le-am scris să le spun că am ajuns aici, dar cu poşta nu se ştie niciodată. încă n-a venit niciun răspuns, aşa că doar sper că au primit scrisoarea.

— Te înţeleg, scumpete. Trebuie că ţi-e greu.

— Este. Nu ştiu ce fac ele şi ce se întâmplă acolo acum. Hélène e soră medicală, ştii, la medicul din localitate, iar Élise aşteaptă un copil. îmi fac griji pentru ele.

— Şi ai venit până aici...

Gladys s-a uitat la ea cu o întrebare în ochi.

— Să fii lângă mama ta?

Florence nu putea să-i spună adevărul, de ce riscase să facă o călătorie atât de lungă şi de periculoasa până în Anglia, aşa că, după un moment, a spus doar:

— E o poveste cam lungă, dar da.

Gladys a părut că sesizează reticenţa ei şi a schimbat subiectul.

— Uite, am adus vreo două chestii pentru Jack.

A pus coşul pe masă şi a tras prosopul de pe el cu un gest larg.

Florence s-a uitat în jos la o frumoasă pâine neagră care se lăfăia în mijlocul coşului, alături de o sticlă cu ceva auriu în ea. A adulmecat.

— Eşti tare drăguţă. Pâinea miroase divin şi abia aştept să aflu ce e în sticlă.

Gladys a zâmbit.

— Vin de agrișe.

— Ce bun! Obîsnuiam să fac vinuri de fructe în Franţa.

— Ţi-e dor de ea, nu-i aşa, draga mea? Trebuie să fie ciudat pentru tine să vii aici când noi încă mai luptăm în războiul ăsta teribil şi toată lumea e aşa de sătulă şi de apatică.

— Este. Dar era mai rău în Franţa.

— Da, cel puţin noi nu avem nazişti aici. Dar războiul a durat prea mult şi toată lumea îşi face griji pentru neamurile de pe continent sau din est.

Florence a murmurat că înţelege.

— Si oamenii sunt flămânzi, adică cei de la oraş. Noi, cu fermele, ne descurcăm. Cultivăm legume ca să le trimitem la spitalele de aici, ştii?

Florence a dat din cap, sesizând nota de

mândrie care se simţea în vocea bătrânei.

— Contribuim toţi după puteri. Am vrut să trimit mâncare la Crucea Roşie să o dea la băieţii noştri din străinătate, dar nu voiau decât hrana conservată. Ştii tu, lapte condensat, conserve cu carne, pastramă de vită, brânză procesată. Chestiile astea nu se strică. Băieţii vor mai mult ciocolată şi tutun. Chestii de-astea.

O clipă, Gladys a părut teribil de mohorâtă, dar pe urmă şi-a revenit.

— Si o să stai mult cu mama ta?

Florence a oftat. N-avea bani deloc şi va trebui să-şi caute de lucru ceva ca să se întreţină la mama ei, iar pe urmă va trebui să-şi caute o casă. Era neliniştită doar gândindu-sc la asta. Cum va reuşi ea să-şi facă o nouă viaţă în Anglia pe timp de război?

— Toate sunt cam în aer, a spus ea.

Ca şi cum i-ar fi intuit frământarea, Gladys a bătut-o uşurel pe mână.

— Trebuie să le iei pe rând, draga mea, eu aşa spun mereu. Acum aş face bine să plec, bătrânul meu o să creadă că m-au furat hunii.

Florence a zâmbit.

— Mulţumesc pentru pâine şi vin.

— Pentru puţin. Pari obosită, draga mea, ai grijă de tine. Hai, că plecăm, Gregory, a spus Gladys şi a ieşit din casă cu o mică fluturare de mână pentru Florence.

în dimineaţa în care trebuia să plece, Florence se simţea agitată când a terminat de călcat rochia verde cu buline albe pe care o adaptase dintr-o rochie veche a bunicii lui Jack. A auzit că o strigă şi a ridicat privirea când el a intrat în bucătărie.

— Aici erai, a spus el şi s-a încruntat după ce i-a cercetat faţa, şi pari cam înfierbântată. Vrei să facem o plimbare prin grădină înainte să te duc la gară? E timp şi ai putea să te mai calmezi.

— Trebuie doar sa termin asta şi să mă îmbrac. Descurcă

?

te şi croieşte, cum spun afişele. Trebuie să arăt rezonabil ca să mă duc la Maman.

— Bagajul l-ai făcut?

Ea a mormăit un răspuns, luptându-se cu lacrimile. Nu se simţea pregătită să plece din Devon şi nu putea suporta gândul că o să-şi ia rămas-bun de la Jack.

— Fruntea sus, a spus el.

Ea a zâmbit cu un colţ al gurii, a luat rochia şi a alergat la etaj să se îmbrace. Poate chiar era mai bine să plece de aici, îl plăcea pe Jack, îl plăcea cu adevărat, dar sora ei, Hélène... N-a putut să duca gândul la capăt.

Au mers încet prin grădină, evitând umbra aruncată de dealul din spatele casei, şi s-au plimbat prin locurile în care lumina soarelui se strecura printre copaci. Florence a aruncat o privire spre Jack şi i-a văzut faţa brăzdată de

panglici de lumină. Câinele lui Lionel venea după ei, amuşinând pământul din jurul tufelor încâlcite de trandafiri, de arborele fluturilor crescut în exces şi de dalii galbene, făcând mereu fazanii să se împrăştie pe deal. S-a uitat la câine, simţind pe buze preaplinul verii britanice târzii şi imaginându-şi fructele tomnatice care vor veni. În scurt timp zilele acestea calde se vor termina şi, mai repede de atât, zilele petrecute de ea cu Jack Oare îl va mai vedea vreodată?

Câinele a lătrat şi ea şi-a dat seama că n-a auzit ce îi spusese Jack.

— Scuză-mă, ce ai spus? l-a întrebat.

— Te-am întrebat dacă ai vrea să afli cum a ajuns căsuţa asta în familia mea.

— Sigur, a spus ea, simţind din tonul lui vesel că încearcă sa îşi concentreze atenţia asupra altor lucruri în afară de plecarea ei.

E spre binele amândurora, s-a gândit ea. Sau poate nu. Poate că el nu încerca decât să mai însenineze momentul ca s-o facă pe ea să se simtă mai bine.

S-a fortat să zâmbească.

El s-a scărpinat la ceafa.

— Căsuţa mea de la Meadowbrook se află pe domeniul familiei lordului Hambury care acum are optzeci şi cinci de ani. Cândva a fost proprietatea lor.

— Bătrânul de la conac?

— Da. în tinereţe, anteriorul lord Hambury a avut o „relaţie” secretă cu bona familiei,

străbunica mea, Esther.

Ea a dat din cap, ascultându-l, dar fiind în acelaşi timp conştientă de mulţimea de gânduri care i se învălmăşeau în minte*

— Când soţia lui Hambury, Maud, i-a găsit în pat, a izbucnit o scenă groaznică* După cum spune povestea, le-a aruncat în cap cu nepreţuite pocale de cristal. Esther a fost dată afară cu referinţe negative, dar lordul Hambury se îndrăgostise de ea, aşa că a poruncit să se renoveze Meadbrook şi i-a dat ei casa, cu acte, cu tot.

Jack a făcut o pauză şi s-a uitat la ea.

— Florence, mă asculţi?

Ea a clipit repede din ochi.

— Da, sigur* Nu mi-ar fi plăcut să fiu soţia lui* Cred că a fost furioasă.

— Sunt convins că a fost teribil de furioasă, dar nu avea ce face. Hambury a susţinut-o financiar pe Esther până când ea s-a căsătorit şi s-a născut bunica mea, deşi nimeni nu ştie dacă a fost sau nu fiica lordului Hambury.

— La naiba! Deci tu ai putea fi strănepot ilegitim de lord.

El a râs.

— Ştiam eu că o să-ţi placă povestea.

Şi o clipă ea şi-a închipuit că îi aude pe Hambury şi pe Esther şoptind în întuneric. Dar ar fi fost două fantome prietenoase, ei doi. Poate nu la fel şi biata lui soţie.

A oftat. Venise timpul şi nu mai voia să prelungească durerea despărţirii.

— Da, a spus ea puţin cam răstit. Presupun că ar fi timpul să pornim.

El a dat din cap şi în ea s-a răsucit ceva când el i-a aruncat o privire pe care nu a putut s-o descifreze.

CAPITOLUL 4

Gloucestershire, jumătatea lui septembrie 1944

Florence şi-a aranjat rochia, bucuroasă că nu purta ceva cu mânecă lungă. Nu puteai fi sigur de temperaturile din septembrie, iar alegerea ei fusese perfectă pentru o astfel de zi. Şi-a şters fruntea şi l-a întrebat pe un hamal mai în vârstă de un tren care merge spre Toddington sau Broadway.

— îmi pare rău, domnişoară, amândouă au plecat, a spus bătrânul şi a dat să se întoarcă, plin de importanţă.

— Staţi... adică, vă rog. Puteţi să-mi spuneţi când e următorul tren?

— A! Ar fi mâine dimineaţă. Regret, scumpete. E un taxi afară. Sau la hotel, evident. Avem o groază aici, în Cheltenham.

Vorbea cu mândrie şi cu un puternic accent de Gloucestershire.

— Să-ți duc bagajul?

Ea a clătinat din cap. Dacă trebuia să plătească un taxi, avea nevoie de fiecare bănuţ; oricum avea aşa de puţine lucruri, că valiza nu era grea.

— Cât de departe e Stanton? l-a întrebat ea. Pe şosea, vreau să spun.

— N-aş putea sa spun exact. Nouăsprezece, douăzeci de kilometri. N-am fost niciodată acolo. Lumea zice că e frumuşel. în vizită la cineva?

Ea a dat din cap.

La mama.

I-a mulţumit, şi-a luat valiza şi s-a îndreptat spre ieşire.

Taxiul era disponibil şi, după ce s-au înţeles la preţ, s-a aşezat în spate. Au pornit pe lângă clădirile elegante din centrul orăşelului Regency şi au ajuns la un indicator pe care scria „Winchcombe”.

— Credeam că au fost date jos toate indicatoarele, a spus ea.

— Au fost. Cel mai bine e sa-ţi derutezi duşmanul, nu?

— Asta de ce mai e pus?

— Habar n-am, scumpete, toată lumea a văzut vreunul sau două uitate. Băiatul meu umblă prin oraş să le dea el jos. Eşti de pe-aici?

— Abia am venit din Devon.

L-a văzut cum se uită în oglindă ca s-o privească.

— Aşa, că ai, în fine... un soi de accent, presupun.

A clătinat din cap.

Poate nu tocmai accent. Poate doar înfăţişarea.

— Înțeleg.

Florence era surprinsă. Nu credea că are vreun accent şi nimeni nu-i spusese asta vreodată.

— Scuze, scumpete. N-am vrut să te jignesc. în zilele noastre trebuie să fii prudent.

Ceva mai departe de oraş a lăsat geamul jos şi, simţind adierea vântului pe obraji, a ridicat privirea şi a inspirat adânc aerul proaspăt de ţară. Cerul care mai devreme era de culoarea macroului lăsase locul unei întinderi albastre, pâcloase, punctate doar din loc în loc de firişoare subţiri de nori, şi în căldura aceea şi-a lăsat mintea să zboare. Era o uşurare aşa de mare că iesise din trenul acela zgomotos. Doi copii râdeau şi ţipau alergând încoace şi încolo pe coridor, urmăriţi de o mamă agasată. De data asta nu fuseseră prea mulţi soldaţi care se duceau acasă în permisie, aşa că măcar fusese mai puţin fum decât în trenul din Southampton. încă i se părea puţin ciudat să audă voci nefamiliare vorbind în engleză în jurul ei şi nu prea se obişnuise să nu se mai uite peste umăr după inevitabilii soldaţi germani. Nici cu faptul că, pe când treceau pe lângă sate cu case acoperite cu paie sau case cu cadre de lemn, la fel ca şi pe lângă cele în stil victorian sau georgian, nimic nu semăna cu Franţa.

— Prestbury, a spus şoferul, întorcându-se să se uite la ea. Ea a privit peisajul luxuriant, încă verde, în timp ce mergeau. Drumul merge şerpuit, urcând constant, tufele se înşirau pline de poame şi acum putea să vadă primele semne de roşu şi auriu autumnal care pudrau copacii.

— E cald pentru vremea asta, a adăugat el.

Vară indiană. Deşi mie îmi place mai mult să te muşte puţin aerul.

Părea că vrea să continue sporovăială, ca să treacă timpul, dar Florence nu mai avea chef să vorbească. I se învârtea capul repetând ce va trebui să-i spună mamei ei, Claudette, de ce venise înapoi în Anglia. Nu o văzuse de mult, dinainte de război. Nici măcar nu fusese în casa aceea. Claudette vânduse vechea lor casă din Richmond după moartea tatălui lor, spunând că nu şi-o pot permite. Casa lor de vacanţă din Franţa era prea mică pentru toate, spusese ea, aşa că Florence, care avea cincisprezece ani, şi surorile ei mai mari plecaseră să stea în Franţa şi Claudette se mutase într-o căsuţă din Anglia. Le ajutase să se instaleze în Franţa, la început, şi le promisese că o să le viziteze din când în când, dar n-o făcuse niciodată şi pe urmă războiul le ţinuse la distanţă. însă acum venise timpul.

Peisajul a devenit mai plat, mai deschis, cu fânul deja strâns şi cu vitele şi oile care păşteau mulţumite pe câmp, iar în scurt timp au ajuns la primele case din Stanton, din piatră de culoarea mierii.

— Ăsta e conacul, a spus şoferul, pe stânga. În 1543 i-a revenit lui Catherine Parr ca zestre. Am auzit că e bântuit.

— De ea? l-a întrebat Florence şi el a râs.

Şi-a imaginat un teren de crochet, o grădină împrejmuită de ziduri şi fantoma lui Catherine Parr rătăcind pe acolo în rochie albă, lungă.

— Cum ziceai că se cheamă casa pe care o cauţi? a adăugat el.

— Little Charity. Şi nu cred că e bântuită. Mama spunea că e sus, pe deal, chiar după oficiul poştal.

Toate casele şi căsuţele care flancau strada liniştită ce urca pe deal fuseseră construite din aceeaşi piatră aurie şi multe dintre ele erau pline de trandafiri agăţători sau de ultimele flori de caprifoi din an. Unele construcţii erau grandioase, altele mai puţin, dar toată localitatea arăta ca şi cum ar fi fost uitată, pierdută undeva într-un trecut adormit. Şi-a imaginat oamenii care trebuie să fi locuit cândva aici: femeile cu rochii lungi şi bonete, spălătoreasă cu şorţul ei mare, cu braţele goale musculoase, copiii care jucau leapşa sau se jucau cu bile sau rostogoleau cercul peste pietrele pavajului.

Când şoferul a oprit vizavi de un spaţiu verde, chiar înainte ca drumul să urce şi mai mult, ea a plătit, a coborât şi a cercetat casa mamei. Scăldată în lumina soarelui, avea trei ferestre cu geamuri mici la etaj şi două similare dedesubt. Fusese prevenită în ultima scrisoare că e o casă mică, cu două dormitoare şi doar o toaletă afară. Lui Florence îi era imposibil să şi-o imagineze pe mama ei sobră şi mofturoasă tolerând aşa ceva într-o iarnă englezească noroioasă. în faţă era o grădină minusculă, cu un gard verde scund, iar când s-a apropiat de veranda cu stâlpi – încadrată de tomnatica vita

de Canada – usa din față s-a dat de perete.

Claudette stătea şi o aştepta în uşă, cu un zâmbet crispat pe faţă, iar Florence a avut impresia că toată copilăria ei apăruse brusc lângă ea.

— Chérie, ai ajuns. Vino înăuntru. Noi aici suntem foarte simpli. Sper să înţelegi.

Mama ei vorbea în engleză, care niciodată nu fusese prima ei alegere, dar Florence presupunea că, după ce a stat atâta vreme în Anglia, mai ales singură, aici, se obişnuise cu ea. Părul ei, cu câteva fire argintii acum, era strâns cu grijă într-un coc la ceafa şi, elegantă ca întotdeauna, purta o fustă creion cenuşie şi un compleu roz palid, cu doar un şirag de perle. La fel cum se îmbrăca atunci când locuiau la Richmond.

Florence s-a dus la ea, afişând un zâmbet în ciuda faptului că simţea între ele o distanţă uriaşă. Mama ei părea mai bătrână, nu prea mai era ea, şî era oare şi mai slabă? Şapte ani înseamnă mult timp.

După o îmbrăţişare scurtă, Claudette a luat-o de mână.

— Chérie, nu înţeleg de ce ai călătorit până în Anglia când încă e război. Nu mi-ai spus nimic în scrisoare. De ce ai riscat aşa?

— E o poveste lungă, am...

— Nu erai fericită acolo? a întrerupt-o mama ei. Eu credeam că eşti fericită.

— Păi...

Florence a făcut o pauză pentru a se gândi cum să răspundă.

— Am fost fericită, maman, până la un punct.

— Atunci de ce te-ai întors?

— Războiul schimbă lucrurile, a spus Florence, evitând întrebarea, pentru că nu era gata să-i spună mamei adevărul.

A vorbit pe un ton voios în continuare.

— Ţi-am spus cum eu faceam totul în grădină, cum găteam, faceam conserve şi aşa mai departe? Chiar mi-a plăcut.

— Mmm...

— Ar fi trebuit să vezi grădina. Era superbă. Cultivam tot felul de legume şi aveam găini şi capre şi...

Claudette nu prea părea să asculte.

— Dumnezeule, cum stăm să vorbim aşa pe hol? a spus ea întrerupând-o. Am aprins focul în sufragerie. E cam răcoare azi.

Florence s-a încruntat. Ea se gândise ce minunat e să ai o aşa zi caldă şi însorită exact când ai crezut că vara s-a dus.

Când a lăsat valiza jos, o oglindă simplă de hol – sau looking glass, cum ar fi spus mama ei – i-a atras privirea, exact vizavi de uşa de intrare. Tipic pentru mama ei, nu pierdea vreodată ocazia să se admire. De data asta însă, Claudette nici măcar n-a aruncat o privire spre ea, dar Florence s-a uitat şi şi-a netezit buclele dezordonate.

Pe holul mic era o pisică mare şi portocalie care moţăia pe un scaun lângă o măsuţă dintr-o parte, iar în cealaltă parte era o pendulă. Pisica a deschis un ochi verde ca s-o cerceteze o clipă, după care, aparent mulţumită, s-a culcat la loc.

— Ai o pisică.

— Nu e a mea. E a lui... în fine, a fost a unei vechi prietene dragi care nu mai e.

— A murit.

— Un cuvânt aşa de neplăcut. În fine, pisica abia s-a mutat aici. Mi-e simpatica.

— Cum o cheamă?

— Franklin Robinson, a spus ea. Eu îi spun Robby. Vrei un ceai?

Florence a ridicat din sprâncene. De când ţine mama ei pisici şi bea ceai? în toţi anii petrecuţi în Anglia, când era ea mică şi tatăl ei trăia, mama ei fusese o franţuzoaică îndârjită, cu toate că se îmbrăca precum o englezoaică stăpână pe un conac.

Cât timp Claudette a zăngănit pe la bucătărie, Florence s-a uitat prin sufragerie. Camera scundă era drăguţă şi a remarcat câteva piese familiare din vechea casă englezească: pernuţele cu goblen galben-albastru de pe cele două fotolii şi covorul bleumarin cu alb care înainte era în dormitorul părinţilor. Dar, cum focul ardea cu vâlvătaie, era sufocant şi îşi dorea să deschidă larg un geam. După câteva clipe, mama ei s-a întors cu o tavă încărcată cu cele necesare ceaiului.

— Unde e baia? a întrebat-o Florence,

ridicându-se în picioare.

Mama ei a pus tava pe măsuţă şi a arătat spre spatele casei. Florence a văzut că mâinile lui Claudette erau vizibil îmbătrânite.

Când a revenit, mama ei ţinea ceainicul ridicat.

— O să fiu eu mama, bine? a spus ea.

Amândouă au râs.

— Un biscuit? De ovăz, evident, şi nu e niciodată suficient unt. îi fac pentru Institutul Femeilor, ca să-i vândă. Să strângă bani pentru cheltuielile de război,

înțelegi?

Florence nu prea ştia ce să răspundă. Era o versiune stranie a mamei ei.

— Şi gem. Rubarbă şi mere. Eu cultiv rubarba şi sunt doi meri în grădină, dar e greu să faci rost de zahăr. De multe ori folosesc morcovi sau smochine, vara.

Florence se întreba dacă lui Claudette îi fusese dor de tatăl lor când se mutase aici, dacă îi fusese dor de ele, fiicele ei. Niciodată nu spusese ceva de genul acesta şi rareori pomenea de vechea lor viaţă de la Richmond, cu excepţia momentului în care le-a spus ce a vândut şi ce a păstrat. Florence voia s-o întrebe pe Claudette despre acele zile, dar mama ei niciodată nu discuta despre sentimente, aşa că în loc de asta s-a mulţumit să spună:

— Deci eşti fericită aici.

»

Claudette a dat din cap, dar părea crispată.

— Casa e din secolul al XVII-lea, ştii?

— De ce ai ales să te muţi aici, în satul acesta?

— Cotswolds îmi aduce aminte de Dordogne.

— Dar, maman, puteai să vii cu noi acolo. Când se mai putea călători. Acolo cel puţin am fi fost împreuna pe perioada războiului.

— Nu. Nu puteam. Ştii că acolo nu e destul spaţiu, nici măcar pentru o perioadă. Tu şi Elise ar fi trebuit să împărţiţi camera.

— Nu m-ar fi deranjat.

— Am fi fost înghesuite. în fine, vouă, fetelor, v-a fost mult mai bine acolo fără mine.

Florence nu-şi putea stăpâni senzaţia că mama ei evită ceva. Oare mama ei a vrut să fie singură ca să-l întâlnească... S-a oprit. Sigur nu. Trecuseră atâţia ani de când mama îsi sfâsiase rochia rosie. Ultima oară când îl

ii i

văzuse pe el. A ridicat ceaşca cu ceai şi a luat o înghiţitură.

Era delicios – în mod clar, gusturile impecabile ale mamei se extinseseră şi asupra preparării ceaiului englezesc câtă vreme raţionalizarea era în toi.

j

— Ce fac surorile tale? a întrebat Claudette.

— Bine, cred, sau erau bine când am plecat eu.

A şovăit.

— Ştii că Élise aşteaptă un copil?

Claudette a strâns din buze.

— Fără un soţ, după cum înţeleg. Dar,

desigur, e Élise din cap până-n picioare. întotdeauna a fost copilul meu neastâmpărat.

— Maman, tatăl copilului a fost Victor. Un om curajos, pe care l-au executat naziştii. A fost groaznic. Nu credeam că Élise îşi va reveni vreodată. Nu sunt sigură că a facut-o.

Claudette a oftat şi a clătinat tristă din cap, dar Florence nu era sigură că din cauza morţii lui Victor sau a statutului de femeie nemăritată pe care îl avea Élise.

— Au fost vremuri îngrozitoare pentru toate trei, a spus Florence şi vocea i-a tremurat gândindu-se la toate cele întâmplate.

Şi-a calmat respiraţia şi a continuat:

— A fost cu adevărat imposibil pentru noi să nu ne implicăm în Rezistenţa locală. Nici măcar Hélène nu a putut să stea deoparte – şi ştii cât poate să fie ea de prudentă. Dar, în final, mă rog, erai fie de o parte, fie de cealaltă.

Claudette a dat din cap, dar nu a spus nimic. Nu a comentat despre cât de groaznic trebuie să fi fost. Nu i-a întins mâna.

— Nu ti-ar fi venit să crezi cât de divizat era satul. Vechi prieteni au ajuns duşmani. A fost cumplit, deşi după ce Victor a fost executat mulţi oameni şi-au schimbat părerea. Cred că a fost ultima picătură.

Claudette nu a răspuns şi Florence a avut senzaţia că vorbele ei cad într-un vid. Deborda de energie, şi deloc într-un mod plăcut, în timp ce se lupta să prindă curajul de a spune ce trebuia să spună.

— Uite, maman, ştiu că trebuie să-ţi spun adevărul despre motivul pentru care a trebuit să plec din Franţa şi e ceva ce trebuie să-ţi spun neapărat. Ceva despre mine. Eu...

— Nu acum, a întrerupt-o mama ei scurt. Altă dată. Florence, acum n-am timp de ce s-a întâmplat în Franţa.

Florence a avut impresia că a primit o lovitură care i-a tăiat respiraţia şi şi-a prins mijlocul cu braţul.

— Vreau să te duci undeva pentru mine, să cauţi pe cineva, a continuat Claudette, fără să pară a băga de seamă tulburarea fiicei ei. E urgent.

— Abia am ajuns. Nu mai poate aştepta?

— Nu. Chiar nu.

— Dar, maman, a spus Florence, încercând să-şi păstreze calmul când în realitate începuse să se panicheze că mama ei s-ar putea să n-o asculte niciodată.

— Chiar trebuie să vorbesc cu tine – despre toate câte sau întâmplat – şi despre trecut.

Dar mama ei abia părea s-o audă.

— Ei, trecutul va trebui să aştepte. Cum ţi-am spus, am nevoie de tine să te duci undeva.

Florence a privit-o ţintă, încleştându-şi fălcile. Aşteptase atât de mult să vorbească cu mama ei despre asta. Dar nimic nu se schimbase. O fi fost ea favorita mamei, potrivit surorilor ei, dar Claudette nu-i permisese niciodată vreuneia să vorbească despre chestiuni dificile.

— De ce ai ascuns de noi nişte lucruri? a

întrebat

Florence.

— Nu ştiu la ce te referi. în orice caz, acum nu contează. Nimic din toate astea nu contează. Asta contează.

Şi s-a ridicat ţeapănă, s-a dus la nişte rafturi şi a adus de acolo o cutie mică de lemn pe care i-a întins-o lui Florence.

— Ce este? a întrebat Florence, înghiţindu-şi furia.

— Deschide-o.

Florence a ridicat capacul şi a găsit înăuntru un rozariu catolic cu o cruce malteză şi un bilet.

— Rosalie mi-a trimis asta.

Florence s-a încruntat.

— Sora ta? De unde ştia că stai aici?

— Nu ştia. Au stat ani întregi pierdute prin poştă, dar în final au ajuns la casa din Richmond şi de acolo mi-au fost trimise aici. Citeşte biletul... de la Rosalie. Zicea că o să-mi mai scrie. Avea probleme, zicea ea, şi avea nevoie de ajutorul meu urgent. Dar nu mi-a mai scris.

Claudette părea gata să plângă şi Florence i-a întins mâna, dar mama ei, cu un aer teribil de distant, nu a reacţionat.

5

— Cât de tulburător a fost pentru tine, a spus Florence. îmi pare aşa de rău. Dar acum sunt aici şi o să avem o grămadă de timp să vorbim despre ce s-a întâmplat, nu? Şi pot să te ajut şi în alte moduri.

— Nu, s-a răstit Claudette. Pentru Dumnezeu,

nu sunt bătrână şi n-am nevoie de ajutor.

Neobişnuită să audă un ton atât de aspru la mama ei, Florence s-a tras înapoi cu teamă. Élise era obişnuită cu limba ei ascuţită, ba chiar cu cruzimea ei, dar nu şi Florence.

în încăpere s-a aşternut tăcerea câteva momente.

Florence a fost prima care a vorbit.

— Ţi-e dor de ea, de sora ta?

Claudette a oftat adânc şi i-a spus răstit:

— Evident. Cine mă crezi? Când a plecat, m-a făcut ţăndări.

Florence s-a întrebat dacă dispariţia lui Florence era responsabilă în mare parte de felul de a fi al mamei.

— Cred că s-ar putea să fie în Malta.

— Datorită crucii pe care ţi-a trimis-o?

— Da. E o mică insulă-fortăreaţă chiar în sudul Siciliei, aproape de Africa.

Florence a dat din cap.

— Cum au ştiut părinţii voştri că a fugit şi că nu a fost... în fine, răpită.

— Au ştiut. O, da. Au ştiut şi am ştiut şi eu.

— Si au ştiut şi de ce?

s Ï >

— Au ştiut.

— Și tu?

— Da. Ajunge acum, s-a răstit Claudette.

— Foarte bine... a spus Florence, gata să întrebe ce s-a întâmplat mai exact.

Dar, văzând durerea din ochii mamei, celelalte întrebări ale ei au rămas în aer. Cu excepţia uneia.

— Bine, ce vrei să fac?

Claudette a părut pierdută o clipă, cu ochii lucindu-i de lacrimi nevărsate.

— Cred că Rosalie ar putea să fie moartă. Dar vreau să afli tu. Te rog. Dacă trăieşte, ar putea fi unica mea şansă
să... în fine, să pun în ordine ce s-a întâmplat în trecut. Nu am ajutat-o când a avut nevoie de mine la Paris şi nici când mi-a trimis biletul ăsta.

Florence a clipit din ochi.

— Dar nu ţi-a spus unde e. Şi a fugit de acasă acum aproape douăzeci de ani, nu? Nimeni n-a mai văzut-o. Nimeni nu ştie unde e.

Chipul mamei s-a boţit.

— Mereu a avut probleme, a fost zvăpăiată şi independentă exact ca sora ta. Părinţii mei n-au putut să-i facă fată.

— Ca Élise?

Claudette a dat din cap şi cu mâna tremurândă şi-a şters lacrimile.

— Şi e adevărat că nimeni nu ştie unde e, iar eu sigur nu ştiu. Nu am decât biletul ăsta şi rozariul. Dar, dacă o găseşti, vreau să-i spui cât de rău îmi pare, a spus ea. Am puţine regrete în viaţa mea...

Florence nu era convinsă că e adevărat. Cu siguranţă, mama ei avea destule de regretat.

— Dar, a continuat mama ei, ştiu... în fine, problema e... ştiu că am dezamăgit-o pe sora mea.

— Ai vreo fotografie? a întrebat-o Florence.

— Doar cea pe care am pus-o la oglinda de pe hol în Franţa. Ti-o aminteşti?

— Da, mi-o amintesc. Avea părul roşcat, nu? Fotografia era alb-negru, dar îmi amintesc ce povesteai despre părul ei, a spus Florence, cu toate că facea eforturi să-şi amintească

— Avea un par minunat, roşu şi lucios, şi nişte ochi superbi, albastru-închis. Părul ondulat îi trecea de umăr când era tânără. Mama o punea mereu să şi-l îndrepte. Zicea că e incontrolabilă şi aşa.

5 J

Florence s-a scărpinat absentă la ceafa, neştiind prea bine ce să creadă. Mama ei – mama ei! – să-i adreseze o solicitare aşa de ciudată. Mama ei, care niciodată nu-şi cerea scuze pentru ceva şi care doar rar pomenea de sora ei, niciodată nu le explicase de ce plecase de acasă, ba chiar dădea de înţeles că nici nu conta. Fusese misterul familiei despre care nu vorbea nimeni, iar Florence şi surorile ei se obişnuiseră cu el, îl acceptaseră. Deci de ce acum? După atâta vreme. Ce se întâmplase cu adevărat cu Rosalie şi de ce era aşa de important pentru Claudette acum?

CAPITOLUL 5

Florence a petrecut o noapte agitată în dormitorul de oaspeţi din casa lui Claudette, în parte pentru că îi părea rău de mama ei, în parte pentru ca îşi făcea griji în legătură cu ceea ce avea să spună despre trecut şi în parte pentru că se simţea iritată. Hélène şi Élise o acuzaseră întotdeauna pe Claudette că e nesimţitoare, dar Florence nu înţelesese cu adevărat asta până acum.

Se gândea şi la Rosalie, şi la cererea mamei ei. Dispariţia lui Rosalie îţi stârnea curiozitatea, dar mama ei nu părea saşi dea seama că e aproape imposibil să călătoreşti cât timp e un război în desfăşurare. Ar ii vrut sa-l poată întreba pe Jack ce părere are.

Îi era dor de Devon şi, gândindu-se cât de mult tânjea după frumoasa căsuţă a lui Jack, ca şi după Jack, i se strângea pieptul. Dar s-a mustrat, s-a ridicat din pat şi, hotărâtă să înfrunte baia de afară, s-a îmbrăcat cu hainele pe care le purtase cu o zi în urmă. Acum asta avea să fie viaţa ei şi, cu cât mai repede va uita de Jack, cu atât va fi mai bine.

Când a ajuns jos, Claudette nu era nici în sufragerie, nici în bucătărie. S-a uitat pe fereastra bucătăriei şi a văzut-o pe mama ei la jumătatea grădinii, uitându-se la ea cu o privire inexpresivă. Florence i-a făcut cu mâna, a deschis uşa din spate şi a ieşit. Era imposibil, nu

mai putea să amâne, să nui spună ce descoperise în Franţa.

— Chérie, a strigat Claudette. N-am vrut să te trezesc. M-am gândit că ai nevoie de odihnă.

Florence s-a dus lângă ea acolo unde tăia nişte trandafiri alburii, cu o uşoară tentă de roz.

— Sunt superbi.

— Alfred de Dalmas, mi s-a spus, o varietate foarte veche şi foarte greu de obţinut. Dar ăsta era aici când m-am mutat. Nu eu l-am plantat.

Florence a dat din cap.

— Şi unde e grădina ta de legume?

Mama ei a arătat spre fundul grădinii.

— în spatele gardului verde. Nu e propriu-zis în grădina mea, e pe câmpul din spate. Fermierul mi-a permis din cauza războiului. Vezi poarta aceea mică?

— Da.

— Du-te acolo şi uită-te.

Florence a făcut un pas, ca să urmeze îndemnul mamei, dar apoi s-a întors. Trebuia să apuce taurul de coarne, oricât de greu ar fi fost.

— Maman, voiam să-ţi vorbesc despre Franţa, a spus ea.

— Da, cherie?

— Ştii că da.

— Vino şi uită-te la astea, a continuat Claudette să vorbească, apropiindu-se de un strat de nalbe roz şi albăstrele.

— Sigur, acum le-a trecut perioada, dar le merge perfect în aceleaşi condiţii, înţelegi, solul fertil.

— în Franţa foloseam compost matur, a răspuns Florence, dar, hotărâtă să spună în continuare ce voia să spună, a adăugat: Poate stăm de vorbă la o ceaşcă cu ceai?

— Toate la vremea lor. Hai să-ti arăt salata mea.

Florence a oftat şi a intrat după ea pe poartă.

— lată-ne, a spus Claudette voioasă, ignorând-o complet pe Florence, care era din ce în ce mai frustrată.

Dar a ţinut în ea şi vocea ei a căpătat un ton conciliant când a spus:

— Te-ai descurcat bine, maman. Niciodată nu m-aş fi aşteptat să fii interesată de cultivarea legumelor.

Claudette s-a aplecat să culeagă o salată, apoi şi-a îndreptat spatele.

— Când trebuie, trebuie, cum se spune pe aici. Din lăptuca asta o să iasă o salată frumoasă pentru prânz, nu crezi? Cu nişte roşii din seră.

— Cultivam roşii în Franţa. Nu ti-e dor? De Franţa, vreau să spun.

Claudette s-a încruntat şi şi-a dat după urechi câteva şuviţe de păr.

— Nu neapărat.

— Dar de vremea când erai mai tânără? Când noi eram mici şi stăteam vara acolo. Nu ti-e dor de zilele acelea?

Claudette s-a întors cu spatele şi a răspuns sec:

— Nu mă gândesc la zilele acelea...

Dumnezeule, uită-te la buruienile alea!

Şi a pornit repede spre magazie, în timp ce Florence ofta.

După ce a revenit cu furca pentru buruieni, Claudette a început să bată cu ea într-un petic de pământ unde Florence nu vedea vreo nevoie de plivit.

— Tata a venit vreodată în Franţa? a întrebat-o Florence, perseverând. în fond, era pe jumătate francez. Nu mi-l amintesc acolo.

Tăcere.

— Maman, vii înăuntru? Te rog.

O spusese ademenitor, cu speranţa că o va încuraja.

— Trebuie să fac asta.

— Nu, pentru Dumnezeu, maman, chiar nu trebuie, a izbucnit ea, simţind cum clocoteşte furtuna în ea.

Mama ei s-a ridicat în picioare, a stat dreaptă şi a spus, cu furie în ochi:

— Să nu-mi vorbeşti mie pe tonul ăsta. Trebuie să plivesc.

Florence a simtit că se răsuceşte ceva în ea.

— Şi eu trebuie să-ţi vorbesc despre tatăl meu adevărat. Ştiu... adevărul.

Şi-a acoperit gura cu mâna, regretând pe loc că-i scăpaseră cuvintele. Voia să deschidă subiectul cu delicateţe, să-i spună toată povestea, cum aflase despre asta câte puţin, dar acum nu avea de ales, trebuia să meargă înainte ca buldozerul.

— L-am întâlnit pe Friedrich, maman. Pe tatăl meu adevărat. Ştiu că e german, că voi doi aţi avut o aventură şi că am un frate vitreg, pe care îl cheamă Anton.

A încercat să vorbească stăpânit, în timp ce inima îi bubuia.

Claudette nu s-a uitat în ochii ei.

— Maman? Tatăl meu german este motivul pentru care a trebuit să plec din Franţa. Hélène a considerat că vor fi probleme la eliberare şi după aceea. Deja îi pedepsesc pe colaboraţionişti. A fost teribil de greu să plec. Drumul a fost...

Florence s-a oprit, copleşită, şi lacrimile au început să-i curgă. Chipul mamei nu trăda nimic. Doar a ridicat o mână la frunte şi şi-a ferit ochii o clipă.

— N-am vrut să te şochez aşa. îmi pare rău, am... dar de ce mi-ai ascuns adevărul?

Claudette s-a întors, a pornit repede spre casă şi a deschis uşa din spate. Spre uimirea lui Florence, a intrat înăuntru fără o vorbă şi usa s-a închis în urma ei. Florence s-a sters la

» > 5

ochi cu degetele şi s-a dus după ea.

A găsit-o pe mama ei în bucătărie, uitându-se în tăcere la podea, cu faţa lipsită de culoare. Apoi a ridicat capul şi s-a uitat urât la Florence.

— Cum îndrăzneşti să vii aici şi să-mi vorbeşti de astfel

) ? .5

de lucruri? Şi în grădină, unde ar putea auzi oricine.

— îmi pare rău, n-am vrut. Te-am rugat să vii în casă.

Claudette a şuierat răspunsul.

— Era ceva personal. Nu vorbeşti de un tată german în Anglia. Nu mă aşteptam de la tine să vorbeşti despre asta.

— îmi pare rau. Chiar îmi pare rău, dar trebuie să ştiu ce s-a întâmplat. L-ai iubit pe Friedrich, maman?

Florence vorbise şovăitor, nu era convinsă că vrea să audă asta.

Claudette a întors capul.

— De ce eşti aşa? Vreau doar să ştiu dacă l-ai iubit.

Florence a auzit ceva care ar fi putut să fie un plâns înăbuşit şi s-a dus la mama ei, a încercat s-o atingă, s-o liniştească, dar Claudette a împins-o. Florence s-a tras înapoi, jignită.

— L-ai iubit vreodată pe tata? Ai fost nefericita la Richmond în tot acel timp? Ai fost nefericită cu noi?

Mama ei părea din ce în ce mai rigidă şi mai fermă.

— încetează cu întrebările astea, a spus ea.

— Nu înţeleg. De ce eşti aşa de rece? Eşti jenată că am aflat noi? Asta e?

Ceasul din bucătărie părea că ticăie prea tare. Claudette nu a răspuns, dar degetele ei zvâcneau ameninţător.

— Nu am dreptul să ştiu?

Mama ei a ridicat o mână tremurătoare, ca şi

cum ar fi încercat s-o oprească.

— Trecutul e trecut. N-ai niciun drept.

— Dar, maman, ai minţit. În toţi aceşti ani ai minţit. Ce a crezut tatăl meu englez despre asta? Şi cum ai putut să-i faci una ca asta dacă nu l-ai iubit pe Friedrich?

— Destul! Nu vei mai vorbi despre asta! Nu vei mai vorbi niciodată despre asta!

Vocea lui Claudette era aspră când a vorbit printre dinţii încleştaţi şi pe urmă a revărsat un şuvoi atât de mare de cuvinte amarnice în franceză, încât Florence a izbucnit în lacrimi.

— încetează! încetează! Nu vorbi aşa! Te rog, nu vorbi aşa.

5

Claudette a ridicat mâna de parcă ar fi vrut să o lovească. Florence a tresărit şi s-a tras înapoi împleticindu-se în faţa furiei care schimonosea fata mamei.

Şi apoi mama ei, care încă ţinea în mână furca, a aruncat- o cu toată forţa în perete. A lovit ceasul de bucătărie şi, când cadranul de sticlă s-a spart şi a căzut la podea, a pornit în grabă spre uşa din spate.

— Te rog. Nu e timpul să vorbim? a strigat Florence după ea, dar mama ei deja ieşise din cameră.

Florence a alergat în camera ei, unde a luat o grămadă de haine şi le-a aruncat în valiză. Cutremurată de profunzimea furiei mamei, începuseră să-i curgă lacrimile pe obraji, dar, supărată şi confuză, şi le-a şters cu mâinile. Cum a putut Claudette să fie aşa? Cum de nu îşi dăduse seama până acum de capacitatea mamei

de a face crize de furie? Şi ce spunea despre ea faptul că nu observase? Şi-a amintit de certurile lui Elise cu Claudette. Odată ţipase la mama lor facând-o harpie, un monstru hidos din mitologia greacă. O înspăimântătoare femeie-pasăre. Iar Claudette se ridicase de pe canapea ca şi cum se pregătea să-şi desfacă repezise la fiica ei, râzând cumplit şi amar. Dar Florence o învinuise mereu pe Élise că se poartă aşa urât cu maman. Acum, pentru prima dată în viaţa ei, văzuse ce voia să spună sora ei şi se simţea ruşinată. N-ar fi trebuit s-o judece pe Élise. Şi acum, undeva în adâncul ei, o voce slabă îi şoptea. Mama lor o iubise vreodată pe vreuna din ele?

Un lucru era clar – dacă Claudette nu-i permitea să vorbească despre ceea ce aflase, Florence nu putea rămâne aici. Se simţea prea rănită şi prea supărată. A aruncat peria de păr peste haine, în valiză, a trântit capacul şi apoi a alergat jos, uitându-se prin sufragerie să vadă dacă nu a uitat ceva. Fereastra din fată era deschisă şi totul era

J 3

nemişcat, în afară de adierea care sălta colţul ultimului bilet scris de Rosalie, uitat pe măsuţa de cafea.

CAPITOLUL 6

Rosalie

Paris, 1925

Rosalie Delacroix mergea grăbită în sud-vestul grădinii Luxembourg, pe străzile vechi din Montparnasse, care începeau să se întunece, şi în timp ce păşea se uita la ferestrele luminate de la Café du Dome. Cafeneaua sclipitoare, recent renovată cu pereţi din oglinzi şi tonuri de roşu aprins şi auriu, era locul în care oamenii se duceau să vadă şi să fie văzuti. Putea să simtă mirosul de fum al

> >

ţigărilor Gitanes amestecat cu mirosul canalizărilor, al gazului de la cele câteva felinare cu gaz rămase şi puţin din violenta aromă de Shalimar care venea dinspre cafenea.

Îi pl ăcea la nebunie boemul Montparnasse, unde sunetele jazzului te invadau din cafenele şi baruri întunecate. Le jazz-hot, aşa îi spuneau. Brutal, pasional, lumesc; pentru Rosalie însemna libertate.

Când a ajuns la destinaţie, a împins uşa fumurie de sticlă şi a fost întâmpinată de patron, Johnny Cooper.

— OK, a spus el cu un prost accent american şi a zâmbit.

Cu dinţii aceia oribili, nu părea deloc american şi ea era convinsă că numele lui e o invenţie cu scopul de a atrage mai multi turişti

americani în fabulosul Oras al Luminilor.

Johnny chiar servea un „hamburger steak”, ceva care aparent americanilor le plăcea foarte mult, şi avea un ospătar din Londra, pe nume Norman, cu care Rosalie avea de gând să-şi exerseze engleza.

— Bine, i-a răspuns ea lui Johnny, când a auzit că o strigă o fată.

— Nu te-ai grăbit deloc, a spus fata şi a tras un ultim fum de Gauloise înainte de a o stinge pe pardoseală. Hai!

— Nu puteam să plec înainte să se culce, a spus Rosalie.

Cealaltă fată era Irène, o brunetă cu ochii negri care locuia într-una dintre mahalalele unde se revărsase un potop de refugiaţi de război.

— Tu crezi că ţi-e greu – ar trebui să încerci să duci viaţa mea, a spus ea.

Rosalie ştia că parizienii săraci se înghesuie în spaţii de locuit şi mai mici şi, în timp ce ea visa să scape de constrângerile rădăcinilor ei burgheze, Irène voia să scape de o constrângere şi mai grea. Era una dintre membrele unui mic grup de tinere dansatoare de cabaret căruia în seara aceea avea să i se alăture în culise şi Rosalie, îmbrăcată cu un puf de flamingo roz şi cam atât.

— Eşti bine? a întrebat-o Irène. Dat fiind că e prima oară.

Rosalie a dat din cap, dar în realitate simţea

că aproape deliriază de nervi.

În lumina palida a micii camere în care se schimbau, a scos la iveală costumul auriu pe care şi-l făcuse singură în secret, copiat după ţinuta purtată de vedeta de film Marion Davies şi pe care îl văzuse în ultimul număr din Vogue al mamei.

— Binişor, a spus Irène, măsurând-o din cap până-n picioare cu ochii îngustaţi, dar îţi trebuie mai mult machiaj.

Rosalie s-a încruntat, iar Irène i-a indicat un scaun.

— Stai jos.

Şi a deschis trusa de machiaj comună aflată pe o măsuţă.

— Ruj roşu aprins, chérie. Şi mult de tot, cu arcuire perfectă. E senzaţie cu părul roşu. Şi îţi fac smoky eyes. Ştii că ai nişte ochi superbi, nu?

Da?

Ştii ca da. Un albastru aşa de intens. Altă coloratură,

dar chiar semeni cu Leila Hyams.

Cu cine?

— Actriţa de film. Nemaipomenit de drăguţă. Faţă în formă de inimă şi cea mai drăgălaşă gură. Exact ca tine. Ar trebui să te tunzi ca ea.

Irène a răscolit un teanc de reviste de pe podea şi a ridicat una să i-o arate.

— Uite! Nu e încă prea cunoscută, dar o să fie.

Rosalie a privit atent fotografia unei femei cu ochi frapanţi, cu părul ondulat tuns scurt, într-un bob elegant.

— Mă bucur să văd că te-ai pensât. O să le mai înnegresc totuşi.

— Nu vreau să arăt ca un clovn.

Irène s-a uitat fix la ea, cu mâinile în şolduri, prefacându- se jignită.

— Vezi să nu!

Multe alte fete, mai mari ca ea, dansaseră şi se distraseră de când se sfârşise războiul în 1918. Acum Rosalie, la numai nouăsprezece ani, visa să se descătuşeze şi ea. Parisul i se părea o nebunie care-ţi îngăduia să fii frivol şi era rândul ei, chiar dacă trebuia să ţină totul secret. Pe drum încoace îsi ascunsese minusculul costum auriu sub vechiul pardesiu larg al tatălui.

Parisul îi adora pe cântăreţii afro-americani de jazz şi în seara aceea avea să cânte un bărbat plăcut din New York, pe nume Saul. Nu era prea vorbăreţ, dar era frumos, cu ochii lui melancolici şi zâmbetul lui şarmant. Din vestiar, Rosalie

îl auzea încălzindu-se, iar notele lui senzuale care pluteau îi înălţau spiritul la cer. El a înclinat capul spre ea când

Rosalie a ieşit repede după Irène, cu machiajul făcut, intrând în culise, îndărătul cortinei care atârna pe mica scenă.

Dar, în ciuda distracţiilor, exista şi pericol. Pe lângă acest sentiment de eliberare şi de optimism dezlănţuit – senzaţia aceea că orice e posibil –, se formase o nouă mişcare de dreapta.

— Ai grijă la ei, o avertizase Irène înainte de a ieşi. Şi tai- o dacă intră vreunul.

— Dar cum o să îmi dau seama?

— O,o să-i recunoşti pe nenorociţi! ăia.

Inspiraţi de fascismul lui Mussolini, „nenorociţi!” îşi luaseră numele de Jeunesses Patriotes şi îi urau pe comunişti. Majoritatea scriitorilor şi pictorilor aspiranţi care populau localul lui Johnny nu erau comunişti, doar băutori. Vorbeau despre scris şi pictură şi devorau porţii ieftine de saucisse de Toulouse cu piure, dar exista într- adevăr un Partid Comunist îndrăzneţ şi tot mai numeros.

Fuseseră încăierări pe străzile Parisului, iar Rosalie nu voia să fie prinsă într-o astfel de ciocnire în mijlocul unui bar. îşi asumase destule riscuri ca să mai fie şi arestată.

Familia ei tradiţionalistă locuia în Arondismentul 16, în apropiere de parcuri. Apartamentul lor din secolul al XVI- lea, cu plafoane înalte şi două balcoane de fier forjat, avea o superbă vedere spre Sena, dar acolo, unde tot şi toate dormitau, Rosalie se simţea captiva aşteptărilor şi falselor speranţe ale părinţilor ei. Aici găsea agitaţie şi culoare şi viată de trăit. Si ea era hotărâtă să o trăiască.

A ascultat să audă melodia care era semnalul lor de intrare.

— Nu încă, i-a şoptit Irène şi a strâns-o de cot. Aşteaptă să te împing eu şi atunci te duci.

În seara aceasta Rosalie se pregătea să-şi

împlinească destinul, devenind, în sfârşit, fiica rebelă, cum o acuzaseră ei că este. Ştia de mult că, oricât îşi dezamăgise părinţii, şi ei o dezamăgiseră pe ea. Aşa că acum, plină de emoţii, dar şi debordând de entuziasm, facea ce voise să facă.

Voise să fie cineva, indiferent de efort. Voise să fie diferită. Voise sa ajungă într-o lume mai mare şi mai incitantă. O lume vie, electrizantă, unde visele pot deveni realitate.

Apoi, brusc, inima lui Rosalie a început să bată nebuneşte când muzica s-a schimbat. Asta era. Semnalul lor să iasă pe scenă şi să înceapă dansul.

Irène a înghiontit-o.

— Du-te, i-a şoptit ea.

CAPITOLUL 7

Trecuseră câteva săptămâni de la primul spectacol al lui Rosalie şi era o altă seară de sâmbătă la Paris. Barul lui Johnny fremăta. De fapt, peste tot strălucea atâta lumină şi era atâta râs, încât Rosalie se simţea puţin neliniştită. Avea impresia că oraşul ar putea să se ridice în aer, lăsând-o pe ea să fie târâtă înapoi acasă la părinţi. S-a uitat în jur, trecând cu privirea de la o faţă la alta. în fiecare noapte, în cazul puţin probabil ca vreunul dintre prietenii părinţilor ar fi venit aici să se distreze, trebuia să se convingă că niciun cunoscut nu se află în public sau în bar. în seara aceea nu identificase pe nimeni şi a suspinat uşurată. Debordând de energie, avea impresia că, dacă ar putea să se ridice deasupra norilor, ar pluti acolo pentru totdeauna. A văzut-o pe Irène clătinând din cap cu aşa o superioritate – deşi nu cu asprime – încât Rosalie a revenit rapid cu picioarele pe pământ.

— Iar pluteai în lumea zânelor?

— Asta faceam?

— Revino cu picioarele pe pământ, fată. La barul lui Johnny, aici suntem.

Avea dreptate. Barul era aici. Barul era acum. Şi era destul de bine... deocamdată.

Irène şi-a stins ţigara.

— Hai! E timpul să luăm taurul de coarne.

Si a râs.

— Pe bune, tu şi ideile tale măreţe.

— Dar tu?

— Eu? Nu, eu iau doar ce mi se oferă.

În timp ce dansatoarele începeau al doilea număr al serii, fumul din sală îi înţepa gâtul lui Rosalie. Dar a reuşit să-şi recapete respiraţia şi a început să-şi mişte corpul în ritmul muzicii. Dansul era dragostea ei, viaţa ei, pasiunea ei. I-a zâmbit lui Irène şi celorlalte trei când s-au rotit, şi-a desfăcut vioaie braţele în lateral, le-a ridicat sus şi apoi le-a lăsat jos, aproape de pământ, înainte să se ridice cu o săritură fantastic de înaltă. Rosalie era cea mai graţioasă dintre dansatoare, un rezultat al celor zece ani de balet. Şi îi plăcea la nebunie să se piardă în sunetul muzicii superbe cântate de Saul, când până şi aerul părea că vibrează şi puteai simţi melodia în sânge şi în oase.

Când numărul s-a încheiat, a auzit voci ridicate şi din expresia lui Irène şi-a dat seama că şi prietena ei le auzise. Neliniştea a cuprins întreaga scenă. Noaptea aceea avusese ceva febril, ca şi cum pofta de distracţie crescuse; genul de noapte în care se poate întâmpla orice. Rosalie ştiuse că se tot adună ceva, nu-şi dădea seama ce, până acum, şi nu a fost surprinsa când după ţipete s-a auzit un bufnet puternic. Pe urmă alt bufnet, ca şi cum ar fi fost răsturnată o masă, şi dupa aceea zgomot de sticlă sparta. Saul s-a oprit din cântat şi le-a făcut semn fetelor să-şi ia hainele şi să se acopere exact când un grup de bărbaţi

încleştaţi au căzut în sală din bar. Bărbaţii s-au ridicat şi au început să apuce scaune, să le ridice deasupra capului şi să le arunce spre oricine li se nimerea în cale. Rosalie a fugit la vestiar să-şi pună haina, dar, când a ieşit din nou, a văzut că una dintre brutele de la Jeunesses Patriotes îl apucase pe Saul de cap. Peste tot era zgomot, confuzie şi fum. Aşa de mult fum, deşi nu vedea de unde vine. Inima i se lovea de coaste, instinctul îi spunea să fugă, dar nu putea. Trebuia să facă ceva să-l ajute – şi repede. A fugit spre Sauf încercând să-l elibereze, dar Irène a tras-o înapoi, şoptindu-i furioasă la ureche:

— N-o să-l poţi ajuta. Salvează-te pe tine.

Nu aveai pe unde să ieşi, decât prin bar, acolo unde se dezlănţuise iadul. Din amestecul acela de femei care ţipau, bărbaţi care răcneau şi fete care plângeau, tot mai mulţi oameni se înghesuiau în micul hol ca să intre în încăierare. Rosalie s-a descotorosit de Irène şi a alergat spre Sauf l-a apucat pe bărbatul acela de braţ şi a încercat să-l tragă de lângă muzician. Exact atunci cotul cuiva a nimerit-o în tâmplă. Lovitura a dezechilibrat-o şi a întins mâna după ceva, să atenueze căderea. Dar nu era nimic acolo şi, când a căzut şi s-a lovit cu capul de treaptă, a văzut o ultimă fâşie de lumină, după care s-a întunecat totul.

Când şi-a revenit, ametită şi traumatizată, venise acolo un număr uriaş de poliţişti care îi încătuşau de zor pe indignatul Saul şi pe mai

mulţi tineri patrioţi care înjurau şi loveau cu picioarele. Unul dintre poliţişti a ajutat-o pe Rosalie să se ridice în picioare. Se pregătea să-i mulţumească, dar el i-a pus şi ei cătuşe.

— Dar nu am făcut nimic, a protestat.

— Atunci de ce ţi se scurge sângele pe faţă?

Rosalie şi-a atins obrajii şi a simţit suprafaţa umedă şi lipicioasă.

— O, doamne. Sângerez.

El a mijit ochii.

— Exact. Deci ce caută o fată bine-crescută ca tine într- un loc ca ăsta? Câţi ani ai?

>

— Douăzeci şi unu, a minţit ea şi şi-a atins gura, neliniştită ca şi-a spart şi vreun dinte.

— Cum să nu. Şi eu sunt primarul Parisului. Hai, la secţie cu tine!

5

Ea a încercat să-şi strânsă haina şi să-şi încheie nasturii ca J C* >5 să acopere costumul sumar.

— Nicio problemă, domnişoară. Am văzut deja ce ai. Bună bucăţică. Erai la agăţat, nu?

— Sigur că nu.

— Ei bine, poţi să dai explicaţii la secţie, dacă nu cumva ai altceva să-mi oferi.

A râs şi ea l-a lovit cu piciorul în vintre. Un alt poliţist a apucat-o de braţ şi au târât-o afară la o dubă. Şi, cu toate că protesta zgomotos, a fost aruncată în fundul dubei, iară să i se ia în seamă obiecţiile.

A doua zi dis-de-dimineaţă, uşa de la celula pe care Rosalie o împărţea cu alte două femei –

care aveau ambele ochii dureros de vineţi – s-a dat de perete şi a intrat un poliţist. Ea se folosise de haină ca să-şi şteargă sângele şi cât de mult putuse din machiaj. Cu siguranţă rujul roşu aprins nu mai era, la fel şi fardul din obraji, spera ea, dar machiajul de la ochi... în fine, nu prea era sigură. Nu avea oglindă să verifice, dar nu voia ca părinţii ei s-o vadă „boită ca o târfa” – comentariul obişnuit al mamei sale când vedea o femeie vulgară „împopoţonată”. Poliţistul a împins-o pe Rosalie pe un coridor lung şi murdar care mirosea a transpiraţie şi tutun stătut, după care în sus pe nişte scări ce duceau spre o încăpere mică din spatele secţiei. Acolo stătea în picioare tatăl ei, ţeapăn de furie.

— Vă mulţumesc, domnule ofiţer, a spus el cu buzele aşa de strânse, încât a părut că şuieră. Pot să vă asigur că nu se va mai întâmpla niciodată.

— Prea bine, domnule.

— Şi pot avea încredere că veţi păstra discreţia?

Bărbatul a dat din cap şi s-a bătut uşurel pe buzunar. Era limpede că tatăl ei îl plătise.

Rosalie a deschis gura să vorbească.

Tatăl ei a ridicat mâna.

— Nicio... vorbă.

A repezit-o pe uşă şi a urmat-o.

Tot drumul spre casă a rămas tăcută în maşină, gândindu-se ce va spune. Haina îi era închisă bine la toţi nasturii şi tatăl ei nu văzuse ce poartă pe dedesubt, aşa că poate ar trebui să

spună că o luase o prietenă la bar să bea ceva. Nu era scuza cea mai bună şi nu le-ar fi plăcut asta, dar era mai bine decât să recunoască faptul că e dansatoare acolo. Tatăl ei autoritar ar face o criză. Cât despre mama ei, era imposibil să ghicească ce va face, dar în mod sigur ar fi apărut şi istericale. Niciunul dintre ei n-avea habar ce înseamnă să te distrezi.

Papa era funcţionar de rang înalt la Ministerul Lucrărilor Publice. Era mândru că în timpul tulburărilor din ministere el fusese purtător de cuvânt pentru orice ţinea de reconstruirea Franţei. Cariera era totul pentru el, iar soţia şi copiii nu păreau să-i stârnească decât o indiferenţă abia ascunsă.

Rosalie nu îi spusese decât surorii ei despre profesia ei secretă de dansatoare. Claudette era cu nouă ani mai mare ca ea şi îi promisese că n-o să spună o vorbă, dar o sfătuise insistent să nu mai continue. Avea trei copii – Hélène, Élise şi mica Florence – şi locuiau toti în Anglia. Soţul ei era jumătate francez, jumătate englez. Ea venea regulat la Paris să-şi vadă părinţii şi între vizite lui Rosalie îi era teribil de dor de sora ei mai mare. Căci casa lor era un loc cu prea puţina căldura, unde păstrarea aparenţelor era totul, unde emoţiile erau reprimate şi datoria lui Rosalie era să devină o soţie şi o mamă bună. Claudette era singura persoană pe care Rosalie o iubea.

Acasă, părinţii i-au făcut un scandal monstru, dar ea a susţinut în continuare povestea că

fusese dusă la barul lui Johnny de o prietenă care o împinsese la rele.

— Ce e chestia aia neagră din jurul ochilor tai? a întrebat-o mama ei.

— Păi...

— Cine e prietena ta? a întrerupt-o mama fără să mai aştepte răspunsul.

Tatăl ei, care era mai puţin interesat de asta, a rostit atunci:

— Nu voi permite să te înhăitezi cu comunişti, a spus el în stilul lui.

— Dar nu m-am înhăitat cu ei, a insistat Rosalie.

Era adevărat, în fond. Nu se înhăitase cu comunişti.

Tatăl ei susţinea Action française, despre care se spunea că este sprijinita financiar de parfumierul, omul de afaceri şi patronul de ziar François Coty. Bârfele vorbeau despre multe amante şi despre numeroşi copii nelegitimi, dar tatăl ei nu le lua în seamă. Pe el îl interesa că, în timpul războiului, François Coty ajunsese unul dintre cei mai bogati oameni din Franţa şi că finanţase multe dintre proiectele lui de reconstrucţie. Indiferent ce era adevărat sau nu despre Coty, era limpede că el şi ceilalţi din extrema dreaptă urmăreau să împiedice dezvoltarea socialismului francez amplificând frica populistă de comunism.

Mama ei încă o întreba despre numele prietenei care a dus-o pe un drum greşit.

— O fată pe care am cunoscut-o la balet, a

minţit
Rosalie. Oricum, acum a plecat.

— Ei bine, n-ai s-o mai vezi niciodată, a răspuns mama ei. De fapt, chiar ar fi timpul să termini cu baletul. îţi voi anula orele şi îţi voi mări numărul de ore de dactilografié.

Rosalie a gemut în surdină.

— Eşti prea înaltă ca să fii vreodată balerină şi mult prea...

Şi acolo s-a oprit, dar Rosalie ştia ce vrea să spună. Era extrem de voluptuoasă, lucru care, evident, fusese unul dintre motivele pentru care Johnny voise atât de mult să o ia la el. Americanilor le plăcea ca o femeie să aibă ceva pe care să poţi pune mâna şi nu erau interesaţi de pariziencele slăbănoage şi pe jumătate înfometate.

— E timpul să-ţi găseşti un soţ potrivit, a continuat mama ei. Altfel o să rămâi fată bătrână. Nu poţi să stai sub acoperişul nostru pentru totdeauna şi să faci ce vrei tu.

Rosalie s-a întors cu spatele. Când va găsi un bărbat pentru ea, va şti. Inima ei ar cânta şi ar simţi atâta pasiune, încât ar da pe dinafară. Niciuna dintre alegerile mamei ei nu-i stârnise nici cea mai mică tresărire.

CAPITOLUL 8

Un bărbos cu nasul borcănat, care putea fi ori artist, ori infractor, părea că o studiază pe Rosalie. Ea încerca să-i prindă ochii feriţi, deschişi la culoare, dar aceştia erau concentraţi asupra unui punct din apropierea urechii ei stângi, neliniştind-o. Judecând după aspectul reţelei de vinişoare sparte din obraji, era un beţiv şi totuşi Irène o condusese la bar să le facă cunoştinţă.

t >

El s-a încruntat şi ea a simţit ceva pulsând în ea. Un avertisment, poate. Rosalie i-a aruncat prietenei ei o privire curioasă. De ce insista să le facă cunoştinţă?

— El, a spus Irène, este Pierre.

— Ceva de băut? a întrebat bărbatul.

A observat că are doi dinţi sparţi, după care s-a uitat la picioarele lui. Poţi să-ţi dai seama de multe după încălţămintea unei persoane, iar pantofii lui erau scumpi, din piele italiană. Când a ridicat capul, a zâmbit.

— Pernod, vă rog.

— Bună alegere, a spus bărbatul.

— Pierre are ceva pentru tine, a spus Irène.

— Serios? a spus Rosalie, bătând cu degetele în tejghea.

Bărbatul i-a cercetat fata înainte de a vorbi şi felul în care a facut-o i-a stârnit neliniştea. Era o ameninţare în privirea lui. A văzut asta din felul

în care pielea din jurul ochilor s-a încordat, ca şi cum ar fi calculat ceva.

— Ce ai zice dacă ţi-aş spune că tatăl tău are un secret? a spus el în final.

Rosalie s-a încruntat. Cum de ştia omul acesta măcar şi cine e tatăl ei?

— Ţî-aş râde în faţă, a răspuns ea, deja simţind că dacă intră în vorbă cu el s-ar putea să nu mai fie cale de întoarcere.

El a înclinat capul într-o parte şi i-a cercetat din nou faţa.

— Rău ai face.

— Cum e posibil ca unul ca dumneata să ştie ceva despre tata?

— Aş putea să mă duc cu informaţia la poliţie.

Odată cu un parfum greţos de dulce, pericolul venea în valuri dinspre omul acela.

— Despre ce e vorba? a întrebat ea.

El a mâzgălit ceva pe o bucată de hârtie, iar ea a ridicat din sprâncene.

— Ei? a făcut bărbatul. Vrei să salvezi reputaţia tatălui tău?

— Ai dovezi?

— Si ce vrei în schimb?

— Doar o mică sumă.

— Ce înseamnă „mică”?

Uşa barului s-a deschis larg şi înăuntru a intrat un grup de tineri bogaţi, mai mari ca ea, evident, care râdeau şi se tachinau în timp ce comandau zgomotos şampanie. Plini de viaţă, şi-a spus ea, tânjind să fie şi ea ca ei.

Bărbatul i-a şoptit ceva la ureche.

Ea a ridicat din sprâncene.

— Nu am atâtia bani.

— Sunt convins că poţi să te descurci.

— în cazul acesta, a spus ea îndreptându-şi privirea la nou-veniţi şi hotărându-se repede, înainte de a se întoarce la bărbat, ne vedem cu dovada poimâine seară.

— Nu, a spus el. Mâine.

A doua zi după-amiază, când mama ei moţăia în şezlongul din sufragerie, Rosalie s-a strecurat în dormitorul părinţilor ei, unde draperiile grele de catifea obturau lumina. Era riscant şi ar fi preferat să aştepte un moment în care mama ei să fie în oraş, la prânzul săptămânal cu prietenele ei.

Oare bărbatul acela chiar s-ar duce la poliţie? Ce informaţie ar putea să aibă? Rosalie stătuse trează toată noaptea gândindu-se la asta. Acum a luat o cheiţă de la vechea casetă de bijuterii pe care mama ei o ţinea pe un raft din garderobul ei. Tatăl ei avea intenţia de a instala un seif în apartament, dar, din fericire pentru Rosalie, încă nu se întâmplase. A descuiat caseta, a ridicat capacul sidefat şi apoi a tras afară sertarele căptuşite cu satin de jos, acolo unde erau cele mai mărunte bijuterii, în săculeţe de catifea legate cu şnur. Fără ca mama ei să-şi dea măcar seama, probase aceste bijuterii de familie ani la rând. Acum a scos o pereche de cercei micuţi şi sclipitori, a căror absenţă era mai puţin probabil să fie observată.

I-a pus înapoi în săculeţul lor de catifea şi, auzind un zgomot dinspre sufragerie, s-a strecurat afară din cameră şi a fugit fără zgomot în camera ei.

în noaptea aceea a dansat cum nu mai dansase niciodată. Mai ostentativ senzual şi mai periculos. în încăperea înghesuită şi plină de fum oglinzile sclipeau de la lumina reflectată şi îi intensificau mişcările, iar ea îşi legăna pelvisul simţindu-se ca o seducătoare. Apoi s-a întors cu spatele şi şi-a unduit fundul împodobit cu pene, în strigătele entuziaste ale publicului. Şi-a ridicat picioarele şi şi-a rotit corpul, iar erotismul a înfierbântat şi mai tare publicul deja atâtat.

Când a terminat şi zarva s-a potolit, s-a întâlnit din nou cu Pierre. De data aceasta, Irène nu a mai stat cu ea, dându- şi seama, probabil, că e o tranzacţie personală.

— Ai ce ţi-am cerut? a întrebat-o el după ce s-au aşezat amândoi într-un separeu, cu nişte băuturi în faţă.

Ea i-a împins discret cerceii.

El a scos un fluierat.

— Frumos. Dar am spus bani gheaţă.

— Nu s-a putut. Astea sunt diamante şi valorează mult mai mult.

El a făcut o fată nemulţumită.

— Si sunt şi mai uşor de identificat.

Ea a zâmbit, începea să-i placă tranzacţia.

— Sunt convinsă că vei găsit tu o cale. Deci

ce ai pentru mine?

El a tras aer în piept, apoi s-a aplecat peste masă, conspirativ.

— E complicat. Ideea e că tatăl tău foloseşte alt nume, nu numele lui.

— Si? s-a încruntat ea. De ce ar face asta?

— Pentru a frauda guvernul.

Acum ea a râs.

— Nu fi caraghios. E clar că nu ştii nimic despre tata.

El a înclinat capul şi i-a adresat un zâmbet fals.

— A fost un articol în care a fost citat şi în care i-a apărut şi fotografia.

— în Le Temps. L-am văzut. Vorbea despre succesul reconstrucţiei Franţei de la război încoace. E departamentul la care lucrează el.

— Si tu eşti mândră de el?

Ea a pufnit.

— Nu am genul ăsta de relaţie cu tata, nu că ar fi treaba ta.

— Deci nu te-ar interesa să afli că şi-a înfiinţat o mică firmă de construcţii?

— M-ar plictisi teribil.

El a înclinat capul.

— O companie care nu există în realitate şi în care s-au vărsat sume considerabile de la guvern, pentru lucrări care nu au fost făcute vreodată.

Ea a râs iar.

— De unde Dumnezeu scoţi toate astea?

— Am relațiile mele.

— Şi? Du-te la poliţie.

El a mijit ochii.

— Poliţia nu plăteşte pentru astfel de informaţii.

— Si ai acum la tine o dovadă?

El i-a întins un dosar.

— O găseşti aici. Verişoara mea, să-i spun aşa, lucrează la banca la care se plătesc banii şi de la care tatăl tău îi retrage. Cum ţi-am spus, foloseşte un nume fals, dar „verişoara” mea l-a recunoscut în fotografia din Le Temps.

— Unde e banca?

— Toate sunt în dosar. Banca se află într-o suburbie îndepărtată, unde în circumstanţe obişnuite nimeni nu l-ar recunoaşte pe tatăl tău. Funcţionarii publici sunt de obicei nişte oamenii cenuşii, fără faţă. În mod normal, imaginea lui n-ar fi apărut în ziar, dar, cum nu este un ministru pe post, a apărut.

— Dar de ce ar face tata asta? N-are sens.

— Poate nu ştii, dar tatăl tău mai are un secret.

S-a uitat ţintă la el, simţind o fluturare ciudată în piept.

— Nu o altă familie.

El a râs.

— Pot să te liniştesc în privinţa asta. Joacă jocuri de noroc, draga mea.

Ea s-a încruntat.

— Unde?

— în cluburi private. Cluburi secrete.

— Si de ce nu te-ai dus direct la el cu asta?

El şi-a strâmbat gura într-o parte.

— Fiindcă ar şterge urmele în câteva clipe, iar eu probabil aş fi săltat ca şantajist.

— Ceea ce şi eşti.

— Poate.

A ridicat cerceii şi a zâmbit.

— Dar nu sunt un om lacom. Ăştia sunt de ajuns.

— Cine mai ştie?

El a oftat.

— Doar verisoara mea ştie de bancă. Dar am un asociat care lucrează la unul dintre cluburile private. Doar eu am pus totul cap la cap.

A doua zi era duminică şi Rosalie se simţea agitată, cu nervii întinşi la maximum. Trebuia să decidă dacă îi arată sau nu dosarul tatălui ei. S-ar înfuria dacă l-ar vedea, inclusiv pe ea, şi, fără îndoială, ar nega totul, dar dacă nu i-l arăta ce s-ar întâmpla? Pierre sau verişoara lui puteau deveni mai lacomi. Să ceară mai mult sau chiar să informeze poliţia. Dacă izbucnea vreun scandal, atunci totul era pierdut şi tatăl ei putea ajunge la închisoare. Nu era cea mai mare simpatizantă a lui, dar nu îl ura. Cel puţin, dacă i-ar da dosarul, ar putea să evite ruşinea şi umilirea.

După un prânz lung şi anost, în timpul căreia bătuse nervos din picior şi fusese certată pentru asta, iar mama ei mâncase chinuitor de încet, s-a dus în camera ei şi apoi a revenit în sufragerie cu dosarul.

— Trebuie să vezi asta, papa, a spus ea întinzându-i-1.

El n-a ridicat privirea.

— Pune-l undeva. Citesc.

— Papa, trebuie să-l vezi acum.

Mama ei a ridicat bărbia.

— Nu vorbi aşa cu tatăl tău, copilă. Ce e în capul tău?

— Dar, maman...

Tatăl ei a ridicat ochii atunci.

— Atunci dă-mi-l, a spus el şi a întins mâna spre dosar.

Rosalie l-a urmărit cu nervozitate cum deschide dosarul şi citeşte conţinutul. Fata lui a devenit palidă.

— Ce este? a întrebat mama ei şi, când el a ferit dosarul, i l-a smuls din mână.

Rosalie a rămas nemişcată, ţinându-şi respiraţia. Tatăl ei privea ţintă la podea şi respira greu.

A urmat o tăcere lungă şi oribilă.

Pe urmă mama ei s-a ridicat în picioare, cu faţa crispată şi albă. S-a apropiat repede de Rosalie şi a plesnit-o tare peste fată.

— Cum îndrăzneşti?

Rosalie şi-a înăbuşit un ţipăt de uimire, a făcut un pas înapoi şi şi-a frecat obrazul care o ustura.

Tatăl ei a luat dosarul de la soţia lui şi a încercat să-l

ascundă, dar mâinile îi tremurau şi el arăta cu

adevărat îngrozitor.

— E o prostie, a spus el. Cum ai putut să vii şi să-mi arăţi aşa ceva?

— Mi l-a dat cineva. M-am gândit că ar trebui să ştii.

— Ridicol, a spus el, dar se simţea şi altceva în indignarea lui. Tu chiar ai crezut mizeria asta?

— Eu... n-am ştiut ce sa cred.

— Destul, nu vreau să mai aud, a spus el.

Apoi părinţii ei au schimbat o privire ciudată şi Rosalie a avut certitudinea că mama ei ştie ceva despre asta.

Mama ei a vorbit iar, cu dispreţ.

— Domnişorică perfidă ce eşti. Cu cât vei pleca mai curând de acasă şi vei porni pe drumul tău în lumea adevărată, cu atât va fi mai bine. Atunci o să afli cât e de grea viaţa reală.

Rosalie a ieşit în fugă din cameră, plângând. La scurt timp după aceea a auzit cum se trânteşte uşa din faţă când tatăl ei a părăsit apartamentul. în mod normal, niciodată nu ieşea duminica.

Cu usturime în obraz de la lovitură, a rămas în camera ei pe gânduri, ascultând ţăcanelile tocurilor mamei pe coridor şi pe hol.

Peste câteva ore La auzit pe tatăl ei venind acasă.

Vocile şoptite ale părinţilor au crescut constant în intensitate până când n-a mai auzit decât acuzaţiile şi plânsetele mamei, iar apoi

uşa trântită de tată. Ar fi vrut să ştie ce se întâmplă, dar ei nu i-ar fi spus niciodată. Dar era rău şi Rosalie ştia că pe ea se va da vina.

Ochii îi înotau în lacrimi.

— Nu e corect, a murmurat ea. Nu e vina mea.

încercase să fie de ajutor, să îl avertizeze pe tatăl ei, dar îşi cunoştea părinţii, niciodată nu o vor ierta. Mama deja nu o suporta, pentru că era copilul venit târziu, neaşteptat şi nedorit, care mereu îi stătea în drum.

Într-o fracţiune de secundă, a ştiut ce are de făcut. Indiferent ce avea să se întâmple, se va întâmpla cu sau fără ea, iar dacă ar fi rămas aici ar fi fost întemniţată în propria casă. Mama ei n-ar mai lăsa-o să iasă decât ca să se mărite cu un bărbat potrivit şi cât ar fi asta de simplu dacă ar izbucni un scandal în familie? în orice caz, viaţa ei de dansatoare s-ar sfârsi. Nu. Toată viata ei s-ar sfârsi. Nu

putea să se ducă la Claudette. Sora ei era deja ocupată până peste cap cu cele trei fiice ale ei.

Era înfricoşător, dar Rosalie se mândrea că e independentă, că e genul de persoană care se adaptează uşor, care poate să meargă mai departe fără să stea pe gânduri.

Deşi niciodată nu verificase asta.

Până atunci.

CAPITOLUL 9

Florence

Devonshire, 1944

Florence a ajuns înapoi la casa lui Jack, dar a găsit-o încuiată, iar el lipsea, aşa că şi-a lăsat valiza şi a pornit pe jos spre fermă, ca să vadă dacă Gladys ştie când se va întoarce. Când Gladys i-a deschis uşa albastră cu vopseaua cojită, Florence a clipit repede din ochi, uimită de ce vede. Bucătăria era o încăpere mare şi pătrată, cu grinzi negre şi tavan scund, unde mirosea a bacon şi a pisici. O amestecătură de veselă, reviste, ziare vechi, ulcele, căni, pahare şi instalaţii electrice umplea toate suprafeţele, iar printre toate acestea a văzut şi trei pisici. Una gri, uriaşă, cu nişte ochi mari, rotunzi şi galbeni, se uita la ea impetuos de pe o masă acoperită cu o muşama cu pătrate portocalii şi albe, una tărcată dormea pe un scaun de lemn cu spătar şi una negru cu alb, mai mică, şi care avea o singură ureche, se întindea într-o supieră dintre o oală sub presiune şi o tigaie de pe dulap.

Dar ceea ce i-a atras cu adevărat atenţia, ceea ce i-a accelerat bătăile inimii a fost Jack, care stătea lângă aragaz, cu ochii mari, părând la fel de uimit ca ea să o vadă. O singură secundă faţa lui s-a luminat, dar o clipa mai târziu expresia i s-a întunecat din nou. De ce? Nu se bucura să o vadă?

— Te-ai întors, a spus ea.

— De fapt, încă n-am plecat. Plec mâine-dimineaţă.

Gladys tot trăncănea, insistând că e palidă şi slăbită şi că trebuie să mănânce, apoi i-a mânat pe Florence şi pe Jack în sufragerie şi i-a lăsat singuri cu nişte căni de ceai aburind şi o farfurie cu sandviciuri cu Bovril. Acolo, în camera încărcată a lui Gladys, cu izul acela de pisică, Florence şi-a descărcat sufletul în faţa lui Jack. I-a spus despre răceala mamei şi lipsa ei totală de interes faţă de orice avea legătură cu viaţa lor din Franţa. Şi, poticnindu-se, gata să plângă din nou, i-a povestit despre furia lui Claudette.

După câteva clipe de tăcere, el a dat din cap, ca şi cum ar fi asimilat informaţia.

>

— îmi pare aşa de rău să te pun în situaţia asta, a adăugat ea. Eu...

Dar el a oprit-o.

— Florence, e în regulă. înţeleg.

— Trebuie să-mi găsesc de lucru, Jack, şi un loc în care să-mi pot începe cu adevărat viaţa aici, în Anglia. Am carnetul de raţii pe care mi l-ai obţinut tu, dar altceva nimic.

— Paşaportul şi documentele de care am făcut rost în Spania vor fi bune aici. Ele arată cine eşti, fie la slujbă, fie la închirierea unei locuinţe.

— Eşti sigur?

— Ambasada britanică din Madrid deja

folosea certificate medicale false ca să pună mâna pe britanicii „bolnavi” ţinuţi prizonieri de Franco. Cu paşapoarte false, au fost apoi transferaţi în Gibraltar, ca şi tine. De acolo au fost repatriaţi şi exact asta a făcut în final pentru noi John Lyons, diplomatul britanic pe care l-am ajutat în şcoală.

A zâmbit puţin şi a continuat.

— Pe lângă asta, bunica ta a fost englezoaică, tatăl tău a fost pe jumătate englez şi, cu evidenţa muncii depuse de el la Ministerul de Interne şi lunga ta rezidenţă în Richmond, n-ar trebui să fie dificilă obţinerea reşedinţei legale aici, dacă vei avea nevoie de ea pe termen lung. Poate nici nu va fi necesar.

— Asta mă face să mă simt mai bine.

— Instalează-te deocamdată la Meadowbrook, a spus el. Eu oricum voi fi plecat în cea mai mare parte a timpului, aşa că vei avea casa doar pentru tine. Nu te grăbi.

Iar ea a sperat că el este în taina la fel de bucuros cum era ea că îl vede.

Asta fusese cu peste două săptămâni în urmă, iar Florence se reinstalase în casă cât Jack fusese plecat. El nu îi spusese ce face sau unde se află, dar ea îşi închipuia că fusese luat sub aripa unui Departament pentru Operaţiuni Speciale al unui oarecare minister. Nu era proasta. Jack îi spusese în treacăt că se duce la nişte şedinţe şi sugerase că acestea au legătură cu vechea lui meserie de arhitect, dar ceva din tonul lui dur nu suna prea veridic. Florence se

îndoia că avea să fie trimis din nou în Franţa – braţul rănit
> ? se vindecase, dar tot avea dureri şi nu era la fel de puternic ca celălalt –, aşa că poate pregătea noi recruţi sau ceva de genul acesta.

în fine, nu era treaba ei.

Se obişnuise cu zgomotul avioanelor RAF care zburau pe deasupra, nu se mai uita în sus de fiecare dată şi acum făcea ceva ce îi plăcea mult. Era greu să faci rost de zahăr suficient, dar avusese noroc să găsească o lămâie micuţă care creştea în ghiveci într-o seră dărăpănată şi o jumătate de sticlă de vin dulce de Xeres care zăcea în dulapul cu băuturi. A deschis uşa cuptorului şi o aromă ispititoare de prăjitură a umplut aerul. Jack îi trimisese un bilet în care o anunţa când speră să ajungă şi, dacă toate mergeau bine, asta ar fi fost mâine, aşa că voia să-i facă ceva delicios de bun-venit. Combinaţia de lămâie, un strop de unt şi dulceaţa vinului de Xeres îţi lăsa gura apă. La urma urmei, cine poate să reziste unei prăjituri?

A recapitulat ultima discuţie pe care o avusese cu Jack după ce se întorsese de la mama ei, înainte ca el să plece.

— Claudette mi-a cerut să fac ceva pentru ea, spusese ea. E ciudat, dar vrea să o găsesc pe sora ei, Rosalie, care a fugit de la Paris acum douăzeci de ani. Nimeni n-a mai văzut-o de atunci.

— Unde s-a dus?

— Maman mi-a arătat o cutie cu ceva ce i-a trimis Rosalie. O cruce malteză agăţată de un rozariu, deci acolo crede mama că e. în Malta. Biletul lui Rosalie nu spunea nimic, doar că are nevoie de ajutorul ei. Dar, cum au trecut destul de mulţi ani de atunci, îmi imaginez că a murit.

— E imposibil să ajungi acum în Malta, îi spusese el.

— Războiul. Ştiu. Dar nici măcar nu aş sti unde să întreb. Sunt oameni dispăruţi în toată lumea.

— De ce ti-a cerut asta acum?

Florence clătinase din cap, dar, oricare ar fî fost motivul, ultimul lucru de care avea nevoie era o altă călătorie. Cererea mamei îi stârnise neliniştea şi fuseseră deja prea multe secrete. Dacă s-ar fi dus într-adevăr s-o caute pe Rosalie, nu ştia ce avea să găsească, iar ea încă mai încerca să se împace cu celelalte evenimente teribile din an şi cu cine era acum. Imaginea trecutului se schimbase irevocabil odată cu revelaţia legată de adevăratul ei tată.

A oftat şi s-a îndepărtat de prăjitura care acum se răcea pe un grătar de sârmă. Cele mai multe alimente intrau în sistemul de raţionalizare – untul, baconul, brânza, zahărul şi aşa mai departe –, astfel ca prăjitura era o delicatesă rară.

Puteau face rost de fructe şi de legume şi aveau norocul să aibă lângă ei ferma lui Ronnie şi Gladys. Florence o auzea pe Gladys venind chiar atunci pe cărarea din grădină.

— Hei, a strigat Gladys. E cineva acasă?

Si a deschis usa.

— Bună, a spus Florence. Intră, te rog.

— O, ăsta da miros, dragă. Te pricepi la prăjituri. Jack e un norocos.

În timp ce raţa mergea legănat în urma ei, ea a ridicat prosopul vărgat care acoperea coşul din mână şi a spus:

— Ia uite ce ti-am adus azi.

Iar Florence s-a uitat în jos la şase ouă mari şi brune, la untul bătut de Gladys şi la câteva fâşii de bacon de la porcii lor.

— Chiar nu pot accepta toate astea. Abia ce ne-ai adus o grămadă de legume.

— Pfui! Jack ne e ca o rudă, a spus Gladys, cu ochii ei negri sclipind, şi e şi erou de război. Nici vorbă să-l văd flămânzind.

— Eşti foarte drăguţă.

— Cel puţin până la primăvară, când vei avea şi tu grădină. Dar poţi conta pe noi pentru restul.

— Trebuie să ne laşi să plătim.

— Om vedea.

De când se întorsese, Florence nu pierduse timpul şi săpase o mică porţiune de grădină în care semănase în principal plante cu frunze, inclusiv varză şi spanac, plus ceapă, ridichi, napi şi bob. Aveau să rodească la începutul primăverii. Nu stătea să se gândească dacă va mai locui aici atunci, sau măcar la iarnă, dacă nu va fi nevoită să se întoarcă la Claudette până atunci.

În timp ce Gladys sporovăia despre vreme şi despre necesitatea ca Jack să cumpere nişte cloşti, Florence a început să mătură. Faptul că era în această casă cu grădină şi bucătărie şi cu Jack, pentru care putea să gătească, îi amintea de casa ei şi facea ca această nouă viaţă să-i pară mai puţin ciudată.

— Le-am scris din nou surorilor mele, i-a spus ea lui Gladys.

— Ai primit răspuns de la ele?

Florence a clătinat din cap.

— încă nu.

Nu a menţionat că, deşi le spusese lui Hélène şi lui Élise că stă temporar în casa lui Jack, lăsase să se înţeleagă că el e rareori acolo. Mă rog, era mai mult sau mai puţin adevărat, dar cu toate acestea simţise din nou gustul acid al vinovăţiei. Ştia că Hélène va căuta referirile la Jack. Exact atunci, Florence a auzit deschizându-se usa din fată şi amândouă au ridicat capul.

— Trebuie că s-a întors Jack cu o zi mai devreme, a spus Florence cu un surâs, ştergându-şi mâinile pe şorţul murdar de fainã şi netezindu-şî puţin părul.

Se simţise singură fără Jack în aceste ultime două săptămâni. întotdeauna le avusese lângă ea pe surorile ei, niciodată nu-şi petrecuse prea mult timp fără nimeni alături, aşa că nu se gândise vreodată la teama de singurătate. Nu doar din cauza lucrurilor care începeau să pocnească noaptea, ci de spaima inexplicabilă

care se ascunde cumva sub armura ta. Avusese grijă să nu facă tamtam când plecase Jack, convinsă că nu i-ar plăcea o femeie care face o scenă la fiecare neplăcere, dar chiar îi lipsise teribil şi numărase în taină zilele care mai rămâneau până la întoarcerea lui.

A deschis uşa spre hol, pregătită să-l întâmpine. Dar nu era Jack. Florence a clipit surprinsă din ochi când a văzut o femeie înaltă şi blondă, frumos aranjată, îmbrăcată cu o haină de un bleu imaculat. Semăna ca model cu hainele austere pe care le purtau majoritatea femeilor, cu umerii vătuiţi, strânsă pe talie şi lungă până sub genunchi, dar femeia aceasta părea mult mai stilată. Materialul părea scump şi cumva îi stătea mai bine decât multor femei pe care le văzuse Florence. Si stătea acolo, învârtind nonşalant nişte chei, cu o valiză la picioare.

Lumea s-a oprit în loc şi pe urmă, brusc, înainte ca Florence să poată înţelege ce se întâmplă, a început să se mişte mult prea repede.

— A, a făcut femeia cu sprâncenele ei pensate ridicate. Nu am ştiut că Johnny şi-a angajat servitoare. Sau tu eşti menajera?

— Johnny? a repetat Florence.

— Jonathan Jackson. Proprietarul casei. Tu cine eşti?

— Eu sunt Florence. Locuiesc aici. Credeam că e casa lui

Jack.

Femeia a râs.

— Păi, tocmai ţi-am spus asta. Unii îi spun Jackie. Eu nu i-am spus aşa niciodată.

— Şi tu eşti? a întrebat-o Florence, conştientă deja de starea de disconfort care ameninţa să-i întunece ziua.

— Belinda Jackson, evident, soţia lui.

Rămăseseră amândouă nemişcate în timp ce Florence o fixa uimită, incapabilă să găsească vreun cuvânt de spus. Sigur Jack nu era căsătorit, i-ar fi spus. Nu-i aşa? Era posibil ca femeia aceasta cu pometii ei fini să spună adevărul? Perplexa, Florence a simţit mai întâi un şoc, după care a cuprins-o un sentiment profund şi neliniştitor de trădare. S-a uitat cu ostilitate la femeie, la Belinda aceea. De ce ar trebui s-o creadă?

Belinda încă stătea pe hol, cu o expresie de nerăbdare crescândă pe faţă.

— Doamne, trebuie să beau ceva, a spus ea.

Florence a clipit repede.

— Hm... Aş putea să-ţi fac un ceai, dacă vrei. E deja infuzat.

Belinda a râs.

— Dragă, îmi trebuie ceva mult mai tare decât ceaiul. Nu-ţi face griji, pot să mă servesc singură. Ştiu unde ţine băutura.

în clipa aceea, Gladys a băgat capul pe uşă.

— Nu mă aşteptam să te mai văd aici, a spus ea cu faţa întunecată. Jackie ştia că vii?

Belinda s-a uitat cu aroganţă la ea.

— în niciun caz nu-i treaba ta, nu, dragă? a

spus ea, apăsând ironic pe cuvântul „dragă”.

Gladys s-a supărat, dar n-a răspuns.

— Păi, mă duc să-mi las geanta în camera de oaspeţi, a adăugat Belinda.

— Dar acolo stau eu, a spus Florence speriată.

Belinda a părut uimită.

— A, încă nu împărţiţi patul? Când mi-ai spus că nu eşti menajera, m-am gândit că trebuie să fii ultima femeiuşcă a lui Johnny. Deci n-a ajuns până acolo. Curios. El întotdeauna s-a mişcat repede.

— De fapt, Jack m-a trecut Pirineii ca să scap de nazişti.

— Sigur că da, a spus Belinda, tot cu vocea plină de sarcasm. Păi, du-te fuga şi mută-ţi lucrurile în debara, rogu-te, iar eu o să-mi pun valiza în camera de oaspeţi. S-ar putea să mă şi culc puţin. Lenjeria curată e la locul ei obişnuit, Gladys?

Gladys nu i-a răspuns, aşa că Belinda şi-a luat pur şi simplu valiza şi a pornit pe scări cu capul sus.

Florence a ascultat pârâitul treptelor vechi de lemn sub bocăniturile tocurilor înalte purtate de femeie, timp în care Gladys şi-a pus mâinile în şolduri, a umflat obrajii şi apoi a scos aerul afară cu putere.

— Afurisită muiere, a spus ea în şoaptă. Jackie o să aibă un cuvânt de spus aici.

Cele două femei s-au întors în bucătărie, cu Florence oarecum ameţită. Prăpastia dintre cum

era situaţia şi cum ar fi vrut ea să fie se mărea rapid.

— Vai, fata mea dragă, chiar eşti palidă, a spus Gladys cu îngrijorare în voce. Ce-ar fi să stai jos şi să-ţi pun o ceaşcă bună de ceai tare.

Florence n-a avut nevoie de mult ca să fie convinsă şi şi-a tras tăcuta un scaun. Uneori avea senzaţia că nu e tocmai reală. Ca şi cum ar fi intrat în lume din alta parte şi ar fi făcut tot posibilul să-i imite pe oamenii reali. Să fie ca oamenii reali. Dar nu-i prea ieşise. Decât atunci când era cu Jack. Atunci se simţea reală. Solidă. Chiar din lume. „Soţia” asta a lui care apăruse din senin zdruncinase totul. Cum a putut Jack să se însoare cu o astfel de femeie odioasă şi egoistă?

Gladys s-a uitat la ea cu compasiune.

— Să înţeleg că Jack nu a pomenit de Belinda?

Simţindu-se mai devastată decât ar fi trebuit, Florence a clătinat din cap.

— Avea motive bune, a adăugat Gladys dând din cap înţelegător.

) o

— Nu o simpatizezi?

— Nu, după ce a făcut.

Florence s-a încruntat.

— Ce a făcut?

— Cred că Jackie ar trebui să-ţi spună asta.

CAPITOLUL 10

După o noapte ciudată cu Belinda în casă, Florence se trezise devreme şi încercase să-şi facă de treabă şi totodată să-şi abată gândurile. A măturat şi a spălat podelele, a şters praful, a lustruit tot ce a găsit, a bătut covoarele, a înfoiat pernele. Nu putea să scape de nevoia de a avea grijă de oameni, cu toate că începea să-şi spună că poate Jack nu merită asta.

Ceainicul care şuiera în bucătărie i-a întrerupt gândurile şi a intrat repede acolo să ia cutia cu ceai din dulapul de lângă sobă.

— Ca o albinuta de harnică, nu?

Florence s-a crispat auzind tonul rece al Belindei. Oare femeia îşi plănuise sosirea ca să coincidă cu întoarcerea lui Jack sau era doar o întâmplare?

— Bună dimineaţa, a spus ea şi s-a întors cu un zâmbet lipit pe faţă.

— Vrei să-mi iei locul, dragă?

A arătat cu un gest bucătăria.

— Pasul următor e să-i cârpeşti ciorapii. Dar, ascultă la mine, n-o să observe ce ai făcut. Ceai ai acolo? Mor să beau un ceai.

— încă nu e infuzat, a spus Florence, întorcându-se să-şi termine treaba.

— Deci ce este de mâncare? Clătite, terci, hering afumat sau clasicele ouă cu bacon?

— Mă pregăteam să fac nişte pâine prăjită cu nişte gem de mere pădureţe de la Gladys. N-a avut destul zahăr, aşa că e puţin cam lichid, dar bun la gust. Vrei şi tu?

— Mulţumesc. Cred că o să vreau. Pesemne că e de la aerul de tară. La Londra niciodată nu mănânc la micul

> dejun.

Florence a tăiat pâinea şi a prăjit-o pe sobă, apoi a turnat ceaiul.

Au mâncat în tăcere, Florence mişca nervos din picior şi nu-şi dorea nimic, decât să fugă şi să se îmbrace cu ceva mai elegant, conştientă fiind de cât de infantilă pare pe lângă Belinda. Avea în minte o rochie verzuie, nu era nici verde, nici gri, ceva între, şi se asorta perfect cu ochii ei gri- albăstrui şi cu părul blond. O croise dintr-o rochie mai mare şi demodată pe care i-o dăduse Gladys, cu nişte arabescuri delicate care băteau în lila şi roz. Bustul acum i se potrivea perfect, iar partea de jos, făcută dintr-o singură bucată, se evaza când se răsucea, li adăugase buzunare laterale, nasturi albi în faţă, o centură şi era încântată de meştereala ei. îi pl ăcea să facă lucruri şi avusese o mulţime de alte planuri pentru casă, începând că văruitul sufrageriei. Avusese – avusese – o mulţime de alte planuri adică. Ce avea să se întâmple acum nu ştia. La apărut în minte căsuţa încinsă a mamei şi a oftat.

Belinda a scos o ţigară Kensitas şi a aprins-o cu o brichetă gravată, care părea scumpă.

— E de aur? a întrebat Florence.

— Da. Cadou de la Jack.

I-a întins-o lui Florence.

— Vai, trebuia să-ti ofer şi tie una.

Florence s-a uitat la pachetul de ţigări crem cu roşu care era încă pe masă şi pe urmă la gravura de pe brichetă. Scumpei mele Belinda, scria acolo.

— Nu fumez, a spus ea într-un final şi a tuşit de parcă ar fi vrut să demonstreze asta.

— Normal că nu.

Belinda a mijit ochii.

— Spune-mi. Cum vrea o fetiţă ca tine sad farmece pe marele John Jackson?

Florence a înghiţit în sec şi i-a întins o altă felie de pâine. A vrut să nege, dar ştia că a eşuat din clipa în care a simţit că i se înroşesc obrajii. Fir-ar! Se părea că Belinda, modelul ăsta de eleganţă, o citeşte perfect.

— A, el e fascinant, recunosc, cu poveştile şi cu îndrăzneala lui. Dar ceea ce e înăuntru contează. Nu eşti de acord?

Florence şi-a muscat obrazul.

— în fine, nu pot să stau la taclale toată ziua. Am treabă. Presupun că nu te deranjează dacă folosesc mai întâi lavoarele astea antice. Of, casa asta!

După ce femeia a plecat, Florence a trântit ceaşca pe masă. Era ceva sub suprafaţa aceea tupeistă şi superficială a Belindei? Sau era doar o afurisită?

Florence a trecut în sufragerie şi s-a uitat

spre drum, fără sa ştie dacă vrea să-l vadă pe Jack sau se teme de apariţia lui. S-a rezemat de cadrul adânc al ferestrei. Zidurile astea spun poveşti, s-a gândit ea, şi ei îi plăceau poveştile frumoase, devora romane de câte ori putea. Bunica lui Jack adunase aşa de multe şi a luat şi ea unul. Cold Comfort Farm, un roman umoristic scris de o autoare pe nume Stella Gibbons. Florence simţea nevoia să râdă de ceva.

După ce luase micul-dejun cu Belinda îi venise să arunce prăjitura la gunoi, dar nu se îndura să irosească mâncarea şi poate că Jack avea o explicaţie rezonabilă. Dar care? Mintea ei se chinuia cu asta, dar a aranjat prăjitura pe masa din bucătărie cu un cuţit de prăjituri şi nişte farfurii frumoase, în cazul în care Jack ar fi venit cât era ea afară. Apoi şi-a pus cizmele de cauciuc şi a ieşit, uitându-se în sus la straturile groase de nori. Erau întunecaţi la mijloc, partea de sus avea o margine argintie şi între ele erau fâşii de albastru palid. Oare vor aduce ploaie norii sau cerul senin va câştiga ziua? Spera ca ameninţarea vremii neprielnice să dispară şi, cu toate că era îmbrăcată cu cea mai bună rochie a ei, s-a hotărât să meargă cât mai departe de casă.

în loc să traverseze lunca netedă şi să urce pe dealul din spate, a deschis poarta de lângă casă şi s-a căţărat pe colina abruptă dindărăt, unde păşteau oile. în vârf s-a oprit să-şi tragă răsuflarea şi s-a uitat în jos la casa lui Jack,

ghemuită între dealuri şi pădurile care acum deveneau roşii şi aurii. Cerul se mai întunecase, norii erau aşa de joşi încât avea impresia că poate să întindă mâna să-i atingă, dar prezenţa Belindei o neliniştea mult prea mult ca să se întoarcă aşa de repede. Spera ca ploaia să întârzie suficient cât să facă o plimbare bună.

De unde stătea putea să vadă colinele şi văile rotunjite din Devonshire, drumurile şerpuite, tufele bogate, pâlcurile de stejari şi întinderile de pădure cu arbori diferiţi. A ales o direcţie şi a continuat să meargă pe creasta dealului, înainte să coboare pe partea cealaltă şi să urmeze o cărare care avea de o parte şi de alta rugi de muri. Se întindea cât vedeai cu ochii, până în adâncul pădurii. Nu auzea decât vântul, care acum se înteţise, şuierând printre frunzele sclipitoare.

A mers mult timp adâncită în gânduri până să se întoarcă exact când au început să cadă primele picături de ploaie. O burniţă măruntă, atâta tot, şi-a spus ea. Evident, ştiuse că vremea caldă de septembrie nu avea să dureze şi iată că erau la începutul lui octombrie şi parcă ar fi căzut o cortină care lăsa soarele în spatele ei.

— E toamnă acum, a spus ea cu voce tare şi a simţit cum arborii foşnesc aprobator.

într-o jumătate de oră ploaia cădea în şuvoaie aşa de dese că abia mai vedea cărarea. Şi, după atâta vreme fără precipitaţii, pământul a devenit repede alunecos. Florence simţea mirosul solului negru şi gras căruia ploaia îi

potolea setea infiltrându-se în vegetaţia uscată. în mod normal îi plăceau liniştea unei plimbări pe vreme umedă, senzaţia de calm interior şi de comuniune cu natura. înainte credea în zâne ale ploii şi spirite ale apelor. Acum nu mai credea, evident, dar îi era dor de fata inocenta care fusese şi plângea pierderea lumii liniştite a copilăriei, distrusă cu atâta brutalitate.

Nu era îmbrăcată potrivit pentru un astfel de potop şi în scurt timp părul ei era leoarcă şi atârna în şuviţe pe spate, iar rochia aleasă cu atâta grijă era udă şi i se lipea de picioare. S-a mustrat că se pripise aşa, fără o haină de ploaie sau o umbrelă, deşi acum rafalele de vânt i-ar fi dat-o peste cap în câteva secunde.

În vârful dealului s-a uitat în jos, sperând să vadă casa, dar ploaia o ascundea complet, astfel că s-a întrebat dacă măcar se află în locul potrivit. A coborât cât a putut de grijuliu, dar iarba era aşa de alunecoasă că şi-a pierdut echilibrul şi abia a reuşit să se salveze la timp. A continuat să meargă cu atenţie, dar, cum dealul era plin de denivelări, şi-a prins piciorul într-o groapă pe care n-a observat-o şi de data asta a căzut cu faţa în jos. Gâfâind, a rămas aşa un moment, simţind că-i dau lacrimile, dar îndată s-a ridicat anevoie în picioare. S-a uitat în jos la ea; rochia ei frumoasă era murdară de noroi şi de pete verzi de iarbă. Şi-a şters sprâncenele de apă. Totul mergea prost de când venise Belinda. Totul. Era aşa de fericita, îi facea o prăjitură lui Jack şi abia aştepta să-l vadă, iar

acum nu putea decât să spere că va avea destul timp să se cureţe înainte să vină el.

Când a ajuns acasă, a înţeles că n-a fost să fie. Tatăl lui Jack, Lionel, deschidea portiera şi se pregătea să urce în maşină, cu pardesiul tras peste cap, când a ridicat privirea şi a văzut în ce hal e.

— Fata mea dragă! Ce-ai păţit?

Ea a ridicat din umeri.

— Am căzut.

— Dar de ce-aî ieşit fără haină?

— N-am crezut că va veni ploaia aşa de repede sau aşa de tare.

El a dat din cap.

— Se întâmplă.

— Să înţeleg că s-a întors Jack?

— L-am adus acum zece minute.

— Ştii că e soţia lui aici?

— Din păcate, da. Ascultă, încearcă să nu-ţi faci griji din cauza Belindei. Nu cred că... în fine, sper că nu e periculoasă. Nu a fost... Ei, de fapt Jack ar trebui să-ţi povestească.

— Aşa a spus şi Gladys.

— Avea dreptate. Mi-a părut bine să te revăd, Florence.

Pentru că nu mai putea să-şi amâne intrarea în casă, Florence a inspirat adânc şi a scos aerul pufăind. A ocolit şi s-a dus la uşa din spate. Pe verandă, sprijinită cu o mână de perete, şi-a scos pe rând cizmele de cauciuc, lăsându-le unde au picat, şi apoi a deschis uşa. Jack era în bucătărie, cu spatele la sobă, şi părea încordat,

în timp ce Belinda bea sherry şi facea rotocoale de fum care pluteau spre tavan. Atmosfera părea tensionată.

— Bună, a spus Florence, evident dezavantajată de părul şi rochia ude. Bine ai venit acasă.

Jack i-a zâmbit crispat.

— Mulţumesc.

Florence a simtit un ocean de distantă între ei. Era

departe de revederea caldă la care sperase ea.

— Deci, i-a întrerupt Belinda, cu limba cam împleticită, şi Florence s-a întrebat cât de mult sherry o fi băut până atunci.

Cu o seară în urmă se uitase la Belinda cum rade aproape o treime de sticlă de Laphroaig, whiskyul favorit al lui Jack.

Jack nu a spus nimic, iar Florence s-a apropiat de uşa dinspre hol. Nu voia să i se vadă supărarea.

— Trebuie să mă schimb. Vă las...

— Ce ai de gând să faci? a intervenit din nou Belinda. Jack a oftat.

— Ţi-am spus deja.

— Ca să-mi impui asta, da, dar avocatul meu spune că am şi eu un drept.

— Ah, pentru Dumnezeu, Belinda! Ai apartamentul din Londra. întotdeauna ai detestat casa asta.

— Vă las să vorbiţi, a reuşit Florence să spună şi apoi a ieşit din cameră.

Dar când urca scările a auzit un zgomot ca de farfurie care se izbeşte de perete, urmat de ţipătul furios al lui Jack.

— La naiba! a mormăit ea. Dacă mi-a distrus prăjitura, cred că o omor.

CAPITOLUL 11

Florence stătea pe incomodul pat pliant din debara, privind încruntată pe fereastra brăzdată de ploaie la dealul din spatele casei. Pătuţul acela oribil era aşa de aproape de pervaz, încât genunchii i se lipeau neplăcut de el. Clocotind de frustrare, ar fi vrut să se descarce, dar nu făcea decât să-şi încleşteze pumnii, să ia perna şi să lovească în ea. Nu era corect, pur şi simplu; Jack chiar ar fi trebuit să-i spună despre soţia lui şi se simţea rănită că el ţinuse ascuns de ea un secret atât de al naibii de mare – şi de sora ei. Hélène nu

> ştiuse nimic despre asta.

A auzit o bătaie delicată în uşă, dar nu a răspuns. Peste câteva momente uşa s-a deschis şi a intrat Jack. Nu era loc pe partea ei de pat, aşa că a fost nevoit să stea în picioare în spatele ei. Ea nu şi-a mutat privirea, însă nu mai vedea peisajul; era conştientă doar de bătăile rapide ale inimii ei.

— îmi pare aşa de rău, a spus el posac.

— Pentru ce?

— Pentru mizeria asta oribilă.

— La prăjitură te referi? a întrebat ea cât a putut mai dispreţuitor.

A auzit că e gata să râdă şi că apoi se abţine.

— Ei, da, prăjitura, dar...

— Spune odată, a spus ea.

— Despre Belinda?

Ea s-a întors şi nu şi-a putut ascunde furia din voce, nici nu a vrut s-o facă.

— Evident, despre afurisita de Belinda. Ce credeai că vreau să-mi spui? Care e preţul cârnaţilor?

— Păi, noi de fapt nu cumpărăm carnaţii. Ni-i aduce Gladys.

Florence s-a ridicat instantaneu în picioare, clocotind de furie.

— Nu e amuzant, Jack.

— îmi pare rău.

— Asa şi trebuie.

Au tăcut amândoi. Ea respira precipitat, în timp ce capul îi era plin de voci. A lui Jack, a Belindei, a lui Hélène, ba chiar şi a ei.

>

— Uite, a spus el, nu putem vorbi în cămăruţa asta. Hai să facem o plimbare şi promit să-ţi povestesc tot.

Florence a mijit ochii.

— încă plouă.

— Acum doar burniţează. Te deranjează?

— Bine. Lasă-mă să-mi scot hainele astea ude şi să-mi usuc puţin părul.

înainte de asta, când dormea în camera de oaspeţi, liniştea o învăluia ca o pătură moale, prin care nimic nu putea trece. Faptul că el era pe acelaşi palier şi că din câţiva paşi îndrăzneţi

ar fi putut ajunge la el o reconforta. Acum totul i se părea altfel.

în loc să o ia prin iarba înaltă spre lunca împrejmuită cu gard, ea şi Jack se plimbau de câteva minute pe cărarea plină de ghinde. Niciunul nu vorbise şi tăcerea era apăsătoare. Atâta vreme cât nu mă uit la el, voi fi în siguranţă, îşi spusese ea în gând, hotărâtă să lase conversaţia să vină de la el. La urma urmelor, chiar nu era treaba ei dacă avea o soţie sau cinci ascunse pe acolo. Erau doar prieteni şi el nu îi datora nimic – deşi o durea inima din cauza felului incalificabil în care Belinda le nimicise viata tihnită.

— Eu şi Belinda ne-am căsătorit de tineri, a spus Jack în final. O dragoste la prima vedere, ştii, practic nici nu ne cunoşteam. Toate căsniciile au cusururile lor, iar ale noastre au început să se vadă devreme.

A tăcut şi ea a ascultat vântul care şuiera prin copacii din jur. I se părea un sunet teribil de trist. Singur şi pustiit, cam cum se simţea şi ea.

— Continuă, a spus ea.

— Presupun că m-am lăsat înghiţit de muncă şi mi-am petrecut din ce în ce mai mult timp aici sau în alte părţi ale ţării, iar pe urma, când a început războiul, şi în Franţa. Am tratat prăpastia tot mai mare dintre noi în moduri diferite. Ea a rămas la Londra, ducând o viaţă de petreceri cu amicii ei simandicosi şi cu amantul ei, Hector.

— Ti-a fost necredincioasă?

— Da.

— Pare foarte ranchiunoasă.

— Este. Este şi afectată. Amândoi suntem.

— De destrămarea căsniciei?

El nu a răspuns, a clătinat doar din cap, ca şi cum nu ar fi fost sigur, şi a mers mai departe.

Tăcerea a continuat cât au urcat dealul cu greu şi apoi au luat-o încet pe una dintre cărările noroioase din pădure.

— Nu păreai afectat în Franţa, a redeschis Florence discuţia, încet.

— Era mult mai simplu acolo. Aveam o misiune de îndeplinit şi puteam să fiu altcineva.

— înţeleg asta, dar când am venit la Meadowbrook? De ce nu mi-ai spus atunci că eşti căsătorit?

— Nu ştiu. Ar fi trebuit.

— Si acum?

— Divorţul, dar brusc insista să primească şi o parte din casa mea. Ne înteleseserăm să-mi rămână doar mie şi ea să păstreze apartamentul din Londra. E în Chelsea şi valorează mult mai mult decât casa mea, care mi-a aparţinut de când a murit bunica. Nu mă interesează deloc apartamentul din Londra.

— Şi de ce s-a răzgândit?

El a ridicat din umeri.

— Nu ştiu sigur. Dacă o cunosc într-adevăr pe Belinda, n-a venit decât să facă scandal.

— Poate nu e pregătită să renunţe.

— La ce?

— La tine, bănuiesc.

— Poate. Acum, că te-a văzut aici, cu siguranţă e şi mai încăpăţânată. Sunt convinsă că de fapt nu pe mine mă vrea, dar nu vrea ca altcineva... în fine, înţelegi ce vreau să spun. Si încă e cu Hector, din câte ştiu eu. Dar, dacă nu-i dau jumătate din Meadowbrook, refuză să divorţeze.

Florence se uitase în pământ, dar atunci a ridicat capul spre Jack, care se uita la ea cu ochii trişti.

— Ascultă, eu sunt în plus, a spus ea. Asta e între tine şi Belinda. O să mă duc înapoi la mama, doar până se termină războiul, şi pe urmă acasă, în Franţa, sau poate plec în Malta să văd dacă o pot găsi pe Rosalie.

El a clătinat din cap.

— Nu e o idee bună. Ştii că e posibil ca mătuşa ta să nu mai fie în viată. Asedierea Maltei a însemnat că tara a fost bombardată neîncetat timp de aproape doi ani şi jumătate.

— De ce aşa de mult? Nu mi-am dat seama.

j

— E o insulă cu importanţă strategică pentru britanici, aşa că Italia fascistă şi Germania nazistă s-au luptat cu Royal Air Force şi cu Royal Navy ca să preia controlul asupra ei* Ţara va fi în ruină. Nu te poţi duce singură acolo.

— Vom vedea, a fost tot ce a spus ea.

— Vorbesc serios, Florence. Malta e o idee proastă. Axa e decisă să bombardeze tara sau să

lase oamenii să moară de foame ca să capituleze. Va fi periculos. Şi poţi foarte bine să stai aici. M-am obişnuit cu tine aici. Doar că...

A făcut o pauză şi a oftat.

— Nu pleca. Voi insista să plece Belinda. Nu are ce căuta aici.

Dar Florence avea impresia că nu e locul ei aici. în Franţa avusese grijă de casă, de mâncare, de grădină, de animale şi, evident, de cele două surori ale ei şi se pricepuse la asta. Fusese modul ei de a-şi aduce contribuţia, când Hélène muncea din greu ca soră medicală pentru doctorul mult-îndrăgit din sat şi Elise ajuta Rezistenţa să lupte cu ocupanţii germani. Grija pentru familie fusese şi salvarea ei când... când i se întâmplase cel mai rau lucru. încă îi era greu să spună cu voce tare cuvântul propriu-zis.

Aici, în Anglia, nu ştia care e locul ei. Cu toate că o mare parte din copilărie o petrecuse lângă Londra, în Dordogne se simţea cu adevărat acasă.

Jack i-a zâmbit, dar era un zâmbet slab şi ea nu a putut să i-l întoarcă.

în timp ce se înapoiau în tăcere, se gândea la cererea lui Claudette. Rosalie. A încercat să şi-o închipuie pe mătuşa necunoscută, pe mătuşa care fugise de acasă şi a simţit o milă copleşitoare. Să fie atât de îngrozitor de singură. Cum se descurcase? Propria ei singurătate o tulbura uneori, dar situaţia ei era doar temporară. Cel puţin ştia unde îi sunt

rudele. Rosalie rupsese legătura timp de douăzeci de ani. Cu siguranţă şi-a făcut o altă casă. Chiar o altă familie? Ce o fi făcut în toti aceşti ani, ce fel de viată a dus şi, dacă într-

i 3 ' 3 5 ■

adevăr trăia, unde era acum? Cu toate că era bucuroasă că nu poate călători nicăieri deocamdată şi plină de nervozitate la gândul că alte secrete vor ieşi la lumină, Florence nu se putea stăpâni să facă speculaţii legate de ce s-ar fi putut întâmpla cu Rosalie.

CAPITOLUL 12

Rosalie

Malta, 1925

— Este flota din Mediterana, a spus încântata noua prietenă englezoaică a lui Rosalie, Charlotte Salter, şi i-a strâns braţul. British Navy. Au baza la Fort St. Angelo.

Fermecată de prima vedere a luminilor mişcătoare din port, Rosalie a stat să admire. Acolo era o lume pe care niciodată nu şi-o imaginase.

— Poate fi adevărat? a şoptit ea când stătea pe punte, uitându-se la insula din fata ei.

— Fascinant, nu?

— Mai mult de atât. îti taie răsuflarea. Si uite...

Rosalie a arătat spre bastioanele şi turnuleţele fortului.

— Lucesc în lumina lunii.

— Stai să vezi cum răsare soarele peste parapetele fortului St. Elmo. Din apă o să le vezi cum se fac roşii, ba chiar sângerii, de zici că au luat foc, iar cerul! Pe cuvânt. Un roz şocant. Putem sa ieşim cu o dghaisa, dacă vrei, şi îţi arăt.

— O dghaisa?

— O bărcuţă din-alea viu colorate. Un bărbat stă la proră şi vâsleşte. E superb.

Rosalie i-a zâmbit noii prietene, dintr-odată toate îndoielile care îi mai rămăseseră s-au dus

şi a avut răspunsul la întrebarea pe care şi-o tot pusese. Asta trebuia sa facă şi nu mai putea să aştepte o clipă în plus ca să-şi înceapă noua viaţă. Nu prevăzuse un loc atât de fermecător ca ăsta şi aici nu mai trebuia să suporte convenţionalismul sufocant al părinţilor şi regulile lor.

Era târziu când vaporul a aruncat în sfârşit ancora, iar asta însemna că trebuiau să-şi petreacă noaptea la bord. Dis- de-dimineaţă, fremătând de entuziasm şi de proaspăt dobândita libertate, Rosalie a coborât după Charlotte şi a urcat într-una dintre acele bărci care săltau pe apă. Dghaisa era colorată ca o gondolă, cu ochi pictaţi pe ambele părţi. Un taxi acvatic, a înţeles ea când li s-au alăturat celorlalţi şase pasageri deja urcaţi cu bagajele lor. înghesuită într-o britanică masivă care se plângea de mirosul de peşte, Rosalie s-a întors cu faţa spre La Valletta şi spre minunata privelişte cu ziduri masive, turnuri şi bastioane care se ridicau din ocean ca nişte stânci aurii. Vâslaşul care stătea în picioare a pornit şi în curând i-a dus spre docul unde au debarcat chiar lângă treptele Vămii, cum spunea el.

Locul acela fremăta de zornăielile şi zăngănelile unor activităţi frenetice. Animale peste tot, câini care lătrau, cai care pocneau din potcoave şi fornăiau şi măgari care stăteau stană de piatră, doar urechile şi le mişcau alungând insectele. Rosalie simţea miros de peşte, de cărbune, de portocale şi de pisici –

zeci de pisici erau aliniate în locurile unde se descărca peştele. Ameţita de căldură, de zgomot şi de culoare, Rosalie nici nu ştia unde să se uite. Bărbaţii care ancorau legau odgoanele de stâlpi, docherii descărcau marfa şi hamalii alergau cu bagajele. A auzit pescari care strigau, vameşi care dădeau ordine şi copii slăbuţi, desculţi şi cu ochi de vultur care cerşeau şi încercau să fure mâncare.

» •>

— Pfui! a făcut ea. As fi crezut că o să fie linişte.

Charlotte a râs.

— Nicio sansă. Unde stai?

Rosalie a evitat întrebarea. Faptul că încă nu avea o slujb asigurată şi nici un loc unde să stea ar fi facut-o să pară nesăbuită, probabil; nu avea decât o tăietură dintr-un ziar, păstrată în siguranţă în geantă, şi ştia cuvintele pe dinafară.

SE CAUTĂ ARTIŞTI STRĂINI CU EXPERIENŢĂ

DANSATOARE DE CABARET, CÂNTĂREŢI SI ACROBAT!.

ÎN INIMA STRĂLUCITOARE A VALLETTEI, MALTA.

CONTACT: GIANNI CURMI LA THE EVENING STAR, STRADA STRAIT, MALTA.

REMUNERAŢIE EXCELENTĂ.

Observase anunţul într-un ziar pe care îl lăsase un client la barul lui Johnny şi îl decupase ca să-l citească mai târziu. Cuvintele

scrise i se întipăriseră repede în minte şi chiar înainte să ştie că va pleca în Malta o atrăsese numele locului. La Valletta suna exotic şi avea impresia că destinul plănuise ca ziarul acela să fie abandonat neglijent, ca ea să-l găsească. Sigur, asta fusese înainte ca totul să se termine aşa de rău acasa. Şi acum vedea în gând feţele şocate ale părinţilor, de parcă ar fi fost acolo din nou. Expresia îndurerată din ochii tatălui ei, furia aprigă şi acuzatoare a mamei.

Un val de dor a lovit-o când şi-a amintit cum intrase în vârful picioarelor în biroul tatălui ei să-şi recupereze actul de identitate, să fure câţiva franci şi să ia documentele de călătorie din biroul lui neîncuiat. O parte din bani o folosise ca să plătească actele false, astfel încât în Malta să poată folosi un alt nume, iar asta îi luase o zi în plus. O contactase pe sora ei, Claudette, să-i ceară ajutorul, dar aceasta refuzase, îi spusese că ar trebui să rămână sa-şi rezolve situaţia cu părinţii. Dar ea nu putuse face asta. Aşa că fusese silită s-o uşureze pe mama ei de câteva dintre cele mai valoroase bijuterii, „pe care oricum nu le-a purtat niciodată”, îşi şoptise ea. Pe urmă a vânduse câteva ca să cumpere un bilet în frumoasa Gare de Lyon.

în graba ei de a fugi înainte ca scandalul mocnit să se dezlănţuie la adevărata lui amploare, Rosalie nu avusese timp să-i scrie lui Gianni Curmi din La Valletta şi nici să-i aştepte răspunsul. În loc de asta, făcuse ce era de făcut

şi cu frica în suflet se urcase în tren înainte să fie izgonită sau mai rău. Acum era acolo şi trebuia să găsească o cale să se descurce.

— Am adresa în geantă, i-a spus ea lui Charlotte. O să iau un taxi.

— Dacă vrei, când vine şoferul lui Archie, sunt convinsă că va fi bucuros să te ducă unde vrei.

Archie Lambden era logodnicul lui Charlotte, rafinat şi bogat, şi în niciun caz Rosalie nu avea să-şi dezvăluie situaţia în faţa cuiva, cu atât mai puţin în faţa unuia ca el.

— Mulţumesc, dar mă descurc, a spus ea. Atunci, poate ne mai vedem pe aici?

I-a zâmbit. Prietena ei era palidă, cu un păr roşcat cam ca al ei şi cu un ten aproape transparent. Rosalie se întreba cum o să se descurce în căldura fără sfârşit din Malta, deşi nu era prima vizită a lui Charlotte aici, aşa că probabil găsise o cale.

— Absolut, spunea Charlotte. În curând o să dau o petrecere pe plajă sau poate o cină. Trebuie să vii. Ai adresa mea, aşa că treci pe la mine şi îţi spun când o să fie?

Rosalie a dat din cap.

— Uite, e un bărbat acolo cu un taxi tras de cal.

A sărutat-o pe Charlotte pe obraz, apoi şi-a luat valiza şi a fugit la taxi.

După ce au plecat din port, şoferul, care vorbea englezeşte cu un accent puternic, i-a spus că vor merge spre centru. Ea a dat din cap; se bucura că petrecuse puţin timp cizelându-şi

engleza de şcolăriţă, rezonabil de bună, cu ospătarul englez al lui Johnny, în schimbul a câteva mângâieri.

Când şoferul a oprit, a spus:

— Iată că am ajuns. Aici e The Gut.

Ea s-a încruntat.

— Dar...

— Strait Street. Noi îi spunem The Gut.

Când a coborât şi a văzut o alee pietruită lungă şi lipsită de soare a simţit junghiul dezamăgirii. în contrast cu portul, clădirile erau straniu de tăcute, fără vreun semn de viată şi cu toate obloanele trase.

— Aăă... Ştii unde e clubul The Evening Star? ha întrebat ea.

— Cam pe la jumătatea străzii. N-o să fie deschis acum.

I s-a strâns inima şi i s-a făcut brusc dor de efervescentul

>

Paris.

— E o cafenea bună după colţ, pe strada Old Bakery.

— Ştii multe despre La Valletta, nu-i aşa?

— Totul. Oricând vrei un tur cu ghid bate la uşă şi lasă-i un mesaj soţiei mele.

A băgat mâna în buzunar şi i-a întins o carte de vizită.

— Deci te duc acolo, da? Pe Old Bakery? Poţi să ciuguleşti ceva acolo şi treci mai târziu pe la The Evening Star.

A urcat din nou în taxi şi peste câteva

momente el a oprit. La plătit şi când a deschis uşa de sticlă a cafenelei i-a lăsat gura apa de la aroma de foietaje dulci. Era cald şi plăcut. Patronul – un bărbat scund şi gras, de vârstă mijlocie, care se mândrea cu o mustaţă groasă şi răsucită şi nişte sprâncene feroce, cu ţepi argintii care zburau în toate direcţiile – i-a zâmbit larg.

— Bun venit. Bun venit, a spus el şi şi-a răsucit mustaţa.

I-a mulţumit, mai binedispusă.

— Deci un espresso sau kafe fit-tazza? a întrebat el, stergându-şi mâinile pe sortul mare şi vărgat. Cafea la pahar, ideală cu un kannol umplut cu ricotta dulce sau cu un pastizz fierbinte.

Ea a comandat cafea şi pastizz, cu toate că nu avea idee ce e, iar el i-a spus să ia loc şi că îi va aduce comanda.

S-a aşezat la o masă de lângă geam şi s-a uitat afară la oamenii care treceau pe lângă casele înalte de pe partea cealaltă a străzii, întrebându-se ce ar trebui să facă în continuare.

Peste câteva momente, bărbatul a venit la ea cu o tavă.

— Uite aici pastizz-ul şi cafeaua ta, a spus el aşezând tava jos.

Ea s-a uitat la mîca prăjitură de foietaj în formă de semilună de pe farfurie.

— Ce gust are?

— De brânză, cumva, dar poate fi umplută şi

cu curry de mazăre, dacă vrei. E foarte cerut pe aici.

— Miroase delicios.

— Nu eşti englezoaică, nu?

— Nu. Franţuzoaică. De fapt, mă gândeam dacă nu ştii unde aş putea găsi o cameră. Sper să ajung artistă aici.

El a zâmbit.

— Ai văzut vreun anunţ al ginerelui meu? E însurat cu fata mea, Karmena.

— Cu siguranţa am văzut un anunţ.

— Mereu e în căutare de artişti străini. Spune-i că te-ai întâlnit cu mine. Karmena are o casă de închiriat pe strada St. Joseph. Britanicii au botezat-o aşa când au venit, dar noi întotdeauna i-am spus Strada Franceză. O să-ţi închirieze un pat.

S-a încruntat.

— Cam nepotrivit pentru o doamnă însă.

— De ce e Strada Franceză?

— Pentru că e aproape de Curtina Franceză, pe faleză. E un fort.

— Bine, mulţumesc pentru ajutor.

— Oricând. Mă cheamă Nikola, dar toată lumea îmi spune Kola.

I-a spus preţul şi ea a pipăit în valiză, căutându-şi poşeta, i-a plătit, şi-a terminat deliciosul pastizz, şi-a băut cafeaua şi s-a ridicat să plece. Lira britanică era moneda care se folosea pe insulă, slavă Domnului că schimbase câţiva franci cât era încă la Paris.

— A, l-a strigat ea. Cum găsesc strada St.

Joseph?

— Simplu. Mergi până în capăt pe Old Bakery, faci la dreapta şi pe urmă a doua la stânga. San Giuseppe e chiar la unde se termină Strait Street. Are doar 400 de metri şi merge paralel, între străzile Fountain şi Republic. Ne mai vedem, a spus el şi i-a făcut cu mâna.

Ea i-a urmat indicaţiile, dar când a ajuns pe Strada Franceză i s-a strâns inima. Se aşteptase la ceva asemănător cu străzile poate învechite, dar elegante pe care era obişnuită să le vadă la Paris. Şirul acesta de case de închiriat sordide, cu cinci etaje, cu rufe atârnate la uscat în balcoanele de lemn, cu copii desculţi, semidezbrăcaţi care alergau ca nebunii şi mirosul respingător de mâncare râncedă, amestecat cu duhoarea toaletelor, era ultimul lucru pe care şi-l dorise. A auzit un strigăt şi a sărit chiar la timp din faţa unui bărbat al cărui măgar trăgea în viteză o căruţă plină cu canistre de parafină.

Se întreba dacă acesta era genul de loc în care Irène locuise la Paris. Dacă era aşa, Irène merita o medalie că ajunsese aşa de bine. Rosalie a oftat adânc. îi era dor de prietena ei. Dar nu avea rost să se gândească la Paris. Nu acum şi nici altă dată. Si totuşi locul acesta! S-a uitat din nou în sus la casele de închiriat şi, plină de nostalgie, şi-a dus mâna la inimă. Era aşa de diferit de casa ei. Unde i-a fost mintea? Ca de

obicei, luase o decizie pripita fără să se gândească deloc la consecinţe, iar acum era prea târziu pentru regrete.

CAPITOLUL 13

În casa de închiriat nu era mai bine. O femeie mărunta şi slabă cobora scara ducând o găleată plină-ochi şi holul mirosea a ceva ce la început Rosalie nu a putut să identifice.

— O caut pe Karmena, a spus ea în engleză.

Femeia a dat din cap şi i-a arătat o uşă aflată ceva mai departe. Rosalie a deschis-o.

— Karmena? a întrebat ea.

Femeia, care era aproape la fel de rotundă pe cât de înaltă, a dat din cap.

— Cine întreabă?

— Kola m-a trimis. Am nevoie de o cameră. Ai vreuna liberă?

Femeia s-a încruntat.

— S-ar putea spune că am. Dar cel mai bine ţi-o arăt.

Rosalie a urcat după ea pe scări şi printr-un labirint de coridoare, trecând pe lângă dormitoare, camere de familie şi mai sus pe alte scări. A întrebat unde sunt băile, dar i s-a spus că nu exista toalete, nu există băi şi nici bucătării ca atare.

— Si atunci oamenii unde fac mâncare?

[5]

— La *kuciniera,* a spus femeia şi Rosalie a mirosit pe loc parafina care alimenta acele sobe, amestecata cu duhoarea de dezinfectant puternic. Bineînţeles, asta fusese miasma de mai devreme.

— Vine o căruţă cu parafină pe aici aproape zilnic.

— Am văzut-o. Măgarul era cât pe ce să dea peste mine. Karmena a râs.

— Trebuie să fi fost măgarul lui Spiru. Uneori e mai energic.

Rosalie s-a uitat în jur.

— Unde-şi spală lumea hainele?

— Le fierb în găleată la primus.

Rosalie era şocată de lipsa dotărilor elementare.

— Nu există camere de o persoană?

Femeia a clătinat din cap.

— Nicăieri pe stradă?

Femeia a ridicat din umeri.

— Majoritatea caselor de închiriat sunt pentru marinari, şapte, opt paturi în cameră. Se îmbată şi trebuie să doarmă undeva.

— Deci unde ar trebui să mă duc eu?

— Ai serviciu?

— Sunt dansatoare.

— Dar ai o slujbă? Da sau nu?

Rosalie a clătinat din cap.

— The Evening Star le dă artiştilor casă. Du-te acolo.

— E închis.

— La ora unu. Soţul meu, Gianni, lucrează acolo, ţine contabilitatea. El administrează clubul pentru baştani. Şi el face angajările. Spune-i că te-a trimis Karmena.

Rosalie s-a uitat la ceasul de la mână. Era abia unsprezece dimineaţa.

— Ce să fac până atunci?

— Lasă valiza aici. Du-te şi plimbă-te. La Valletta e un oraş frumos.

Rosalie a avut o ezitare şi femeia a râs.

>

— Am eu grijă. Acum du-te.

Rosalie i-a lăsat valiza Karmenei şi a pornit-o pe aleile pietruite din La Valletta, pe care câinii slabi se furişau pe lângă ziduri şi pisicile grase se uitau cu dispreţ la ei. O mulţime de şoareci, şi-a spus ea, poate şi şobolani. Da. Sigur şobolani. A ascultat vibraţia şi zumzetul oraşului şi în

Oi >5 J J

scurt timp şi-a dat seama că toate străzile sunt drepte, unele, într-adevăr foarte înguste şi foarte abrupte, pe când străzile principale sunt mult mai late. Când a intrat pe una dintre ele, a trecut pe lângă uşi scorojite de culoarea portoului şi pe lângă drumuri care urcau şi coborau de peste tot cu trepte ameţitoare. I-au plăcut la nebunie balcoanele de lemn ale caselor lungi, din gresie – mai târziu a aflat că se numeau gallariji – care se întindeau deasupra străzilor şi erau vopsite în zeci de culori.

Un copil cu ochii negri a venit în fugă la ea de pe o alee îngustă.

— Te duc eu undeva, doamnă.

Rosalie a clătinat din cap.

— Engl ezoaică?

— Nu, franţuzoaică.

— Mai bine, a dat din cap băiatul.

— Nu-ţi plac englezii?

— Mama mea lucrează pentru englezi. Tatei nu-i plac.

— Ce lucrează mama ta?

Băieţelul a ridicat din umeri.

— Te duc eu undeva, a spus el iar. Grădini. Vedere frumoasă.

în timp ce mergeau, el sporovăia, iar ea începea să se orienteze, lucru care nu era aşa de greu cum crezuse, pentru că toate străzile erau dispuse la fel.

— Upper Barrakka Gardens, a spus băiatul cu mândrie când au ajuns.

După ce i-a dat un bănuţ, el a zâmbit şi apoi a zbughit-o.

Băiatul avusese dreptate. Panorama marelui port era uluitoare. Aerul era îmbibat de parfumul muşcatelor, trandafirilor şi iasomiei, iar briza purta cu ea stropii săraţi care se ridicau de jos, din Marea Mediterană care sclipea ca o nestemată – minunat, după amestecul ameţitor de urină, cai transpiraţi, vânzători ambulanţi şi gaze de eşapament din oraş.

[5]

Rosalie a simţit că tensiunea i se scurge din corp pentru prima oară de când părăsise Parisul.

Trenul o purtase prin Elveţia şi pe urmă prin Italia. Tot drumul până la Genova a fost înspăimântată că ar putea fi dată jos şi arestată pentru că îi furase bijuteriile mamei. Trenurile fuseseră bune până la Roma, dar nici pe departe

la fel de moderne după aceea. S-a urcat cam cu teamă într-un tren care mergea spre sud şi care era înţesat de oameni, găini şi chiar capre. Copiii plângeau, câinii lătrau şi femeile vorbeau întruna într-o italiană rapidă. A încercat să-i ignore în timp ce Italia rurală i se desfăşură în faţa ochilor – ţăranii slabi şi cocoşaţi muncind pe câmpuri şi grupurile de femei îmbrăcate în negru. Trenul mergea zăngănind înainte şi geamurile închise ţineau prizonier în vagoane aerul fumegos şi îmbâcsit. De aceea a şi fost uşurată când a urcat în final pe un feribot spre Sicilia şi de acolo spre Malta. Era mai departe de casă decât fusese vreodată – dar era liberă.

Acum, în grădinile dinspre port soarele ardea şi ea chiar avea nevoie de o pălărie. Dis-de-dimineaţă, soarele aruncase o lumină aurie blândă pe clădirile baroce din oraş, dar în momentul acela al zilei totul părea lipsit de culoare.

A simţit cum transpiraţia îi umezeşte rochia. Spatele. Subsuorile. Până şi pleoapele. A văzut o bancă şi s-a dus spre ea, dar în acelaşi timp s-a apropiat un tânăr cu o pălărie de paie şi o cămaşă de un albastru intens. El s-a oprit şi, cu o mică plecăciune, i-a permis să treacă în faţa lui, deşi, după ce Rosalie s-a aşezat, a venit şi el lângă ea.

— Turistă? a întrebat-o întorcând faţa spre ea.

Ea l-a studiat atent pe bărbatul blond şi îngrijit, cu ochii albaştri, şi pe urmă a spus oarecum sarcastic:

— Nu. Dansatoare.

în ciuda tonului, el a zâmbit.

— înţeleg. Şi unde dansezi?

Nu iar asta, şt-a spus ea.

— La The Evening Star, a minţit ea.

— Nu eşti englezoaică.

— Nu.

— Pari să fii, nu ştiu, poate franţuzoaică?

— Vorbeşti franceza? l-a întrebat ea.

— Puţin, dar sunt englez. Noi suntem groaznici la limbi străine.

Ea a pufnit.

— Fiindcă vă credeţi toti superiori şi nu vreţi să învătati.

— Vai, a făcut el prefacându-se consternat. Nu e chiar corect.

— Dar tu ce faci aici?

— îmi vizitez unchiul.

— Deci tu eşti turistul.

î

El a înclinat capul şi a zâmbit. Chiar avea un zâmbet frumos, s-a gândit ea, şi nişte dinţi extrem de albi.

— Nu chiar, a spus el. îmi petrec o mare parte din vară aici de când eram copil. E casa mea departe de casă.

— Care e casa?

— Bătrâna Londră.

— Aha! În fine, eu sunt din Paris.

— Superb oraş.

— Ai fost acolo?

El a zâmbit din nou şi i s-au luminat ochii.

— O, da. îmi place la nebunie Parisul. Probabil că-ţi lipseşte.

Ea a ridicat din umeri şi, ştiind că niciodată nu se va mai putea întoarce acasă, a simţit din nou junghiul acela de dor.

— Aş putea sa-ţi arăt împrejurimile, spunea el. Hei, te simţi bine?

— Sunt absolut în regulă, a spus ea revenindu-şi.

— îţi propuneam sa-ţi arăt Malta, dacă vrei, în timpul tău liber, evident. Mdina este un oraş magic, cu superbe palate ascunse. Foarte vechi. Zidurile sunt intacte şi există un singur loc prin care se intră şi se iese. O să-ţi placă.

Nu ştia dacă i-ar fi plăcut, dar de el chiar îi plăcea. Ca mulţi dintre britanici, era plin de o siguranţă arogantă, dar în cazul lui asta era mai degrabă atrăgător.

— Robert Beresford, a spus el şi a zâmbit.

Ceva îi spunea că bărbatul acesta avea să joace un rol important în viaţa ei, aşa că i-a zâmbit şi ea şi şi-a încercat iar noul nume. Până atunci nu îl folosise decât o dată, când o întâlnise pe Charlotte pe vapor.

— Riva, a spus ea întorcându-se spre el şi întinzându-i mâna. Rivajanvier.

Adio, Rosalie, şi-a spus ea în gând.

CAPITOLUL 14

Florence

Devonshire, 1944

în timp ce Florence pregătea cina, Belinda a intrat în bucătărie şi a început să se plimbe

mormăind.

Florence a ridicat privirea cu ochii înlăcrimaţi de la tăiatul cepei.

— Ce e? Mă agiţi.

Belinda şi-a muscat buzele.

Florence a oftat.

— Uite, fac mâncare şi trebuie să mă concentrez, altfel mă tai la degete sau mă frig. Dacă ai ceva de spus, spune. Dacă nu, stai jos, te rog.

— Tu crezi că ştii totul despre Jack, nu? a zis Belinda în final.

Florence s-a încruntat.

— Sigur că nu. De ce spui asta?

Belinda şi-a lăsat capul pe umăr cu un aer curios.

— Ţi-a povestit totul, nu, în plimbarea voastră plăcută?

Florence a ridicat din umeri, nedorind să intre în acest subiect.

— Deci ţi-a spus şi de Charlie?

— Cine e Charlie?

— Exact cum mă gândeam, a spus Belinda cu voce dispreţuitoare, după care a ieşit din cameră.

Uimită, Florence şi-a aruncat braţele în aer. Despre ce era vorba? Măcar avea vreun sens? Pe fereastră a văzut fazanii alergând spre colină aparent fără niciun motiv şi s-a simţit cuprinsă de nelinişte. Ţopăielile lor erau de obicei amuzante, dar nu şi în seara aceea. S-a întors să pună ceapa în tigaie şi nu s-a putut abţine să se

întrebe cine e Charlie. Cineva important? Dacă nu, de ce adusese vorba Belinda de el? Poate că era o fată. Vreuna dintre prietenele lui Jack, poate? Dar atunci Jack ar fi spus ceva, nu? Pe de altă parte, poate că nu. La urma urmelor, nu-i spusese că are o soţie, deci ce altceva ar putea ascunde?

Mai târziu stătea în sufragerie şi se uita pe fereastră la soarele care apunea şi colora cerul în roşu şi auriu. Se simţea stânjenită să fie singură cu Jack cât el aprindea focul şi nu se putea concentra pe cartea ei. Acum Belinda se plimba cu paşi mari pe sus şi ea ştia că amândoi îi ascultă paşii. Şi-a amintit de apropierea dintre ea şi Jack din săptămânile în care traversaseră munţii şi a oftat adânc. Nimeni de aici nu înţelegea cu adevărat – sau nu voia să ştie – prin ce trecuseră. Războiul se ţâra dureros de încet înainte şi se

>

părea că toată lumea are o poveste de spus.

— A părut un suspin din toată inima, a spus el. Te simţi bine?

Ea a dat din cap, dar ca să-şi abată gândurile număra geamurile celor trei ferestre triple. Fiecare avea arce frumoase în partea de sus. Cea din spate avea douăsprezece geamuri, alta care dădea spre faţă avea optsprezece, iar cea mică din lateral, doar nouă. S-a ridicat să tragă draperiile înflorate, cu falduri dese, în faţa nopţii care se apropia, îngreunate la tiv cu pelete de plumb, ele ţineau la distanţă frigul cel

mare.

Exact când trăgea şi ultima draperie, Belinda a intrat îmbrăcată într-o rochie de crep, decoltată şi mulată, şi cu nişte tocuri ridicol de înalte. Rochia era neagră şi o purta cu pompă, iar ca accesoriu, doar un şirag de perle. Dar ochii îi erau roşii de plâns sau de prea mult alcool – Florence nu-şi dădea seama – şi ţinea în mâna tremurândă un pahar plin cu whisky. Era mult prea slaba, dar tot incredibil de frumoasă.

— Of, pentru Dumnezeu, Belinda, dă-mi paharul şi stai jos. îl verşi, a spus Jack ridicând u-se în picioare.

Belinda s-a instalat într-un scaun de lemn cu spătar de lângă fereastra din spate şi a tras la loc draperiile ca să se uite afară.

— îmi place mai mult cu draperiile la o parte. Tot întunericul ăla care se apropie, ştii? îmi place să-l văd. La Londra nu le trag niciodată, nu-i aşa, dragă?

Jack a pufnit.

— Nu fi caraghioasă, Belinda. La Londra ai draperii opace.

Belinda nu rostise cuvintele împleticit, aşa că poate chiar plânsese, nu băuse, s-a gândit Florence. Când şi-a luat cartea din care încercase să citească, femeia a vorbit din nou.

— Văd că voi doi sunteţi foarte intimi, dar Florence, mă întrebam dacă ai putea să ne laşi puţin singuri. Aş vrea sa vorbesc cu Jack.

Jack a dat să obiecteze, dar Florence era deja în picioare.

— E în regula, a spus ea ridicând din umeri într-un gest de indiferenţă prefăcută. Am ceva de făcut la bucătărie.

— Eşti exact soţioara ideală tu, a spus Belinda cu o voce greţos de siropoasă. Nu credeam că ăsta e stilul tău, Jack.

Florence a ieşit din cameră închizând usa în urma ei. într-un fel, îi era milă de Belinda, dar în alt fel tremura de iritare. Belinda nu spusese „fugi de aici, dragă”, dar lui Florence aşa i se păruse.

Dar oare chiar putea s-o învinovăţească?

Se gândise la Belinda doar ca la o persoană care stă în calea vieţii ei cu Jack, cu toate că loialitatea ei faţă de Hélène făcea acelaşi lucru, iar Belinda avea dreptul să fie acolo, avea dreptul să încerce să repare relaţia cu el. Florence era intrusa şi trebuia să îi lase cu ale lor. S-a decis să-şi facă valiza şi să plece a doua zi, deşi i se strângea inima la gândul acesta.

Fără o slujbă şi fără soluţie de cazare, era nevoită să se întoarcă la mama ei, cel puţin până-şi găsea de lucru. Nu voia să plece şi nu voia să se întoarcă la mama ei fără să fi aflat ceva despre Rosalie, dar nu se putea duce în Malta înainte să se termine războiul. Şi-ar fi dorit să poată sta de vorbă cu Hélène şi cu Elise, să le ceară sfatul sau, şi mai bine, să se ducă acasă, în Franţa, să le vadă. întotdeauna o ajutase faptul că analiza situaţia cu surorile ei şi şi-ar fi dorit să poată face asta şi acum.

A doua zi dimineaţă, când Florence s-a trezit

în lumina trandafirie a zorilor, s-a întins leneş un moment, după care realitatea a revenit în forţă. Trebuia să plece. A simţit un junghi în piept când şi-a scos valiza de sub pat şi a început să împacheteze. Când a terminat, s-a uitat lung pe fereastră la norii cirus care alergau pe cer. O să-i fie dor de locul acesta.

A fost gata chiar înainte de micul-dejun, îşi lăsase valiza lângă uşa din faţă şi pardesiul, pe un scaun de pe hol. În bucătărie a umplut ceainicul şi l-a pus pe sobă la fiert. Apoi a tăiat două felii de pâine ca să le prăjească.

Jack a intrat în încăpere în pijamaua lui vărgată, cu părul ciufulit, şi s-a încruntat.

— Am văzut valiza. Doar nu pleci, nu?

Ea s-a întors cu spatele şi s-a aplecat peste sobă, simţindu-i fierbinţeala pe faţă.

— Florence, nu trebuie să pleci.

Ea s-a răsucit.

— Cum aş putea să stau? E soţia ta? Iar eu... sunt un nimeni.

— Nu spune asta. Nu după toate prin câte am trecut.

Părea uluit, dar ea doar a clătinat din cap.

— Am vorbit cu ea. Chiar o să divorţăm. Deja procedura e în desfăşurare şi ea nu rămâne aici. Se întoarce la Londra.

— Când?

— Peste câteva zile.

— Dar tu pleci iar mâine, nu?

El a încuviinţat din cap.

— Ei, vezi?

Apa fierbea, aşa că ea s-a întors iar cu spatele să încălzească ceainicul de porţelan, să pună în el nişte frunze, să îl umple cu apă şi să amestece.

— Ascultă, a spus el, dacă rămâi cât eu nu sunt aici, sunt sigur că Belinda va pleca. Dacă pleci, cred că s-ar putea foarte bine să mai insiste.

— Nu pot să fiu la mijloc, a spus ea şi a pus ceainicul pe masă.

Au rămas tăcuţi cât ea a turnat ceaiul şi a adăugat laptele şi puţin zahăr. L-a auzit oftând din greu înainte să vorbească din nou.

— Florence. Hai să facem o plimbare cu maşina. Hai să vorbim pe larg despre asta.

— Nu ştiu ce mai e de spus.

— Hai să vedem. Poate facem o plimbare până la Dartmoor. Am o mică rezervă de benzină. Nu ai fost acolo, nu?

Ea a clătinat din cap.

— Mie îmi place la nebunie. Tot spaţiul acela îţi limpezeşte mintea. Spune da. Te rog. Pune-ţi valiza în camera mea.

— în camera ta?

S-a gândit la patul lui mare, din fier forjat.

— Da. Fă-ţi simţită prezenţa. O să dorm eu în debara.

— A, a făcut ea şi a încercat să zâmbească.

Pentru doar o secundă îşi închipuise... în fine, nu avea importanţă ce îşi închipuise. Căsătoria lui Jack şi a Belindei încă bântuia casa, ca şi cum fantomele celor care fuseseră ei pe vremuri

încă locuiau acolo. Poate în Dartmoor se va simţi altfel.

înainte ca Belinda să dea vreun semn de trezire, ei plecaseră deja.

Era o zi rece de toamnă, tufele de fructe sălbatice tremurau doar puţin în vânt. S-au îndreptat spre Dartmoor, mergând de pe un drum şerpuit pe altul şi în scurt timp ea a zărit un mic indicator spre Princetown, singurul pe care îl văzuse până atunci. După ce au depăşit fermele şi pădurile şi au ajuns pe văi mai sălbatice şi mai pustii, el a oprit pe marginea drumului. Ea a coborât, s-a uitat în jur şi, mergând ceva mai departe de el, a simţit o uşurime neaşteptată a pasului. Ferigile deja se făcuseră portocalii şi brune, dar contrastul dintre ele şi cerul larg şi incredibil de albastru facea aerul să scânteieze. Culorile intense şi senzaţia de spaţiu îi trezeau o astfel de vioiciune, încât a simţit că i se relaxează tot corpul. A ridicat braţele spre cer şi s-a întins.

— înţelegi ce vreau să spun, a zis el privind-o. Mereu vin aici când nu ştiu încotro s-o iau.

— în legătură cu B...

Dar nu a terminat, pentru ca el a luat-o de mână.

Hai, să ne plimbăm.

Şi s-au plimbat, strivind sub picioare ferigile.

— Sunt atât de multe taine aici, a spus el ridicând braţul şi arătând întinderile şi cerul. Cercuri de pietre, menhire, vestigii de aşezări medievale. Minunat, nu?

Ea a dat din cap şi a arătat spre ceva care părea a fi o cruce de granit.

— Sunt multe. îmi place să mă gândesc la oamenii care au trăit, au murit sau au trecut pe aici. Şi să ştiu că nu s-au schimbat prea multe din timpurile preistorice.

El a oftat în pauza care a urmat.

— Ce e?

— Nimic. Doar că... în fine, sper să nu ne pierdem vreodată locurile sălbatice. Mă refer la natură, desigur.

Florence a mijit ochii, gânditoare.

— Dar eu vreau uneori să mă simt sălbatică şi pe dinăuntru, a spus ea. Tu nu?

Jack a dat din cap.

— Ba da, deşi poate fi periculos.

— Aici? Sau pe dinăuntru?

— Probabil ambele.

I-a aruncat o privire ironică, apoi i-a zâmbit.

— Aici sunt ceţurile. Se lasă atât de repede, încât au fost oameni care au murit.

— Cum?

— S-au rătăcit. îti trebuie hartă şi busolă, chiar dacă ştii zona.

Ea simţea miros de balegă de oaie, de turbă udă şi urmele dulcege ale fumului de lemne, dar mai mult ca toate mirosea şi simţea sălbăticia care-i curgea prin vene într-un mod aproape primitiv. înfiorată, s-a întors brusc, gata să-l atingă, dar el deja îşi schimbase locul şi acum stătea uitându-se în altă parte.

Ea a privit din nou landa şi strălucirea aceea a

aerului. Chiar nu voia sa plece din Devon.

— Vara, a spus el întrerupându-i gândurile, e numai iarba neagră şi la începutul anului e uluitorul parfum de orz sălbatic, care seamănă puţin cu cocosul şi marţipanul puse la un loc, mai ales când e cald.

— Am citit undeva că oamenii credeau că în tufele de orz sălbatic se ascund vrăjitoarele.

El a râs.

— Doar vrăjitoarele ar putea sta în ghimpii ăia. Obişnuiam să vin aici să caut vrăjitoare când eram copil.

— Ai găsit vreuna?

El a zâmbit.

— Tu ce crezi?

A urmat un moment de tăcere. Apoi el s-a uitat la ceas.

— Ce-ar fi să mâncăm ceva înainte să ne întoarcem? Ştiu un hotel destul de decent.

Ea a dat din cap şi s-au întors la locul unde parcase maşina.

>

— Deci, a spus el când s-au oprit în faţa maşinii.

Apoi şi-a înfundat mâinile în buzunare, s-a uitat în jos şi şi-a înfipt călcâiul în pământ.

— Ai primit veste de la mama ta cât am fost plecat?

Ea a clătinat din cap şi a făcut o mică pauză înainte de a vorbi.

— Jack, tu nu vorbeşti niciodată despre mama ta.

El s-a uitat într-o parte, după care s-a uitat la ea.

— Am avut un frate geamăn. A murit la naştere, iar asta a facut-o pe mama să devină anxioasă. Dar, ca şi tine, era o gospodină minunată. Asta îmi amintesc.

— Cum a murit?

— De peritonită.

El s-a uitat la cer şi a schimbat subiectul.

— Se adună norii.

— îmi pare rău de mama şi de fratele tău geamăn, a spus ea.

— Au trecut toate.

S-a apropiat de ea.

— Gladys spune că pisoii sunt pregătiţi să plece de lângă mamă. Are unul portocaliu şi dulce destinat ţie. Promite-mi că rămâi.

Ea s-a uitat în altă parte, apoi la el.

— Jack, a spus ea, amintindu-şi ce îi spusese Belinda. Cine e Charlie?

El a ridicat mâna şi i-a dat părul din ochi cu o mişcare aşa de tandră şi de afectuoasă încât i-a topit inima.

— Chiar se simte sălbătăcia aici, nu? a spus el, ignorându-i întrebarea.

Dar ea se gândea că e mai mult decât sălbăticie. I se părea barbar şi ar fi avut o asprime înspăimântătoare sub cerul plumburiu de iarnă.

— Vin aici pentru pustietatea landei, a spus el. Şi pentru senzaţia că viata înseamnă mai mult decât vrem noi să recunoaştem.

Ea a dat din cap şi a urmat o lungă tăcere. S-a uitat la o pasăre, un sturz cântător, poate, care ţopăia la doar o jumătate de metru de Jack şi care apoi a zburat înspre o tufa de păducel. Stătea foarte ţeapănă, aşteptând ca el să-i răspundă la întrebare, când un stol de păsări pestriţe, auriu cu negru, i-a apărut în raza vizuală şi apoi s-a aşezat mai departe în landă. El a spus încet, aproape ca pentru sine:

— Fluieraţi aurii. De acum vor zbura spre şesurile mai joase.

Apoi s-a întors cu faţa spre ea şi, în timp ce secundele se scurgeau încet, ea a observat cum i se adâncesc ridurile fine din jurul ochilor.

— Charlie a fost fiul meu, Florence, a spus el într-un târziu. A fost băieţelul meu.

Tristeţea indescriptibilă de pe faţa lui i-a tăiat răsuflarea. O pictură cu Madona şi pruncul i-a venit în minte când încerca să-şi reprime şocul. Niciodată nu se pictau taţii, nu? Şi totuşi, uitându-se la Jack, acum se vedea limpede suferinţa pe care o ţinuse ascunsă.

— După ce a rămas însărcinata, Belinda şi cu mine am încercat cât am putut să reparăm relaţia.

S-a oprit să se uite la cer şi apoi la ea.

— Florence, mi-aş fi dat viaţa pentru băieţelul acela. Dar... în fine, nu eu am murit.

Ea a inspirat lung, fără sunet, temându-se să audă ce lucru teribil i se întâmplase fiului său.

El nu a vorbit la început, ci s-a întors şi a continuat să meargă, dar de data asta mai încet.

Pe urmă a spus cu o voce detaşată:

— Eu eram plecat, iar Belinda era la Londra, deja bea şi fuma prea mult. într-o noapte, când a crezut că e o pauză între bombardamentele din septembrie 1940, rămăsese fără ţigări. Charlie dormea, aşa că l-a lăsat acasă după ora stingerii şi a dat fuga până la Hector, care stătea chiar după colţ. Ea se jură că nu a stat mult şi Hector spune că e adevărat, dar cât a fost plecată au căzut alte bombe.

Florence şi-a dus mâna la gură.

— Când una dintre ele a lovit blocul, Charlie a murit pe loc. N-a ştiut ce se întâmplă.

Florence nu putea nici să înghită, atât de încordat îi era

— Avea patru ani, a spus Jack, cu vocea tremurândă acum. Patru.

— Eu...

— Nu trebuie să spui nimic. Când a început războiul, am implorat-o pe Belinda să vină cu el în Devon. Era mult mai sigur aici, dar ea a refuzat categoric.

— Nu cred ca ar putea cineva s-o convingă pe Belinda să facă ce nu vrea.

El a oftat.

— Poate, dar eu n-o să mi-o iert niciodată.

— Sau pe ea?

— Exact.

— îmi pare aşa de rău pentru băieţelul tău. Probabil că... în fine, nici măcar nu pot să-mi imaginez cât de groaznic a fost.

El a dat încet din cap, dar nu s-a uitat în ochii

ei.

— E şi acum, să ştii, a spus el. Câteodată. Dar viaţa merge înainte. Şi nici măcar nu ştiu dacă asta e bine sau rău.

Ea aproape că nu mai îndrăznea să vorbească. După o astfel de pierdere îngrozitoare, ei bine... nu era de mirare că nu a vrut să-i spună ei sau altcuiva.

— Din cauza celor întâmplate cu Charlie ai fost aşa de retras în Franţa.

— A fost mai simplu în Franţa. Şi nu uita că eram acolo ca membru al brigăzii de operaţiuni speciale.

Au mers în tăcere puţin, Florence se uita în pământ, cu capul şi inima debordând de durere pentru Jack. Ar fi vrut să facă ceva să-l ajute. Cumva. Dar poate nu era momentul.

— După ce a murit Charlie, aici obişnuiam să vin, a spus el. Mă ajuta.

— Mă bucur.

El a zâmbit şi i-a întins mâna. Şi doar pentru o secundă a fost din nou între ei un moment minunat de apropiere profunda.

— Fluierarii au plecat, a spus el uitându-se din nou la cer.

Şi pe urmă şi-a retras mâna.

CAPITOLUL 15

Jack nu mai era acasă şi, cu toate că spusese că Belinda avea să plece şi ea, încă nu se întâmplase asta, iar acum Gladys urma să vină s-o ia pe Florence cu camioneta. Era convinsă că aveau la fermă, pe undeva, o hartă a Maltei sau a Italiei, aşa că îi propusese lui Florence să vadă şi pisoii cu ocazia asta. Asta în ciuda faptului că Florence îi tot spusese că nu ştie cât o să stea la Meadowbrook, deşi la insistentele lui Jack acceptase să mai rămână un timp.

Exact când îşi punea haina, a auzit bătaia cunoscută a poştaşului în uşa – trei bătăi rapide, urmate de o pauză, şi apoi alte trei bătăi.

— Una pentru tine, drăguţo, a spus el şi i-a întins un

plic.

Un plic alb şi gros. A recunoscut scrisul inconfundabil al mamei, perfect ca întotdeauna, şi cu ochii minţii a văzut călimara pătrăţoasă cu cerneală albastră şi pe mama ei înmuind stiloul în ea ca să-l încarce. I-a mulţumit bărbatului şi a intrat cu scrisoarea în casă. A desfăcut plicul cu o uşoară emoţie şi a văzut imediat că e ceva mai mult

» > J

decât un bilet. De la primele cuvinte ale mamei, Florence a înţeles că e vorba despre scuze. Asta era ceva nou. Claudette se scuza niciodată.

Cherie,

Sper că o vei ierta pe mama ta pentru încălcarea regulilor ospitalităţii ultima oară când ne-am văzut şi iartă-mă pentru dispoziţia destul de proastă.

Hm, şi-a spus Florence, „dispoziţie proastă” de-abia atingea realitatea furiei violente a mamei, dar, oricum, era un pas înainte.

Tu ai fost onestă cu mine, iar răspunsul meu a fost prea puţin manierat. Mai mult, mă rog ca tu să înţelegi că aceste chestiuni de demult sunt dificile pentru mine. Pe viitor voi încerca să-mi corectez reacţia. Sperasem că am închis uşa trecutului, dar, dacă ai lua în calcul să mă mai vizitezi la un moment dat, voi încerca să fiu mai prevenitoare şi vom vorbi şi despre ce s-a întâmplat cu sora mea, Rosalie. Am iubit-o aşa cum îţi iubeşti tu surorile, iar gândul că nu ştiu ce i s-a întâmplat mă chinuie. Sper că-ţi vei reconsidera decizia de a mă ajuta să o găsesc.

Rămâi binevenită aici.

Maman

Florence nu ştia prea bine ce să creadă. Îi plăcea Meadowbrook şi nu voia să plece, dar nu era cu adevărat casa ei. Dar nici casa mamei nu era. Nu se grăbea să se întoarcă acolo, dar cel puţin, când avea să o facă, părea că mama ei poate fi mai deschisă. Era curioasă când se gândea la ce se întâmplase cu Rosalie – în fond, un mister de familie e fascinant. Cine n-ar vrea să afle mai multe? Dar până nu se termina războiul nu putea face prea multe. Data viitoare când se va duce în vizită o va încuraja pe mama

ei să îi povestească deschis despre sora ei, ca şi despre idila cu amantul ei german – tatăl adevărat al lui Florence, Friedrich. îşi dorea să afle mai multe detalii despre el şi despre ce a fost între ei în urmă cu atât de mulţi ani.

Ceva mai târziu, în timp ce Gladys îşi conducea camioneta râblăgită spre fermă, Florence încă se gândea la mama ei şi la Belinda. Amândouă erau mame şi amândouă sufereau în feluri diferite.

— Eşti cam tăcută, iubito, a spus Gladys uitându-se piezişş la Florence.

— Mă gândeam la Belinda. îmi pare rău pentru ea.

— Ei, sigur. E groaznic să pierzi un copil. Eu ştiu cum e. Hărţile pe care le avem în casă, vezi tu, toate au fost ale băiatului meu. Era înnebunit să vadă lumea.

O clipă Florence a înlemnit. Apoi şi-a regăsit vocea.

— Vai, Gladys, îmi pare aşa de rău. N-am ştiut.

— La începutul războiului. Edward. L-am avut târziu, dar tocmai asta La făcut mai special. Nava lui s-a scufundat. „Pierdut pe mare”, aşa ni s-a spus.

— Singurul tău copil?

Gladys a dat din cap, iar Florence s-a întins s-o bată uşurel pe mână. Au tăcut cât au parcurs scurta distanţă care mai era până la fermă. De data asta, când Gladys a deschis uşa albastră scorojită de la casă şi au intrat, Florence era

pregătită de haos. Pisicile erau acolo, evident, dar acum a izbit-o şi tapetul. Cum de nu îl observase până atunci? Desene cu morcovi, portocale, mere, urcioare şi borcane în nuanţe de portocaliu şi galben, repetate la nesfârşit pe un fond bej cu picăţele, atât de încărcat că i se învârteau ochii în cap. Dar, în plus, un tânăr destul de arătos, în haine civile, stătea la masă şi citea ziarul, cu ochelarii ridicaţi pe cap.

— Bruce, a spus Gladys, părând extrem de încântată. Nu ştiam că eşti aici. Nu eşti de serviciu?

El s-a ridicat zâmbind larg.

— Două zile întregi libere. Am trecut doar să-ţi spun că mama nu poate să vină la organizaţia femeilor diseară, aşa că nu mai trebuie să treci s-o iei.

Gladys s-a întors spre Florence.

— E băiatul prietenei mele Grace. Bruce, ea e vecina mea, Florence.

El a ocolit masa ca să-i strângă mâna. Florence l-a studiat. înalt şi zvelt, cu părul creţ, tuns scurt, avea nişte ochi căprui calzi. îi plăcea aspectul lui şi felul degajat în care se purta cu Gladys.

— Ei, mesaj transmis. Ar fi cazul să iau viteză.

— Cu vechitura aia a ta care îti zdruncină oasele?

— Normal.

A zâmbit şi a pupat-o pe obraz.

— Ne vedem. Pa, Florence.

Gladys avea o sclipire în ochi şi, după ce a

plecat el, a spus:

— Doar douăzeci şi opt de ani şi medic la Royal Devon şi Exeter Hospital, înţelegi? îl ştiu de când era sugar.

— Sunt sigură că eşti mândră. Pare drăguţ.

— Poate te întrebi cum de n-a pus nimeni mâna pe el.

— Nu chiar, dar sunt convinsă că o să-mi spui tu. Gladys i-a aruncat o privire studiată.

— N-aş vrea să-l văd rănit, să ştii, dar poţi să nimereşti mai rău decât cu Bruce al nostru. A fost logodit cu o fată din Exeter, dar, când el a plecat la lucru, ea a fugit cu un american.

— Vai!

— Ştii că, atunci când ploua cu bombe peste oraşele din Devonshire în timpul Blitz-ului, viitoarele mame din maternitatea spitalului din Exeter au primit ligheane şi pături să şi le pună pe cap ca să se protejeze?

Florence a râs.

— Dumnezeule! Nu cred că le-ar fi ajutat prea mult.

— Păi, până la urmă, spitalul n-a fost lovit, aşa că n-o să ştim niciodată. Bruce o să-ţi povestească totul, dacă-l întrebi. Bun, vrei să-l vezi pe al tău acum sau mai târziu? a întrebat Gladys cu voce inocentă.

— Pe al meu?

— Pisoiul portocaliu pe care l-am păstrat pentru tine. Lam botezat Bart şi e adorabil.

*

Florence a zâmbit.

— Ştiu ce încerci să faci.

— Mai e şi un alt avantaj, a adăugat Gladys conspirativ.

— Da?

— Belinda e alergică la părul de pisică.

Florence a izbucnit în râs.

— Răutăcioasă mai eşti, dar ştii că nu pot adopta un pisoi când nici nu ştiu unde voi sta.

Când stătea întinsă pe pat în camera lui Jack, rezemată în cot, şi se uita la harta Maltei pe care o împrumutase de la Gladys, Florence se simţea în incertitudine. Acum, că Belinda era încă aici, totul se schimbase; viitorul însuşi era tulbure şi chiar nu ştia ce să facă. Nu avea nimic plăcut o astfel de nesiguranţă. Când n-avea niciun loc pe care să-l numească „acasă”, dacă ar fi putut pleca în Malta exact în clipa aceea, ar fi plecat. Cel puţin asta i-ar da şansa de a face ceva util. Şi ar face-o fericită şi pe mama ei, iar lui Florence îi plăcea să-i facă fericiţi pe oameni. îi scrisese deja lui Claudette, îi mulţumise şi îi spusese că o va mai vizita.

Lui Florence îi plăcea mult camera lui Jack. Avea o fereastră care dădea spre faţa casei şi alta spre spate. Nu era atât de masculină precum se aşteptase, dar, cu grinzile plăcute, de culoarea mierii, cu draperiile cu dungi alb-albastre, podeaua lustruită şi cele două covoare persane, avea un aer vesel. Un dulap cu rafturi de lemn ocupa un colţ al camerei, nişte rafturi cu dosare şi cărţi ocupau o parte din alt perete. Nu s-a putut abţine să se uite în şifonierul lui,

dar s-a forţat să nu examineze tot ce era pe sau în biroul lui mare de sub fereastra din spate. S-a ghemuit pe patul lui şi a citit o vreme, dar după-amiază i sa făcut foame, aşa că a coborât în bucătărie. Nici urmă de Belinda, slavă Domnului, dar tot era puţin circumspectă.

S-a dus la cămară şi a văzut că ultima sticlă de sherry dispăruse şi resturile preţuitei bucăţele de brânză stăteau hăcuite sub învelitoarea de atică. Florence s-a încruntat. Nu era greu să ghiceşti ce s-a întâmplat acolo.

A auzit nişte zgomote ciudate venind din sufragerie şi s-a oprit. Părea că Belinda mormăie ceva sau poate că se ceartă cu cineva, dar când a ascultat atent a auzit că femeia se ceartă cu ea însăşi. Simţind neliniştea care-i strângea stomacul, lui Florence nu-i mai era foame. A ieşit pe hol.

— A, iată-te! Intră, a spus Belinda vorbind tărăgănat. Ceva de băut?

— Nu prea îmi place sherryul.

— E whisky.

A ridicat sticla.

— Vai, nu mai e prea mult. Scuze, dragă.

Florence a oftat.

— Mulţumesc, dar eu chiar beau doar vin.

— Aaa!

A întins degetul spre ea.

— Asta fiindcă eşti franţuzoaică. Spune-mi, ce faci tu mai precis aici, în Anglia?

Florence şi-a amintit de Claudette, care îi

spusese că trebuie să-ţi priveşti inamicii în ochi. Era Belinda inamicul ei? Şi-a îndreptat umerii. Se săturase să fie sfioasă.

— Ascultă, Belinda, trebuie sa-ţi spun că eu nu plec, dar cred că tu ar trebui să te întorci la Londra.

— O, chiar aşa?

Vocea femeii era groasă şi a sughiţat pe neaşteptate.

— Scuză-mă.

Ce folos poate să-ţi aducă faptul că stai aici, sau lui

Jack?

— Dumnezeule! Tu mă întrebi asta? Aici e vorba de tine. La tine te gândeşti.

— Eu sunt prietena lui Jack.

— Şi eu sunt nevastă-sa, la naiba!

Apoi, spre groaza lui Florence, a început să plângă.

Florence a înlemnit. Ar fi trebuit să încerce s-o aline?

În scurtă vreme, Belinda plângea în hohote şi gemea ca şi cum chiar i se rupea inima, lovindu-se în piept cu pumnii încleştaţi. Florence s-a apropiat şi i-a pus mâna şovăielnic pe umărul firav. Până la urmă Belinda a observat-o şi Florence i-a întins o batistă.

— E curată, i-a spus ea.

Belinda a luat-o, dar fata îi era murdară şi botită, ochii îi erau umflaţi şi înroşiţi, cu machiajul întins. S-a şters la ochi şi apoi pe obraji, după care a vrut să-şi treacă mâna prin

păr, dar tot respira greu. S-a îndoit de mijloc la un alt val de hohote, iar lacrimile i se scurgeau printre degete şi îi cădeau în poală. Intensitatea durerii ei i-a adus şi lui Florence lacrimi în ochi.

Când a reuşit din nou să se oprească, Belinda şi-a strâns mâinile în jurul trupului şi a început să se legene, jelindu-se cu voce subţire.

3

— E vina mea, a şoptit ea în final. El pe mine mă învinovăţeşte şi are dreptate.

— Cum pot să te ajut eu? a întrebat Florence, dar ştia că de fapt nu poate face nimic.

Belinda nu părea să o audă.

— E un gol în mine. Mă doare neîntrerupt, aşa că beau. Mă amorţeşte. Jack nu înţelege.

A urmat o mică pauză.

— Vreau uitare. înţelegi? Mi-am lăsat băieţelul să moară. Propriul copilaş. L-am lăsat să moară. Şi ştii... mă detest. Mă detest mult mai mult ca Jack.

Spusese ultimele cuvinte încet, poticnindu-se, ca şi cum abia putea să le rostească.

— Sunt sigură că nu te urăşte.

Ea a râs amar.

— Da? Ei, în mod sigur nu mă iubeşte. Căsnicia noastră s-a terminat şi nu vreau decât să se termine totul. Gata... am spus-o.

O clipă, Florence n-a fost sigură ce vrea să spună Belinda. Vorbea despre căsnicie sau despre viaţa ei?

— Uite, dacă vrei să stai aici, pot să-ţi fiu alături. Poate te

ajut.

— Cum? Cum poţi tu să mă ajuţi? Cum poate să mă ajute cineva? Nu înţelegi? Nu pot să mai suport să trăiesc când ştiu că băieţelul meu e mort şi că a murit din cauza mea...

în noaptea aceea au stat împreună ore în şir şi Florence o ţinea strâns de mână când ceda iar în fata suferinţei.

A doua zi Belinda stătea pe trepte făcând tot posibilul să- şi reţină lacrimile cu masca machiajului instalată ferm pe chip. I-a zâmbit slab lui Florence şi a bătut-o reţinut pe spate. Pe urmă a urcat în taxi. în timp ce se uita la taxiul care intra pe şosea îndepărtându-se de casă, lui Florence îi bubuia inima în piept. Belinda era copleşită de cea mai groaznică durere imaginabilă, a cărei imensitate depăşea tot ce ştiuse ea până atunci. A tras aer în piept şi l-a eliberat încet, sperând că Belinda va răzbi prin cele ce vor urma.

S-a gândit şi la Jack. Suferinţa lui trebuie să fie motivul pentru care îsi tine emoţiile aşa de bine închise în el. Dacă şi-ar fi permis s-o iubească, ar fi trebuit să-şi permită să îşi simtă şi durerea. Nu aveai de ales. învăţase asta din propria experienţă, după viol. Sperase să aibă un copil într-o bună zi, dar odată cu iubirea aceea nemărginită venea şi riscul unei dureri la fel de nemărginite. îşi imagina că, atunci când moare un copil, sentimentul de vinovăţie trebuie să fie groaznic, o greutate imposibil de dus. Treaba unui părinte e să-şi protejeze copilul, iar

dacă nu reuşeşti s-o faci, ce spune asta despre tine?

CAPITOLUL 16

O săptămână mai târziu, Florence s-a plimbat puţin pe cărare, cu pietrişul scrâşnindu-i sub picioare, înainte să pornească spre sat, în căutare de lucru. Acum, că Belinda se întorsese la Londra, se hotărâse să rămână pe loc şi neapărat să-şi găsească o slujbă cât mai curând. îi plăceau dimineţile liniştite de aici, dar, în timp ce înainta, i-a atras atenţia o mişcare bruscă în faţă. A înlemnit şi a mijit ochii ca să vadă mai bine. A apărut o coadă lungă şi arămie şi apoi corpul întreg al unei vulpi care se îndrepta spre ea prin iarba înaltă şi udă. Animalul s-a oprit şi s-a uitat la ea ca şi cum ar fi cântărit-o cu ochii chihlimbarii uimitor de lucioşi, dar apoi, cu o mişcare extrem de rapidă, s-a întors şi a dispărut. Ştia cât de repede se deplasează vulpile prin pădure, cât de uşor se strecoară prin porţile înguste, cum sar peste şanţuri sau aleargă pe lângă zidurile caselor. Le văzuse în timpul zilei până atunci, dar era o raritate ca una să se oprească şi să o privească. Era un mod minunat de a începe ziua. Poate avea să-i poarte noroc.

După ce s-a întors acasă, a luat vechea bicicletă a lui Gladys să plece în sat. Era de-acum începutul lui noiembrie şi frigul începea să muşte. Peisajul se schimbase aşa de mult de când venise ea aici, în toiul verii. Acum batea vântul, o mare parte din culorile toamnei

dispăruseră şi copacii scheletici se profilau negri pe cerul hibernal.

Barnsford era surprinzător de liniştit.

Prima dată Florence s-a dus la ghereta distribuitorului de presă să se uite la bileţelele cu oferte de muncă lipite pe geam. Dar, cu toate că spera să aibă cineva nevoie de un grădinar undeva unde să poară ajunge cu bicicleta, nu a găsit decât oferte pentru reparatori, instalatori sau alte meserii care presupuneau calificare. Când a vorbit cu bătrânul de la tejghea, acesta i-a sugerat să ia ziarul local, aşa că a cumpărat unul şi s-a dus spre sala comunală, în apropiere de pubul Royal Oak, unde Gladys îi spusese că femeile din organizaţie se vor întâlni la cafea.

A cumpărat o ceaşcă cu cicoare şi o prăjitură „de piatră”. După ce s-a aşezat şi a muşcat din ea, şi-a dat seama cât e de potrivită denumirea. Pe urmă a desfăcut ziarul, a găsit ceea ce ei numeau pagina de mică publicitate şi a trecut cu degetul peste coloane, dar fără succes.

O femeie solidă, între două vârste, s-a aşezat la aceeaşi masă oftând adânc, gata să verse ceşcuţa care tremura pe farfurioară. Cât şi-a recăpătat respiraţia, s-a uitat la Florence.

— Nu mă lua în seamă, drăguţă. Am rămas niţel fără aer, a spus ea. Nu te-am mai văzut pe aici, nu?

— Nu, e prima oară când vin. Mă surprinde cât e de linişte.

>

— Trebuia să fi venit înainte de Ziua Z. Nu ti-

ar veni să crezi, dar atunci dădeam pe dinafară. Wicks e numele meu, că veni vorba.

— îmi pare bine să vă cunosc. Eu sunt Florence. Chiar vă rog să-mi povestiţi cum era aici înainte de Ziua Z.

Femeia a oftat şi a luat o gură de cafea.

— A, aglomeraţie. Băieţii noştri veneau de la instrucţie din taberele militare din Dartmoor. Şi pe urmă, în 1943, au început să vină şi americanii. Unii dintre ofiţerii lor au fost cazaţi la conacul din susul străzii, la Hambury.

— A, locuiesc aproape de el.

— Frumoasă zona e aia. Am organizat baluri pentru soldaţi aici, la sala comunală. Puteai să vii şi tu dacă erai aici.

— Pare distractiv.

— Nu pentru de-alde mine, dar fata mea, Jennifer, s-a dus. A ieşit o vreme cu un american pe nume Shane. închipuie-ţi ce nume. Nu că aş condamna-o. Erau flăcăi frumoşi americanii ăia, dacă pot să spun aşa. Dinţi frumoşi, ştii?

5

Florence a râs.

— Am auzit.

— Aveau şi bani, deşi noi n-aveam idee ce fac aici. Am aflat când a venit Ziua Z şi peste noapte satul... paf, exact ca un oras-fantomă.

— Probabil vă lipseşte agitaţia.

Doamna Wicks şi-a încreţit nasul.

3 J

— Da şi nu. Fetele de pe aici vin şi acum la pub sâmbătă seara. Şi când a fost bombardat din nou oraşul Plymouth la începutul lui mai,

anul ăsta, o familie tânără a venit să stea aici, la rude. Ştii, casa lor s-a făcut scrum. Au rămas pe drumuri. Acum stau chiar lângă mine. Gălăgioşi oameni.

La scurt timp după aceea femeia a început să-şi încheie pardesiul, aşa ca Florence s-a ridicat în picioare şi i-a întins mâna.

— Mi-a făcut plăcere să vă cunosc, doamnă Wicks.

Bătrâna s-a ridicat şi ea şi i-a strâns mâna.

— Spune-mi Freda, drăguţă. Stau chiar în spatele pubului. La numărul unsprezece. Treci când vrei. O să-ţi povestesc tot despre Slapton Sands.

— Ce s-a întâmplat acolo?

— Doar zvonuri la vremea aia şi se vorbea doar în şoaptă. Am aflat abia la începutul lui august.

— Ce ati aflat?

Femeia s-a apropiat şi a vorbit mai încet.

— Gropi comune, drăguţă. Asta. în fine, trebuie să mă duc să întind rufele.

— Şi eu trebuie să plec.

— La lucru, nu?

Florence a oftat.

— Mi-aş dori eu. Stau la un prieten şi încerc să-mi caut de lucru.

— De ce nu spui? Te pricepi la gătit?

— îmi place la nebunie să gătesc.

— Păi, gata. Du-te la conac. Vecina mea, Deidre, e bucătăreasă acolo, dar doar cu jumătate de normă, fiindcă bătrânul ei e bolnav.

S-ar putea să găseşti ceva.

Florence i-a zâmbit bucuroasă.

— Mulţumesc!

— Cu multă plăcere, draga mea. Sper să ne mai vedem, înainte să plece din sat, încântată de perspectiva de a

lucra la conac, Florence a intrat la bibliotecă, s-a înscris şi a împrumutat o carte despre Malta. Tocmai când îşi conducea bicicleta spre marginea satului, a văzut un bărbat care se dădea jos de pe o motocicletă cu ataş. Când şi-a scos casca, l-a recunoscut imediat. După ce el a ridicat capul, Florence a făcut câţiva paşi spre el.

— Bună din nou. Florence, nu? a spus el netezindu-şi

părul.

Părul lui foarte creţ.

— Da.

El a zâmbit şi pleoapele ochilor căprui i s-au încreţit.

— Ne-am întâlnit la fermă, a spus el. Sunt Bruce.

— Sigur. Asta e zgâlţâitorul de oase?

— E un Douglas Aero din 1936. Te pricepi la motociclete?

Ea a râs.

— Deloc.

— Mândria şi bucuria mea. M-aş oferi să te duc până acasă, dar...

A ridicat mâinile şi a dat din umeri.

— Am doar cincisprezece minute să intru

rapid în sala comunală şi s-o iau pe mama, înainte să plec spre Exeter să intru în tură.

Ea a râs.

— Nu-i nimic şi, oricum, am bicicleta.

— Altă dată, poate.

— Mi-ar plăcea.

I-a zâmbit şi a dat să plece.

— Stai puţin, Florence, Dacă vorbeşti serios şi chiar ţi-ar plăcea să te plimbi cu zgâlţâi torul de oase...

A scos un ciot de creion şi o mică agendă din buzunarul hainei şi a scris în ea. Apoi a rupt fila şi i-a întins-o.

— Eu împart casa cu alţi trei doctori; nu e obligatoriu, dar poţi să-mi laşi un mesaj, să-mi spui când îţi convine. Mama mea se vede cu Gladys, aşa că pot să-ţi răspund prin ea. Presupun că nu ai telefon.

— Din păcate, nu, dar îţi mulţumesc.

— Pentru nimic. Ne mai vedem.

După ce el a plecat, ea s-a întors să-l privească cum mergea cu paşi mari şi sprinteni. Apoi s-a dus acasă cu bicicleta, plină de speranţă şi zâmbind lăuntric. Ştiuse că va fi o zi bună.

Imediat ce a deschis uşa din faţă a văzut o scrisoare pe preşul de la intrare, a ridicat-o şi i-a sărit inima din piept când a recunoscut scrisul. Era de la Hélène şi ardea de nerăbdare să o deschidă, dar mai întâi şi-a făcut repede o cană cu ceai şi abia apoi s-a aşezat la masă, a rupt plicul şi a citit.

Dragă Florence,

Sper că eşti tot bine. Te rog sa ne scrii din nou să ne spui.

Aşa cum ştii deja, trupele Aliate, cu ajutorul Rezistenţei Franceze şi conduse de generalul Charles de Gaulle, au eliberat Parisul pe 25 august.

Ideea e că, după patru ani de ocupaţie germană, a durat puţin să ne dăm seama de asta. Treptat ne obişnuim cu faptul că putem respira Jarâ să ne uităm peste umăr sau să ne speriem de o bătaie în uşă. Cu naziştii plecaţi, viaţa noastră de zi cu zi se îmbunătăţeşte, magazinele sunt iar deschise şi putem să ieşim să mâncăm în oraş. Dar mă tem că în timpul eliberării s-au întâmplat multe lucruri îngrozitoare şi ţara e într-un haos teribil.

Dar, dragă Florence, am nişte veşti cu adevărat îngrozitoare. Au fost represalii şi vendete, aşa cum ne-am aşteptat. Ţi-l aminteşti pe Henri, proprietarul de la château? Ei, soţia lui, Suzanne, a fost ucisă. în timpul războiului fusese văzută frecvent în compania ofiţerilor nazişti, cu care părea să fie prietenoasă. Nu avusese de ales. Stăteau acasă la ea, în château, şi trebuise să-i facă să creadă că pot avea încredere în ea. Dar în tot acest timp le dădea veşti lui Elise şi lui Violette despre activităţile şi mişcările germanilor.

Elise i-a luat apărarea lui Suzanne când a auzit că a fost capturată şi a spus insistent că

în tot acest timp a lucrat sub acoperire pentru Rezistenţă. Dar, pentru că Suzanne şi-a păstrat atât de bine acoperirea, nişte fanatici, care nici măcar nu făceau parte din adevărata Rezistenţă, nu au crezut-o pe Elise şi s-au răzbunat. După cum îţi imaginezi, toate avem inima frântă.

îmi pare tare râu să-ţi dau veşti aşa de teribile. Veştile bune vor veni în curând, sper. Nu credem că va dura prea mult până când Elise va naşte. Datele ei sunt cam neclare, dar deja este enorma. îţi voi trimite o telegramă când va sosi copilul.

Te rog, ai grija de tine, Florence.

Cu dragoste, de la mine şi de la Elise.

Hélène

P.S. Ştiu că ai spus că el a fost plecat mult timp, dar îl vezi des pe Jack?

Florence a ridicat privirea, dar totul era înceţoşat. Lacrimile î se prelingeau pe obraji şi le-a lăsat sa cada. îşi dorea să fie în Franţa. îsi dorea să-şi poată îmbrăţişa surorile în aceste vremuri îngrozitoare. îi era dor de ele, îi era dor de viata ei din Franţa, îi era dor de sat şi de săteni. De biata madame Deschamps, a cărei fiică, Amélie, fusese ucisă, de Clémont, bătrânul încovoiat de nouăzeci şi doi de ani care îsi scotea şi acum scaunul şi acordeonul pe trotuar şi cânta

3 3 3 1 >

melodiile clasice de pe străzile Parisului. îi era dor chiar şi de blond-arămîa Angela, care avea

un magazin de dulciuri şi era cam bagăcioasă. Aici, deşi crescuse în Anglia până la cincisprezece ani, Florence se simţea străină. Cu toată posibilitatea de a obţine o slujbă, dispoziţia i se stricase. Biata Suzanne. Bietul Henri. S-a uitat la cartea despre Malta, care stătea pe masă lângă scrisoarea de la Hélène. Oare lui Claudette îi fusese dor de sora ei, Rosalie, la fel de sfâşietor cât îi era ei dor de Hélène şi de Élise?

CAPITOLUL 17

Rosalie

Malta, 1925

în satul Kalkara, Rosalie se uita în sus la o casă maltezã dărăpănată din secolul al XVIII-lea. Cu camerele închiriate doar artiştilor străini, aceasta avea să fie noua ei locuinţă. A intrat şi i s-a arătat un dormitor mare la primul etaj, cu un balcon suficient de lat să poţi sta la aer. Şi-a ţinut respiraţia când a văzut priveliştea spectaculoasă cu Grand Harbour şi La Valletta. Faţă de peninsula Kalkara, oraşul era chiar dincolo de apă, strălucitor şi auriu, iar deasupra lui alunecau leneş nori roz pufoşi. Strălucirea fluidă de aur din oraş părea că se revarsă în apa, dar, evident, era doar o reflexie. După experienţa de la pensiune, Rosalie nu se aşteptase la ceva atât de frumos sau de convenabil ca aici, la doar vreo doisprezece kilometri de La Valletta pe şosea.

— Ajungi mai repede cu feribotul sau cu

dghaisa, a spus Gianni.

— îţi mulţumesc, i-a spus ea când el se pregătea să plece. Pentru slujba asta. N-o să te dezamăgesc.

El i-a luat mâna şi i-a strâns-o.

— Ai grijă să nu o faci.

Gianni era un bărbat înalt şi musculos, cu nişte ochi uimitor de negri, cu nasul coroiat şi o prezenţă impunătoare nu doar datorită fizicului său, i se părea ei. Doi dinţi de aur îi sticliseră când zâmbise la menţionarea numelui soţiei lui, Karmena, şi fluierase admirativ când Rosalie dăduse o probă pentru el. Şi totuşi, când îi strânsese mâna cu degetele lui noduroase, ea avusese senzaţia acută că pe un om ca ăsta nu vrei să-l superi.

La scurt timp după plecarea lui şi-a agăţat câteva haine pe bara din spatele perdelei de voal gros şi pe urmă a coborât să exploreze satul Kalkara, unde a găsit o piaţă, o biserică, o cafenea şi un mic magazin. A cumpărat fructe şi roşii proaspete de la o căruţă cu mâncare, plus pâine, ulei de măsline şi brânză de la magazin, şi s-a hotărât să mănânce în balcon la apusul soarelui. Nu trebuia să înceapă munca decât poimâine seara. Până atunci? Nu ştia sigur. Părea că aterizase în picioare, dar lumea asta era nouă şi diferită şi încă trebuia să-i înveţe regulile. Urcând scările, a auzit zăngănit de veselă în bucătăria pe care avea s-o împartă cu mai multe fete, aşa că a deschis usa şi a intrat sfioasă.

— A, a spus o blondă cu forme în clipa în care

a văzut-o pe Rosalie.

Fata avea ochi de culoare cerului noros şi vorbea o engleză cu accent puternic.

— Tu eşti fata cea nouă.

>

— Da.

— Englezoaică?

— Franţuzoaică. Riva Janvier.

Noul nume îi părea ciudat pe buzele ei.

— Bine ai venit. Eu sunt Erika. Sunt din Ungaria. Lucrezi diseară?

— Poimâine.

— Vino cu mine diseară să vezi cum e.

— Mersi. Mi-ar plăcea.

Erika a râs.

— Nu spune asta până nu vezi.

Mai târziu, Rosalie stătea pe un scaun înalt de piele la barul de mahon ultralustruit din The Evening Star, o sală cu oglinzi, zugrăvită în roşu şi auriu şi luminată doar de lămpi cu gaz. Era foarte misterioasă şi deja plină de fum, dar îi plăcea. Pe drum, Erika îi arătase Cairo Club, sala de concerte Egyptian Queen, barul Four Sisters şi atât de multe altele, că Rosalie nu le reţinuse.

— De toate sunt aici, îi spusese Erika. Restaurante, săli de dans, baruri cu muzică jazz.

— îmi place jazzul, a spus Rosalie. La Paris... dar pe urmă s-a oprit.

Era mai bine să nu vorbească prea mult de Paris.

Era încă devreme şi deocamdată nu se

întâmplau prea multe la The Evening Star. Vorbea cu un barman care ştia engleză, un maltez pe nume Ernest, care îi spunea cam la ce să se aştepte.

— Unele baruri sunt sordide.

A ridicat din umeri.

— Aşa a ajuns să fie strada poreclită The Gut. Soldaţii vin aici să se distreze într-un fel sau altul.

— Şi capătă ce vor? l-a întrebat ea.

El a ridicat din sprâncene şi s-a uitat la ea cu subînţeles.

— Deci cine lucrează aici?

— Pe stradă?

Ea a dat din cap.

— Maltezi în cluburi şi baruri, ca chelnerite sau barmani ca mine.

— Şi alea?

A arătat spre o femeie elegantă, dar extrem de tânără, îmbrăcată în rochie de seară.

— E hostess.

— Ce naţionalitate au clientii[5]?

— Americani, britanici[5], italieni. De toate felurile.

— Eu stau cu o fată din Ungaria.

— Da, Erika. Fată bună. Aici ori eşti bună, ori nu.

Pe măsură ce clubul începea să se umple, Riva – aşa cum Rosalie chiar trebuia să se gândească la ea – a văzut că zeci de marinari încep să se înghesuie la bar. Se îmbrânceau, râdeau şi flirtau cu ea, dar cei mai mulţi şi-au

cumpărat de băut şi au plecat să vadă spectacolul. Dansul era destul de potolit, şi-a spus Riva, dar poate avea să se încingă mai târziu. După aceea pe scenă a apărut un artist travestit, pe nume Tommy-O. îmbrăcat în mătăsuri şi satin, cu o perucă de un roşu fabulos care îi cobora în onduleuri până la umeri, era superb şi a stârnit în public să strigăte de uimire şi râsete în acelaşi timp. Dar când a cântat, acompaniindu- se de pian, i-a făcut să-i mănânce din palmă şi s-a lăsat o linişte deplină. În clipa în care a terminat, aplauzele, bocăniturile de picioare şi fluierăturile au fost asurzitoare. Era înalt şi purta nişte tocuri periculos de mari, care îl faceau şi maî înalt, iar după ce a făcut ultima plecăciune a venit unduindu-se spre bar cu un mers languros.

Din momentul acela, zgomotul mulţimii gălăgioase a devenit asurzitor. Si, de câte ori cineva deschidea usa ca să intre aer, zarva făcută de cei care petreceau afară era şi mai rea. Riva a ieşit să se uite şi a văzut o mulţime de marinari care treceau împleticiţi, fluturându-şi sticlele, se ţineau de după gât şi cântau. Dacă se poate numi cântat, şi-a spus ea. Mai degrabă tămbălău de beţivi. Aerul era încărcat de miros de fum, parfum ieftin şi încă ceva. Nu puteai mirosi primejdia, dar puteai s-o simţi.

Riva s-a retras spre bar în faţa avansurilor şi fluierăturilor venite din partea a trei bărbaţi care se îndreptau spre ea.

Unul a prins-o de cot şi, în timp ce se zbatea să scape de el, s-a ciocnit de un mic grup de femei machiate strident, care fumau rezemate de perete.

— Fii atentă, i-a strigat una dintre ele şi a împins-o.

S-a dezechilibrat, a reuşit să se îndrepte, s-a strecurat prin spatele femeilor şi a reuşit să ajungă la uşa barului. Era pauza spectacolului şi mulţimea se mai rărise, poate că se duseseră în altă parte. Acum se auzea sunet de jazz dinspre un club aflat în josul străzii.

Tommy-O a văzut-o şi i-a făcut semn să vină la el. Purta o rochie neagră şi strâmtă, peste care avea o pelerină roşie de satin până în pământ. Buzele, rujate ca să se asorteze cu pleoapele, erau de un verde sidefiu.

— Deci, dragă, cine eşti tu? a întrebat-o el oferindu-i o ţigară.

Ea a clătinat din cap şi i-a spus noul nume. Slab-băţ şi scandalos de frumos, el i-a întins mâna curtenitor. Rosalie ia luat-o imediat.

— Ei, ce te aduce aici? Fugară?

Ea a clipit, dar a reuşit să-şi ascundă uimirea.

— Cum ti-ai dat seama?[5]

El a dat din cap cu înţelepciune.

— Cam toţi care vin aici fug de ceva. Politică, familie, închisoare.

I-a zâmbit, dând la iveală nişte dinţi perfect albi şi o neaşteptată gropiţă în obrajii feţei lui osoase.

— Presupun că la tine e o problemă de familie. Nu contează. Toţi suntem egali aici. Până şi fantomele.

5 o 5

Dar Riva avea să afle în curând că nu e adevărat, când, a doua seară, sub un cer senin şi plin de stele, a trecut pe la Charlotte.

Adresa pe care i-o dăduse Charlotte s-a dovedit a fi a unei clădiri înalte şi alburii de piatră, cu balcoanele închise de lemn peste tot* A văzut un imens ciocănel de fier pentru uşă, în formă de scoică, şi a bătut cu el în uşa centrală, ghintuită*

Peste câteva momente uşa s-a dat de perete şi Charlotte sa ivit îmbrăcată într-o rochie albă de mătase imprimată cu crenguţe mici de lavandă* Riva s-a simţit cam prost îmbrăcată, dar Charlotte n-a părut că observă şi a poftit-o în casă.

— Draga mea, mă bucur foarte mult că ai venit. Un ceai?

— Te rog.

— Suntem sus. Vino!

Riva a urmat-o pe Charlotte pe holul din faţă, apoi pe un al doilea hol imens, cu o masă mare şi rotundă în mijloc, şi, în sfârşit pe o scară grandioasă de piatră, cu pilonii decorativi vopsiţi auriu. Şi-a trecut mâinile peste balustrada netedă de abanos.

— Casa asta e a ta, Charlotte?

— Dumnezeule, nu. Archie şi Bobby, unul dintre prietenii lui, au închiriat-o* Destul de vulgară, cred eu, dar pe pilonii balustradei e aur

curat.

— La naiba!

— Ştiu – şi, te rog, spune-mi Lottie. Charlotte mă face să mă simt de parcă sunt mama. în fine, casa e din secolul al XVI-lea şi îi aparţine unui nobil maltez, un soi de marchiz, dar el şi familia lui stau acum la Mdina.

— Deci... locuieşti deja împreună cu Archie?

Lottie i-a zâmbit*

— Nu oficial. Am apartamentul meu aici.

A deschis o altă usă şi Riva a urmat-o într-un salon luminos cu ferestre înalte, plafon casetat văruit alb şi muluri aurii. A aruncat o privire spre fundul încăperii, unde o scara largă, cu patru sau cinci trepte, ducea spre o arcadă mare şi un dormitor, ca spre o scenă.

— Uau! a făcut ea. E uimitor.

— Nu-i aşa? Norocul meu. Acum notează-ti adresa în

J >

carnetul meu, altfel n-o să ştiu cum să dau de tine. Ce-ai mai făcut?

Lottie a băgat o ţigară într-un portţigaret de argint.

Riva a şovăit, dar s-a decis să fie sinceră.

— Sunt dansatoare, mi-am găsit o slujbă pe Strait Street.

Lottie s-a dat înapoi şi ar fi pălit dacă tenul ei n-ar fi fost deja aşa de alb. A făcut ochii mari când s-a bâlbâit apoi la următoarele cuvinte.

— Hm... păi... bine... eu voiam să te invit la o petrecere la The Malta Union Club, duminica

viitoare. E un club masculin, cu excepţia acestor petreceri, când suntem invitate şi noi, fetele.

— Mi-ar face plăcere, a întrerupt-o Riva. Nu lucrez duminica. Cum ar trebui să mă îmbrac?

— A... Problema e ca... e puţin cam jenant.

Riva a înţeles imediat.

— Pentru că sunt dansatoare?

Lottie a făcut o grimasă.

— Exact. Mai ales la Union Club. Pe mine nu mă deranjează, evident.

Riva s-a zbârlit.

— N-aş vrea să te fac de râs în faţa prietenilor. N-o să vin.

S-a îndreptat spre uşă.

— Stai, a spus Lottie, întinzând mâna. N-o să poţi spune nimănui cu ce te ocupi, dar poate inventăm ceva. Sper că putem fi în continuare prietene. Hai, vino cu mine. Te rog.

— Si tinuta?

— Elegantă, dar nu prea decoltată. Unii membri sunt destul de rigizi. Nu e niciun maltez, evident.

— A! De ce?

— Păi, e un club britanic de modă veche, nu? A fost fondat în 1826 pentru ofiţerii britanici, dar acum sunt şi civili şi vor fi acolo unii foarte atrăgători. E în Auberge de Provence, pe strada Reale. Archie o să trimită maşina după mine, aşa că o să-l rog pe şofer să treacă mai întâi prin Kalkara, să te ia pe tine.

Prima săptămână la serviciu a decurs bine, cu toate că mirosul copleşitor de parfum ieftin

amestecat cu fum de ţigară şi bere devenea tot mai greţos. Cel puţin la Paris parfumul era scump. Dar aşa era Malta. Uneori minunată. Alteori terifiantă. Si deocamdată era aici şi trebuia să stea aici, măcar până avea să i se mai limpezească drumul pe care îl avea în fată şi vântul avea s-o cheme din altă direcţie.

în general îi plăcea insula. La suprafaţă părea aşa de britanică, dar în realitate nu era, iar istoria ei tumultuoasă o fascina. Poveştile cu Cavalerii Sfântului loan, războinicii catolici care au înfrânt crâncenele trupe otomane în 1565 şi au construit fortificaţiile acelea ca nişte faleze pe care le vedea ea azi. Si folclorul. Poveştile cu fantome. Amestecul ciudat de culturi, exotice, mediteraneene, plus cea britanică, evident. Şi, dezvelind pe rând straturile istoriei, a descoperit şi momentul în care au invadat şi francezii.

Începuse cu un număr în care dansa alături de celelalte trei fete, dar pe urmă a avansat şi a ajuns să aibă un număr solo sâmbătă seara, chiar după numărul lui Tommy-O. Trebuia să danseze pe muzica unui nou interpret american de culoare care cânta jazz, iar în prima noapte a dansat cu foc şi a primit aplauze frenetice. Când a văzut-o după ce terminase, Erika a alergat la ea şi a luat-o în braţe.

— Ar trebui să-ţi scot ochii, a spus ea, dar ai fost minunată. Jos pălăria! Bravo! Ez már derék!

Riva a zâmbit.

— Hm, mulţumesc... presupun.

— Nu ştiu ce să zic de alea două, a adăugat Erika aruncând o privire spre celelalte fete, care se uitau urât la Riva. Nu le da atentie. O să le treacă. Dar unde ai învătat să dansezi aşa?

— Am făcut cursuri de balet, dar am crescut prea înaltă.

Tommy-O a venit la ele, languros şi nostim.

— Eşti o adevărată surpriză, a spus el şi a bătut încet din palme. în seara asta, prieteni, s-a născut o stea.

Seara următoare, Riva s-a îmbrăcat cu grijă cu una dintre rochiile ei de seară – diferită de rochiile de spectacol – pe care le adusese cu ea. Scurtă, fără mâneci, din mătase neagră, era croită larg – abia îi atingea corpul – şi decorată cu ciorchini argintii de mărgele la gât, pe şolduri şi pe poale, venindu-i chiar până sub genunchi. înainte să-şi vopsească părul negru şi să-l tundă scurt, negrul rochiei contrasta şocant cu buclele ei roşcate şi lucioase, iar acum se întreba dacă nu cumva imaginea de ansamblu e prea sumbră. S-a hotărât să-şi pună şi o cordeluţă sclipitoare, ca să aducă un plus de strălucire, şi nişte cercei asortaţi. Ambele bijuterii erau gablonzuri, în vreme ce Lottie avea să poarte bijuterii autentice – dar, dacă trebuia, trebuia.

Când maşina cu şofer a ajuns la Auberge de Provence, Riva a coborât şi s-a uitat lung la faţada edificiului care nu putea fi numit decât palat. Dacă i se păruse că locuinţa lui Lottie e măreaţă – acum se gândea la clădirea aceea ca

fiind a lui Lottie – , aceasta era de două ori mai mare, cu o intrare barocă impozantă, flancată de stâlpi de piatră. Faţada era decupată în numeroase ferestre care străluceau de la candelabrele pe care le vedea înăuntru.

— Hai, a spus Lottie.

Când Lottie şi-a scos haina şi a lăsat-o în maşină, Riva s-a uitat cu invidie la rochia argintie, plină de mărgele, a prietenei ei. Probabil că o costase o avere – cu cât mai multe mărgele, cu atât era mai scumpă rochia.

Au trecut pe lângă un lacheu care a întâmpinat-o pe Lottie cu căldură şi pe urmă au urcat scările. în capul scărilor au fost poftite într-o anticameră unde oamenii strânşi în grupuri stăteau de vorbă sorbind din cocteiluri şi fumând.

Un bărbat cu spatele drept şi rigid, de vreo patruzeci de ani, cu părul scurt şi încărunţit, ochi albaştri reci şi un baston de abanos cu vârf de argint, s-a apropiat de ele. I-a zâmbit lui Lottie, dar nu era niciun pic de căldură adevărată acolo.

— Şi cine este acest specimen încântător? a întrebat şi ceva ciudat la el a facut-o pe Riva să se cutremure.

— Noua mea prietenă, Riva, din Franţa. Riva, el este domnul Stanley Lucas.

El i-a întins mâna, cercetând-o atent.

— Îmi pare bine.

Ea i-a strâns mâna şi i-a răspuns, cu toate că nu-i plăcea să fie numită „specimen”, iar mâna

lui era rece.

— Şi aş putea să întreb...

— A, uite-l pe Archie, l-a întrerupt Lottie încântată, arătând spre un bărbat solid, cu faţa rumenă şi veselă şi un păr nisipiu, care vorbea cu un alt bărbat, stând cu spatele la

Domnul Lucas s-a înclinat şi a plecat.

Archie a zâmbit larg când a văzut-o pe Lottie, dar nu avea nimic fascinant; mai degrabă era ceea ce mama lui Riva ar fi numit stofa bună de soţ. A venit repede spre ele şi i-a strâns mâna Rivei cu căldură.

— Ce bine îmi pare să te cunosc, a spus eL

Ea se pregătea să răspundă, când atenţia i-a fost atrasă de bărbatul cu care vorbise Archie şi care tocmai se întorsese – şi la care ea se uita acum tintă.

5)

— A, el e Bobby.

Riva mai că a rămas cu gura căscată, pentru că acela care se apropia de ei cu paşi mari era bărbatul pe care îl întâlnise în prima ei zi aici şi care acum purta un costum superb, croit pe măsură.

— Robert Beresford, a spus el şi i-a făcut cu ochiul când a ajuns acolo.

— Sir Robert Beresford, baronet, l-a corectat Archie chicotind.

— Eu... s-a bâlbâit Riva.

— Ce doreşte doamna sa spună, a întrerupt-o Bobby, fiind clar amuzat de uimirea ei, dacă nu se supără că dezvălui asta, e că noi deja ne

cunoaştem. Ba chiar cred că m-am oferit să-i arăt Malta.

— Da, a spus Riva adunându-se şi a înclinat capul. într- adevăr.

Lottie s-a uitat piezişş la ea, uimită, iar Riva a ridicat din umeri.

— Ia să vedem unde vă sunt locurile, a spus Bobby. Voi stati de vorbă.

5

Iar el a mers nonşalant pe lângă masa cea lungă, ridicând şi punând la loc cartonaşele cu nume ca şi cum ar fi fost stăpânul lumii.

Poate chiar e, şi-a spus Riva urmărindu-l cum schimbă discret unul sau două cartonaşe. Când a revenit, i-a şoptit la ureche prin palmele adunate la gură.

— Prefa-te surprinsă că ai locul lângă mine.

Ea i-a zâmbit, pentru că îi plăcea siguranţa lui de sine, dar pe urmă, oroarea ororilor, inima a început să-i bată nebuneşte când şi-a amintit ce-i spusese în prima zi când se întâlniseră. Că e dansatoare şi că lucrează la The Evening Star. Nu doar că era o dansatoare de cabaret de pe Strait Street, strâmtorată financiar, în timp ce el era un prosper baronet englez – dar el putea foarte bine să o dea în vileag în faţa tuturor. O, Doamne! Ce o să facă? S-a uitat spre uşă, întrebându-se dacă n-ar putea să fugă. El i-a atins cotul şi ia şoptit din nou.

— Nu fugi. Secretul tău e în siguranţă.

CAPITOLUL 18

Riva a îmbrăcat o rochie galbena de bumbac care îi punea cel mai bine în valoare formele, apoi şi-a luat pantofii cu toc înalt şi pălăria de paie înainte să coboare într-o dghaisa şi să pornească spre La Valletta. La masă, Bobby o convinsese pe Lottie să-i dea adresa ei şi îi scrisese s-o invite la întâlnire în grădini, ca prima oară. Ea era într-o dispoziţie deosebit de bună. Săptămâna decursese bine la serviciu, deşi îşi pusese întrebări legate de vârsta unor fete care lucrau la club. Câteva păreau să aibă până în şaisprezece ani şi multe dintre ele nici nu vorbeau engleza.

îşi petrecuse deja multe după-amiezi stând liniştită la umbra copacilor din Lower Barrakka Gardens, fie citind, fie uitându-se la apele sclipitoare ale Mediteranei şi la vasele care intrau şi ieşeau din port. îi plăceau la nebunie micile ambarcaţiuni cu pânze, vopsite în albastru, verde şi roşu, iar când a întrebat i s-a spus că sunt din Gozo. Astăzi însă s-a îndreptat spre vechea barcă fistichie care avea s-o ducă la grădinile de sus şi la Bobby.

Când a coborât din barcă, l-a văzut înainte ca el s-o zărească şi a stat aşa un moment să-l privească. Nu purta pălărie şi părul lui blond părea aproape alb în soarele arzător. El s-a întors, ca şi cum i-ar fi simţit privirea în spate, şi i-a făcut cu mâna. Ea s-a apropiat şi s-a oprit

în faţa lui, dintr-odată sfioasă, dar simţind – din nou – că bărbatul acesta avea să aibă un impact uriaş asupra vieţii ei. Cumva.

— Bună, a spus el.

A sărutat-o pe obraz.

Riva simţise întotdeauna un lucru înainte să se întâmple, deşi nu credea neapărat în propriile închipuiri. Iar astăzi totul era exact cum ar fi trebuit să fie. El era acolo. Ea era acolo. Mai mult de atât ce să fie?

— Mă gândeam să luăm masa cu unchiul meu, i-a spus el când a luat-o de mână. în Mdina.

— Bine, a spus ea, dar nu se aşteptase la asta.

Ar fi preferat o zi doar cu Bobby.

— Ce zici de o plimbare cu maşina la falezele Dingli, înainte de prânz?

— Perfect.

I-a zâmbit.

— Unde îti e maşina?

— Chiar după colţ.

Era clar că o parcase acolo pentru un maximum de impact, iar ea s-a uitat cu ochii căscaţi când el i-a arătat autovehiculul sclipitor.

— Alfa Romeo RLSS, a spus el. Italiană. E simplu s-o importi în Malta. Mi-a împrumutat-o unchiul.

Ea se uita la cel mai elegant automobil pe care îl văzuse vreodată.

— Nu e vopsită. E metal lustruit, a spus el şi a ocolit maşina ca să-i deschidă portiera din dreapta.

îşi dădea seama că el e încântat de reacţia ei,

a urcat în maşină şi s-a cufundat într-un fotoliu luxos de piele maro.

— Dar dacă plouă? l-a întrebat ea.

El s-a uitat în sus la cerul complet senin şi a râs.

— N-o să plouă, dar dacă plouă ridic prelata.

S-a aşezat la volan şi s-a uitat la ea.

— Ești gata?

Ea a dat din cap.

— Ține-ți pălăria.

Si ea şi-a tinut-o.

Goneau pe întinderea verde şi fertila, plină de livezi şi terase agricole, iar drumul alb şi prăfos cobora şi şerpuia în faţa lor. Ea privea micile parcele şi suprafeţele pietroase despărţite de ziduri joase, iar vântul aducea parfumul de ierburi sălbatice. Şi mori de vânt la marginea satelor. îi plăceau la nebunie morile de vânt.

— E o privelişte superbă în decembrie, când vin culegătorii de portocale, a spus el, şi mirosul de citrice din aer e uimitor. Sper că vei fi aici atunci.

Au trecut pe lângă ţărănci desculţe, îmbrăcate cu fuste lungi şi bluze, cu baticuri frumoase legate sub bărbie, care duceau găini în coşuri purtate pe cap. Şi, din când în când, pe lângă o căruţă trasă de un măgar. într-un sat, un bărbat cu pălărie şi cu o eşarfa viu colorată înfăşurată în jurul gâtului stătea pe nişte trepte cântând la chitară.

— Insula are mai puţin de douăzeci şi şapte de kilometri pe paisprezece, ştii? a spus el. Până

la ocean nu faci niciodată mai mult de douăzeci de minute.

Când au ajuns pe falezele vestice din Dingli, el a parcat maşina lângă drum şi a venit să-i deschidă portiera. Ea era absolut fermecată de felul în care o privea, ca şi cum nu şi- ar fi dorit să fie cu nimeni altcineva.

Au mers spre margine pe coama netedă de stâncă şi s-au minunat de versantul abrupt, de albastrul de safir al mării şi de spuma albă ca laptele care se rostogolea la poalele stâncilor.

— Peste două sute patruzeci şi trei de metri înălţime, a spus el. Ameţitor, nu?

încântată de toate, ea asculta chemarea pescăruşilor.

— Iar asta e Mediterana.

Panorama marii era spectaculoasă. Ea era fata de oraş şi, cu toate ca în Franţa îşi petrecuse verile în Perigord, nu era obişnuită cu apropierea mării. Mirosul de sare era puternic şi avea să-i rămână în păr, şi-a spus ea. El a întins mâna să-i scoată pălăria şi i-a atins uşor obrajii.

— O să zboare, a spus el şi i-a întins-o.

Avea dreptate. Trebuise să şi-o ţină cu mâna aproape tot drumul.

— îmi pl ace părul tău, a spus el şi a zâmbit. Foarte modern.

Au mers un timp bucurându-se pur şi simplu de ziua aceea.

— Uită-te la mulţimea aceasta de flori galbene, a spus ea.

— Aşa e întotdeauna primăvara. Vara e galbenul feniculului sălbatic şi e parfumul dulce al florilor de capere. Iar când te plimbi simţi mireasma de cimbru care pluteşte în jur. Uite, a spus el, schimbând subiectul şi arătând spre o insulă micuţă. Aceea e Filfla. Complet nelocuită.

A copleşit-o o dorinţă imensă – imboldul irezistibil de a sta chiar pe margine, ca şi cum ar fi stat chiar pe linia care desparte viaţa de moartea sigură. S-a dus mai aproape, apoi şi mai aproape, îndrăznind să se pună la încercare pe ea, şi poate şi pe Bobby, împingându-şi vârful picioarelor cu câţiva centimetri peste margine.

El a venit repede în spatele ei şi a tras înapoi prinzând-o cu braţul de mijloc.

— Nu fi neroadă, a spus el. Stânca poate să se sfărâme.

Ea şi-a răsucit trupul ca să-l poată privi. Şi-a amintit cum îşi dorise o lume mult mai fascinantă. Ei bine, acum o găsise. Iar Bobby avea să fie sufletul ei. El s-a aplecat şi a sărutat-o cu multă delicateţe pe buze. S-a retras, dar ea, simţindu-se încinsă de căldură şi de dorinţă, şi-a înfipt degetele în părul lui şi i-a tras capul spre ea din nou. Peste câteva momente el o săruta mai apăsat, iar ea îşi înfigea unghiile în ceafa lui, încurajându-1. Şi-a lipit coapsele de coapsele lui, simţind intensitatea contactului dintre ei.

— O, Doamne! i-a şoptit el la ureche. Ce-mi faci tu mie?

I-a mângâiat ceafa şi şi-a frecat nasul în părul

ei.

— Dar unchiul tău? i-a amintit ea cu răsuflarea tăiată.

— Ah, fir-ar să fie! Uitasem.

— întotdeauna va exista o altă dată.

— Ai vrea să mai fie?

Ea a râs.

— Tu ce crezi?

I-a netezit părul acolo unde i-l ciufulise. Gestul i s-a părut, în mod ciudat, mai intim decât sărutul, iar pe urmă el a luat-o de mână şi s-au întors la maşină.

Când s-au apropiat de oraşul fortificat Mdina – ridicat deasupra şesurilor şi cocoţat pe un vârf mare de colină, deasupra bastioanelor vechi de secole, pe o bază de piatră solidă –, zidurile înalte şi aurii i s-au părut maiestuoase, dar şi puţin neliniştitoare. Un oraş medieval, cu domuri, turnuri şi cupole – complet neatins şi complet inexpugnabil. Când l-a întrebat pe Bobby, el i-a spus că într-o formă sau alta oraşul există de pe vremea romanilor şi că a fost prima capitală a Maltei.

— în principal nobilii maltezi locuiesc aici.

— Unchiul tău e maltez?

— Nu.

— Şi cum a ajuns să stea aici?

— S-a căsătorit cu Filomena, o maltează. Din păcate, ea a murit, deci casa e acum a lui. E o construcţie din secolul al XVII-lea. Foarte frumoasă. Sigur, sunt şi câţiva britanici aici.

A trecut cu maşina pe sub o poartă masivă din

piatră şi a parcat, apoi au mers pe jos un timp pe străzile întortocheate şi umbroase. Riva se uita cu gura căscată la ceea ce el numea palazzi. Casele acelea impunătoare se înşirau de-a lungul străzilor înguste de piatră în toate direcţiile, cu obloanele lor trase şi magnificele intrări boltite. Tot ce vedea îi spunea „stai la distanţă”.

— I se spune Oraşul Tăcut.

A ridicat mâna şi a arătat uluitoarea arhitectură barocă din jur.

Ea s-a oprit să asculte. Nu auzea decât vântul.

— M-aş rătăci singură aici.

— Da. E labirintic. După ce au venit Cavalerii Sfântului loan nu a mai fost capitală. Ei aveau nevoie să fie mai aproape de corăbii. Iar acum administraţia britanică e concentrată şi ea mai mult în La Valletta.

S-a oprit din mers şi a scos din buzunar o cheie de metal.

— Asta e?

S-a uitat în sus la imensa uşă dublă şi la cele două capete de leu din alamă cu care se bătea la uşă. El a dat din cap.

— Dumnezeule! Arată ca o fortăreaţă.

El a băgat cheia în broască, a răsucit-o şi apoi a împins unul dintre canaturile uriaşe, care a scârţâit. Era întuneric înăuntru şi a durat puţin până când ochii ei s-au obişnuit cu obscuritatea. El a traversat holul mare şi a trecut în altul j care avea tavan boltit şi era plin de umbre şi de fâşii ciudate de lumină.

— Trebuie să trecem prin grădină.

Au mers pe un coridor şi printr-o o galerie arcuită şi pe urmă au ieşit într-o curte interioară înconjurată de ziduri de piatră de culoarea mierii. Ea s-a oprit să se uite şi să inspire aroma de iasomie timpurie.

Nişte plante agăţătoare se urcau pe ziduri şi altele cădeau în cascadă dintr-o galerie cu balustrade de fier decorative care înconjurau din trei părţi etajul de sus.

— Ce grădina superbă, a spus ea, uitându-se la vasele de piatră pline de crini.

— Acolo e un smochin, a spus el, arătând cu capul spre un copac din colţ. Cele mai bune smochine din lume. Şi aici sunt doi portocali.

Ea a auzit susur de apă şi a văzut o fântână, nu în centru, cum te-ai fi aşteptat, ci la perete, apa curgând din trei statuete decorative într-o cuvă de piatră.

— Spirite de apă, a spus el, văzând unde se uită. Statuetele.

Ea a inspirat adânc şi lăsat aerul să iasă încet.

— Deci, a spus ea.

— Deci, a replicat el. Eşti pregătită să-l cunoşti pe bătrân?

Au traversat curtea şi pe urmă au trecut printr-o altă galerie spre o anticameră care ducea la o scară de piatră. în final, scările se deschideau spre un mare coridor boltit parfumat cu ceară de albine şi lămâi, coridor de-a lungul căruia se înşirau ferestre până în tavan, de o parte, şi portrete, de cealaltă parte.

— E un palat ascuns, a şoptit ea. Şi absolut

superb, nu e deloc fortăreaţă.

El a râs.

— Ai dreptate, dar cred că la un moment dat a fost şi una, şi alta.

Din loc în loc erau scaune tapisate şi lămpi înalte de alamă lucioasă de lustruire, iar pe toată lungimea erau
întinse vreo sase covoare orientale care trebuie să fi costat o

avere. Ea s-a uitat pe una dintre ferestre şi a văzut o altă clădire somptuoasă vizavi, cu statui pe balcoanele de piatră.

— Dumnezeule! a spus ea.

— Stai să vezi priveliştea de pe partea cealaltă.

Au trecut printr-un hol şi apoi el a bătut la o uşă. Uşa a fost deschisă de un om îmbrăcat în negru, despre care ea a presupus că e un valet.

— Domnule, domnişoară, a spus el cu o mică plecăciune. Vă rog să mă urmaţi.

— Unchiul tău are un apartament aici? a şoptit ea.

— Toată casa e a lui, dar el preferă să stea doar într-un apartament.

— Cine stă în celelalte? a întrebat ea.

El se pregătea să răspundă, dar ea s-a îndepărtat, ţinându- şi respiraţia, când au fost conduşi pe o terasă descoperită de la etaj, de unde se vedea toată insula.

— Minunat, nu? a spus el zâmbit. A, iată-l pe unchiul meu, Addison.

Bărbatul care stătuse într-un fotoliu de nuiele,

admirând priveliştea pe deasupra balustradei terasei, a sărit în picioare.

— Nu mă satur niciodată de ea, a spus el apropiindu-se cu mâna întinsă. încântat de cunoştinţă, draga mea. Eu sunt Addison Darnell. Spune-mi Addison.

Ea şi-a reprimat la timp pornirea de a se înclina şi a reuşit să spună:

— Riva Janvier.

Omul din faţa ei era înalt, peste un metru optzeci, avea umerii largi şi aceiaşi ochi de cicoare ca nepotul său. Era îmbrăcat cu o vestă de catifea bleumarin peste o cămaşă de un alb imaculat. Faţa îi era bronzata şi acoperită de o reţea de riduri fine, dar ce i se părea ei extraordinar era vitalitatea care părea să ţâşnească din el. Şi părul lui lung şi alb legat mtr-o coadă la spate.

— Vino lângă mine, Riva, a spus el şi s-a întors spre peisaj. Nu e prea cald pentru tine?

— Deloc. E o briză plăcută aici.

El i-a zâmbit.

— Nu-i aşa? Şi atât de mult cer. De-asta îmi place aici.

— Doar când reuşim să-l luăm de la munca lui, a spus Bobby şi, când a văzut expresia ei uimită, a adăugat: Unchiul meu e un pictor destul de cunoscut.

— Cochetez, a spus bătrânul.

— Nici chiar aşa.

— Portretele acelea de pe coridor? a întrebat ea.

— Da. Mă tem că da.

— Dar sunt superbe,

— Poţi să mai vii aici, a spus el zâmbind. Poate îmi pozezi odată.

I-a zâmbit, dar în spatele tonului glumeţ Riva a detectat în ochii lui ceva ce nu putea numi. Probabil că simte lipsa soţiei, şi-a spus ea în timp ce valetul aducea băuturi. Sau poate erau doar închipuirile ei.

— Mai aveţi şi alte rude care stau aici? l-a întrebat ea pe Bobby şi a sorbit din pahar.

El a clătinat din cap.

— Mama vine în vizită ocazional.

Addison s-a strâmbat.

— Surorii mele mai mici, Agatha, nu-i place praful.

— Şi nici nu aprobă, a spus Bobby şi a schimbat o privire cu unchiul lui, după care a izbucnit în râs.

— Nepotul meu are dreptate. Sora mea nu aprobă faptul că lucrez. Mai ales după ce s-a căsătorit cu tatăl lui Bobby şi a devenit parte a nobilimii britanice proprietare de terenuri.

Bobby şi-a coborât privirea.

— Tata n-a fost niciodată snob.

— într-adevăr, nu a fost. Probabil că-ţi lipseşte teribil. Ştiu că mie-mi lipseşte.

— Da, a spus Bobby. Dar snobismul a fost întotdeauna al mamei. E şi acum.

— Mă tem că asta e sora mea. Dar, hai, o plictisim pe tânăra noastră vizitatoare.

Riva se uitase în jur la ghivecele cu flori şi a simţit că roşeşte.

— Nu, deloc, a spus ea.

— Spune-mi totul despre tine, a continuat Addison.

Ea s-a uitat cu nervozitate la Bobby, care a râs.

— Poţi să fii sinceră. Deja i-am dezvăluit secretul tău întunecat.

Ea a roşit din nou, simţind cum i se ridică fierbinţeala pe gât şi pe obraji. Dar i-a povestit lui Addison despre slujba ei de la Paris, dar nu şi despre felul în care plecase, despre cum a văzut anunţul şi cum a pornit spre Malta, dornică să-şi lărgească orizontul.

— îţi admir curajul, draga mea. Şi ţi-ai făcut mulţi prieteni?

— Păi, îi am pe Bobby şi pe Lottie, evident, şi pe una dintre fetele cu care lucrez.

— Trebuie să vii aici mai des. Malta nu e plină doar de britanici cu cămăşi scorţoase.

— Unchiul meu dă nişte petreceri fabuloase. Vine lume din toată Malta, din Gozo şi din toată lumea. Artişti, scriitori, actriţe şi aşa mai departe. O să-ţi placă.

Unchiul lui a ridicat o sprânceană.

— Dădeam. Nu prea mai dau în ultimul timp. A, sună clopoţelul. Prânzul e servit, milady.

Riva a râs şi l-a urmat pe valet într-o sufragerie frumoasă, tot în aer liber şi cu vedere spre zona rurală, dar de data asta cu nişte stâlpi care susţineau un plafon de sticlă. în mijlocul mesei aşternută cu faţă de masă de un alb

sclipitor era un bol de cristal gravat plin cu margarete mari şi galbene. Bobby i-a tras un scaun, aşa că s-a aşezat şi a admirat terasele nisipoase, copacii şi tufişurile care înconjurau Mdina.

— După cum vezi, i-a explicat Addison, acest palazzo este construit parţial în fortificaţii.

— N-am fost niciodată într-un loc mai frumos.

— Sper să-ţi placă şi mâncarea. Smochine o să avem abia mai târziu, dar trebuie să le încerci atunci, chiar dacă Bobby n-o să fie aici. în curând începe pregătirea de pilot.

Nu se gândise că Bobby ar putea pleca şi buna dispoziţie i-a dispărut pe moment. A avut pe neaşteptate o premoniţîe legată de ceva ce nu putea identifica şi au trecut-o fiorii, în ciuda căldurii. Ce aberaţie, s-a mustrat ea. Totul va fi bine. Totul era bine.

Au mâncat risotto cu zucchini la început, apoi miel şi pe urmă un delicios Grand Marnier şi un sufleu de portocale. Timpul a trecut repede, Addison şi Bobby se tachinau reciproc şi întotdeauna o includeau şi pe ea dacă nu înţelegea şi până să-şi dea seama s-au ridicat să plece. Addison a sărutat-o pe obraji, iar ea i-a spus că s-a simţit minunat.

— Revino curând, i-a spus el şi i-a întins o carte de vizită cu litere aurii în relief, privind-o cu nişte ochi albaştri aşa de intenşi, încât avea impresia că vede prin ea. Dacă simţi vreodată nevoia de o pauză, te rog, treci pe aici. Am o mulţime de camere de oaspeţi în casa asta

veche. Sau spune-mi dacă pot să fac ceva pentru tine.

Apoi, la uşă, i-a şoptit la ureche:

— Nu mi-a mai adus niciodată vreo fată s-o cunosc, sunt aşa de bucuros că a facut-o azi.

CAPITOLUL 19

Scenele pline de soare încă o vrăjeau pe Rîva când le derula în minte în zilele de după ieşirea lor, dar trecuse o săptămână în care nu primise niciun semn de la Bobby. Iar acum începea să se îndoiască de ea însăşi şi de ceea ce se întâmplase între ei*

— N-o să meargă, a mormăit ea, luând o ceaşca din dulapul de deasupra chiuvetei şi uitându-se să vadă dacă nu are cercuri de murdărie.

Cafeaua băută afară, în micul ei balcon, cu o felie de pâine prăjită, facea parte din ritualul ei matinal, dar din cauza gândurilor la Bobby şi la palatul ascuns al unchiului se simţea puţin întristată*

— Să-l ia naiba! a spus ea, apoi s-a uitat pe fereastra pe care se vedea spatele clădirii de vizavi, unde obloanele erau deja coborâte din cauza căldurii.

Un foşnet de picioare în spatele ei i-a întrerupt gândurile, s-a îndepărtat de fereastră şi le-a văzut intrând pe Paloma şi pe Brigitte, celelalte două fete cu care împărţea bucătăria.

— Bună, a spus ea cu un zâmbet luminos, hotărâtă să le cucerească. Ce faceţi?

[3]

Paloma s-a încruntat şi i-a aruncat o privire înveninată, dar nu a vorbit* Era înalta şi zveltă, dar avea pieptul bogat şi şoldurile rotunde.

Brigitte era mai măruntă, mai energică, vorbea mai mult şi chiar se înfuria mai des. Şi-a îngustat ochii negri şi apoi a dat din cap, ca şi cum ar fi ajuns la o concluzie. S-a apropiat şi i-a dat un ghiont în umăr.

— Tu... ai impresia... că eşti mai bună ca noi, nu?

Riva s-a dat în spate.

— Fiindcă eşti franţuzoaică. O-la-la!

Şi a făcut un fel de unduire care nu prea i-a ieşit.

— Sigur că nu, a spus Riva, uluită mai mult de unduirea aceea decât de ce spusese fata sau de ghiont.

Deşi chiar era o dansatoare mai bună.

— Am luat lecţii de balet, asta-i tot. Am fost obligată.

Şi s-a ridicat pe vârfuri, reuşind cu greu să facă o piruetă. Nu a ajutat la nimic. Fetele doar şi-au dat ochii peste cap şi au pufnit batjocoritor.

Riva a încercat din nou.

— N-am mai multă experienţă ca voi ca dansatoare de cabaret. Poate mai puţină. Voi sunteţi aici mai de mult timp. Eu am tot felul de obişnuinţe proaste de care trebuie să scap. Obişnuinţe de balet nu merg la cabaret. Până şi Gianni mi-a spus asta.

Brigitte a mijit ochii.

— Ti-a zis?

Riva a dat din cap. Nu era tocmai adevărat,

dar Brigitte a părut că se înmoaie şi i-a zâmbit cu un aer superior. Toate fetele aveau minimă securitate în privinţa slujbei şi oricare dintre ele putea fi dată afară în clipa în care apărea alta mai tânără sau mai drăguţă. Probabil ca Brigitte şi Paloma aveau nevoie să creadă că îi sunt superioare ca să se simtă în siguranţă.

— Deci, prietene, a spus Riva şi a întins mâna.

Brigitte i-a strâns-o.

— Deci cine e prietenul tău bogat? a întrebat-o Paloma, tot cu un aer sceptic.

Riva s-a încruntat.

— Te-am văzut urcând în maşina lui.

Riva a pufnit.

Nu e maşina lui. A împrumutat-o.

Paloma a părut mai fericită auzind asta şi Riva şi-a dat seama că va trebui să fie mai discretă dacă nu vrea să stârnească gelozie printre fete.

— Vine o fată nouă, a spus Brigitte.

— Dansatoare?

— Hostess. Am văzut-o ieşind cu un bărbat din camera de rezervă.

— Cu Gianni?

Cele două au schimbat o privire.

— Nu.

— Atunci cu cine?

Brigitte a făcut cu ochiul.

— Cu cel de care se tem toti.

— Cine e?

Paloma i-a aruncat o privire lui Brigitte şi fata

a tăcut.

— Ne vedem mai târziu, a spus ea, apoi a luat-o pe prietena ei de cot şi a scos-o din cameră.

Ei, şi-a spus Riva, ce a fost asta?

Gândurile i-au zburat iar la Bobby. Oare doar îşi imaginase ce a simţit? Cu siguranţă se dusese o parte din strălucirea acelei zile pe care o considerase perfectă. O zi cu cer albastru nemărginit şi mări de safir, pe care s-o păstreze în suflet pentru totdeauna. Şi-a amintit de amabilitatea lui Addison şi de tablourile lui care exprimau ceva mai profund decât simplul aspect al unei persoane. Speranţă şi iubire, dar şi suferinţă.

•> >

Şi şi-a amintit de sărutul lui Bobby; a simţit apropierea lui chiar dacă el nu era acolo, şi senzaţia aceea a cutremurat- o şi atunci.

Mai târziu, la club, Riva stătea la o masă şi asista la numărul lui Tommy-O, într-o pauză. în seara aceea peruca lui era neagră, lungă, dreaptă şi teatrală. Purta o rochie

aproape transparentă din paiete auriii cusute pe o plasă, nişte cercei mari şi rotunzi de aur şi o capă de blană. La încheieturi avea brăţări aurii cu rubine strălucitoare.

— Sunt autentice? La întrebat ea.

— Rubinele? As! Nu-s făcut din bani.

Ochii îi avea machiaţi cu dermatograf negru şi arăta uluitor.

— Merg pe imaginea de prinţesă egipteană în seara asta, dragă, a spus el strigând ca să se facă auzit prin zgomotul de veselă, pahare ciocnite şi discuţii de femei şi bărbaţi.

Barul era întesat de marinari care strigau să fie serviţi şi de fete uşoare care stăteau agăţate de prada lor.

— Te pierzi aici, a răspuns ea la fel de tare. Ar trebui să fii la Hollywood.

— Mie-mi spui, păpuşă? Vino cu mine!

Şi-au luat paharele şi au găsit un separeu mai liniştit, departe de bar, iar zgomotul s-a mai atenuat.

— Dar asta e adevărată?

S-a întins să atingă blana.

— Asta? Asta sigur e, dragă, a spus el şi i-a făcut cu ochiul. Nurcă adevărată. Cadou de la un admirator bogat. Vrei s-o încerci?

I-a întins-o şi ea şi-a pus-o pe umerii goi, după care a început să-şi ţuguie buzele ca o vedetă de cinema, facându-l să hohotească cu râsul lui lătrat şi să împroaşte cocteilul.

— Ai primit ecusonul? a întrebat-o el.

— Mi-l aduce Gianni în seara asta. O să fie la fel ca al fetelor care sunt hostess?

El a dat din cap.

— Cam la fel. Ale lor au iniţialele poliţiei din Malta şi număr de înregistrare. Oficial, trebuie să aibă peste douăzeci şi unu de ani.

— Unele par mai mici.

El s-a strâmbat.

— Hm... Alea trebuie s-o şteargă când vine poliţia la verificări.

— Sunt plătite bine?

— Câştigă o landa – un soi de jeton – de fiecare dată când conving un barcagiu să cumpere o băutură. Se descurcă destul de bine.

— Se şi... ştii tu... – a înclinat capul într-o parte – se duc cu bărbaţi?

El a zâmbit.

— Nu aici, dragă.

— Există bordeluri?

El şi-a încreţit nasul şi a tresărit puţin.

— Oficial, sunt interzise. Dar unele baruri au la etaj cămăruţe. într-o perioadă, fetele erau examinate să nu aibă boli venerice, teoretic de patru ori pe lună.

— Si acum nu mai sunt?

— Nu, cherie. Patrula Navală de Uscat şi Poliţia Militară vin pe aici mai în fiecare noapte, dar se ocupă de scandaluri şi bătăi, prea puţin de fete.

— Cine are grijă de ele? Mă refer la fetele de la bar şi la hostess.

— E o zonă cam tulbure. Aici, la club, Gianni. Dar el e plevuşcă.

în momentul acela, Riva l-a văzut pe Gianni intrând înăuntru cu o fată micuţă, cu părul blond-deschis, trăsături delicate şi o bărbie mică şi ascuţită. Nu părea să aibă şaisprezece ani.

— Uită-te la ea, a spus ea.

împreună cu ei era un bărbat cu părul grizonant şi baston. Chiar dacă era întors într-o parte, era convinsă că l- a mai văzut undeva.

— Asta s-ar putea să fie fata care o să stea cu tine, a spus Tommy-O.

— Am auzit că o să vină cineva... Ştii cine e tipul?

— Da, şi mi-aş fi dorit să nu ştiu.

I-a luat faţa în palme şi a sărutat-o pe nas.

— Scuză-mă, fată dragă, dar urmez eu. Oricât de mult mi-ar plăcea să discut cu tine despre avantajele şi dezavantajele prostituţiei, trebuie să mă schimb repede, înainte ca băştinaşii să-şi piardă răbdarea. Şi când spun băştinaşi nu mă refer la maltezi.

Ea a râs şi s-a uitat după el cum merge dezinvolt cu tocurile lui înalte până când a fost înghiţit de mulţimea care dansa. Doar faptul că stătuse cu Tommy-O o făcuse mai optimistă şi starea proastă de mai devreme îi dispăruse. Avea să fie bine. Bobby avea să apară în curând.

încăperea lungă şi îngustă se umplea, deşi datorită oglinzilor de pe pereţi întotdeauna părea ca sunt acolo de trei ori mai mulţi oameni decât erau. Formaţia începuse să cânte ceva vesel şi ritmat, iar bărbaţii strigau înnebuniţi după melodie – majoritatea erau marinari ce-şi ţineau în braţe fetele machiate strident cu care aveau să plece ceva mai târziu. Cel puţin la barul lui Johnny din Paris nu existau cămăruţe la etaj. Şi-a amintit cum trebuise să-şi şteargă rujul roşu şi fardul înainte s-o ia tatăl ei furios

de la secţia de poliţie. Avea impresia că s-a întâmplat într-o altă viaţă. A tras aer în piept şi l-a dat afară încet. Tatăl ei. Ce so întâmpla acum cu el? Oare izbucnise scandalul? Sau reuşise să muşamalizeze totul? Credea ca probabil nu va afla niciodată. S-a gândit să-i scrie lui Claudette, să-i spună că e bine – nu trebuia să-i dea o adresă. Dacă ar fi putut vorbi cu ea, ar fi fost şi mai bine, dar ştia că nu se poate. A simţit un junghi în inimă gândindu-se la sora ei. Atât de mult ar fi vrut să aibă veşti despre ea şi despre cele trei fiice ale ei – Hélène, Élise şi micuţa Florence.

CAPITOLUL 20

Florence

Devonshire, iarna

Florence rodea stiloul şi se uita pe fereastră. Şi acum avea în minte ultima scrisoare de la Hélène. Nu-i venea să creadă ca Suzanne a fost ucisă după toate actele de bravură pe care le făcuse în ultimii ani. Gândindu-se la Suzanne, la Henri, la surorile ei şi la nesiguranţa în care trăiau şi acum, gândul îi revenea tot mai des la amintirile despre războiul din Franţa. Şi la ziua aceea neagră pe care ar fi vrut să o poată uita.

A luat stiloul şi a început sa scrie în caietul pe care îl începuse atunci, după cea mai rea zi din viaţa ei. Jack era acolo. O ajutase. O luase în braţe şi o dusese de lângă cadavrele bărbaţilor care o tintuiseră cu forţa şi pe care Elise îi împuşcase.

Jack o văzuse pe Florence învineţită şi traumatizată, aplecată, pe jumătate goală, peste masa din bucătărie. O dusese în braţe departe de ce se întâmplase acolo. Oare faptul că o văzuse aşa, atât de vulnerabilă şi de expusă, afecta felul în care o vedea acum? S-a crispat amintindu-şi ziua aceea îngrozitoare. Murdară, întinată, fusese incapabilă să vorbească, tot ce voia era să şteargă violul acela din minte. Jurnalul devenise singura ei supapă de evacuare. Singurul mod în care a putut să gestioneze ruşinea, vinovăţia şi furia. Raţional,

ştia că violul nu se produsese din vina ei, dar senzaţia de culpabilitate tot persista.

îmi aduc aminte, a scris ea. Pericolul care pândeşte în spatele uşii. Uşa închisă. Uşa pe care eu, în naivitatea mea, am deschis-o de bunăvoie. Uşa pe care eu însămi am deschis-o, uşa prin care violenţa a intrat în casa mea – în trupul meu – în sufletul meu. Chiar şi când mă luptam şi mă împotriveam ştiam că eu am fost cea care a lăsat-o să intre. Iar acum senzaţia de pericol din spatele uşii nu mă părăseşte de tot.

Ochii i s-au împăienjenit şi a pus stiloul jos. De când venise în Anglia, silise amintirea aceea să se ascundă într-un colţ al minţii, mai ales cât timp multe din viaţa ei pluteau în suspensie. Dar acum, că lucrurile se aşezaseră puţin şi începuse să lucreze la conac – pregătea masa de seară şi prânzul şi cina în weekend –, amintirile îi reveneau mereu. Reveneau, reveneau, reveneau. Şi nu le putea opri.

Cu caietul în faţa ei, pe masa din bucătărie, se forţa să le înfrunte şi în final, pagină după pagină, a găsit puţină linişte. Unde odinioară gătea şi făcea gem, acum îşi nota cele mai cumplite sentimente.

Jack era plecat tot timpul – de obicei la Londra, bănuia ea, cu toate că el nu-i spunea asta – şi, în ciuda slujbei de la conac, Florence se simţea foarte singură. Avea nevoie de cineva cu care să vorbească şi se tot gândise să se ducă la cabina telefonică de la răspântie şi să sune la numărul pe care i-l dăduse Bruce, dar

ceva o împiedicase.

A deschis radioul. Era cu baterii şi ştia că ar trebui să se ducă în garaj să-l încarce, pentru că altfel s-ar închide în curând. La ştiri se vorbea tot despre rachetele V2 pe care le foloseau germanii de la începutul lui septembrie. Fuseseră poreclite „conducte de gaz zburătoare", pentru că guvernul ascunsese adevărul şi dăduse vina pe explozii la magistralele de gaz pentru distrugerile şi morţile din Londra. Acum toata lumea ştia că sunt rachetele „nemernicului de Hitler".

A închis aparatul de radio; era prea deprimant. S-a apucat să citească o vreme. Cartea despre Malta pe care o luase de la bibliotecă era plină de cuvinte, dar nu avea destule fotografii. Ea ar fi vrut mai mult ca orice să vadă, aşa că şi-a imaginat un loc însorit cu o mare albastră şi

i J C* î

strălucitoare şi adieri blânde de vânt.

>

S-a uitat la ziua geroasă care se vedea pe fereastra bucătăriei. Nu era nicio adiere blândă de vânt acolo. Acum iarna pusese stăpânire pe ţară. în fiecare dimineaţă atârnau ţurţuri de pervazuri afară, iar înăuntru baba iarna fusese ocupată, desenând pe geam sofisticate ferigi îngheţate, dar nu şi la bucătărie. Soba avea grijă să nu se întâmple asta.

Şi-a luat paltonul de lână, şi-a pus la gât un fular gros, pălăria şi mănuşile şi a ieşit din casă să se plimbe pe lunca netedă din faţă.

Promoroaca pe care o văzuse când s-a trezit încă mai rezista şi deja îi pătrundea frigul în oase. S-a gândit că pârâul a îngheţat şi a pornit pe iarba aspră să se uite. Era gheaţă, dar apa curgea. A zărit o pasăre mică şi ciudată, care părea că înoată pe sub apă. S-a uitat mai atent şi a fost încântată când pasarea a ieşit din apă, s-a scuturat, s-a aplecat puţin, după care s-a urcat pe o piatră să cânte, iar când a început un tril melodios, s-a hotărât s-o caute în cartea lui Jack despre păsări. O păsăruică aşa de vioaie şi grăsuţă, neagră în partea de sus, cu o pată albă mare pe piept şi coada scurtă, nu putea fi greu de găsit.

S-a întors să plece acasă.

Cu mult înainte să ajungă a văzut corbii. Patru erau – mari, negri şi impunători. Nu îi plăceau deloc şi de când veniseră, cu vreo săptămână în urmă, se simţise neliniştită.

Seara i-a dat pisoiului să mănânce, bucuroasă că până la urmă acceptase să-l ia, iar el s-a ghemuit lângă ea în pat. Dar vântul urla afară, ferestrele zăngăneau de ploaia care bătea în ele şi i se părea ca pereţii se strâng în jurul ei. A aprins veioza de pe noptiera, dar pe urmă s-a auzit un pârâit puternic şi veioza s-a stins. A bâjbâit pe întuneric după chibrituri şi lumânări în sertarul mesei. Jack îi spusese că aprovizionarea cu energie electrică e problematică în timpul iernii şi insistase că trebuie să fie mereu pregătită. A găsit, în sfârşit, ce îi trebuia, a înfipt lumânarea într-un

sfeşnic şi apoi a aprins fitilul cu chibritul. Flăcăruia pâlpâia şi în colturile camerei se mişcau ameninţător umbre lungi.

Furtuna dura şi dura, lua casa cu asalt până când Florence a avut senzaţia că nu se va opri niciodată. Şi-a imaginat cerul frământat şi învolburat, zeii furioşi, propriul trup învârtindu-se prin nori şi şi-a tras păturile peste cap. Nu a ajutat-o. Lumea încetase să mai fie reală şi în toiul nopţii a visat că o pierde pe Hélène la fel cum Claudette o pierduse pe Rosalie. în visul ei încâlcit nu era nimic bun. La marginea lumii era negru. Groaznic de negru. Hélène apărea din umbre ca un spectru în ceaţă şi Florence o striga, striga la ea până când o ustura gâtul: „Stai! Stai!” Până la urmă Hélène s-a întors, s-a uitat drept prin ea, ca şi cum nici n-o vedea, şi apoi a râs, cu un râs amar, gâtuit, înainte să plece şi să dispară peste margine, în bezna aceea. Abisul. Hélène căzuse peste marginea lumii, dar nu, până la urmă nu căzuse. Florence o împinsese. O împinsese pe propria soră în abis, în întuneric. S-a trezit ţipând şi respirând greu, înspăimântată, inima îi bubuia şi obrajii îi erau uzi de lacrimi.

Deşi febrilă, a reuşit să mai doarmă puţin, în timp ce vântul urla şi corbi-fantomă zburau prin cameră. Când s-a trezit şi a vrut să se ridice î s-au tăiat picioarele. A scuturat-o un frison şi s-a urcat înapoi în pat, unde a zăcut toată ziua, trecând de la frig cumplit la căldură insuportabilă. A transpirat până când s-au

umezit aşternuturile, dar se simţea prea rău ca să le schimbe. S-a mutat în cealaltă parte a patului, unde era uscat. Când şi partea aceea s-a udat şi şi- a dat seama că pisoiul plecase, s-a făcut ghem ca să se liniştească.

Florence s-a trezit în camera îngheţată, cu o durere înfiorătoare de cap, şi îi era aşa de frig, încât avea impresia că i-au îngheţat oasele. Era a doua zi sau a treia? Şi-a tras iar pătura peste cap, dar când a avut impresia că e cineva jos a încercat să coboare din pat. îşi dădea seama că nu se simte la fel de rău ca înainte, dar picioarele îi erau încă moi şi nu după mult timp a renunţat. Revenită în pat, a ascultat cu nelinişte. Putea fi Belinda? Apoi şi-a auzit numele. Jack. Slavă Domnului! A strigat cu voce răguşită şi slabă.

— Aici. Sunt aici.

L-a auzit urcând scările şi apoi uşa s-a deschis larg, iar el a intrat.

— Doamne, ce naiba...

S-a dus repede să tragă draperiile, în timp ce ea se chinuia sa se ridice în fund. S-a apropiat de ea cu privirea îngrijorată.

— Eşti bolnavă.

[5]

Ea a încuviinţat din cap.

El i-a dat părul ud de pe faţă.

— Dumnezeule, eşti rece ca gheaţa.

— Mi-a fost cald, mi-a fost frig şi nu pot să stau în picioare.

— S-a stins soba. De-asta e aşa frig aici.

— îmi pare rău. Tu mi-ai spus să n-o las să se stingă.

— Ţi-a fost prea rău.

— Ce se întâmpla cu mine?

— O gripă urâtă, presupun. Bântuie. Acum mă duc să-ţi aduc un pahar cu apă şi pe urmă alimentez soba şi aprind focul peste tot, inclusiv aici.

— Nu mă îmbolnăvesc aşa de rău de obicei.

— Ştiu. Deocamdată culcă-te. După ce se încălzeşte în casă, o să vedem ce-i de făcut. Camera asta trebuie aerisită.

— Nu pot să cobor pe scară.

El a zâmbit.

— Găsesc eu o soluţie.

— Erau corbi. Am ştiut că o să se întâmple ceva rău când i-am văzut.

El i-a adus un pahar cu apă şi ea l-a ţinut cu mâna tremurândă. Apoi el a plecat să încălzească în casa.

Ceva mai târziu s-a întors, iar ea s-a chinuit din nou să se ridice în fund când el s-a urcat în pat lângă ea.

— Focul arde zdravăn, aşa că o să te duc în sufragerie. Trebuie să-ti schimb cearşafurile şi să deschid ferestrele. O

> Î >

să aprind şi aici focul mai târziu.

Ea a dat din cap.

— Soba se încinge mai greu, aşa că nu pot să-ţi fac deocamdată ceva cald de băut. Acum o să te prind cu o mână pe după umeri şi cu alta pe

sub picioare. Eşti gata?

A ridicat-o din pat.

— Dumnezeule! Eşti uşoară ca un fulg. Ai mâncat ceva cât am fost plecat?

Când s-a trezit a doua zi dimineaţă, Florence a ştiut că se însănătoşeşte. Dormise profund, fără corbi care să zboare prin cameră şi fără alte vise pe care să şi le amintească. „Trebuie că am delirat noaptea trecută”, s-a gândit ea şi s-a cutremurat amintindu-şi coşmarul cu Hélène. S-a răsucit cu

? 5

grijă să se aşeze pe marginea patului şi pe urmă şi-a verificat picioarele. Până acum era bine. Dar ceva era diferit. În afară de trosnetele pe care le auzea dinspre soba de jos, lumea părea complet amuţită. A reuşit să ajungă la fereastră şi a tras draperia.

— Vai! a exclamat ea uimită.

Tot universul devenise alb. Dealul din spatele casei, copacii goi, arbuştii. Şi-a găsit halatul şi a deschis uşa de la dormitor. Jack probabil o auzise de jos, pentru că a venit imediat să o ajute.

— Ce mă bucur că tc-ai ridicat.

— Zăpada.

— Știu.

— Nu avem mâncare.

— Avem o grămadă. Cât ai moţăit tu lângă foc ieri, am fost să iau câte ceva de la Ronnie. Plus că mai venisem cu nişte resturi de la Londra. Hai, trebuie să mănânci.

A sprijinit-o ţinând-o de talie şi au coborât

încet la bucătărie, unde acum era cald şi plăcut. La tras un scaun unde putea să se uite la lunca îngheţată.

— E superb, a spus ea, zâmbindu-i. Revigorant. Poate facem o plimbare prin zăpada.

— Nu azi. Sunt nămeţi uriaşi la uşă, şi în faţă, şi în spate. Ar trebui să ne dezgropăm cu lopata.

— Mâine?

— Hai să aşteptăm să te faci bine. în orice caz, frigul o să mai dureze câteva zile. Vrei terci?

— Cred şi eu.

Uşurată că se simte mai bine, a râs cum nu mai râsese de multă vreme şi era aşa de plăcut. în timp ce el amesteca în oală, ea stătea transfigurată de privelişte.

— Ninge iar. Uite. Nu-i aşa că e magic?

— Eşti exact ca un copil, a spus el, arătând cu spatula spre ea.

Timp de trei zile au rămas în casă privind ninsoarea care continua să cada învârtejindu-se dincolo de ferestre. Pe lângă frumuseţea priveliştii, Florence avea senzaţia că lumea de dincolo de zăpadă încetase să mai existe şi rămăseseră doar ei doi. Niciodată nu fusese mai fericită. Jack îi citea şi îi spunea poveşti amuzante, iar ea Pa povestit puţin despre jurnal. O bună parte din timp dormea ghemuită în fotoliul mare de lângă foc, în timp ce Jack îi facea mâncare şi avea grijă să se simtă bine.

În dimineaţa celei de-a patra zile, el a spus:

— Apropo, un tip pe care îl cunosc eu are o casă în Sicilia şi vrea să o verifice un arhitect, să vadă dacă e bună de locuit, aşa că m-a rugat pe mine. E plin de bani şi din câte se pare casa e superbă, dar foarte posibil deterioratã. La o aruncătură de băt de Malta, ştii?

Ea l-a privit, neînţelegând bine ce vrea să spună.

— Ai putea sa vii şi tu... dacă vrei, a spus el degajat. Evident, nu înainte să se termine războiul, şi nici atunci nu prea ştiu cum să ajungem acolo. TLar plăcea?

Când s-a uitat la ea, Florence s-a ridicat în picioare, s-a dus la el şi La luat în braţe aşa, cum stătea pe canapea. I-a simţit răsuflarea caldă pe gât şi au stat îmbrăţişaţi un pic mai mult decât ar fi trebuit.

Apoi ea s-a retras.

— Ai vreo veste de la Belinda?

El a dat din cap.

— Da. Ne-am văzut. Tot nu vrea să meargă înainte cu divorţul dacă nu-i dau o parte din casă.

— Trebuie să ai răbdare. Să aştepţi să se răzgândească.

— Aproape că-mi vine să cedez. Pur şi simplu nu mai vreau ca Belinda sa fie responsabilitatea mea. Dar, ascultă ce-ţi spun, se va logodi cu Hector în prima secundă după ce vom divorţa în sfârşit. în fine, acum trebuie să plec la fermă.

— Pot să vin cu tine?

— Am curăţat cărarea, dar cred că un drum

prin zăpadă e prea mult pentru tine.

— Vreau aşa mult să merg prin zăpadă.

— Bine. Ce ar fi să faci o mică plimbare cu mine, iar la fermă mă duc mai târziu.

Ea a zâmbit, şi-a tras ghetele, şi-a aranjat pălăria, paltonul şi fularul şi a fost la uşa înainte să apuce el să-şi pună cizmele de cauciuc.

— Hai, leneşule, a spus ea şi a râs.

— Eu cred că eşti puţin cam nebună, doamnă.

— Puțin?

El a zâmbit şi a deschis uşa pe care a năvălit un aer rece. Zăpada era încă neatinsă şi Florence, vrăjită, a inspirat aerul rece şi apoi a pornit spre luncă. Era aşa de linişte încât avea senzaţia ca mintea ei e goală şi calmă.

— Nu pe acolo, i-a spus el întinzând mâna după ea. E prea riscant. Nu ştim unde e teren solid şi unde nu.

— Am fost pe acolo înainte să ma îmbolnăvesc şi am văzut o păsăruică frumoasă care căuta mâncare sub apă.

— A, trebuie să fi fost o mierlă de pârâu.

— Chiar se scufunda în pârâu.

— Cum arăta?

— O chestie mică şi dolofană, cu pieptul alb.

— Sigur e mierlă de pârâu. I se mai spune sturz de apă. Hai să mergem pe cărare. E mai sigur. Ţine-te de mine, i-a zis Jack întinzându-i cotul să se prindă de el. Poţi să te uiţi în cartea despre păsări cât sunt eu la fermă.

Crengile copacilor atârnau sub greutatea zăpezii, iar cărarea era încă de un alb imaculat,

cu mormane mari de zăpadă pe o parte. Cerul era perfect senin şi soarele care se reflecta în zăpada îi orbea, în timp ce aerul părea făcut din cristale, proaspăt şi rece.

Respiraţia lor facea aburi în faţă, în timp ce urcau încet dealul. S-a ridicat un val de pulbere fină de zăpada şi a zburat în vânt, iar pe la jumătatea dealului s-au întors. Florence mergea puţin mai în faţă şi, când Jack se uita spre vale, ea s-a aplecat la pământ şi a ţipat:

— Bătaie cu bulgări!

A aruncat unul, ratându-l doar cu puţin.

El a râs, a făcut un bulgăre şi a aruncat.

învioratã, ea a mai făcut unul, la fel şi Jack. Au aruncat în acelaşi timp. El nu a nimerit, dar bulgărele ei l-a lovit în piept şi ea a luat-o la fugă, împiedicându-se în zăpadă. El a ajuns-o din urmă rapid, a prins-o şi au căzut amândoi pe un nămete, râzând şi scuipând zăpada. Obrajii lui erau roz, la fel şi nasul, iar ochii verzi îi străluceau. Ea i-a simtit răsuflarea caldă pe faţa şi inima a început să-i bată tare când totul a încremenit. A ascultat liniştea adusă de zăpada, aşteptând cu răsuflarea opritã. A urmat un moment de incertitudine... şi pe urmă Jack s-a împins în mâini şi s-a ridicat repede, încheind momentul.

CAPITOLUL 21

A doua zi, când Jack a răspuns bătăii din uşă, era un curier. Jack a luat de la el telegrama şi a strigat-o pe Florence.

— Pentru tine, a spus el când ea a venit în

fugă pe scări, după ce îl văzuse pe curier.

Cu inima în gât, ea a desfăcut telegrama. Veşti bune sau rele, nu se ştie niciodată.

Pe urmă a exclamat încântată:

— O, Doamne! E o veste minunată. Elise a născut.

— Când?

— Acum două zile. O fată, a chiţăit ea.

A inspirat adânc, după care a izbucnit într-un râs exuberant.

— Avem o nepoţică. Eu şi Hélène. Avem o nepoţică.

Jack i-a zâmbit.

— Nu-mi vine să cred. Trebuie să le scriu imediat. O să-i trimit lui Elise felicitările mele şi o să-i spun de zăpadă.

— I-ai spus că ai o slujbă?

— Da, în ultima scrisoare.

Lui nu îi spusese cât a fost de surprinsă Hélène să audă că stă în Devon. Dar Florence îi scrisese iar şi insistase asupra faptului că e aşa de linişte şi că Jack e rareori acolo – ceea ce era adevărat la vremea aceea. Le scrisese deja despre Claudette şi rugămintea ei de a o căuta pe Rosalie, sora ei de mult pierdută. Spusese şi de ceartă, dar o asigurase pe Hélène că acum situaţia cu mama pare să fie mai bună.

După ce a terminat scrisoarea de felicitare pentru Élise, a dansat prin bucătărie, incapabilă să asimileze pe deplin informaţia. I se părea un miracol.

— Sunt mătuşica, a spus ea ţipând de

bucurie. Sunt mătuşica.

Şi pe urmă a început să plângă.

— Hei, a spus Jack şi a tras-o spre el. E în regulă.

Când a ţinut-o să-i cerceteze chipul, ea s-a uitat în ochii lui atât de plini de compasiune şi a simţit ceva în adâncul fiinţei. A început să râdă şi să plângă în acelaşi timp, fără măcar să ştie despre ce e vorba, ca un copil care freamătă de bucurie şi care pe urmă nu-şi poate stăpâni lacrimile.

— Aşa de mult aş vrea să fiu acolo, Jack. Mă doare că nu sunt cu ele.

El a luat-o în braţe.

— Ştiu. Un copil, o nouă viaţă în familie, e un lucru aşa de important şi trebuie să fie groaznic că nu eşti acolo.

— Da.

El i-a dat drumul şi s-a îndepărtat.

— Ei, cred că se cuvine să sărbătorim cu un pahar de porto.

— Ai porto?

— L-am păstrat. A, şi Ronnie mi-a dat asta.

I-a întins o cutie de tablă.

— E prăjitură de Crăciun. Şi mi-a mai dat un pui mic, şase ouă, patru felii de bacon, o bucată mică de brânză, pâine, cartofi, mere şi nişte rădăcinoase.

De data aceasta Jack insistase să-şi utilizeze cupoanele pentru raţii. Florence era încântată, pentru că legumele pe care le cultivase ea erau acum ascunse undeva, în zăpadă, şi oricum nu

se făcuseră. Cât fusese Jack plecat, trăise cu fiertură de ovăz, varză de iarnă de la Gladys şi ouă prăjite, aşa că asta însemna belşug.

— O să fac o mâncare fastuoasă pentru cina festivă de diseară, a spus ea.

El şi-a îngustat ochii.

— Hai să vedem cum te simţi mai târziu.

)

Ea a dat din cap, dar în realitate nu asculta. Se simţea plină de vigoare, ca şi cum era gata să urce pe cel mai înalt munte. Mă rog, poate nu asta. Urcase la munţi cât să-i ajungă toată viaţa.

Puţin mai târziu însă, Florence a fost uimită să vadă cât de obosită se simte, ca şi cum cineva ar fi scos-o brusc din priză. Aşa că, după ce i-a spus lui Jack că se duce să tragă un pui de somn, l-a lăsat să aprindă focul.

S-a dezbrăcat, şi-a pus cămaşa de noapte şi a adormit imediat. Când s-a trezit nu-i venea să creadă că deja s-a întunecat. A bâjbâit după comutatorul veiozei de lângă pat, l-a apăsat şi, când lumina palidă a inundat camera, a căscat. De când dormea? Şi-a găsit papucii, şi-a luat halatul gros, cu garnitură de lasetă, şi pe urmă a pornit spre scară, dar ajunsă acolo a adulmecat. Pui prăjit. Jack prăjea puiul.

— Bună, somnoroase, a spus el când a intrat în bucătărie.

— Scuză-mă.

El i-a zâmbit.

— Nicio problemă.

— Parcă ziceai că nu ştii să faci nici ouă.

>

— Am spus că nu ştiu să le fac decât prăjite.

Deci şi tu îţi aminteşti, şi-a spus ea în gând, dar cu glas tare a spus:

— în fine, miroase superb.

— Ia loc, mademoiselle. Uite, prinde!

Şi i-a aruncat o cutie de chibrituri, arătându-i patru lumânări noi puse în sfeşnice pe masă. Ea a aprins lumânările cât el se ocupa de mâncare.

— Avem vin? l-a întrebat ea.

— Vine acum. Roşu, deja destupat şi aerat. Ştiu că în mod tradiţional la pui se bea alb, dar eu sunt băutor de vin roşu.

— Şi mie îmi place vinul roşu şi nu dau doi bani pe tradiţie.

— Asta-i fata mea.

— Nu prea mai sunt fată.

El s-a întors să se uite la ea, şi-a îngustat ochii doar o fracţiune de secundă şi între ei a fost ceva ce Florence îsi

J > ?

dorea cu disperare să înţeleagă. Şi apoi a înţeles. Recunoaştere. Felul în care el rămăsese cu gura întredeschisă – ca şi cum ar fi fost puţin surprins – i-a spus că o vede prima oară cu adevărat.

— Nu, a spus el foarte încet, mai mult pentru el decât pentru ea. Nu mai eşti.

— O fată.

A observat, s-a gândit ea cu inima bătându-i

tare. A observat.

Pe urmă el a pus cartofii şi legumele pe un platou şi a adus puiul la masă. I-a tăiat o bucată şi i-a întins o farfurie plină cu mâncare.

— La naiba, nu pot să mănânc atât.

Au ciocnit după ce el a turnat vinul, lumânările pâlpâiau şi Florence se simţea mulţumită. Şi el părea mulţumit, iar ea nu voia să îi strice starea, dar după felul în care tocmai se uitase la ea... şi-a dat seama că trebuie să-l întrebe de Helene. Nu mai putea amâna subiectul.

După ce au terminat de mâncat, şi-a stăpânit nervii şi a spus:

— Trebuie să discut ceva cu tine.

— Mă gândeam eu.

Era ceva plat în tonul lui şi a urmat un moment de tăcere când el s-a uitat la ea cu o expresie serioasă şi fermă.

— Dă-i drumul.

Ea a simtit că roşeşte şi căldura i s-a ridicat în obraji.

— Trebuie să te întreb ce simţi pentru Hélène.

El a dat din cap.

— Ei?

A urmat o tăcere lungă şi neplăcută. Florence nu auzea decât vântul de afară.

— Am citit întrebarea în ochii tăi, a spus el. Dar am fost prea laş sau... nu ştiu... În orice caz, am încercat să rezist.

— Să rezişti?

— Ştii că istoria relaţiilor mele e complicată.

— Belinda?

A durat o clipă până să răspundă.

— Hélène mi-a fost foarte... dragă, presupun. E un om minunat şi i-am admirat tăria de caracter, dar eu nu eram pregătit. Şi nu am fost îndrăgostit de ea, nici atunci şi nici acum.

Florence a dat din cap, uşurata, dar ştia că e ceva mai mult.

— Dar te-ai culcat cu ea? a întrebat ea încet, încercând să nu pară acuzatoare.

— O dată.

A făcut pauză o clipă şi a clătinat din cap.

— N-ar fi trebuit să se întâmple. Nu a fost bine şi mă consider vinovat de asta, dar era aşa de supărată... în fine, în ultima noapte petrecută în Franţa am stat la distanţă.

— îmi amintesc.

— Aproape imediat ce ne-am întors în Anglia i-am scris, via Geneva, evident, ca să clarific situaţia.

— Nu mi-ai spus.

— Nu. A fost o scrisoare grea. Pe urmă, era ceva între mine şi Hélène. I-am mulţumit, i-am spus cât de mult a însemnat pentru mine prietenia ei şi i-am dorit numai bine în viitor. Ştiam ce simţea când eram în Franţa, cu toate că nu a spus niciodată, dar am vrut să înţeleagă că nu e nicio şansă ca între noi să mai fie ceva. I-am spus că sper că o să fim întotdeauna prieteni.

Florence a simţit o înţepătură şi a lăsat capul

în pământ.

— Biata Hélène, a şoptit ea, gândindu-se cât de rănită trebuie să se fi simtit sora ei.

— Asta îţi răspunde la întrebare? a întrebat el.

Ea nu a răspuns imediat, dar pe urmă a ridicat capul şi sa uitat în ochii lui.

— Cred că ştii şi tu că nu.

El a ridicat sticla de vin.

— Goală.

Florence a aprobat.

El a clătinat din cap ca şi cum şi-ar fi adus aminte.

— Traversarea munţilor cu tine a fost extraordinară. Am văzut în fiecare zi cât de îngrozita eşti, dar asta nu te-a oprit niciodată. Ai fost curajoasă, Florence. Foarte curajoasă.

— Jack, eu cred...

Disperată să-l atingă, a întins mâna cu inima bubuindu-i, dar el nu a reacţionat şi, simţindu-se respinsă, şi-a retras mâna. A inspirat adânc şi încet ca să se calmeze.

— Eu nu pot să-ţi ofer ce ai nevoie, Florence. Sunt un bărbat în vârstă, un divorţat deprimat, şi, dacă evenimentele nu ne-ar fi adus laolaltă, s-ar fi terminat de mult. Nu vezi? Nu sunt omul de care ai nevoie. Sunt doar un om cu care eşti nevoită să stai o perioadă.

Ea a dat încet din cap, dar muşchii gâtului i se contractaseră şi nu putea vorbi. Da, vedea. Era

umilitor, dar vedea.

S-a ridicat în picioare.

— Mă simt obosită, a reuşit ea să spună cu vocea cât a putut de normală. Cred că mă duc să mă culc.

Şi a urcat scările, s-a suit în pat şi a plâns fără zgomot cu perna peste faţă.

CAPITOLUL 22

într-una din dimineţile dintre discuţia cu Jack şi Crăciun, Florence a înfruntat realitatea. Era timpul sa fie pragmatică. Jack nu o iubea şi, deşi se prefăcea că nu e mare lucru, îşi simţea inima frântă pentru că ea chiar îl iubea. Dar Jack ridicase ziduri în jurul inimii lui şi ea nu putea face absolut nimic. Faptul că nu fusese îndrăgostit nici de Helene nu schimba nimic – sora ei tot ar fi devastată dacă ar şti că Florence a nutrit pentru el sentimente aşa de profunde.

Venise o scrisoare de la Claudette, în care o caracteriza pe sora ei ca fiind iubitoare de distracţii şi afectuoasă. Mama îi explicase că părinţii lor n-au înţeles-o niciodată pe Rosalie, că întotdeauna fusese ciudată şi că încercaseră să-i înăbuşe spiritul pentru că îi speria. Rosalie probabil s-a simţit atât de neiubită, a înţeles Florence şi a simţit un val de compasiune pentru fata aceea. Nu e de mirare că a fugit. Acum, după ce se gândise la toate, Florence luase decizia să plece în Malta imediat ce se va termina războiul, singură.

între timp o să ia legătura cu Bruce. Poate se va dovedi un bun prieten, iar ea deja îl plăcea. Ezitase să-l sune, dar ştia că trebuie să-şi întindă aripile, să iasă mai mult în lume şi să nu mai plângă după Jack. Aşa că în cabina

telefonică a format numărul repede, înainte să se răzgândească. Nu se aşteptase să răspundă chiar el şi a fost puţin uimita când i-a auzit vocea.

— Florence! Ce bine îmi pare să te aud, a spus el.

Liniştită de căldura pe care a simţit-o în vocea lui, şi-a amintit cât de drăguţ părea.

— Scuză-mă că a durat atât. Am fost teribil de ocupată. Mi-ar plăcea să fac o plimbare în ataşul tău când se topeşte

zăpada

— Dumnezeule! Fii gata! Prognoza arată că zăpada mai ţine vreo două zile. Aşa că... ce zici de joi? Ştiu că nu stai departe de fermă, dar unde locuieşti, mai exact? Vin să te iau la zece dimineaţă.

— Trebuie să mă duc la lucru seara.

El a râs.

— O să ne întoarcem cu mult timp înainte de asta. Pe motocicletă îngheţi în perioada asta. Nu uita să te îmbraci bine.

Joi a auzit motocicleta prin fereastra dormitorului şi a alergat în grabă pe scări, sperând să-şi poată lua lucrurile înainte să aibă timp Jack să deschidă uşa. Şi-a pus paltonul, căciula de lână, dar nu-şi găsea mănuşile. Cât le căuta, a auzit că Tack deschide usa şi apoi voci. Si-a găsit mănuşile şi a ieşit repede.

— Scuză-mă, Bruce, nu-mi găseam...

El i-a zâmbit.

— Nicio problemă, am stat puţin de vorbă cu Jack.

— Vă cunoaşteri?

> 5

Era uimită, nu se aşteptase şi nu era pregătită pentru asta.

— Un pic, a spus Jack cam posac, după care a intrat în casă şi a închis uşa după el.

Plimbarea nu a durat mult. într-adevăr era prea frig, dar i-a plăcut să simtă vântul care îi ardea obrajii şi s-a simţit bine şi cu Bruce. El a oprit, a parcat motocicleta la marginea unei păduri şi s-au plimbat puţin, lovind cu piciorul frunzele de pe pământul îngheţat în timp ce discutau cu uşurinţă despre război, despre slujba lui şi a ei. I-a spus de surorile ei şi de cât îi era de dor de ele. Bruce o asculta cu atenţie şi i-a spus că el nu o are decât pe mama lui. Ar fi vrut să se înroleze, dar, fiind doctor, era exclus de la recrutare, ceea ce pentru mama lui fusese o uşurare. Aşa că în loc de asta lucrase doi ani intr-un spital militar din Plymouth înainte să revină în Exeter, unde se specializa acum în cardiologie.

— întotdeauna ti-ai dorit să fii doctor? l-a întrebat ea.

?

— M-am născut cu dorinţa de a fi doctor. Când eram

?

mic, pisicile şi căţeii se ascundeau când mă vedeau alergând spre ei cu fâşii de ziar şi lipici care ziceam că e o alifie cu care îi tratez.

Ea a râs.

— Trebuie să fie totuşi greu uneori să fii doctor în spital.

— Nu la fel de greu cum e pentru soldaţii care se întorc de la război. Nu e vorba doar de oase rupte sau de membre lipsă.

— Da, ştiu. Sora mea, Hélène, e soră medicală în Franţa.

— Mi-ar plăcea să mă întâlnesc cu ea odată. Să ne comparăm observaţiile.

Bruce era altfel decât Jack, mai direct, cu mai puţine complicaţii şi contradicţii. Ştia ce face şi avea un scop clar în viaţă. îi plăcea asta. Pe drum spre motocicletă ea a alunecat pe pământul îngheţat şi el a luat-o la braţ. Şi asta i-a plăcut.

Când a lăsat-o acasă, i-a luat mâna înmănusată şi i-a

strâns-o.

— Mi-ar plăcea să te mai văd, a spus el. Şi poate, când se mai îmbunătăţeşte vremea, mai facem o plimbare cu motocicleta. Eventual spre coastă. Deşi e posibil ca toate plajele unde ar fi putut debarca vehicule-amfibîe să fie minate, aşa că va trebui sa alegem cu grijă zona.

Acasă, Florence a făcut eforturi să se comporte cât mai normal posibil. Jack n-a spus prea multe despre ieşirea ei cu Bruce, dar părea mai taciturn ca de obicei şi refuza să o privească în ochi. Dar apoi, în ajunul Crăciunului, a tăiat un pin şi l-a târât în casă. Era o surpriză şi ea a avut senzaţia că e un fel

de cadou de împăcare.

— Sunt nişte decoraţîuni în mansardă, cred. Bunica mea ţinea foarte mult la pomul ei. O să mă duc să le caut mai târziu.

Şi pe urmă a ieşit afară şi a revenit cu nişte laur, iederă şi o cutie de carton.

— Sunt conuri aici, a spus el.

Ea a bătut din palme, încântată.

— O să decorez eu cât cauţi tu globurile.

— S-ar putea să fie colinde la radio, a spus el. Te-ar ajuta?

— Nimic nu te introduce mai bine în spiritul sărbătoresc precum colindele.

— Apropo de spirit, a adăugat el. Am descoperit o sticlă veche de Armagnac în ce a mai rămas din cramă. Ar trebui sa fie încă bun. M-am gândit că o sa-ţi aducă aminte de casa.

Ea a dat din cap, dar a rămas cu faţa întoarsă.

— Te simţi bine, Florence? a întrebat el.

Ea a încuviinţat, dar tot nu s-a uitat la el. îi era aşa de dor de casă, dar facea eforturi să nu plângă în faţa lui.

Cântând colindele preferate care se difuzau la radio s-a simţit mai bine, a întins iedera pe poliţa de deasupra şemineului şi a aşezat acolo conuri şi laur. Era un an

5 5 5 5

minunat pentru planta cu fructe roşii şi vesele şi în scurt timp a făcut ca toată camera să arate festiv. A sesizat că el nu adusese vase.

Ceva mai târziu el a coborât cu o cutie de lemn.

— Cred că astea sunt, a spus.

A pus cutia pe măsuţa de cafea şi a ridicat capacul. Ea a căutat cu grijă şi a văzut că sunt pachete individuale înfăşurate în mătase. După ce el a aranjat bradul şi l-a fixat bine cu bucăţi de cărămidă şi un strat de pietre deasupra, ea a luat unul dintre pacheţele. L-a desfăcut şi a găsit o ciocănitoare mică şi albă cu aripi verzi care avea o găurică în cap, ascunsă cu un disc metalic şi o buclă de sârma.

— Decoraţiunile astea de sticlă ale ei sunt toate făcute şi

?) pictate manual, a spus el.

— E aşa de delicată. Mî-e frică să nu o sparg.

— Nu o spargi.

A scos un pachet din cutie, care de data asta a dat la iveală o căsuţă de turtă dulce din sticlă aurie şi plină de inimioare. I-a întins-o.

— Aduc nişte sfoară şi un foarfece. Astea trebuie prinse bine în brad imediat.

După ce s-a întors, au continuat să desfacă pachetele şi să agaţe ornamente de sticlă în formă de inimă, diverse alte păsări, stele şi îngeraşi. Toate agăţate destul de sus ca sa nu ajungă pisoiul la ele.

— E un bon sau ceva aici, a spus ea. Scris de mână în...

Si s-a uitat mai atent.

— A, da. Lauscha, Germania.

— înseamnă că unele globuri datează cu mult înainte de Primul Război.

Ea a desfăcut doi ciorchini grei de struguri roşii.

— Dumnezeule, a spus el. îmi amintesc de ăştia. Nu i- am mai văzut de ani buni. E Kugel german autentic... Cred că aveam doar cinci sau sase ani când mi-a dat voie bunica să tin unul în mână. Avea ciorchini de struguri, dar avea şi mere, pere, conuri, fructe mici. Să vedem dacă mai sunt şi altele.

Au desfăcut alte pachete şi au găsit mai multe ornamente Kugel în diverse culori: albastru-cobalt, verde, auriu şi ametist.

— Sunt căptuşite cu argint adevărat, a spus el. Mi-a arătat când am spart unul şi mi-a spus că într-o zi vor fi valoroase. Mă întreb de unde le-a luat.

Florence a ridicat din umeri. Globurile germane îi creaseră o senzaţie ciudată în stomac. Atât de multe

[5]

informaţii lipseau din viaţa ei. Ce îi lăsase ca moştenire ei Friedrich şi ea nu ştia? Trebuie să fie un milion de

[> ?]

mărunţişuri, nu doar plăcerea grădinăritului, despre care ştia că o are în comun cu fratele ei, Anton, ci alte lucruri necunoscute. Care era culoarea lui preferată? Îi plăcea peştele? Anton îi spusese că lui îi place să pescuiască. îi plăcea şi lui Friedrich? Dar să înoate? Lui Florence îi plăcea mult să înoate. Şi ar fi şi lucruri mai importante, pe care acum nici nu putea să şi le închipuie. De când aflase de tatăl ei, avea impresia că i s-a modificat psihicul. Mai simţea şi acum muzica vieţii ei franceze sunându-i în

inimă, dar cumva ritmul ei nu mai era la fel.

Ea şi Jack şi-au petrecut restul serii de ajun destul de liniştit, au lichidat delicioasa prăjitură de la Gladys, îmbibată bine cu lichior de cireşe făcut în casă, au băut Armagnac, care într-adevăr i-a amintit lui Florence de casă, şi au ascultat BBC Home Service în faţa focului. După ştiri s-au bucurat de o adaptare radiofonică după Alice în Ţara din Oglindă şi mai târziu, la nouă şi jumătate, de muzică pentru seara de ajun interpretată de orchestra simfonica a BBC-ului. Nu au pomenit în discuţiile lor de Hélène sau de întâlnirea ei cu Bruce şi s-au dus la culcare la zece şi

> > jumătate. Dar Florence încă simţea o urmă de tensiune între ei.

CAPITOLUL 23

Era linişte când s-a trezit în dimineaţa de Crăciun, exceptând torsul micului Bart, care reuşise cumva să adoarmă exact lângă faţa ei, facând-o să strănute. S-a gândit la Crăciunul din Franţa, cu surorile ei, înainte de război, la cât de multă gălăgie era, şi s-a întrebat cum o să fie acum, cu un copil în casă. Deja au terminat lungul ospăţ numit de ei Le Réveillon – masa din ajunul Crăciunului pe care francezii o luau la miezul nopţii –, cu toate că nu ştia cine să le fi gătit sau ce au avut de mâncare. Proviziile probabil că se împuţinau groaznic, din cauză că nu era ea acolo, să se ocupe de ele.

Şi le-a imaginat înainte de război. Hélène, care lustruia totul înnebunită până când lucea, înainte să vină lumea – le-ar fi lustruit şi pe Florence şi pe Elise, dacă ar fi lăsat-o; Hélène întotdeauna fusese foarte strictă. Iar Élise aducea crenguţe verzi chiar în ultima clipă şi le-ar fi agăţat peste tot. Exista vin fiert în baruri. Vin fiert. Şi gândul acesta i-a adus lacrimi în ochi. Dar şi le-a sters şi şi-a adus aminte cum stătea ea la bucătărie, pregătind gâscă. Aproape că simţea mirosul vechii ei bucătării şi iar a tânjit după sentimentul acela că eşti acasă.

Apoi, pe vremea aceea, venea Marie cu doctorul Hugo şi aduceau o imensă bûche de

Noël, o buturugă de Crăciun frumos decorată, făcută cu ciocolată şi castane. Şi Marie mai avea şi o cutie plină de fructe, smochine uscate, alune, nuci, arahide, nuga şi struguri uscaţi. Ca să ai noroc în noul an, după masă trebuia să mănânci treisprezece dulciuri diferite, reprezentându-i pe lisus şi pe cei doisprezece apostoli.

Dar pe urmă venise războiul şi Crăciunul n-a mai fost niciodată la fel, cu toate că ele făceau tot ce puteau. Iar acum se schimba din nou. Cât de tulburător putea fi – ai impresia că lumea ta va rămâne neschimbată şi va continua la fel ca înainte, dar dintr-odată, fără ca tu să faci nimic, absolut nimic, se dă cu totul peste cap. Se întreba dacă Friedrich şi Anton vor mânca stollen, prăjitura presărată cu un strat gros de zahăr praf şi coaptă cu mirodenii. Şi se vor gândi la ea?

S-a dat jos din pat şi s-a uitat în oglindă. Avea ochii înroşiţi şi înlăcrimaţi. Asa nu merge. Trebuie să fii fericit de Crăciun, aşa că a încercat să-şi compună o faţă veselă şi a verificat în oglindă să vadă dacă are succes. Hm... Nu era grozav. Dar în curând aveau să meargă la Gladys, iar Gladys mereu o înveselea, orice ar fi fost.

S-a spălat, s-a îmbrăcat şi a coborât.

— Crăciun fericit, i-a spus Jack şi, cu un aer jenat, i-a întins o cutiută.

— Vai, nu mă aşteptam...

— O idee de ultim moment, a spus Jack

întrerupând-o.

A deschis cutia şi acolo, cuibărită pe o catifea roşie, era cea mai frumoasă brăţară pe care o văzuse vreodată. Două lănţişoare de argint cu perle şi pietricele albastre înşirate pe ele.

— A fost a bunicii, a spus el.

— E superbă.

— Perlele sunt autentice, iar pietricelele albastre sunt safire. Mi se pare că bunicul i-a adus-o din India.

— Trebuie să fie teribil de preţioasă. O moştenire de familie. Eşti sigur că vrei să mi-o dai mie?

El a zâmbit.

— Cui altcuiva? în orice caz, bunica ar fi încântată că e purtată.

După un mic-dejun uşor, când au fost gata amândoi, ea şi Jack au ieşit să vadă cum e vremea. Când au ieşit, a început să ningă din nou. El s-a uitat la cerul plumburiu.

— Ninsoare abundentă, cred. N-aş lua maşina.

— E în regula. Mergem pe jos.

El a intrat din nou în casă, iar ea a început sa tropăie mărunt ca să se încălzească, aşteptându-L Jack a ieşit cu o cutie în mână.

— Ce ai acolo?

— Vin, coniac şi fructe uscate. Aduse de la Londra.

— Dumnezeule! Cum le-ai luat? a întrebat ea încruntându-se. Nu cu bonurile de raţie.

— Nu de pe piaţa neagră, dacă la asta te gândeşti. Mi-a dat-o un cunoscut, pentru că Lam scos din Franţa în siguranţă. Lam spus ca nu-mi datorează nimic, dar a insistat.

— O cutie întreagă?

El a dat din cap.

— Familia lui e fantastic de bogată, aşa că a făcut un raid la casa lor din Gloucestershire şi mi-a adus şi mie o parte din pradă.

Când au bătut la uşa casei de la fermă, Ronnie a deschis şi i-a poftit în bucătărie.

— Suntem toţi în sufragerie, a spus el şi i-a împins în faţă pe un coridor lung.

Florence, care a intrat prima în camera, a rămas cu gura căscată. Un brad uriaş de Crăciun, care ajungea până la tavan, strălucea de zeci de lumânări pâlpâitoare. Lumânări mici, adevărate, puse în nişte suporturi micuţe, superbe. Iau dat lacrimile, iar Gladys, care stătea în picioare lângă foc, alături de un collie adormit, a zâmbit.

— Ştiu că nu poţi să fii cu familia, draga mea, aşa că am vrut ceva special pentru tine.

Nodul din gât a împiedicat-o un moment să vorbească, dar apoi s-a dus direct la Gladys şi s-au îmbrăţişat.

— Mulţumesc, i-a şoptit Florence. Mulţumesc mult.

— Acum dă-mi voie sa-ti fac cunoştinţă cu Grace,

> 5 5

prietena mea din Exeter. I-am povestit totul

despre tine.

— Bună, a spus o femeie cu părul castaniu şi cu pielea albă ca laptele, care s-a ridicat în picioare şi i-a strâns mâna lui Florence.

— Şi, evident, a continuat Gladys, deja l-ai cunoscut pe fiul lui Grace, Bruce.

— Ce bine îmi pare să te văd, a spus ea, nu ştiam că vei fi aici.

El i-a zâmbit cald şî s-a ridicat s-o sărute pe obraz.

— Nu ar fi trebuit să fiu, a spus el oarecum în şoaptă, dar ştiam că vii tu şi, după o mulţime de linguşiri şi un schimb de tură de ultim moment, am ajuns.

Florence a simtit că roşeşte.

— Hai, Florence, a spus Gladys, ia loc pe canapea lângă Bruce.

Florence a aruncat o privire spre Jack, care stătea şi se uita la picioare.

— Jack, a spus ea. Nu îi dai lui Gladys cutia?

Când a ridicat capul, Florence a văzut ceva nou în ochii lui. Nu erau acuzatori. Asta nu. Dar aveau o expresie pe care ea n-o putea defini, ca un fel de durere. Deşi i s-a părut că momentul acela se întinde la nesfârşit, în realitate nu durase aşa de mult şi se părea că nimeni altceva nu observase. Jack i-a dat cutia lui Gladys, care a deschis-o şi le-a arătat celorlalţi conţinutul. Ronnie a spus:

— Vai, ce noroc, şi noi care eram pe bere de casă.

După câteva secunde, Florence a văzut că Jack face eforturi să se adune şi să se scuture de senzaţia aceea – care o fi fost – şi i s-a strâns inima. A cântărit momentul şi i s-a părut îngrozitor de greu. Jack simţea ceva pentru ea, ştia asta, chiar dacă el n-ar fi admis niciodată. Dar acum îşi revenise şi râdea.

— Toate sunt primite, aşa că locul cel mai bun pentru ele era aici.

— Ai vreun vin dulce?

Gladys a răscolit în cutie.

— Ptiu, ce naiba e asta? Dramb... cum îi zice ăstuia?

— Drambuie, a spus Jack. Whisky scoţian, miere, plante aromatice şi condimente. Din pivniţa tatălui prietenului meu.

— Cum trăiesc alţii, nu? Atunci hai să-l încercăm.

— De obicei se serveşte după masa, a spus Jack.

— Ei, cui îi pasă? Dă-l încoace.

Şi Ronnie s-a dus la bucătărie, revenind cu o tavă cu pahare. A turnat şi au băut. A turnat iar şi au băut iar.

Florence s-a dus după Gladys la bucătărie s-o ajute cu mâncarea şi, în timp ce pregăteau, Gladys i-a şoptit:

— îţi pi ace Bruce, nu?

— Da, e foarte drăguţ.

— E tare amorezat de tine. Ai putea nimeri mult mai rău. Dar, cum ziceam, ai grijă să nu-i

răneşti sentimentele. E un băiat bun.

Florence a râs.

— Pentru Dumnezeu, Gladys, ce tot spui?

Când mâncarea a fost gata şi toată lumea a fost servită, sa lăsat o linişte deplină în timp ce mâncau. Delicios, spunea toată lumea, timp în care Ronnie îi strecura bucăţele de mâncare acelui collie nesăţios. Pe urmă Gladys a pus în mijlocul mesei budinca de Crăciun flambată, pe fondul multor exclamaţii de „000” şi „aaa”.

— Nu e brandy, e băutură făcută în casă, a spus Gladys. Dar arde destul de bine.

Florence s-a uitat la cei din jur. Chipuri fericite, obraji roşii, ochi strălucitori, mai ales ai lui Bruce. Războiul era uitat.

— Mai vrea cineva ceva? a întrebat Gladys, cu limba puţin împleticită.

Florence a clătinat din cap şi le-a trimis în gând urări de Crăciun lui Claudette, lui Hélène, lui Elise, micuţei Victoria şi tuturor prietenilor ei vechi din Franţa.

Au deschis aparatul de radio să asculte mesajul de Crăciun adresat de regele George imperiului.

Când a venit vremea să plece, Florence a observat un smoc imens de vâsc care apăruse miraculos deasupra uşii de la intrare. Putea să jure că nu fusese acolo când veniseră şi a surprins-o pe Gladys facându-i cu ochiul lui Ronnie. Bruce s-a ridicat şi a venit la ea să o îmbrăţişeze.

? > >

— Ne vedem în curând, sper, a spus el şi Florence a dat din cap fără un cuvânt.

Apoi el a sărutat-o pe obraz şi ea ştia că a roşit, dar spera că toată lumea o să creadă că e din cauza vinului.

Ea şi Jack şi-au luat paltoanele, fularele şi căciulile şi au pornit spre uşă.

— Trebuie s-o săruţi, omule, a strigat Ronnie.

Jack stătea stânjenit sub vâsc, cu mâinile în buzunare. S-a aplecat şi i-a dat un sărut pe obraz.

— Păi, nu aşa, a continuat Ronnie. Hai, băiete! Da-i unul ca lumea.

IgnorândU'l, Jack a deschis uşa şi a ieşit. Văzuse Florence cu adevărat dorinţa în ochii lui, o clipă? Sau doar ar fi vrut să vadă asta?

Cerul era senin şi luna era plină cât au mers spre casă, fără să-şi vorbească.

>

CAPITOLUL 24

Începutul lui aprilie, 1945

Florence îşi amânase cea de-a doua vizită la mama ei, dar acum, ca vremea era mult mai plăcută, ceruse câteva zile libere şi luase trenul ca şi prima dată, doar că acum a ajuns când totul era în floare* Războiul nu se terminase încă, dar florile vesele proclamau cu entuziasm că se va termina în curând. îşi amintea chipul alb şi tras pe care îl avusese mama ei data trecută, dar acum Claudette a întâmpinat-o la usă şi i-a luat imediat mâinile într-ale ei. Florence îsi făcuse griji că ar putea fi şi acum pierdută în gândurile despre şansele ei ratate şi visurile spulberate, dar ea zâmbea. Dacă făcuse vreo autoanaliză de la ultima ei vizită, nu era evident.

— Cherie, a durat aşa de mult, speram să vii mai demult.

— Am lucrat, am pus bani deoparte să plec în Malta. Dar ţi-am explicat. Şi încerc să-mi dau seama cum aş putea să ajung acolo. Chiar dacă se termină războiul, nu cred că va fi simplu.

— Ai spus că e o slujbă cu jumătate de normă.

— Da, lucrez seara şi în weekenduri, dar în fiecare seară şi în fiecare weekend, cu excepţia Crăciunului.

— Pot să te ajut eu cu banii pentru Malta, s-a oferit Claudette. în fine, mă bucur că eşti acum

aici. Intra şi îti

- > > > fac un ceai. Mă tem că nu e decât ceai de menta: pur şi simplu nu pot găsi un ceai negru decent. îl iau cu mătura de pe jos, odată cu praful, sunt convinsă.

— Criza e tot mai mare. Dar războiul se va termina în curând, nu?

Mama ei a dat din cap.

— Chiar acum câteva zile am auzit la radio că trupele americane au cucerit Okinawa, ultima insulă care mai era deţinută de japonezi.

Iniţial, Florence s-a gândit că mama ei uitase de promisiunea că va fi mai deschisă, fiindcă au petrecut o bună parte a după-amiezii lucrând împreună în grădină, iar seara ascultând la radio. Usa trecutului rămăsese bine închisă, dar răbdarea ei a fost răsplătită în cea de-a doua seară, când Claudette a spus aproape din senin:

— Chiar l-am iubit pe bărbatul pe care tu l-ai crezut tată, a spus ea. M-aî întrebat asta ultima dată când ai fost aici.

Florence se întreba dacă nu cumva mama ei se pregăteşte să rescrie istoria, se întreba dacă nu va auzi vreo versiune anodină a realităţii şi şi-a tinut o clipă respiraţia, conştientă j > j j r r) -) că uşa de la hol e deschisă şi că se aude ticăitul pendulei.

A expirat lent şi a încercat să-şi stăpânească emoţiile.

— Da, şi, sincer, mă simt uşurată să aud asta.

— Era un om bun, dar Friedrich... ei, el era

altfel.

— Mi-a plăcut de el, a spus Florence cu simplitate. Şi de fiul lui, Anton, fratele meu vitreg. Nu ştiu cât de mult va trebui să treacă după război până îi voi revedea.

Mama ei a mijit ochii.

— Tu chiar vrei să-i întâlneşti?

— Cred că da, dar nu ştiu daca voi putea să ajung în Germania... Ai spus că Friedrich era altfel decât tata. Poţi să-mi spui în ce fel?

Florence a simtit că atmosfera din cameră se schimbă şi

>?privirea mamei a căpătat un aer distant.

— O, chérie... el a fost sufletul meu, viaţa mea.

Florence a întins mâna şi mama ei i-a strâns-o.

— Când ai fost aici data trecută, am fost prea şocată ca să vorbesc. Am ascuns totul aşa de multă vreme, am îngropat tot, am încercat să şterg tot. Credeam că am reuşit, dar când mi-ai spus că l-ai întâlnit şi că secretul meu a fost descoperit mi-aş fi dorit să se deschidă pământul să mă înghită.

— Maman, a murmurat Florence, simţindu-se puţin vinovată că i-a provocat atâta tulburare.

Claudette a oftat, cu privirea pierdută.

— Nu trebuie să-mi spui, maman, e în regulă.

Claudette a ridicat mâna, facându-i semn să tacă, şi ai fi zis că dintr-odată e acolo, pierdută în vremea când se întâmplaseră toate.

— N-am putut să mă duc la el şi să vă las acolo. Friedrich ar fi fost bucuros să vă ia pe toate, dar cum aş fi putut să vă iau de lângă tatăl vostru din Anglia? Ar fi fost sfâsiat.

Florence a spus încet, aproape în şoaptă:

— Deci ai rămas cu el din cauza noastră?

Claudette s-a uitat la ea cu un aer uimit, dar apoi a dat încet din cap.

— Da. Presupun că aşa am făcut.

— Si ai fost nefericită.

— Nu văd ce altceva puteam să fac.

Ochii ei erau acum mari şi goi.

— Dar nu puteam nici să respir fără Friedrich... simţeam o durere sfâşietoare în mine. în fiecare zi trăită după aceea am avut impresia că aş putea să mor dintr-asta. îmi doream să mor. Sună ridicol acum, dar mă simţeam foarte nesigură. Mă ţineam de mobile când voi eraţi la scoală sau cu bona. Trebuia să mă tin ca să nu cad. Asta

[3] [3]

simţeam. Au fost zile rele, rele de tot, cherie.

Florence era şocată, o durea sufletul de mama ei şi ochii i se umplusera de lacrimi. Era foarte trist şi aproape prea tulburător de ascultat.

S-a uitat la Claudette, care îşi acoperise gura cu mâna tremurândă.

Durerea pe care mama ei nu o arătase niciodată şi de care nu vorbise niciodată era acum evidentă. O înăsprise cu anii, până când cea care fusese odinioară a rămas captivă într-o carapace dură.

Claudette a vorbit din nou.

— Privind în urmă, poate că ar mai fi fost vreo cale, dar eu nu o vedeam. Am făcut ce am crezut că ar fi mai bine pentru voi.

— Ţi-ai sacrificat propria fericire.

— Nu mi se cuvenea. Eram căsătorită...

Florence a simţit că lacrimile încep să-i curgă acum.

— Dar, ai dreptate, nu eram fericită. într-o zi s-a rupt ceva în mine şi am luat o supradoză. Tatăl tău m-a găsit şi mi-a turnat soluţie salină pe gât până când am vomitat.

Florence se uita ţintă la ea, cu lacrimile scurgându-i-se pe obraji şi cu respiraţia superficială. Era mult mai rău decât îşi închipuise şi ea nu ştiuse nimic. Oare Hélène şi Elise stiuseră?

?

— E...

Claudette a făcut o pauză.

— E atât de dureros să admit, dar nu am fost o mamă bună.

Lui Florence i s-a strâns iar inima.

— Te rog, nu spune asta, a implorat-o ea.

— Acesta e adevărul. îmi pare atât de rău, Florence. Voi eraţi fetele mele scumpe şi eu n-am ştiut. îmi văd eşecul în ochii lui Hélène, îl văd în încruntarea lui Elise şi îl văd şi la

■ > î tine, fata mea dragă. Am fost prea absorbită de propria nefericire şi nu v-am fost alături când aveaţi nevoie de mine. Niciodată nu am fost. De-asta v-am trimis în Franţa.

j

Era mai bine decât să vă bazaţi pe o mamă

prezentă doar cu trupul, nu cu sufletul sau cu mintea. în schimb, în Franţa puteaţi învăţa să vă bazaţi una pe cealaltă.

Florence nu a vorbit, nu putea vorbi. Dar a luat o gură de aer, s-a ridicat şi s-a dus la mama ei, îmbrăţişând-o strâns. Claudette era slabă, mult prea slabă, şi Florence o simţea cum tremură, iar în curând a început să plângă. Florence a închis ochii şi a continuat s-o strângă în braţe. Pe mama ei o costase scump să vorbească despre viaţa pe care o ascunsese atâta vreme.

Au plecat la culcare la scurt timp după aceea şi a doua zi Claudette i-a spus de ce fugise Rosalie. La Paris, familia fusese în pragul unui scandal pentru care o învinuiau pe Rosalie. în realitate, nu fusese deloc vina ei. Ea fusese doar mesagerul, dar era aşa de nefericită, încât a crezut că nu are altă variantă decât să plece. Şi, desigur, Rosalie niciodată nu se înţelesese cu părinţii lor, care erau foarte stricţi şi voiau ca ea să se mărite cu un bărbat onorabil şi să se aşeze la casa ei.

5- J

Ea nu voia asta, voia să fie dansatoare.

— Uite, i-a spus Claudette chiar înainte de a veni taxiul care urma s-o ducă pe Florence la gară. Asta e pentru tine.

A pus în palma lui Florence o brăţară de argint sclipitor cu talismane.

— S-o porţi tot timpul. Rosalie are una exact la fel, cu aceleaşi talismane. O purta mereu, spunea că-i poartă noroc. Dacă o să găseşti o

brăţară identică, o s-o găseşti pe Rosalie.

— Altceva poţi să-mi mai spui despre Rosalie?

Claudette părea palidă, ca şi cum dezvăluirile pe care le făcuse cu o zi în urmă o epuizaseră, dar ochii îi erau ciudat de strălucitori*

— Doar că a fost dansatoare de cabaret la Paris. Părinţii

?

noştri nu ştiau, dar mie mi-a spus.

— Am înţeles, dar, maman, nu arăţi prea bine, a spus Florence. Aş putea să mai stau să te ajut.

— Nu fi caraghioasă, s-a răstit Claudette. Mă simt foarte bine.

Iar expresia iritată a ochilor lui Claudette a facut-o pe Florence să zâmbească, bucuroasă – în fine, aproape bucuroasă – să vadă că mama ei nu şi-a pierdut irascibilitatea care fusese pavăza ei atâta vreme.

— Te iubesc, maman, a spus Florence, a îmbrăţişat-o şi atunci a venit taxiul.

Aproape tot drumul a avut ochii înceţoşaţi de lacrimi, iar când a luat-o Jack de la gara din Exeter tot nu putea vorbi. Când au ajuns la Meadowbrook, el a întrebat-o dacă se simte bine şi dacă poate să dea drumul la radio, iar ea a dat din cap. Era 12 aprilie şi au auzit vestea ca, după doisprezece ani ca preşedinte al Statelor Unite, Franklin Delano Roosevelt murise în urma unui accident cerebral masiv.

Florence asculta şocată. Acest om îsi condusese tara în cele mai grele vremuri, împotriva Germaniei naziste, a cărei înfrângere

era iminentă, şi a japonezilor, acum în plină retragere.

— Vai, a spus ea cu voce gâtuită. E teribil de trist că nu a apucat să vadă finalul.

Jack a întins braţele spre ea şi s-a dus la el. A plâns atunci pentru preşedintele american şi a plâns pentru mama ei, pentru ea şi pentru Jack, pentru cele două surori ale ei şi pentru toate prin câte trecuseră şi a plâns pentru o lume în care era posibil războiul cu atâtea morţi fără rost şi fără folos.

în aşteptarea terminării războiului, Florence oscila între o senzaţie tot mai mare de uşurare şi teama că totuşi ceva rău s-ar putea întâmpla. Jack o asigura că nu va fi aşa şi părea că nu maî trebuie să plece aşa de des, cu excepţia unor deplasări ocazionale de câteva zile făcute undeva, în Dorset, când îşi lua la el doar briceag, un rând de haine de schimb, o periuţă de dinţi şi o busolă. Spunea că brigada de operaţiuni speciale nu îşi va încheia misiunea mai înainte de sfârşitul anului, sau poate începutul anului următor, dar sarcina lui era în mare parte să finalizeze acţiunea. Era mai mult decât îi spusese vreodată despre ocupaţia lui.

Vestea bună era că Belinda acceptase, în sfârşit, divorţul şi renunţase să mai pretindă o parte din Meadowbrook. Jack a părut mai fericit după asta, cu toate că nu ştia ce a făcut-o să se răzgândească. Florence bănuia că acum, când sfârşitul războiului era aproape, Belinda, la fel

ca toată lumea, voia să înceapă o viaţă nouă.

Jack începuse să vorbească iar despre Sicilia şi, cu mult timp înainte să fie stabilită vreo dată sau să existe măcar o decizie fermă de a merge, Florence începuse să citească despre insulă, să vorbească despre ea şi chiar să viseze la ea. Cu toate că se hotărâse să meargă singură în Malta, ar fi fost mult mai bine să vină şi Jack. Când se gândea la Sicilia, se vedea plutind liberă, precum o creatură mitică înaripată care zboară pe deasupra caselor scăldate în soare şi a mărilor albastre şi sclipitoare. în visele ei mergea desculţă pe plaje pustii, simţea nisipul cald când îşi mişca degetele de la picioare şi valurile care îi udau tălpile.

Se uita la insula, în atlasul geografic de la Jack, şi îi urmărea conturul cu vârful degetului. În mod ciudat, Sicilia o chema într-un fel în care Malta nu o chemase până atunci. Oare Rosalie simţise la fel, o fi stat în Sicilia să înoate în apele ei învolburate şi s-o fi decis să rămână acolo?

— Ce zici de asta? l-a întrebat ea pe Jack, văzând cu ochii minţii personajele legendei siciliene pe care o citea în cartea de la bibliotecă.

El a murmurat ceva nedesluşit.

— Legenda fântânii Aretusa din Siracuza, Jack. Mi-ar plăcea să merg acolo. Crezi că am putea?

— Păi, dacă o să mergem şi nu uita că nu e nimic stabilit încă – ar trebui să se termine

războiul ăsta blestemat...

— Da. Da, ştiu, a spus ea iritată.

El a râs, dar nu răutăcios.

— Feribotul spre Malta pleacă din Siracuza, aşa că presupun că ar fi posibil.

Florence s-a uitat din nou în carte.

— Apa curge dintr-o stâncă naturală printr-o fisură şi formează un bazin. Se spune că zeiţa Artemis a transformat o nimfa arcadiană pe nume Aretusa într-un izvor care curge pe sub pământ şi iese la suprafaţă în Ortigia, ca să scape de un zeu.

— Deci avea contact direct cu zeiţa? a întrebat Jack.

Florence a zâmbit.

— Nu toate nimfele frumoase aveau? Se pare că fântâna e fermecată, cei care se iubesc îi ating apa şi îşi pun dorinţa să aibă copii şi să fie fericiţi.

— Si bine fac. Doar că legenda cu Etna şi uriaşul Enceladus sau cea cu ciclopii sunt mai pe gustul meu. La şcoala am fost silit să studiez clasicii şi a trebuit să citesc ceva din Metamorfozele lui Ovidîu.

— Ih! Uriaşi cu un singur ochi. Nu, mulţumesc.

El şi-a acoperit un ochi şi a făcut o faţă fioroasă.

Ea s-a strâmbat şi l-a ameninţat cu perna.

— Ţie îţi place nonficţiunea, nu? Poveşti de război, cu bătălii şi aşa mai departe.

El a mijit ochii.

— Nu neapărat. îmi plac romanele lui Graham Green, iar Inima întunericului de Joseph Conrad e una dintre cărţile mele preferate.

— Altceva?

— Doamna Bovary. Ţî-ar plăcea, sunt convins.

— Cine a scris-o?

— Flaubert, a apărut în 1856. E despre o femeie, Emma Rouault, care se căsătoreşte cu gândul că va avea o viaţă plină de lux şi de pasiune. Dar soţul ei este groaznic de plicticos şi ea are o aventură. Dar amantul o trădează şi ea e copleşită de dezamăgire şi disperare.

— Pare cam sumbru.

— Ce o face minunată e felul în care autorul dezvăluie o întreagă lume de indivizi vicioşi, cu vieţi meschine şi minţi înguste. Nu scapă nimeni.

Florence s-a gândit la cele spuse de el. Trădarea de care pomenise o făcea să se simtă vinovată. Nu exact asta făcea ea îndrăgostindu-se de Jack, deşi Hélène îl iubea? Când nu pleca şi rămânea aici, în Devon, în ciuda faptului că el îi spusese, mai mult sau mai puţin, că nu o iubeşte, iar ea se hotărâse să meargă mai departe? Şi totuşi nu mersese.

CAPITOLUL 25

Florence a deschis uşa bibliotecii, a salutat-o din cap pe bibliotecară şi s-a dus direct la secţiunea Referinţe. Aveau noroc că biblioteca din Barnsford era bine dotată, deservind şi alte sate din apropiere. Era încă devreme şi în

bibliotecă era linişte, aşa că Florence a găsit rapid dicţionarul de care avea nevoie şi s-a aşezat la o măsuţă din colţ. Era aproape de o fereastră laterală, prin care se vedea brutăria, un loc în care era puţin probabil să fie deranjată. A pus pe masă geanta de umăr şi a căutat în ea cartea veche de bucate, cu filele îndoite. Şeful ei, lordul Hambury, bătrânul de la conac, i-o dăduse spunându-i:

— O s-o găseşti aici, cu traducerea în engleză capsată.

înainte să înceapă, a ridicat privirea din cărţi şi s-a gândit la Bruce. îl văzuse la petrecerea de anul nou şi apoi când speraseră să ajungă pe coastă cu motocicleta, dar iar era prea frig şi abandonaseră excursia. în loc de asta, îşi petrecuseră după-amiaza într-o ceainărie drăguţă, stând de vorbă ore în şir, şi ea avusese impresia că e cu un prieten pe care îl ştie de ani întregi. Azi era prima lui zi liberă de atunci şi ceva mai târziu urmau să se întâlnească în faţa cinematografului din Exeter. Florence spera să ruleze Casablanca, pentru că Gloria îl văzuse şi îi vorbise despre Humphrey Bogart cu mult lirism şi cu stelute în ochi.

A deschis cartea de bucate şi s-a uitat la dedicaţia din interior – un scris german, gotic, pe care nu îl putea descifra, deşi când cartea s-a deschis la pagina dorită denumirea prăjiturii era destul de inteligibilă.

Berliner Pfannkuchen

— Berliner Pfann… kuchen, a şoptit ea, încercând să pronunţe cuvintele ciudate.

Aflase că lordul Hambury fusese diplomat la Berlin înainte de Primul Război Mondial, iar ambasada de acolo angajase un bucătar german de lux. Cel puţin asta credea Florence că a spus. în cea mai mare parte a timpului părea că alunecă în trecut, iar sora Carol, care venea la el de două ori pe zi, îi spusese că se îndreaptă spre senilitate. În orice caz, soţia bătrânului învăţase reţeta gogoşilor lui preferate – şi asta era. Cu lacrimi în ochi, el o implorase pe Florence să i le facă, iar ea acceptase, pentru că-i era milă. Acum a pescuit bucata de hârtie îngălbenită care nu mai era prinsă de pagină şi a citit ce se mai vedea din traducerea în engleză.

4 căni fainã

1 *Yi* uncii drojdie

!4 căni zahăr

■*A* căni lapte plus 2 linguri…

5…

Asta era tot ce putea descifra, plus câteva cuvinte.

… se prăjesc gogoşile… se scurg… se foloseşte gem.

A oftat. Cel puţin jumătate din reţetă era distrusă de apă. Nu îi rămânea decât dicţionarul. Scosese dicţionarul german-englez de pe raft din curiozitate, nu se aşteptase să aibă aşa multă nevoie de el. Câteva clipe a studiat reteta J r J

originală, în germană. Nu înţelegea cuvintele, evident, dar şi grafia era teribil de demodată şi imposibil de citit. S-a uitat la pagina de titlu şi a văzut că a fost publicată în 1905.

S-a uitat la ceas. Asta avea să-i ia ceva timp, iar ea trebuia să plece la Exeter cu autobuzul de unsprezece şi un sfert.

încet, dureros de încet, s-a concentrat să descifreze cuvintele şi pe urma să le caute în dicţionar, notându-şi în caiet ceea ce credea că e traducerea corectă*

Ceva mai târziu a tresărit auzind în spate un foşnet, s-a întors şi a văzut o femeie solidă, de vârstă medie, care stătea în picioare şi se uita la cărţi.

— Bună ziua, doamna Wicks, a spus Florence, apoi a împins scaunul şi s-a ridicat în picioare.

Doamna Wicks era femeia care stătuse cu ea la masă în sala organizaţiei femeilor, cea care îi vorbise despre un posibil loc vacant de bucătar la conac.

— Mă bucur aşa de mult să vă văd. Trebuie să vă mulţumesc...

— Germană, a şuierat femeia, întrerupând-o şi arătând-o cu degetul. Eşti de-a lor.

— Cum? a făcut Florence înspăimântată, şocată nu doar de dezgustul pe care îl vedea pe chipul femeii, ci şi de cât de aproape era de adevăr.

Femeia a mijit ochii.

— Am auzit de oameni ca tine.

— Ce vreţi să spuneţi?

Vocea îi ieşise subţire şi ascuţită. A inspirat adânc, ca să se calmeze.

— Spioni care trăiesc printre noi. De ce citeşti în germană dacă nu eşti de-a lor? Şi vorbeşti germana, nu?

Florence a încercat să-şi păstreze calmul, cu toate că inima îi bătea nebuneşte.

— Deloc. Lordul Hambury m-a rugat să-i fac nişte gogoşi care-i plăceau când lucra la ambasada britanică din Berlin. Asta e tot. Aici e reteta.

Doamna Wicks s-a otărât.

— Păi, ce să spui şi tu, nu?

— Serios, dacă aş fi spion german, aşa sta să caut ceva în văzul lumii, într-o bibliotecă publică?

Femeia i-a aruncat o privire furioasă şi Florence a început să-şi bage lucrurile în geantă. Trebuia să plece de acolo.

— Mi s-a părut mie că vorbeşti cam ciudat. M-am gândit la asta după ce ne-am întâlnit la organizaţia femeilor şi am discutat cu vecina mea. Păreai o fată drăguţă, dar ceva era în neregulă. Vecina mea spunea că trebuia să mă duc la poliţie.

Florence şi-a înghiţit neliniştea şi a spus băţoasă:

— Ei bine, nu sunt germană şi mă simt extrem de jignită că vorbiţi aşa.

Cu mâinile în şolduri, femeia a zâmbit cu un aer sumbru.

— Dovedeşte, atunci.

— Ah, pentru Dumnezeu! a strigat Florence într-un acces de furie, uitând cu totul să-şi pondereze reacţia. E ridicol. încercam să-i fac o favoare lordului Hambury, atâta tot. E bătrân şi singur şi am vrut să-i fac o bucurie. Şi, dacă vreţi să stiti, am trăit o vreme în Franţa, aşa că n-ave ti decât să credeţi ce vreţi. Dar poate de-asta vi s-a părut ca vorbesc cam ciudat, cum spuneţi.

Doamna Wicks a zâmbit cu satisfacţie.

— Ei, vezi. Ştiam eu. Noi pe aici nu prea simpatizăm nici broscării. Să-l lase aşa pe Hitler sa-i calce în picioare...

Florence a oftat. La naiba! De ce a trebuit să pomenească de Franţa? Dumnezeu ştie ce minciuni o să scornească femeia pe la spate. Nimic nu se împrăştie mai repede ca un scandal bun. în scurt timp tot satul o să creadă că nu e englezoaică, ba chiar că e germană, dacă doamna Wicks o să-şi transmită mai departe suspiciunile. Era gata să plângă, oscilând între furie şi ruşine – după câte avusese de îndurat în Franţa, să ajungă să fie acuzată aşa, oricât ar fi fost de nedrept. Fusese nevoită să fugă din Franţa din cauza asta. Oare va fi nevoită să fugă şi din Devon?

A luat autobuzul spre Exeter, ascultând-o pe taxatoare cum le spune tuturor „scumpete” şi „drăguţă”. Auzea fără să vrea două babe care bârfeau pe bancheta din spate şi asta a enervat-o şi mai mult. îsi dăduse întâlnire cu Bruce la

intersecţia străzii North cu aleea pe care se afla cinematograful. După discuţia pe care o avusese cu doamna Wicks la bibliotecă rămăsese într-o stare de furie şi de tristeţe, dar când a coborât din autobuz şi l-a văzut pe Bruce aşa de bucuros că o vede, şi-a mai revenit puţin.

— Cum a fost drumul? a întrebat-o el după ce a îmbrătisat-o scurt.

— Bun. Scuză-mă că am întârziat.

— Mai avem timp, dar trebuie să o luăm la picior.

— Două bătrâne trăncăneau despre cât de groaznici sunt germanii. Şi naziştii sunt, sigur că sunt, dar nu toţi germanii sunt groaznici. Detest felul în care războiul ne face sa împărţim totul în „noi” şi „ei”.

Nu i-a spus de scena din bibliotecă.

El a zâmbit.

— Ştii, vorbeşti ca o adevărată englezoaică. Nu mă refer la accent. Ci la cuvintele colocviale.

— Mi se trage de la timpul petrecut cu Gladys.

Gaumont era singurul cinematograf redeschis în Exeter după bombardamentele din 1942, iar în ziua aceea urma să ruleze un film britanic de război. Pentru ea, ieşirea aceea însemna vreo oră de speranţă smulsă din viaţa ei tulbure. Luminile din sală se stinseseră când au mers să se aşeze pe scaune şi deja se difuzau ştirile producătorului de jurnale Pathe. Plasatoarea le-a luminat cu lanterna zona în care aveau locurile, cam pe la jumătatea rândului, şi şi-au

cerut scuze în şoaptă când s-au strecurat pe lângă oamenii deja aşezaţi, care acum bombăneau nemulţumiţi.

Era dezamăgită că nu e Casablanca, ci o adaptare după un roman scris de Graham Green – Went the Day Well? Când s-a auzit muzica patriotică avântată de la începutul filmului, Florence a simţit foarte acut prezenţa lui Bruce lângă ea. Apropierea lui o tulbura şi se întreba dacă după aceea vor merge să petreacă un timp acasă la el. Pe neaşteptate, ecranul a pâlpâit un moment, după care s-a făcut negru. Lumea bombănea şi se plângea, se auzeau o mulţime de „fir-ar al naibii” şi un ţipăt sau două venite din public. Nu era ceva neobişnuit. Filmele se stricau mereu. Dar pe urmă luminile din sală s-au aprins şi o femeie cu voce stridentă li s-a adresat din difuzor:

— Ne cerem scuze pentru întrerupere, doamnelor şi domnilor, a spus ea şi toţi au mormăit. Filmul va fi reparat în cel mai scurt timp posibil.

După ce s-au stins din nou luminile şi ecranul a prins viaţă, Florence s-a instalat mai bine şi a încercat sa savureze filmul. Dar subiectul nu o ajuta să-şi schimbe starea de spirit. Când un grup de paraşutişti germani deghizaţi în ingineri din armata britanică a cucerit un sat englez liniştit, a început să fie tot mai agitată. Treptat devenea clar că printre săteni există un trădător care înlesneşte ceea ce înţelege că este o ocupaţie germană.

în clipa aceea s-au auzit din public murmure înăbuşite, fiindcă spectatorii se întorceau unul spre celălalt mormăind dezaprobator.

Când toti sătenii erau ţinuţi sub ameninţarea pustii în biserică şi vicarul care încercase să tragă clopotele în semn de avertisment a fost împuşcat cu sânge-rece, nu se auzea nici musca. Dar scenele care au tulburat-o cu adevărat pe Florence au fost cele care îi prezentau destul de realist pe săteni ripostând; până şi diriginta de poştă lua un topor şi se repezea la gardianul german care o păzea, omorându-l pe loc. Nu că n-ar fi trebuit să riposteze, sigur că trebuia, dar nu putea să-şi reprime senzaţia de vulnerabilitate. Ce s-ar întâmpla cu Florence dacă ar afla cineva că tatăl ei este german? Acum, că doamna Wicks nimerise din întâmplare adevărul, nu se mai simţea în siguranţă. Meadowbrook fusese refugiul ei, dar oare lucrul acesta o va urmări toată viata?

„Zona este evacuată”, spunea o femeie aprigă din film. „Trebuie să eliberăm întâi copiii.”

Dar un băiat se căţărase deja pe o fereastră să fugă după ajutor şi Florence a tresărit când a fost împuşcat încercând să scape de soldaţii germani.

— Eşti bine? a întrebat-o Bruce.

Ea a dat din cap, dar nu a vorbit.

La final, publicul a ovaţionat. Sătenii britanici curajoşi câştigaseră lupta şi acum oamenii stăteau în picioare, râdeau şi vorbeau despre film.

Vocea imaterială a difuzorului a răzbătut în vacarmul general.

— O bombă neexplodată a...

Un pârâit puternic i-a întrerupt discursul.

— Ce-a fost asta? l-a întrebat Florence pe Bruce şi i-a auzit şi pe alţii întrebând acelaşi lucru.

Vocea a continuat:

— ... aşadar, în lumina acestor evenimente, vă rugăm să vă părăsiţi locurile în mod ordonat şi să vă îndreptaţi spre...

Au început să se mişte, dar au auzit o explozie de undeva, de afară, iar luminile s-au stins din nou.

Bătrâna care stătuse lângă Florence a prins-o de cot.

— Pot să mă ţin de tine, drăguţă? Am scăpat ochelarii pe jos şi nu văd prea bine pe întuneric.

— Sigur că da. Ţineţi-vă bine. Trebuie să mergem spre ieşire.

— A spus unde e bomba? Doamna de la difuzor.

— A explodat deja undeva, afară. Am auzit-o. Nu vă faceţi griji, a spus Florence. Doar ţineţi-vă de mine. Ar fi bine e să ieşim acum, repede.

Dar Bruce era la câţiva paşi în faţa ei, pe interval, deşi pe întuneric nu putea să-l vadă. Se desprinsese cumva de mâna lui, dar auzea cum o strigă.

— Sunt aici, a strigat ea peste gălăgia şi confuzia generală. Mergi înainte.

Lumea era obişnuită cu bombe neexplodate,

dar n-ai fi vrut să fii prins undeva pe întuneric. Simţea înţepătura fricii. Niciodată nu ştiai dacă nu mai e alta gata să explodeze. A prins-o bine de braţ pe femeie şi aproape că a târât-o după ea pe interval. Că era un pericol sau nu, oamenii tot se îmbulzeau şi se îmbrânceau şi n-aveai cum să nu stai cu respiraţia tăiată până nu ajungeai afară. Dar atunci a apărut o plasatoare la balconul de deasupra şi a îndreptat lanterna spre scări. Lumina a îmbunătăţit situaţia şi Florence, uşurată, s-a chinuit să ajungă spre scări, având grijă ca femeia să se ţină de ea.

Peste câteva momente, alături de o mare de oameni surescitaţi, au ajuns în capul scărilor şi au fost purtate de val prin foaier spre uşile deschise din faţa cinematografului. Când au ajuns afară, femeia, cu lacrimi în ochi, i-a mulţumit lui Florence pentru ajutor. Florence i-a zâmbit, i-a spus „pentru puţin” şi apoi s-a uitat în jur după Bruce. Un miros înţepător de ars umplea aerul şi toţi se agitau, întrebându-se unul pe celalalt ce a văzut.

Bruce i-a făcut cu mâna, i-a făcut semn sa vină după el şi au pornit pe o alee îngustă spre o zonă din spatele cinematografului la care acum accesul era restricţionat. Florence a văzut poliţişti, paznici şi părinţi care stăteau în grupuri, ţinându-şi strâns copiii. S-a uitat la fumul care încă ieşea din focurile împrăştiate în jur şi la resturile aruncate de explozie în toate părţile. Dar, mai rău de atât, a dat cu ochii de un crater de vreo patru metri şi jumătate, cu

marginile ridicate, o înspăimântătoare rană a pământului. Curtea şcolii unde învăţau copiii fusese distrusă. S-a uitat la clădirea şcolii, cu zidurile ieşite în afară, jgheaburi smulse, geamuri sparte şi găuri care ciuruiau pereţii. în depărtare, sunetul vocilor de copii.

— Dumnezeule, a şoptit ea, apoi s-a întors şi a văzut că şi clădirea cinematografului era plină de găuri. Am fost cumplit de aproape.

— Afurisitele astea de bombe neexplodate. A fost chiar mai dramatic decât filmul ăla nenorocit, a spus el cu umor sec. Deşi poştăriţa cu toporul... expresia aia de pe faţa ei. înfiorător. Data viitoare să avem grijă să vedem un film de dragoste.

— Sau o comedie, a sugerat ea. Nu cred că mai suport alte şocuri. Un râs sănătos îmi trebuie.

5

După ce drama s-a consumat, Florence se gândea mereu la incidentul de la bibliotecă. Gândul că femeia aceea ar putea răspândi zvonuri despre ea o obseda, viaţa în Devon i se părea acum fragilă. Nu îl mai văzuse pe Bruce din seara aceea. El îi scrisese de două ori. O dată ca să spună cât de mult î-a plăcut să meargă la film cu ea, în ciuda finalului dramatic al întâlnirii lor. Şi pe urmă, chiar înainte de o altă întâlnire stabilită, îi trimisese un bilet în care îi spunea că mama lui e bolnavă şi că o perioadă nu va fi liber, ocupat fiind cu îngrijirea mamei lui şi cu îndatoririle de la spital. Ea a fost

dezamăgită, dar i-a scris şi i-a transmis sănătate lui Grace.

Cu toate că dorea îmbrăţişarea lui Jack, să-i simtă trupul puternic şi liniştitor – aşa ar fi fost, ştia că aşa ar fi fost –, nu îi împărtăşise temerile legate de zvonurile pe care doamna ar fi putut să le lanseze Wicks. în schimb, i-a spus lui Gladys, care nu ştia adevărul despre tatăl ei, iar Gladys i-a spus să nu-şi facă griji şi că va avea de spus şi ea o vorbă în sat. Evident, Florence tot îşi facea griji. Cum să nu-şi facă? De asemenea, gândul la Friedrich şi la Anton îi revenea des în minte şi spera că sunt în siguranţă.

Iar acum, în aceste zile de aşteptare, asculta împreună cu Jack la radio într-o stare de expectativă nervoasă, când vestea a venit, rapid şi furios. Pe 2 mai, când au auzit că Berlinul a capitulat în faţa armatei ruse, Jack a chiuit şi ea a bătut din palme şi apoi iar, doua zile mai târziu, când s-a predat o parte din armata germana.

— Jack, l-a întrebat ea, cum o să fie situaţia în Germania? Pentru Friedrich şi Anton, vreau să spun?

— Chiar nu ştiu. Un lucru e sigur, viaţa lor nu va fi uşoară. Cel puţin o vreme.

Pe 7 mai, crainicul de la radio a anunţat că noul preşedinte german, amiralul Karl Donitz, a autorizat capitularea necondiţionată a armatei Germaniei naziste. Crainicul a adăugat că a doua zi va fi sărbătoritä în Marea Britanie ca

Ziua Victoriei în Europa.

Florence şi Jack s-au uitat unul la celalalt cu lacrimi în ochi. Atât de multe li se întâmplaseră amândurora în timpul acestui interminabil război, încât era aproape imposibil de crezut că s-a terminat, cel puţin în Europa. A închis ochii o clipă, cât gândurile i s-au îndreptat spre surorile ei din Franţa şi spre toti oamenii care suferiseră aşa de cumplit acolo. Şi apoi, nemaiputând să se stăpânească, a plâns în braţele lui Jack.

CAPITOLUL 26

8 mai 1945, Ziua Victoriei

A doua zi, Florence se îmbrăcase cu o rochie albastra cu buline albe şi cu mâneci bufante. Îi adăugase un paspoal roşu şi nişte nasturi roşii, ca să arate mai patriotic, şi era încântată de rezultat. Vremea era noroasă, dar uscată, şi acum ea, Jack, Gladys şi Ronnie se duceau în sat cu camioneta de la fermă. Florence nu-şi putea stăpâni zâmbetul gândindu-se la cum vor fi „serbările” – cum le numea Gladys. După şase ani lungi, era nevoie de timp să conştientizezi pe deplin, dar avea să fie o zi pe care s-o ţii minte, dacă doamna Wicks nu făcuse prea mult rău cu bârfele ei.

înainte să parcheze, Gladys a oprit ca să poată privi cu toţii strada principală şi imaginea pe care au văzut-o a fost încântătoare. Uşile şi ferestrele împodobite cu ramuri verzi, de care erau prinse flori de primăvară şi de vară timpurie, dădeau satului aerul vremurilor trecute. Oameni cu pălării de hârtie roşii, albe şi albastre, făcute de ei, aşezau mese de lemn, duceau pe umeri scaune sau vrafuri mişcătoare de farfurii într-un echilibru precar. Copiii îmbrăcaţi în costume frumoase – de elfi, de prinţese şi de soldaţi – alergau peste tot agitând panglici şi ţipând, în timp ce o orchestră de

alămuri îsi verifica instrumentele şi zeci de metri pătraţi de fanioane cu steagul britanic roşu-alb- albastru fluturau pe sus. Florence a simţit că jubilează cu adevărat. Războiul chiar se terminase în Europa.

— Nu pot să-mi închipui ce cred ei că o să mâncăm toţi, a mormăit Gladys virând din strada principală pe una laterală, unde a parcat. O să împărţim, evident, dar n-am destul cât să hrănesc tot satul.

— Toată lumea aduce câte ceva şi o să fie bere de casă, a spus Jack. Din belşug.

— Şi cidru, a adăugat Gladys.

Ea şi Jack au dat jos din spatele camionetei o masă mică şi patru scaune.

— Presupun că o mulţime de oameni se vor uşura în spatele tufişurilor, a mormăit Ronnie.

O, Doamne, serios? – şi-a spus în gând Florence, dar apoi a râs tare. în acest moment fantastic şi ameţitor nu conta. La naiba cu asta! La naiba cu naziştii! La naiba cu toate! Azi nu conta nimic, decât să-ţi laşi părul liber şi să te distrezi. Aşteptaseră destul, nu? Era o zi superbă. O zi minunată. O zi de veselie.

Şi s-au veselit. Mai întâi orchestra a cântat „Land of Hope and Glory”. Adevărul e că nu foarte bine, iar Florence şi-a ascuns un zâmbet cu mâna, insa a bătut din palme şi a ovaţionat laolaltă cu ceilalţi. Pe urmă a defilat Garda Civilă, urmată de poliţie şi de soldaţii din zonă,

cărora li s-au alăturat cu mândrie veteranii din Primul Război Mondial, cu medaliile lor lustruite sclipind. A urmat apoi o mulţime de săteni şi copii care se înghionteau, iar mulţimea pestriţă s-a adunat la biserica parohială, pe ale cărei balustrade atârna vesel o pancartă pe care scria „Trăiască regele!”. Nimeni nu s-a uitat ciudat la ea, aşa, că indiferent ce o fi spus, Gladys reuşise să dezamorseze răutăţile pe care doamna Wicks ar fi putut să le împrăştie, iar Florence se simţea uşurata.

Odată intraţi în biserică, venise momentul pentru rugăciuni de mulţumire şi imnuri.

Dar au fost şi momente mai triste. Florence a auzit de

*

undeva din spate plânsul unei femei, pentru că, deşi era o zi de sărbătoare, mult prea multe femei îşi pierduseră taţii, soţii, iubiţii, fiii sau fraţii. Pe deasupra, unii bărbaţi încă erau pe front, luptându-se cu japonezii în arhipelagul malaysian sau în Birmanîa. I-au răsunat în cap cuvintele lui Churchill: „Japonia neînfrântă... cruzimi incalificabile”.

Aşezată lângă ea pe bancă, Gladys strângea în mână o batistă cu care îşi tampona ochii, iar lui Florence î s-a strâns inima pentru ea. Jack privea şi el ţintă în jos, gândindu-se, evident, la băieţelul lui. Florence i-a pus mâna pe braţ şi el s-a uitat la ea dintr-o parte şi a dat din cap ca o confirmare. A simţit că i se umezesc ochii gândindu-se la surorile ei care erau în Franţa fără ea, la nepoţica pe care nu o văzuse niciodată şi la toate lucrurile prin care trecuseră cu toţii. Vicarul le-a spus că, deşi întunericul şi pericolul trecuseră şi era o zi a veseliei, nu trebuie să-i uite vreodată pe cei căzuţi ori preţul cumplit pe care îl plătiseră.

— Ca o frăţietate puternică de oameni, a adăugat el cu vocea pătrunzătoare, trebuie să ne punem credinţa în Dumnezeu şi să construim împreună viitorul.

Când slujba s-a terminat şi clopotele au

început să bată, Florence l-a întrebat pe Jack dacă se simte bine. El i-a zâmbit atât de trist, încât ea era gata să înceapă să plângă din nou.

— îmi pare aşa de rău, Jack.

— Hai, a spus el. Nu putem trăi în trecut. Nu azi. Singurul lucru pe care trebuie să-l hotărăşti acum e: bere sau cidru?

Florence s-a strâmbat gândindu-se la bere şi la scurt timp după aceea a dat bucuroasa peste cap o halbă de cidru de casă.

— Pentru viitor, a spus ea şi i-a zâmbit.

Fusese cât pe ce să spună „pentru noi”, dar se oprise exact
la timp.

Cidrul i s-a urcat direct la cap, pentru că, deşi Jack îi spusese că ar fi bine să mănânce înainte de petrecere, ea fusese prea surescitată.

Copiii se jucau trăgând de frânghie şi toată lumea a râs în hohote când ambele echipe au dat drumul frânghiei în acelaşi timp şi toţi au căzut în fund. Pe urmă Florence a văzut cu uimire cum fiul vicarului scoate afară un pian.

— O să fie frumos, a spus Jack. Geoffrey e un
profesionist.

Când a început să cânte, ea şi Jack au stat alături legănându-se şi au cântat odată cu ceilalţi melodiile pe care toţi le ştiau, începând cu „Daisy Beli”, un cântec căruia ei îi spuneau „O bicicletă pentru doi”. Pe urmă a venit „Pack Up Your Troubles”, urmat de ritmatul „It’s a Long Way to Tipperary” şi, în final, de mai lentul „Goodnight Sweetheart”.

De acum băutura curgea liber, iar un tânăr şchiop a adus un gramofon mecanic, cu manetă, din anii 1930, şi l-a instalat pe masa lângă care stătea acum Florence, ceva mai departe de Jack şi de ceilalţi. Când el s-a mai îndepărtat, ea a pornit pe stradă în direcţia opusă. Le zâmbea tuturor şi le surâdea copiilor care alergau printre picioarele oamenilor, printre mese şi scaune, ţipând şi râzând de câte ori făceau un adult să se împiedice. Florence deja mai băuse o halbă de cidru şi se simţea ametită.

Atunci l-a văzut pe Bruce, în picioare în spatele mamei lui, care stătea la o masă şi părea palidă, dar vindecată. Bruce i-a făcut cu mâna şi ea s-a dus la ei să îi salute.

— Mă bucur aşa de mult să te văd, a spus el cu un zâmbet larg şi cu ochii căprui sclipitori. îmi pare rău că nu ne-am mai întâlnit de când am fost la cinema.

— E vina mea, a spus Grace. Dar acum mă simt mult mai bine.

— Mama a insistat să venim, a spus Bruce. Chiar dacă eu m-am oferit să rămân acasă cu ea.

— Pfui! a făcut Grace. Ce fel de sărbătoare ar fi fost aia? în momentul acela, bărbatul cu gramofonul a început să învârtă manivela. După câteva pârâituri s-a auzit o muzică de dans.

Bruce s-a uitat la mama lui. „Du-te”, părea să spună privirea ei, iar el i-a întins mâna lui

Florence. Timp de o oră au dansat ca nebunii pe „În the Mood” a lui Glenn Miller şi pe alte melodii ritmate. Mai târziu, spre final, mai mult sau legănat împreună pe mai romantica „Wonder When My Baby’s Coming Home”, cântată de Jimmy Dorsey şi orchestra lui. Florence se simţea cam beată şi foarte dezinvoltă în braţele lui Bruce. La urmă, bărbatul cu gramofonul a pus-o pe Vera Lynn, cu „There’ll Always Be an England”. Dansatorii au rămas nemişcări şi Florence a

0 iii

simţit curgându-i pe obraji lacrimile care o ameninţaseră toată ziua. Bruce i-a întins o batistă.

— E curată, a spus el şi i-a zâmbit afectuos.

Ea s-a uitat în jur şi a văzut că aproape toată lumea are lacrimi în ochi. Bombele, distrugerile aşa de mari suferite de ţara lor frumoasă, clădirile care zăceau în ruină. Frica. Vieţile pierdute. Dar nu era doar trecutul. Tristeţea lor temporară avea în ea şi neliniştea legată de ce ar putea urma – de cum vor trăi cu tot ce s-a întâmplat şi ce fel de viitor îi aşteaptă. Şi aşa a trecut după-amiaza şi când s-a înserat urmau să facă un uriaş foc de tabără în poiana de la marginea satului. Bruce plecase să aibă grijă de mama lui, iar Florence, dându-şi seama că nu l-a mai văzut pe Jack de mult, s-a uitat în jur după el. Nu-l zărea nicăieri. Sigur n-a plecat acasă. Probabil că ajuta la aprinderea focului de tabără.

La scurt timp Bruce a revenit şi a luat-o pe după umeri.

— Ți-e frig?

Ea a clătinat din cap.

Deloc.

— Mama se odihneşte acasă la o prietenă.

S-a uitat spre dreapta.

— E ceai acolo. Vrei puţin?

— O, Doamne, da. Mi-e groaznic de sete.

Au împărţit o cană de ceai călduţ şi foarte slab, după care el a luat-o de braţ şi au pornit spre poiană.

— Sperи să te duci curând în Franţa să-ţi vizitezi surorile? a întrebat-o el.

Florence a oftat.

— Ieri le-am scris. Nu ştiu care e situaţia acolo. A fost haos după eliberare şi se pare că încă mai e.

Nu i-a spus ca se gândeşte şi la Rosalie şi că o călătorie în Malta e foarte probabilă. Claudette îi vorbise din nou despre Rosalie în ultima scrisoare şi Florence nu putuse de atunci să-şi scoată cuvintele ei din cap. „Trebuie să ştiu ce sa întâmplat cu ea, Florence, înainte să fie prea târziu”, îi spusese ea.

Când au ajuns la foc, ea a privit flăcările aurii care jucau pe chipurile bete şi voioase ale oamenilor din faţa lor. Se simţea uşoară ca aerul. Probabil de la cidru – dar tot era minunat sa se simtă măcar o dată aşa lipsită de griji. Bruce a întors-o cu delicateţe spre el.

— Mi-a fost dor de tine, a spus el.

Pe urmă a sărutat-o pe buze, iar ea s-a lipit de el şi a uitat de toate.

CAPITOLUL 27

Riva

Malta, 1925

Cu un prosop făcut turban pe cap şi un altul înfăşurat lejer în jurul trupului, Riva a auzit ca bate cineva la uşa de la intrare. Era ziua ei liberă şi abia se spălase pe cap, dar n- avea cum să coboare aşa. A auzit-o pe una dintre fete pe palier şi apoi nişte murmure de jos. Peste câteva minute, Bobby a intrat în camera ei înarmat cu bomboane de ciocolată, zâmbind.

— Ei, arăţi...

— Dezbrăcata, a spus ea cu mai multă duritate decât intenţiona, având impresia că într-un fel neglijenţa ei i-a permis s-o vadă aşa. Déshabillée?

— Superb, de fapt. îmbujorată şi proaspătă. Vii cu mine la Lottie?

— De ce?

Se simţea un pic iritată şi jignită de faptul că venea aici nonşalant, fără să-şi ceară măcar scuze că nu a mai dat niciun semn de cel puţin trei săptămâni.

— Ea şi iubitul ei sunt plecaţi la Gozo până mâine. Vom avea casa doar pentru noi.

— De ce nu apartamentul în care stai tu?

— Nu e aşa drăguţ. Dezordonat. Masculin. Miroase a băutură. E camerista acolo.

— Frumos, a spus ea şi a ridicat o sprânceană, hotărâtă să nu cedeze prea uşor.

Era o lume nouă pentru ea şi în afara clubului i se părea totul foarte englezesc, aşa că nu prea ştia care sunt regulile de comportament. A regretat iar ca nu poate vorbi cu Claudette, poate ar fi descusut-o puţin în legătură cu englezii.

— De fapt, sunt cam ocupată, a spus ea.

I-a picat faţa.

— A! îmi pare aşa de rău, ştiu că ar fi trebuit să te anunţ. Problema e că... a fost cam dificil. A venit mama pe aici.

— Din Anglia?

— Nu. Are o casă în Italia.

— Nu mai stai în... cum ai zis... apartamentul acela dezordonat, alcoolizat şi mirositor? Am înţeles bine?

El a râs.

— De fapt stau la cel mai bun hotel din La Valletta.

— Şi ai preferat să nu iei legătura cu mine cât a fost ea aici?

El s-a strâmbat.

— N-a fost timp.

— Ei, a spus ea, ştiind că e doar o scuză. Te tachinam. Chiar nu contează cum a fost cu mama ta.

— Deci vii cu mine la Lottie? Am şampanie.

Ea a râs şi, când s-a uitat în ochii lui care o priveau direct, a văzut speranţă.

— Cum ţi-am spus, sunt cam ocupată.

A ridicat mâna să-şi dea o şuviţă de păr de pe frunte şi prosopul a alunecat.

într-o fracţiune de secundă el a fost lângă ea, a sărutat-o pe frunte, pe obraji şi, în final, când şi-a pus buzele pe gura ei, ea l-a lăsat. Cu o mână pe fundul ei, Bobby a lipit-o strâns de el. Era unul dintre acele săruturi lungi, care te topesc, şi în momentele acelea timpul a accelerat şi pe urmă s-a oprit, iar ea a fost pierdută.

— Ai un fund superb, i-a şoptit el la ureche.

Era gata să-i cedeze, să-l lase să aibă ce vrea, exact în clipa aceea, atunci şi acolo, pentru că mai mult ca orice şi ea îl dorea, totuşi s-a retras.

— Mi-a fost aşa de dor de tine, a spus el. îmi pare rău pentru situaţia cu mama. Vino, te rog.

Inima ei bătea nebuneşte şi simţea cum transpiră la subraţ, dar a încercat să vorbească degajat. Chiar dacă respira precipitat, şi el ştia asta, a reuşit să se întoarcă cu spatele şi să spună calm:

— Bine. Poate. Dar ai putea să aştepţi în stradă cât mă îmbrac şi, înainte de orice, ai putea să mă scoţi la micul- dejun.

— Aş putea să mă uit la tine cât te îmbraci.

— Pleacă de aici, a spus ea, râzând acum, şi l-a împins afară pe uşă.

S-a pieptănat fără grabă. Când s-a uitat în oglindă, a auzit vocea mustrătoare a mamei. „Nimănui nu-i plac fetele uşoare.” Chiar avea de gând să-şi petreacă o zi şi o noapte cu Bobby? Voia să se îmbete cu şampanie şi să-l lase s-o dezbrace. Voia să-l sărute peste tot, până la abdomen şi mai jos. Voia, nu, tânjea să simtă

totul. Nu făcuse niciodată dragoste, doar se prostise, nimicuri faţă de scenele explozive pe care şi le imagina acum.

S-a oprit brusc. Era ridicol. Nici nu-l cunoştea. Ieşiseră o singură dată şi pe urmă el n-o mai căutase deloc, pur şi simplu apăruse azi din senin – convins că ea va accepta. Ei, la naiba! Avea impresia că el e buricul pământului şi ea e o fată cu care poţi să-ţi faci de cap, o dansatoare, nu cu mult mai sus faţă de o prostituată. Şi totuşi o dusese să-l cunoască pe unchiul lui. A decis pe loc să nu facă ce vrea el şi s-a îmbrăcat cu cele mai bune haine. O rochie bleumarin

5 de bumbac uşor mulată în partea de sus, cu zigzaguri de un alb imaculat pe poale şi cu un cordon alb pe şold. Işi cumpărase recent o pălărie albă de soare pe care acum o învârtea în mâini. Puţin machiaj şi va fi foarte bine.

La micul-dejun, care s-a dovedit a fi unul fabulos – croasante, fructe şi o cafea deosebit de bună –, el a ridicat ceaşca şi a spus ca şi cum ar fi toastat cu un vin bun:

— Noroc! în cinstea noastră.

Ea şi-a tamponat buzele cu şervetul şi, uitându-se drept în ochii lui, i-a spus pe un ton rece că ar fi mai bine să nu fie văzuţi împreună în public.

El a părut surprins, dar şi curios.

— De ce nu? Eu vreau să te arat tuturor.

Ea a ridicat privirea când au trecut pe deasupra trei păsări negre ca cerneala şi apoi a văzut un bărbat care stătea pe cealaltă parte a străzii, cu o mână apărându-şi ochii de soare şi cu cealaltă sprijinită în baston.

— îl cunoşti pe omul acela? l-a întrebat ea. L-am mai văzut şi pare că ne urmăreşte.

Bobby s-a uitat peste drum şi a ridicat mâna în semn de salut. Bărbatul şi-a înclinat pălăria şi s-a îndepărtat.

— Cred că mai degrabă pe tine a pus ochii. Are o adevărată reputaţie.

— Cu femeile, vrei să spui? Dar e bătrân. Trebuie să aibă peste patruzeci de ani.

Bobby a râs.

— Astia-s cei mai răi.

— Deci cine e?

— Stanley Lucas. Probabil l-ai văzut la cina aia oribilă la care te-a târât Lottie. E un afacerist local şi un intermediar cu multe relaţii. Dar nu mi-ai răspuns la întrebare. De ce nar trebui să fim văzuţi împreună?

Ar fi putut să-i dea orice explicaţie dorea, dar s-a decis sa spună adevărul.

— Fetele sunt geloase. La Valletta nu e locul în care să putem merge pe unde vrem.

El s-a încruntat.

— Lasă-le să fie geloase.

Ea a oftat, ca şi cum el ar fi fost un copil.

— Sunt nevoită să stau cu ele.

— A!

— Şi pot fi foarte rele.

— Bine. O sa fim amantî secreti!

Ea a mijit ochii.

— Nu cumva faci nişte presupuneri?

— Am crezut că...

— Ai crezut că...

— Am crezut... am crezut că mergem acasă la Lottie.

Ea a clătinat din cap.

— Am spus „poate“.

El a avut bunul-simt să roşească.

— A... Desigur... îmi pare aşa de rau. Dacă nu vrei. Naş vrea să crezi că... în fine, putem face altceva. Sigur că da.

Ea a zâmbit, pentru că îi plăcea să-l vadă fâstâcit.

— Ai ceva concret în minte?

— Ce-ar fi să-mi arăţi insula, cum mi-ai promis când neam văzut prima oară?

— Sigur. O să facem un picnic.

— Mi-ar plăcea să mă bălăcesc în mare.

A aşteptat în maşină cât el s-a dus să cumpere ingredientele pentru picnic, după care au pornit cu maşina spre partea de nord-vest a oraşului. Când se apropiau de un sătuc, el i-a spus:

— Putem merge la Riviera Bay de aici.

— Riviera?

— Nu-ţi face iluzii, nu seamănă deloc cu riviera franceză. E micuţă şi rurală, dar foarte frumoasă. Localnicii o numesc Ghajn Tuffieha – aşa se spune în maltezã la „lumina ochilor” – şi eplaj a mea preferată.

— Sunt convinsă că ar fi frumos.

— Am auzit că în curând vor închide drumul şi nu se va mai putea coborî spre plajă decât pe scări.

După ce au coborât cu maşina spre plajă pe drumurile periculos de alunecoase, ea s-a dat jos şi a rămas să se uite la imaginea panoramică a golfului foarte arcuit şi la marea de turcoaz. Erau absolut singuri, înconjuraţi de maluri de pământ şi de faleze înalte care se ridicau de o parte şi de alta a golfului.

El a despachetat o parte din alimentele pe care le cumpărase şi a aşezat pe un covoraş gbejniet, care spunea că e brânză de capră, zalzett, cârnat cu aromă de coriandru, plus pâine rustică, ulei de măsline, anşoa şi o sticlă de vin.

— întrecere până la apă, a spus el după ce au mâncat şi a luat-o la fugă.

Ea şi-a aruncat pantofii şi l-a urmat, alergând pe nisipul roşcat, fin şi denivelat, şi apoi a intrat cu picioarele în apa limpede, încântată de culorile vii ale scoicilor şi pietrelor. După câteva minute a ridicat privirea şi a văzut că se uită la ea.

— îţi place?

Ea s-a uitat în jur, la frumuseţea aceea uimitoare.

— La nebunie.

— Eşti bună înotătoare?

[5]

— Sigur, a spus ea, nevrând să admită că nu e.

— Sunt curenţi aici, deci trebuie să avem grija. E mai bine în timpul verii, dar ar trebui să meargă şi acum. Şi nam băut chiar aşa de mult.

Ea a lăsat capul în jos şi şi-a înfundat în nisip degetele de la picioare.

— O să stau doar la plajă.

— Sigur. Addison are mereu în maşină prosoape şi rogojini.

S-a dus să le aducă şi după ce s-a întors a aşezat pe jos două rogojini de paie pe care le-a netezit bine. Pe urmă i-a întins un prosop.

— Ce e? a spus el, simţindu-i clar stânjeneala.

— N-am costum de baie.

— Tu ai vrut să mergem la plajă.

— Ştiu. N-are importanţă.

El s-a uitat în sus, la cerul albastru, strălucitor.

— în curând o să ardă.

Avea dreptate – şi nu era umbră nicăieri. Atunci ea, conştientă că el o priveşte, şi-a desfăcut cu grijă nasturii şi şi-a scos rochia. Se simţea jenată stând aşa, doar în desuurile ei roz, o cămăşuţă şi un jupon dintr-un material nou, numit viscoză. Dar ţinea cald şi ea regreta că nu sunt din mătase. De obicei nu se încurca cu corsetul aici, în Malta, cu toate că mama ei ar fi sărit ca arsă doar la gândul acesta. Mama ei. I s-au prăbuşit umerii gândindu-se la ea.

— Ce e? a întrebat el din nou.

— Nimic. Mă gândeam la mama.

— Probabil că ti-e dor de ea.

— Doamne, Dumnezeule! Deloc.

El a râs.

— Cunosc senzaţia asta.

— Dar mama ta tocmai ce a venit să te vadă. Pun pariu că te crede cel mai bun.

— Puţin probabil. Oricum, nu a venit doar să mă vadă pe mine.

— Dar de ce?

— Mici tracasări la bancă. Ceva foarte plicticos. E o femeie căpoasă. îi place să rezolve ea totul.

— Ei, măcar a venit.

El a clătinat din cap, dar n-a mai spus nimic, pur şi simplu şi-a scos pantalonii crem de bumbac şi cămaşa albastră, sub care ea a văzut că poartă un combinezon cu mânecă scurtă şi pantaloni scurţi. S-a dus la malul apei şi şi- a scos lenjeria cu spatele la ea. Ea îl urmărea fascinată. Era prima dată când vedea un bărbat complet dezbrăcat, chiar dacă doar din spate. Avea pielea albă şi muşchii bine definiţi pe coapse, fund şi spate. A întors capul spre ea şi ea a simţit că roşeşte pentru că a surprins-o uitându-se la el , ceea ce, de altfel, fusese şi intenţia lui, înţelegea ea acum.

S-a aruncat în mare, iar ea s-a apropiat de mal, unde apa se lovea de degetele ei de la picioare, i-a verificat temperatura şi pe urmă s-a avântat mai departe, privindu-l cum înoată. După o vreme el s-a oprit şi i-a făcut cu mâna.

— Intră. Apa e superbă.

— Mi se pare rece, i-a strigat ea de la mal, mutându-şi greutatea de pe un picior pe altul şi privind ceaţa de la orizont.

— Absolut deloc, a spus el, apoi a continuat să

înoate, dispărând din raza vederii ei.

Ea şi-a adunat curajul, a ieşit din spuma mării din nou pe nisip, şi-a scos jupa şi a rămas doar în cămaşă şi pantalonaşi, apoi a intrat în apă până la mijloc şi a ţipat când valurile sau spart pe abdomenul ei.

— E rece ca gheaţa, a strigat ea când l-a văzut din nou.

El a râs şi a înotat spre ea.

— N-am mai înotat niciodată în ocean, a spus ea, simţind greutatea privirii lui pe trupul ei pe jumătate dezbrăcat.

— Dar unde?

— în râul Dordogne, din Franţa.

— Ei, aici e perfect. Te încălzeşti când începi să te mişti. Numai să nu te duci prea departe.

— Nu ca tine?

El a înclinat capul şi a ţinut pasul cu ea când a început să înoate şovăitor bras. Apoi s-a îndepărtat, pentru că stilul craul, care părea profesionist, îi permitea să taie valurile în viteză.

— Nu te duce mai departe, i-a strigat el.

Ea se bucura de înotul acela domol, pierdută în frumuseţea mării şi a cerului nesfârşit, de culoarea albăstrelelor. Vânt nu era mai deloc şi după ce s-a încălzit a închis ochii şi a plutit, simţindu-se relaxată, fără sa-şi dea seama cât e de departe de mal. Dar brusc, fără niciun avertisment, marea s-a dezlănţuit şi a împins-o în larg, luând-o pe sus. L-a strigat, lovind apa cu mâinile, disperată, şi a încercat să ţină piept

curentului care o trăgea în larg. în panica ei s-a dus la fund, apoi a reuşit să iasă la suprafaţă să respire, dar, cu apă în gură şi în nări, a început să tuşească şi să scuipe. A încercat să înoate pieziş, ca să scape de curent, dar acesta o ţinea strâns şi acum avansa şi mai repede. O, Doamne, de ce nu-l ascultase? De fiecare dată când se ridica la suprafaţă era trasă iar sub apă. Simţea că se scufundă iar şi iar, dar de fiecare data reuşea să se ridice şi să stea câteva momente cu faţa chiar la suprafaţa apei, suficient cât să ia o gură de aer. Gâfâia şî în minte începuseră să-i apară străfulgerări de imagini. Nu se putea întâmpla asta, dar se întâmpla. Puterea cu care apa o trăgea la fund era acum mai mare şi când a ajuns sub apă nu a mai avut forţă să lupte. în timp ce forţa copleşitoare a curentului o ţinea acolo, ştia că nu mai face fată şi se va scufunda...

Cu o ultimă zvâcnire de energie, s-a luptat şi a ieşit iar la suprafaţă, ţipând. îngrozită că se îneacă, a mai strigat o dată înainte să înghită apă. Pe neaşteptate, a simţit braţele lui Bobby în jurul ei, smulgând-o din curent şi ducând-o înapoi spre ţărm.

După ce a ajuns pe nisip a căzut în genunchi, tuşind şi plângând în acelaşi timp. Când a putut, în sfârşit, să vorbească, s-a ridicat clătinându-se în picioare şi a strigat la el:

— Nemernicule ce eşti! Puteam să mor acolo. De ce

naiba n-ai stat cu ochii pe mine?

El a înţepenit.

— Ai zis că înoţi bine.

— Ţi-am spus că n-am mai înotat niciodată în mare.

A încercat să-şi păstreze demnitatea când a pornit pe nisipul instabil spre locul în care îşi lăsase hainele şi apoi şi le-a pus cu greu peste lenjeria udă, fără să-î pese cum arată. El a venit după ea şi i-a întins un prosop pe care ea l-a ignorat.

— Acum du-mă acasă, a şuierat ea. Şi după asta nu vreau să te mai văd cât voi trăi.

CAPITOLUL 28

În noaptea aceea Riva a visat ca se scufunda, ca simte cum marea o trage departe de viaţă şi a avut din nou senzaţia aceea îngrozitoare de apă sărată înţepătoare în nări, în gât şi în ochi. Când s-a trezit, se chinuia să respire, gâfâia, se îneca şi plângea. II ura pe Bobby că i-a păsat aşa de puţin de ea şi totuşi o mică voce din capul ei îi şoptea că ea e vinovată. El avea dreptate. îl minţise când îi spusese că înoată bine, iar el o prevenise că sunt curenţi. Fusese o idioată ca încercase să-l impresioneze, dar tot nu putea să scape de furie.

S-a dat jos din pat şi când a deschis obloanele a clipit des la lumina intensă a noii zile senine. Simţind că îi e dor de dimineţile pariziene ceţoase şi de ciocolata pe care i-o aducea camerista în ceaşca ei favorită, s-a aşezat pe pat şi s-a uitat la ceas. Era încă devreme. Ce ar

putea să facă până când se va duce la serviciu? Ar putea să se ducă la Lottie. Nu voia să fie singură azi, când era aşa de supărată şi de indispusă. în mintea ei era o învălmăşeală când derula evenimentele petrecute la plajă şi şi-ar fi dorit să nu fi vorbit pe un ton aşa de acuzator. Imaginea trupului lui gol, întors cu spatele spre ea, îî revenea mereu în minte şi nu reuşea să scape de ea decât parţial.

Şi-a luat halatul şi a ieşit pe palier, unde a auzit un plânset înfundat. A ascultat la uşa camerelor unde stăteau Brigitte şi Paloma, dar acolo era linişte. Plânsul părea să vină de jos şi, când a coborât în vârful degetelor, şi-a dat seama că se întâmplă ceva în camera unde stătea fata cea nouă. Riva a încremenit. Ar fi trebuit să intervină? Nu voia să dea buzna în intimitatea ei, dar dacă era fata pe care o văzuse la club? Palidă, tânără şi, da, acum că se gândea, speriată.

A bătut încet la uşă. Nimic. A crăpat-o un pic.

— Pot să te ajut cu ceva?

Fata doar a scos un geamăt şi a clătinat din cap. Riva a deschis usa ceva mai mult.

— Nu vrei să-ţi aduc puţină apă?

De data aceasta fata a dat din cap, a ridicat privirea şi ochii ei erau aşa de umflatî şi de roşii, încât ai fi zis că a plâns toată noaptea.

— Vai, scumpete, a spus Riva. N-am nicio batistă. Uite, mă duc să-ţi aduc nişte apă şi un prosopel.

Fata nu a spus nimic, şi-a tras nasul şi şi-a

şters ochii şi fata cu mâinile.

5

Peste câteva clipe Riva era înapoi, văzând cu uşurare că uşa e tot întredeschisă. A intrat în cameră şi a pus pe noptiera fetei un pahar, apoi i-a întins un prosop ud.

— Uite. E curat. O să te simţi mult mai bine după ce te ştergi pe faţă şi bei puţină apă.

Fata a ascultat-o şi a făcut exact ce i-a spus ea.

Riva s-a uitat prin cameră şi a văzut o valiză mică şi vreo două rochii agăţate de o bară. Când fata a terminat, a întrebat-o de unde vine.

— Din Rusia, a spus fata cu un hohot de plâns.

Speriată că o să înceapă iar să plângă, Riva a bătut-o uşurel pe mână.

— Eu sunt Riva, a spus ea. Vrei să-mi spui cum te cheamă?

— Mă cheamă An... ia, a bâlbâit ea.

Engleza ei era şovăitoare, lipsită de încredere. Riva a luat- o pe după umerii care tremurau şi erau aşa de înguşti, încât ai fi zis că vântul poate s-o ia pe sus.

— Sunt foarte frumoase, a spus Riva, arătând spre un şir de păpuşele din lemn aşezate pe pervaz.

Ochii fetei s-au luminat.

— Păpuşi matrioşka. Mama are un copil în ea, şi copilul are copil. Multe. Intră una în alta. E viaţa.

— Se bagă una în alta?

— Da.

— Cât de multe?

— Opt.

Riva s-a apropiat de pervaz şi a luat păpuşa cea mai mare, care reprezenta o femeie cu un cocoş negru sub braţ. Era clar că sunt făcute manual, galbenul şi rozul erau cam şterse pe alocuri, însă tot erau frumoase.

Ania a zâmbit.

— Ea e mama. Bunica mi-a dat-o. E foarte veche şi valoroasă. O iau peste tot.

— Dar sunt numai şapte.

— Am ascuns-o pe ultima.

— De ce?

Fata a ridicat din umeri şi a părut că s-a întristat.

— Eu nu vreau... nu vreau să vin aici. Nu ştiu unde e familia mea. Ei m-au obligat să vin.

— Familia ta te-a obligat să vii?

— Poate. Nu ştiu. Eu mă gân... dese că tata şi fratele meu sunt morti.

— Si acum tu eşti hostess.

Ania s-a uitat pieziş la ea, pe sub gene, ca şi cum ar fi încercat să-şi dea seama cât de mult poate să spună.

— Aşa spun ei. Mie nu îmi place.

— Câţi ani ai?

— Nu pot sa spun.

— Cine ţi-a zis să nu spui?

— Te rog... nu-mi mai pune întrebări.

— Vrei să vii cu mine să bem un ceai mai târziu? Ştiu o cafenea frumoasă. E un loc

absolut sigur.

— Mi-e treabă, nu, mi-e teamă… vor veni bărbaţii. Mă iau iar.

— Nu-ţi face griji. Voi fi cu tine. Tu odihneşte-te şi vin eu mai târziu, dupa-amiază. Ştii că baia e lângă camera ta?

Ania a dat din cap.

— Te superi dacă intru eu prima? Termin repede. O să bat la uşă când termin, dar tu poţi să stai cât vrei.

Riva a dat fuga în cameră să-şi ia prosopul, apoi repede la baie, înainte să intre altcineva. După ce a terminat, a anunţat-o pe Ania că baia e liberă şi pe urmă s-a dus înapoi în cameră să se îmbrace. Reusise să-şi comande câteva rochii de bumbac lucrate ieftin de o croitoreasă din zonă şi a ales una verde, după care s-a pieptănat. Oricât de mult îşi pieptăna parul, tot se încreţea. Reuşise sa-l vopsească din nou negru, dar culoarea se ducea foarte repede şi nu ştia cât timp va putea sa ţină pasul.

în drum spre Lottie îşi spunea că nu se duce cu speranţa de a-l vedea pe Bobby şi într-un fel era adevărat. Dacă l-ar fi întâlnit, ar fi fost extrem de jenată din cauza felului în care reacţionase pe plajă. Pe urmă, chiar dacă acum o terminase cu el, asta nu trebuia s-o împiedice s-o vadă pe Lottie, care, în fond, era singura ei prietenă adevărată de aici.

— Vai, ce mă bucur să te văd, i-a spus Lottie din uşă. Hai sus!

Au urcat scările şi, când Lottie a deschis usa

apartamentului, Riva s-a uitat uimită în jur. Erau haine împrăştiate peste tot. Pe spătarele scaunelor, puse vraf pe podea, iar pe pat erau trei valize mari deschise, pe jumătate umplute.

Riva s-a încruntat.

— Pleci?

— Mă duc puţin acasă. Tata nu se simte prea bine şi mau chemat.

— Vai de mine! Sper că e bine.

— Probabil e o furtună într-un pahar cu apă, dar trebuie să mă duc. Şi îmi prinde bine să plec puţin.

— Dar iubitul tău?

Lottie a ridicat din umeri şi Riva a văzut în ochii prietenei ei ceva ce nu a înţeles.

— Te bucuri că te căsătoreşti cu Archie, nu?

Lottie şi-a muşcat buzele, dar apoi şi-a revenit şi a zâmbit larg.

— Sigur că da. Dar acum mama parcă şi-a ieşit din minţi... Te-ai mai întâlnit cu Bobby?

Riva s-a strâmbat.

— L-am văzut aseară, era abătut, n-am reuşit sa-i smulg un zâmbet.

— Ne-am despărţit.

— A, cursul adevăratei iubiri. Vrei să vorbim despre asta? Riva a clătinat din cap.

— Vrei să te ajut la bagaj?

— Ai vrea? Sunt total nepricepută.

Si în următoarele două ore fetele au luat la mână fiecare lucru, alegându-le doar pe acelea pe care Lottie avea să le îmbrace în Anglia.

La un moment dat, s-a uitat la Riva şi a spus:

— De fapt, e o tâmpenie. Am o grămada de haine acasă.

Poate iau doar o valiză.

— Bună idee, Lottie. Ia doar ce-ţi trebuie pentru drum.

Când au terminat, Lottie s-a apropiat de noptieră, a luat de acolo nişte chei şi i le-a întins Rivei.

» 5

— Ce-i cu astea?

— Cheile de la apartament. Vino să stai aici de câte ori vrei.

— Eşti sigură?

O invidiase pe Lottie pentru viaţa ei, iar acum, în faţa unei asemenea generozităţi, se simţea ruşinată.

— Dacă lucrurile... în fine, dacă tu şi Bobby vă împăcaţi, o să aveţi nevoie de un loc unde să vă duceţi. O să-i spun lui Archie.

— N-o să se supere?

— Deloc. Dar să nu aduci pe altcineva aici. în afară de Bobby, sau de Archie, evident. E prea neplăcut?

— Sigur că nu. E foarte drăguţ din partea ta, dar nu cred că voi avea nevoie de asta.

— Nu se ştie niciodată.

Mai târziu, când s-a întors acasă după ce a lăsat-o pe Lottie mulţumită cu o valiză frumos împachetata, Riva s-a dus direct la camera Anîei şi a bătut la uşă. Niciun răspuns. A bătut iar. Tot nimic. Dacă Ania dormea, n-ar fi vrut să o trezească. încă nu era timpul să plece la

serviciu, aşa că era probabil cel mai bine să lase fata să se odihnească. Se pregătea să plece, dar ceva nu-i dădea pace, aşa că a deschis uşa foarte încet, doar un pic, şi s-a uitat înăuntru. Ania nu era acolo. Riva a intrat, a închis uşa în urma ei şi s-a uitat la patul pe care acum nu mai erau nici pături, nici cearşafuri. Absenţa Aniei i se părea ciudat de neliniştitoare şi avea o presimţire rea, aşa că s-a uitat în dulap, în şifonier şi în mica noptieră. Hainele, păpuşile şi mica ei valiză nu mai erau. Nu mai rămăsese nimic de la fată.

CAPITOLUL 29

Timpul trecea şi nimeni nu părea sa ştie ceva despre asta sau, daca ştia, nu spunea. O perioadă, Riva a întrebat pe oricine o asculta de fata rusoaică, Ania, care dispăruse aşa brusc de acasă. O întrista ideea că cineva poate să dispară aşa, fără urmă, şi nimănui să-i pese, astfel că s-a decis să-şi petreacă seara liberă acasă la Lottie. Simţea nevoia să se înveselească şi un pic de lux ar fi putut s-o ajute, se gândea ea, dar când urca scările s-a întâlnit cu Bobby, care cobora.

S-au oprit brusc, s-au uitat la altul şi au vorbit amândoi în acelaşi timp.

— Am vrut să... a spus Bobby.

— Trebuie să... a spus Riva şi ştia că mai mult ca orice avea nevoie de prietenia lui.

Amândoi au ezitat, dar pe urmă el şi-a desfăcut braţele. Ea s-a simţit cuprinsă de

uşurare când a căzut în braţele lui şi orice urmă de resentiment pentru nepăsarea lui de pe plajă s-a evaporat.

— Te duceai la Lottie? a întrebat-o el când i-a dat drumul.

Ea s-a uitat spre uşă.

— Da, mi-a spus că pot să folosesc apartamentul.

— Super. Am o sticla de şampanie pusă la frigider de când a plecat ea.

— Serios?

— Da. E un Frigidaire din America. Noi nu avem la apartament.

Ea a râs.

— Mă refer la şampanie, nu la frigider.

El a ridicat din sprâncene.

— A, da. în fine, nu pot să-ţi spun de câte ori am urcat şi am coborât scările astea sau de câte ori am stat pe ultima treaptă, aşteptând să apari. Vai, Riva, îmi pare aşa de rău. Ai avut dreptate, am fost un idiot nesăbuit...

Vorbea repede, ca şi cum ardea de nerăbdare sa-i spună totul, iar ea a fost forţată să-l întrerupă.

— Nu. Am minţit. A fost vina mea. Eu ţi-am spus că înot bine.

— Mi-a fost dor de tine, a spus el.

— Si mie mi-a fost dor de tine.

— Deci şampanie?

Nu au făcut dragoste în noaptea aceea, nici în următoarea ei seară liberă din săptămâna care a urmat şi nici în cealaltă – de fiecare dată el se

întorcea la orele dimineţii în apartamentul pe care îl împărţea cu Archie. Dar în a patra noapte petrecută împreună ea se uita la el cum stă întins pe sofa, fumând şi ascultând radioul. îşi evalua propria disponibilitate când i-a spus:

— De ce nu rămâi?

Cuvintele pur şi simplu îi scăpaseră, dar apoi a spus mai hotărâtă:

— Rămâi cu mine în seara asta.

S-a ghemuit lângă el pe sofa şi l-a sărutat. Fuseseră o mulţime de săruturi şi de discuţii, iar acum avea impresia că îl cunoaşte de o viaţă. Dar nu ca pe un prieten vechi. Era cu totul altceva.

Au urcat scările late spre dormitor, unde ea l-a încurajat să o dezbrace încet, piesă cu piesă, până când a rămas goală în faţa lui, fără să se simtă deloc ruşinată. Singurul lucru de care Riva era sigură era trupul ei. Era sănătoasă, puternică, avea forme frumoase şi ştia că bărbaţilor li se pare atrăgătoare.

— Dumnezeule, Riva, a spus el şi şi-a scos hainele.

Stând încă în picioare, şi-a trecut degetele pe trupul ei, de la gât până pe pântece. Ea s-a simţit electrizată şi a ridicat instinctiv soldurile.

El a zâmbit.

— O, nu, nu încă.

Ea a râs şi a întins braţele spre el.

— Vino încoace, caraghiosule.

El a clătinat din cap.

— Eu n-am mai, ştii tu, până acum, a spus ea.

— Am bănuit.

Şi-a pus o palmă pe abdomenul ei şi pe urmă şi-a coborât degetele spre coapse, depărtându-i şi mai mult picioarele, şi a mângâiat-o până când ea a simţit că nu mai rezistă. L-a tras peste ea şi şi-a trecut palmele peste spatele lui până jos şi apoi l-a prins de fund şi a încercat să îl ghideze în interiorul ei. Cu puţina ei experienţă, se baza pe instinct.

Dar el atunci i-a şoptit:

— Nu te grăbi, iar ea, uitându-se la el, se întreba dacă a greşit cu ceva.

Dar el nu părea supărat, s-a întins după pantaloni şi a scos ceva de acolo.

— Ce e? a întrebat ea.

— Produse de cauciuc pentru domni, aşa li se spune. Trebuie să fi auzit de ele. Nişte chestii oribile, a spus el râzând, dar am aflat dintr-o sursă de încredere că americanii vor veni în curând cu ceva mult mai bun.

După ce şi-a rulat „chestia oribilă” – se uitase la el prin genele tremurate, cu ochii pe jumătate închişi –, el a continuat lent, fără grabă, şi, când a intrat în sfârşit în ea, ea a ţipat, în parte de durere şi, o clipă sau două, de frustrare. Frustrare pentru că o voce nepoftită din capul ei comenta, facea remarci şi note. Dar apoi, fără sa-şi dea seama cum s-a întâmplat, a înţeles că ceva s-a schimbat şi, în loc să se simtă ciudat şi cumva sub observaţie, ea şi Bobby s-au sincronizat pe neaşteptate. A încetat cu totul să mai gândească şi părea că ştie exact ce are de

făcut. De ce nu îi spusese nimeni că va fi aşa? Stătea acolo, întinsă în patul lui Lottie, cu absolut nimic în cap. A închis ochii. Fusese iute. Fusese furios. Şi se terminase.

Pe urmă, amândoi au gâfâit de epuizare şi, până când nau putut respira normal, niciunul dintre ei nu a vorbit.

— Ei, a spus ea în cele din urmă, putem să o mai facem o dată?

— Poftim? Acum?

Ea a dat din cap.

El a râs şi pleoapele ochilor lui albaştri s-au încreţit.

— Lasă-mă un minut să-mi revin.

Dar puţin mai târziu el a ghidat-o, iar ea a învăţat cum să-l ajute să-şi revină, iar asta avea să se mai întâmple o dată în seara aceea.

Dimineaţa s-a trezit şi l-a văzut că se uită la ea.

— Bună, a spus el.

Ea i-a inspirat mirosul. Dafin şi cuişoare. Ceva de modă veche, oricum. Plăcut. Picant.

— Uite, am vrut să-ţi spun de aseară, dar se pare că s-au întâmplat nişte lucruri care mi-au distras atenţia.

— Ce? A întrebat ea.

— Mama.

— Mama ta? E un subiect ciudat după ce am făcut toată noaptea.

El a râs.

— Ai dreptate. Dar va sta aici vreo doua săptămâni. N-o să mai pot rămâne noaptea aici.

— A!

S-a dat jos din pat şi s-a întins, iar el a stat pe marginea patului, uitându-se la ea.

— Problema e că de data asta n-o să stea la hotel. O să stea aici.

— în apartamentul ăsta? A întrebat ea, uimită.

El a râs.

— Nu. în apartamentul unde stau eu şi Archie.

— Serios? De ce nu stă la cel mai bun hotel, ca până acum?

— A devenit brusc econoamă. Am chemat pe cineva să facă curăţenie.

Ea a zâmbit.

— Oricând poţi să dai o fugă aici pentru o reparaţie rapidă.

El a râs.

— Ceva îmi spune ca nimic din ce fac cu tine nu e rapid.

— A, nu ştiu, ar putea fi distractiv.

Şi-a unduit şoldurile provocator în faţa lui şi s-a aplecat astfel încât el nu a mai avut altceva de făcut decât să-i ia un sfârc în gură. Şi au făcut prima tentativă de sex rapid neprotejat, Bobby retrăgându-se chiar la timp.

— îţi vine regulat? a întrebat-o el.

— De ce?

— Pentru că mai există şi metoda calendarului. Nu e garantată sută la sută, dar cel puţin am şti care sunt zilele în care trebuie să fim mai atenti.

— Am auzit de ea. O să schiţez un plan. Un plan de sex.

Şi a izbucnit în hohote de râs, gândindu-se ce ar fi zis mama ei daca ar fi ştiut.

Nu avea idee cum reuşiseră părinţii ei să producă două

El a zâmbit şi a sării tar-o pe nas.

— Trebuie să plec.

— O, nu, serios?

— Ajunge puţin mai târziu şi trebuie să aranjez apartamentul înainte să vină menajera... Ştii că în scurtă vreme plec, nu? Fac instruirea de pilotaj aici, în Malta, dar mai devreme sau mai târziu va trebui s-o finalizez în Anglia.

— O să fii plecat mult? L-a întrebat ea.

— Deocamdată nu ştiu, dar hai să nu ne gândim acum la asta

— Bine. Fugi, atunci. înapoi la mămica ta.

El i-a zâmbit.

— Apropo, a spus ea. Am vrut să-ţi spun mai demult, nu ştiu cum de am uitat, a dispărut o fată de la noi din casă. Acum trei sau patru săptămâni. Am tot întrebat, dar se pare că nimeni nu ştie nimic despre asta. Era tânără. Minoră, cred, şi era rusoaică. Am auzit-o plângând. Spunea că îi e frică.

— Ştii de ce îi era frică?

Ea a clătinat din cap.

— Nu. De ceva sau de cineva, doar atât a spus şi pe urmă a dispărut.

— O să mă interesez.

— Discret.

— Evident.

Pe urmă s-a îmbrăcat şi a venit s-o sărute pe marginea patului, unde stătea. Ea l-a tras spre ea şi i-a desfăcut nasturii de la pantaloni şi lenjeria.

— O, Doamne, a gemut eL Ai devenit foarte rapid o femeie perversă.

CAPITOLUL 30

După ce mama lui Bobby a plecat, în ziua liberă a Rivei s-au dus cu maşina la Mdina să îl viziteze pe unchiul lui pentru a doua oară. Era încântată să-l vadă din nou pe Addison şi superbul lui palat ascuns şi abia aştepta o noapte cu Bobby A început să fredoneze veselă un cântec pe care îl auzise recent la radio.

Bobby s-a întins şi i-a dat la o parte o şuviţă de păr de pe obraz. Ea s-a întors spre el zâmbind, apoi i-a luat mâna şi ia sărutat-o.

— Ai grijă, a spus eL Sunt la volan.

Era o zi superbă, deşi batea puţin vântul, iar ea s-a rezemat de spătarul scaunului să se bucure de senzaţia pe care i-o dădea soarele pe faţa ei.

— Apropo, am o informaţie, a spus el, despre rusoaică. Cel puţin aşa cred.

Ochii lui priveau drept înainte.

— Veşti bune? A întrebat ea uitându-se la el cu speranţă.

Dar, când el a clătinat din cap, a inspirat adânc.

— Atunci, ce?

— îmi pare foarte rău. E cumplit, dar rămăşiţele unei fete au fost găsite pe o plajă.

S-a întors o secundă spre ea, cu o privire gravă.

Riva a exclamat uimită.

— O, nu!

— Am un prieten la ziarul Times of Malta. S-a întâmplat să-i pomenesc de fata despre care mi-ai vorbit şi el mi-a spus. Autorităţile au obiceiul de a ascunde lucruri de genul acesta.

— Când a fost găsită?

— Acum vreo două săptămâni. Stătuse ceva timp în apă.

— O, Doamne! E îngrozitor. Dar de ce crezi că era ea?

— Cineva de pe Strait Street a identificat-o ca fiind fata din Rusia care abia venise de vreo două zile aici şi n-a mai apărut la serviciu. Nu şi-au făcut griji, pentru că oamenii vin şi pleacă frecvent.

— Poate să fi fost o altă fată din Rusia.

— Ei i-au spus Ania.

Rivei i-au dat lacrimile. Le-a şters, dar era teribil de întristată pentru fata aceea. Dacă ar fi putut face ceva s-o ajute, când a avut ocazia. A clătinat din cap, pentru că se simţea groaznic la gândul că a preferat să nu stea cu Ania în ziua aceea, iar acum era prea târziu şi nu mai putea face nimic pentru ea.

El a oftat.

— Ascultă, iubito, se tot aude de nişte raiduri pe Strait Street. E posibil ca poliţia să devină mai dură. Mi-aş dori să pleci de acolo.

— Mai dura, în ce fel?

— Nu ştiu precis, dar prietenul meu de la ziar vrea să vorbească cu tine.

— Cu mine? De ce cu mine?

— E un ziarist care miroase problemele. Dar e

băiat bun, un băiat pe care e bine să-l ai de partea ta. El a propus să vă întâlniri la un ceai.

— Si tu crezi că e o idee bună?

— Poate. Nu trebuie să spui nimic despre ce s-a întâmplat în Franţa sau să-i spui numele tău adevărat. Dar eu cred că, în fine... cred că ţi-ar fi prieten, dacă vei avea vreodată nevoie de unul.

Ea s-a uitat lung la el, întrebându-se dacă nu cumva fusese o greşeală să-i spună lui Bobby adevărul despre ea.

— Tu eşti prietenul meu.

— Mai mult decât prieten, sper. Dar dacă eu nu sunt aici...

S-a uitat la ea cu o privire ciudată, pe care ea nu a înţelesei, după care şi-a fixat din nou ochii pe drum.

— Trebuie să-ţi dai seama că pentru mine eşti totul.

— Şi tu pentru mine, a răspuns ea şi s-a aplecat să-l sărute pe obraz.

Era bucuroasa, evident, după cele spuse de Bobby. Ar fi trebuit să fie un moment special, şi chiar era, dar se simţea şi neliniştită – fericirea îi era umbrită de ceea ce se întâmplase cu biata Ania. Cât de cumplit trebuie să fi fost. Cât de speriată şi de singură trebuie să se fi simţit. în loc să- şi petreacă ziua cu fata, ea dăduse fuga la Lottie. Dacă ar fi rămas cu Ania, poate că acum ar fi fost în viaţă. Şi totuşi nu avusese cum să ştie ce se va întâmpla. Nu ştiuse nici ce se întâmplase. Cum ajunsese Ania în mare? Cu

siguranţă cineva ştia. Fata a continuat să-i tulbure gândurile până când au ajuns la Mdina.

Addison, unchiul lui Bobby, a fost la fel de generos ca prima dată şi au luat un prânz delicios, cu plăcintă lampuki, un fel de mâncare cu peşte cum nu mai mâncase vreodată, iar ca desert, kannoli – tuburi dulci din aluat crocant umplute cu ricotta. Omul acesta mare, cu o inimă la fel de mare, a înveselit-o pe Riva şi în timp ce vinul curgea ei râdeau şi mâncau, şi iar râdeau şi iar mâncau. După cafea, Addison s-a şters la gură şi a spus:

— Am ceva să va arăt.

S-a ridicat în picioare, a intrat în casă şi a luat ceva din sertarul de sus al biroului.

— Haideţi! Urmaţi-mă, a spus el pe urmă.

Au ieşit după el pe uşa principală şi au coborât scările. Acolo s-a oprit la o altă uşă, a descuiat-o şi le-a făcut semn să intre pe un hol luminat slab. Acesta ducea spre un salon superb, cu plafon înalt, plin de soare de la lumina care pătrundea prin ferestrele înalte până la tavan şi cu o terasă îngustă, în aer liber.

— Vai! a spus Riva uitându-se în jur la mobila feminină, colorată pastel. E aşa de frumos.

— Da, a fost camera favorită a soţiei mele. Deci aici sunt cheile. Poţi folosi apartamentul.

— Eşti sigur?

— Nu-mi place să-l închiriez, deşi uneori mai închiriez parterul. în orice caz, în cele din urmă toată casa îţi va reveni tie.

)

— Păi, mulţumesc, a spus Bobby clipind repede din ochi de uimire. E foarte generos din partea ta. Dar eu sper că vei mai fi aici mult timp.

— într-adevăr.

S-a întors spre Riva.

— Filomena, soţia mea, şi cu mine n-am avut niciodată copii şi, aşa cum vezi, Bobby e ca un fiu pentru mine.

— Mă gândeam că ai putea să-i laşi casa mamei, a spus Bobby.

— Doamne, Dumnezeule, nu. Detestă locul ăsta, sigur ar vinde-o. Nu, casa asta veche înseamnă aşa de mult pentru mine, că prefer să-l păstrez în familie. Va dau două chei, dar mai am şi eu una, pentru situaţii de urgenţă.

O clipă, Riva n-a avut cum să nu îşi compare părinţii aspri cu acest om minunat de generos şi a oftat.

— Nu-ţi place? a întrebat-o Addison.

— Ba da, îmi place la nebunie. Scuze, mă gândeam la altceva.

I-a zâmbit şi, după ce Addison a urcat, ei au explorat apartamentul. Era mai mare decât crezuse Riva la început. A deschis uşile înalte de sticlă şi a ieşit pe terasă, unde şi-a întins braţele şi s-a învârtit, având senzaţia că toată lumea se roteşte. Reveniţi înăuntru, au descoperit o sufragerie şi după ea o bucătărie. în cealaltă direcţie erau două dormitoare cu o baie comună între ele şi o toaletă pe hol.

— Nu-mi vine să cred că putem sta aici, a

spus ea.

El i-a aruncat o cheie.

— Dacă nu sunt aici, sari în autobuz şi vino când vrei. Consideră-l un refugiu.

— Aşa o să fac, a spus ea, fără să ştie ce refugiu va deveni într-o bună zi.

— Ţi-ar plăcea să stăm peste noapte? a întrebat-o el.

— Putem?

El şi-a încreţit sprâncenele şi şi-a strâmbat buzele ca şi cum ar fi cugetat adânc.

— Hm... da.

Ea a râs.

— în cazul ăsta, mă duc să fac o baie.

El a prins-o de braţ.

— înainte sau după ce botezăm patul?

— înainte, a spus ea.

— Nuuu.

— Ba da. Vreau să fiu rozã şi strălucitoare şi să miros a

> > produsele alea minunate de toaletă pe care le-am zărit în baie.

A căutat şi a găsit nişte prosoape albe şi pufoase şi un halat de baie de mătase de culoarea lavandei.

— Avem mâncare şi vin, a strigat Bobby.

Era limpede ca Addison nu se îngrijise doar ca apartamentul să fie curaţat-luna, îl şi dotase cu tot ceea ce ar avea nevoie. A inspirat adânc şi a expirat lent. Oare reuşise să aterizeze în paradis?

A dat drumul la apă şi a stat pe un scăunel,

uitându-se cum se umple cada.

Cada era superbă, cu picioare terminate cu gheare de aur şi cu robinete de aur. Aur adevărat, s-a gândit ea. A deschis dulapul de sticlă şi a scos sticluţele de uleiuri aromatice, de trandafiri, portocal amar şi eucalîpt, şi a turnat din belşug în cadă. Pe măsură ce aburul parfumat se înălţa, la fel se înălţau şi speranţele ei pentru viitor. Bobby îi spusese, practic, că o iubeşte. Nu îndrăznea să privească prea departe în viitor, pentru că viaţa putea să fie cu totul altfel, dar tot nu se putea stăpâni să se închipuie cu el, ba vedea chiar şi o droaie de copii. Căsătoria nu fusese un lucru la care să viseze, niciodată nu aspirase la ea; în fond, avea să fie o persoană pe picioarele ei. Dar poate, atâta doar, poate ar face o excepţie pentru sir Robert Beresford, baronet, după care şi-a spus ca e o idioata şi s-a cufundat sub apă.

După o vreme a ieşit, s-a uscat şi şi-a înfăşurat parul în prosop. Şi-a pus halatul de mătase, s-a dus să-l caute pe Bobby şi l-a văzut, aparent adormit, pe canapea, cu capul rezemat de spătar. Şi-a lăsat halatul să se desfacă şi apoi s-a urcat călare pe el. Ochii lui au rămas închişi cât timp ea s-a mişcat în faţă şi în spate, simţind cum se întăreşte sub ea. O urmă uşoară de zâmbet i-a spus că se preface că doarme. I-a descheiat cămaşa şi l-a sărutat pe piept, apoi s-a ridicat ca să-i poată desface pantalonii şi să-i scoată. Nu purta nimic pe dedesubt şi ea s-a uitat ţintă la el, neaşteptându-se la asta. El tot

nu a deschis ochii. Cu puţin efort, ea a reuşit să se lase în jos pe el şi s-a mişcat încet la început, bucurându-se de senzaţia de putere, după care tot mai repede, în timp ce el continua să se prefacă adormit* A terminat repede, cu inima bubuind şi respiraţia precipitată. Nu trăise niciodată până atunci ceva asemănător. O înfiorase, o zguduise şi o făcuse să se simtă invincibilă fiindcă îl posedase ea pe el, dar apoi el a deschis ochii.

— Iar acum, drept pedeapsa, a spus el şi, încă în ea, s-au rostogolit amândoi pe podea şi a terminat şi el.

Plutind în satisfacţia de pe urmă, ea a râs şi a râs până când aproape a dat în plâns.

— Ştiam că eşti treaz, a spus ea.

— Da, dar am vrut să capitulez.

— Robert Beresford. Cine ar fi crezut?

— Ce?

— Că o să laşi o fată simplă să-ţi fie şefa.

— Nu e nimic simplu la tine, draga mea. Şi îmi cam place să-mi fii şefa.

— Te iubesc, Bobby, i-a spus ea.

A doua zi, tot cu Ania în minte, s-a întâlnit la ceai cu prietenul lui Bobby la British Hotel, în Grand Harbour. Acesta s-a ridicat în picioare când s-a apropiat şi i-a strâns mâna. Era mai în vârstă ca Bobby, poate vreo treizeci şi cinci de ani, şi mai înalt, cu ten măsliniu, păr şaten ondulat şi nişte ochi blânzi, căprui, cu picăţele aurii.

— Mă bucur aşa de mult că te-ai decis să vii,

a spus el strângându-i mâna. Ottavio Zampieri.

— Riva Janvier.

S-au aşezat şi un chelner şi-a făcut imediat apariţia cu un meniu. în timp ce comandau ceai şi prăjituri, ea l-a studiat. Bine îmbrăcat, dar cu un aer puţin neglijent, nu era neatrăgător. Apoi s-a întors cu privirea spre minunata privelişte a marelui port, auriu şi strălucitor în soarele după- amiezii.

— Ai mai fost aici? a întrebat-o el.

Ea a clătinat din cap.

— Nu. Sper că nu vă deranjează că spun asta, aveţi un nume neobişnuit, domnule Zampieri.

— Tata a fost italian şi mama e maltează. Te rog, spune-mi Otto.

— îmi face plăcere să te cunosc, Otto, deşi nu prea ştiu de ce ai vrut să te întâlneşti cu mine.

— Bob mi-a spus că eşti dansatoare.

— Da.

El s-a uitat în jur cu un aer gânditor şi a spus cu voce scăzută.

— Şi că ai o prietenă care a dispărut şi care, din păcate, a fost găsită adusă de ape la mal.

Ea a oftat adânc şi s-a aplecat spre el.

— Ania, da, am fost cumplit de tulburată când am auzit ce s-a întâmplat cu ea, dar nu mi-a fost prietena, de fapt. Am vorbit o singură dată cu ea.

— Ai putea să-mi spui despre ce?

— Locuiam în aceeaşi casă, deşi cred că ea era acolo de o

zi sau două. Am auzit-o plângând şi m-am dus să văd ce s-a întâmplat. La început n-a vrut să spună, dar pe urmă mi-a spus că a fost obligată să vină aici.

— Altceva?

— Pur şi simplu părea foarte speriată.

— A pomenit vreun nume?

Pentru că Otto vorbise mai încet, a scăzut şi ea vocea.

— Nume?

— Numele celor care ar fi speriat-o.

Riva a clătinat din cap.

— Nu. Şi imediat după asta a dispărut.

— în aceeaşi zi? a întrebat el, încruntat.

— Da. Când m-am întors mai târziu, camera ei era goală şi lucrurile ei dispăruseră.

— Si de ce te-ai dus iar la ea în cameră?

— îi promisesem că mă duc. I-am spus că o să luăm ceaiul împreună.

— Mă întreb...

Dar atunci a venit chelnerul cu un platou etajat de prăjituri. Era însoţit de un altul, care a pus pe masă un ceainic, plus lapte şi zahăr. Le-a turnat ceaiul şi a plecat.

— Arată foarte britanic, a spus ea şi şi-a pus zahăr şi lapte în ceai, observând că el nu adaugă nimic.

— Da, şi tu eşti franţuzoaică, evident, a spus el pe un ton conversaţional.

— Da. Prăjiturile astea par delicioase. Te superi dacă mă servesc?

— Deloc.

Şi-a ales o felie de pandişpan, un ecler şi ceva care semăna cu un biscuit de ciocolată.

— Tocmai mî-am amintit ceva. înainte să fac cunoştinţă cu Ania, cred că am văzut-o cu cineva în clubul unde lucrez.

— Cine era?

— E posibil să fi fost un bărbat pe nume Stanley Lucas. Ar putea fi implicat?

Otto a ridicat din umeri.

— Nu ştiu, dar mă întreb dacă n-ai putea să mă ajuţi, a continuat el în şoaptă, în timp ce ea îşi mânca felia de pandişpan. Vreau să aflu ce s-a întâmplat cu fetele astea.

— Fetele? a exclamat ea şi a înghiţit repede, gata să se înece.

A ridicat mâna şi a tuşit de câteva ori înainte sa şoptească:

— Vrei să spui că Ania nu e singura?

— Au dispărut mai multe artiste străine, unele n-au fost găsite niciodată, dar trei au fost găsite moarte. Ania e ultima. Celelalte erau o franţuzoaică şi o unguroaică.

— Dumnezeule mare! N-am ştiut.

— S-a muşamalizat. Problema e că prostituţia e în floare şi există o piaţă care se bazează într-o oarecare măsură pe trafic de persoane. Pe lângă faptul că e teribil de rau, noi încercăm să dezvoltăm turismul. Chestiunile astea două nu se împacă.

— înţeleg. E puţin probabil ca turiştii să vrea să vină într-un loc în care apar frecvent fete moarte.

— Sau într-un loc a cărui reputaţie e pătată de poveşti referitoare la trafic de fete şi femei străine.

— Ania era rusoaică şi era îngrozitor de tânără.

— Da, de obicei aşa sunt. Insula e superbă, însă există un curent de adâncime care trece exact pe Strait Street. Cum tu lucrezi acolo, mă gândeam că eşti bine plasată ca să-mi spui ce vezi sau ce auzi. Te-aş plăti, evident.

— Vrei să fiu spioană. Ce palpitant!

El a râs.

— Cred că poţi să spui şi aşa.

— Pot să mă mai gândesc?

A muscat din ecler şi a mestecat. Dar deia ştia. îsi dorise

j J >j >

să se schimbe, să fie diferită de părinţii ei burghezi, şi acum va fi. Spioană! Ce spui de asta? Evident că ar face orice ca să nu mai dispară şi alte fete.

El s-a uitat în jur şi a spus şi mai încet:

— Multe dintre fetele astea lucrează pentru oameni periculoşi, pentru infractori. Ăştia trăiesc din câştiguri imorale şi se poartă urât cu fetele. Va trebui să fii foarte precaută.

— Pot să am grijă de mine.

— Chiar şi aşa. Şi, cum ai spus şi tu, mai gândeşte-te.

— Pot să-i spun lui Bobby?

— Nu cred ca o să fie încântat, dar, da, poţi să-i spui, însă nimănui altcuiva şi ne întâlnim

aici peste o săptămână.

— Poate n-ar trebui să fiu văzută cu tine în public. Lumea n-o să pună totul cap la cap?

— Am ales hotelul ăsta pentru că e în întregime britanic, iar ziarul la care lucrez eu e probritanic, aşa că n-ar intra nimeni la bănuieli dacă ne-ar vedea. Nu-ţi face griji. Eşti în siguranţă aici. Pe Strait Street trebuie să ai grijă. Acolo să fii cu ochii în patru.

CAPITOLUL 31

Malta, 1926

— Trebuie să-ţi scoţi masca la intrare, i-a spus Bobby când a parcat lângă clădire.

Balul era dat de Corpul Funcţionarilor Publici şi accesul era liber, dacă îţi permiteai să plăteşti taxa de intrare.

— Trebuie să-ţi dezvălui identitatea acolo, dar în altă parte, nu. Poţi să ţi-o pui după ce intrăm. în plus, e interzis să porţi mască pe stradă după apusul soarelui.

— De ce?

— E o poveste lungă. Cine ştie de ce se teme guvernul? Probabil de indezirabili care în spatele măştii pot scăpa nepedepsiţi pentru crime. Maltezilor însă nu le place demascarea, e tradiţia lor şi nu îi condamn. Odată ce ai intrat şi porţi mască, toţi sunt egali, nu e ca la balurile acelea oribile care se dădeau la Palatul Guvernatorului. Nişte chestii teribil de snoabe.

Riva închiriase un costum şi era îmbrăcată precum Nefertiti, o regină din Egiptul antic, soţia faraonului Akhenaton. Bobby era costumat în faraon, în veşminte negru cu auriu, şi împreună alcătuiau un cuplu impunător. Puţin cam prea impunător, şi-a dat seama Riva, văzând cât de multe priviri s-au întors spre ei când au intrat în holul puternic luminat. în toate lunile de când erau împreuna, era prima oara când apăreau în public. Un bărbat înalt,

costumat în Sherlock Holmes, s-a apropiat de ei şi Riva şi-a dat seama că e Otto. A tras-o deoparte.

— Poţi să vii cu mine?

[5]

Ea s-a uitat la Bobby, care a încuviinţat din cap.

— Te găsesc eu, a spus el.

L-a urmat pe Otto într-o camera retrasa, departe de oamenii care se foiau şi de orchestră.

— Nu ţi-e cald în costumul ăsta asta? a spus ea.

— Ba da. O idee trăsnită.

— Ai noutăti?

— Da. Ştii că mi-ai spus că ai văzut-o pe Ania la club cu Stanley Lucas.

Ea a dat din cap.

— Da, şi acum vreo zece zile l-am văzut cu alte două fete tinere. Aşteptam să-ţi spun. De atunci nu le-am mai văzut pe fetele acelea.

Riva fusese cu ochii în patru şi din când în când se întâlnise cu Otto să-i raporteze ce descoperise. Până atunci nu i se păruse nimic deosebit. Veniseră fete noi, plecaseră fete noi, dar niciuna nu fusese găsită moartă – din câte ştia ea.

— Ei, Lucas a fost arestat, i-a spus Otto.

— Pentru trafic?

— Nu. Pentru fraudă, dar sper că asta o să-i convingă pe poliţişti să sape mai adânc. Până acum n-am nicio dovadă că ar face parte dintr-o bandă de traficanţi.

— E britanic, nu? Şi bogat?

— Da, de-asta ar fi neobişnuit. Poate că-i procură alţii fete şi el nu e implicat propriu-zis în mecanism, ca să spunem aşa.

— E posibil să trimită fetele în altă parte? Ieri, Tommy-O mi-a spus că l-a văzut pe Stanley Lucas cu o fată care n-a mai continuat să lucreze pe Strait Street.

— Putea s-o vândă. Dar mulţumesc. Te pricepi la săpături. N-ai vrea să sprijini şi mai mult cauza? Eventual să lucrezi pentru mine ca asistentă, ştii? în timpul liber.

Ea a râs.

— Nu cred. Poate când voi fi o bătrână cu părul alb.

El s-a strâmbat.

— Vai, scuză-mă, n-am vrut să spun că tu eşti un bătrân cu părul alb. Doar că îmi place la nebunie să dansez şi nu am prea mult timp liber.

— Ei, dacă te răzgândeşti vreodată... O să demarez o campanie ca să scăpăm de sclavia albă şi de traficarea femeilor pentru prostituţie.

În clipa aceea Bobby i-a descoperit şi a luat-o de acolo. Uitând de Otto, ea s-a lăsat cuprinsă de bucuria balului şi şi-a petrecut noaptea dansând şi bând până când abia se mai putea ţine pe picioare. Târziu, când chiar nu mai puteau dansa, s-au ţinut de mână, simţindu-se încălziţi şi lipicioşi. Mirosul, fumul şi trupurile transpirate erau prea mult pentru Riva; capul îi fâsâia de la atâta şampanie şi abia se putea

mişca de oamenii beţi care o înghesuiau. După un timp, Bobby a luat-o de mână şi şi-au făcut loc prin mulţime până la grădina din spate, unde au stat jos, sub cerul violet plin de stele.

— Sunt prea beat ca să conduc până al Mdina, a spus el. Putem merge acasă la tine?

S-au ridicat în picioare şi au pornit împleticindu-se pe străzi, au uitat să-şi scoată măştile şi, râzând ca oamenii beţi, din nimic, se susţineau unul pe celălalt. Riva avea privirea înceţoşată şi a fost uimită când s-a concentrat, în sfârşit, asupra siluetelor solide ale celor doi poliţişti care se apropiau.

— Las’ pe mine, a mormăit Bobby şi şi-a scos masca.

— Foarte bine, domnule. O regulă stupidă, dacă mă întrebaţi pe mine, a spus unul dintre poliţişti, recunoscându-l imediat.

— Mă scuzaţi, domnule agent.

A luat-o pe Riva de acolo înainte să trebuiască să-şi dezvăluie identitatea.

S-au dus la grădinile de unde se vedea portul şi acolo şi- au scos măştile, s-au aşezat pe o bancă şi au privit luminile.

— Hai să stăm aici puţin, a spus ea visătoare.

— E patru dimineaţa, a spus el, uitându-se la ceas.

— Unde ţi-e spiritul de aventură?

El a râs.

— în pat cu tine.

Şi pe urmă ei i-a venit o idee.

— Hai să ne plimbăm cu dghaisa. Vreau să

văd cum se ridică soarele pe parapetele fortului St. Elmo. Lottie mi-a spus că e superb şi de cât timp sunt aici încă n-am apucat să văd asta.

— Şi putem să luăm cafea şi gogoşi când ne întoarcem, a spus el acceptând provocarea.

Au stat de vorbă puţin şi el i-a spus că sigur finalizarea instructajului lui de pilot se va face în curând în Anglia, dar că peste doua luni se va întoarce.

— Nu vreau să simţi, cumva, vreodată, că eşti legat de mine, a spus ea.

— Eu vreau să fiu legat de tine. Nu mai există altcineva în viata mea.

— Mi-aş dori să putem ieşi împreună pe faţă.

— Tu ai spus că fetele s-ar ofusca.

— Poate acum nu, că mă cunosc.

El a strâns-o tare în braţe, iar ea şi-a rezemat capul de el, gata să adoarmă. După un timp el a zgâlţâit-o uşor.

— E timpul să luăm dghaisa.

Au găsit una cu uşurinţă şi, în timp ce erau scoşi pe apă, ea s-a uitat înapoi spre oraş. Şi atunci, când a apărut soarele mare de dimineaţă, totul s-a colorat în roz, iar parapetele sau făcut treptat roşii, ba chiar sângerii.

— Vai! a şoptit ea. Parcă chiar au luat foc. Nu-i aşa că Malta e cel mai frumos loc din lume?

CAPITOLUL 32

Malta, 1929

Timpul, anii şi viaţa au trecut. Acum Riva stătea singură, împodobită cu mărgele, fulgi şi fundiţe şi se simţea decăzută ascultând tropăielile care veneau din salonul de dans şi măscările strigate de beţivii de pe stradă. Mai mult decât greţos, locul acela îi întorcea stomacul pe dos. Nu fusese la doctor, în fond nu era căsătorită, dar, cum rotunjimile i se accentuaseră şi mai mult în ultimul timp, era sigură că e însărcinată.

— Eşti bine, dragă? a întrebat-o Tommy-O după ce s-a aşezat confortabil lângă ea pe scaunul de la bar, înclinând capul. Pari cam abătută.

— Am douăzeci şi trei de ani şi mi-e greaţă de mor de mirosul de fum, de bere, de peşte prăjit şi de usturoi.

— Vai de mine! Ai luat-o tare.

— Ce am luat?

— Chestia aia cu „trebuie să existe o viaţă mai bună decât asta”.

Avea dreptate. Ajunsese să simtă repulsie faţă de luminile viu colorate şi de farmecul artificial care nu era deloc

>

fermecător. O ucidea şi trebuia să-şi adune curajul să facă o schimbare înainte să fie clar pentru toată lumea că e însărcinată.

Tommy-O s-a ridicat şi a bătut-o uşurel pe umăr.

— Toţi trecem prin asta, mai devreme sau mai târziu. Şi acum, iubirea mea, mă scuzi, trebuie să mă schimb în ceva fabulos.

Ea i-a trimis o bezea.

— Ne vedem mai târziu.

Ea şi Bobby erau fericiţi împreuna din 1925 – patru ani de acum –, dar el lipsise fără vreo explicaţie de la ultima întâlnire, din urmă cu aproape două săptămâni, şi de atunci ea îşi tot facea griji. Nu că relaţia lor ar fi fost doar lapte şi miere. Ca în orice cuplu, se contraziceau, se certau şi se enervau unul pe celălalt. Ea putea să fie pătimaşă şi cu gura mare şi atunci el era mai degrabă conciliant, ceea ce o irita şi mai mult, dar întotdeauna se împăcau şi cuplul lor rezistase în ciuda plecărilor lui în Anglia şi a programului ei dificil de lucru. îşi propusese să-i spună că e însărcinată în ziua aceea când el nu venise – şi chiar trebuia să-i spună cât mai curând.

Iar acum, că ajunsese să fie tot mai sătulă de viaţa de dansatoare şi aştepta un copil, nu ştia ce să facă. Strada Strait era vulgară şi deşănţată, dar Bobby era şi acum luminiţa de la capătul tunelului, deşi încă îi plăceau chestiile detectivistice pe care le facea pentru Otto.

A doua zi după întâlnirea la care Bobby nu venise, era decisă să-i dea de urmă. În toti anii în care fuseseră împreună fusese un om de cuvânt, întotdeauna o anunţa că va fi reţinut,

întotdeauna îi spunea că va fi plecat. Deci ce se întâmplase? Nu avea idee ce părere ar avea despre copil. Nu avea idee ce părere are ea despre copil. într-un fel, era încântată, dar niciodată nu discutaseră despre căsătorie, iar gândul că ar putea avea un copil în afara căsătoriei o îngrozea.

De multe ori vorbeau despre viaţă şi despre cum e bine să trăieşti.

„Profită de fiecare şansă”, era deviza lui. „Fă ca fiecare zi să conteze.”

Vorbeau despre obligaţii şi el întotdeauna îşi confirma iubirea facându-i cadouri, ducând-o unde voia ea şi, în ultima vreme, ieşind împreună în public. Nimeni nu-i băga în seamă. îl însoţea la cocktailurile date de Addison la Mdina, îşi petrecea timpul în apartamentul de acolo şi întâlnea tot felul de oameni interesanţi, bărbaţi eleganţi, femei fascinante, oameni bogaţi şi oameni nu prea bogaţi, dar plăcuţi. Dar Bobby nu vorbise niciodată despre căsătorie şi nici ea nu pomenise despre asta. I se părea că nu are importanţă. Erau tineri şi aveau toată viaţa înainte. El îi ştia numele adevărat şi de ce fugise din Paris. Ea îi spusese că vrea să fie mai mult decât soţie şi mamă cum îi repeta mama ei că e născută să fie.

— Nu vreau să cad în capcana în care a căzut sora mea, spunea ea sfidător. Pentru mine nu va fi niciodată suficient.

Acum se întreba dacă nu greşise. A făcut bine c5ă a fost aşa de fermă? Şi-ar fi dorit să-i

povestească mai multe despre părinţi şi despre copilăria ei, să-i explice mai bine ce a vrut să spună.

Si acum unde era el şi de ce nu o anunţase că nu vine?

Încerca să nu se neliniştească, dar nu putea. în afară de senzaţia de greaţă, mai avea şi o durere în piept care niciodată nu-i trecea. O respiraţie pe care abia o trăgea. O senzaţie de viaţă pusă pe pauză. Rătăcea neconsolată pe bulevardele din La Valletta privind scrutător în lumina puternică, de parcă aşa ar fi putut să-l facă să se materializeze şi să-l găsească undeva, aşteptând-o. Din întâmplare, a găsit-o pe Lottie, stând la fereastră într-una dintre cafenelele frumoase. Prietena ei i-a zâmbit şi i-a făcut semn să intre.

înăuntru, Riva şi-a tras un scaun.

— Tocmai am trecut pe la apartamentul tău, a spus ea.

— Altcineva locuieşte acolo acum. Archie încă are bârlogul lui de burlac, aşa cum evident ştii, pentru ca şi Bobby stă acolo, dar noi avem acum o casă în Gozo.

— Parcă mi-a spus Bobby, dar nu te-am văzut de un secol, aşa că am trecut pe la apartament pentru orice eventualitate.

— Mă căutai pe mine?

— într-un fel. De fapt, îl caut pe Bobby.

Lottie s-a îmbujorat uşor şi s-a foit pe scaun.

— Ce e? a întrebat Riva.

Lottie s-a strâmbat.

— E complicat.

— Haide! Dacă ştii ceva, spune-mi. Suntem încă prietene, nu?

— Bine. Chestia e că Bobby a plecat.

Riva s-a încruntat.

— Plecat? Ce vrea să însemne asta?

— S-a întors în Anglia.

— Cu serviciul?

Lottie a clătinat din cap.

— Nu. Din cauza crahului de pe Wall Street. Mama lui i-a trimis o telegramă să întoarcă.

Riva era şocată.

— Dar de ce nu mi-a spus?

— Poate n-a avut timp. A fost ceva neaşteptat şi urgent. Şi-a pus câteva lucruri într-o geantă şi a plecat. N-a spus un cuvânt. Părea pur şi simplu abătut şi a plecat.

— L-ai văzut când a plecat?

— Da. Telegrama a venit când eram în apartament.

— Deci nu ştii cât va lipsi?

— Nu. Crahul i-a afectat foarte tare, asta e tot ce ştiu. Am avut impresia...

A ezitat, rozându-şi pieliţa degetului mare.

— Ce impresie?

— Am avut impresia că va dura ceva.

— Mă rog, e în regulă. Dar mi-aş fi dorit să-mi spună.

Lottie a dat din cap şi pe urmă şi-a fixat privirea pe mâini.

E ceva ce nu-mi spui?

Lottie n-a ridicat privirea.

Ei, mulţumesc, oricum.

Era foarte ciudat şi Riva a oftat, simtindu-se mai tulburată decât ar fi fost dispusă să recunoască. Dar pe urmă şi-a dat seama că nici Lottie nu arată prea bine.

— Cum îţi prieşte viaţa de femeie măritată?

Acum Lottie a ridicat privirea.

— E bine.

— Bine? Atât? Nu eşti teribil de fericită?

— El e plecat mult timp. Mă simt singură la Gozo. Nu se întâmplă nimic acolo.

— Du-te şi tu cu el.

Lottie a clătinat din cap.

Pe urmă, când mâneca lui Lottie s-a ridicat puţin, a observat la încheietura mâinii ei o vânătaie. Riva a prins-o de mână şi prietena ei aproape s-a strâmbat de durere.

— Cum ai căpătat asta?

— Nu e nimic. N-o băga în seamă.

— Sigur nu ţi-a facut-o Archie?

Ochii lui Lottie s-au umplut de lacrimi.

Riva a oftat. Era îngrozitor.

— Te bate des?

Lottie a lăsat privirea în jos şi nu a spus nimic.

Riva nu ştia sigur ce să spună sau ce să facă.

— Aş putea să vorbesc cu cineva?

— Dumnezeule, nu! a exclamat Lottie, părând îngrozită.

— în fine, cel puţin hai să ne mai întâlnim aşa, la cafea, bine?

Lottie a clătinat din cap.

— Ce e?

— Lui Archie nu i-ar plăcea.

— Ei, asta e. Trebuie să-i spui lui? El îţi spune tot ce face? Lottie a scos un hohot de râs amar.

— Nici nu trebuie. îmi lasă tot felul de indicii.

— Sper că nu alte femei?

— Posibil.

— Vai, Lottie, îmi pare rău.

Trecuseră două luni şi Riva nu primise nicio veste de la Bobby. Nu avea adresa lui din Anglia, doar a vechiului lui apartament, care nici măcar nu mai era al lui acum, şi nu avea cum să-l contacteze. Era absurd, dar cu siguranţă Bobby avea să se întoarcă, mai devreme sau mai târziu. Sau o să scrie. Poate că i-a scris deja, dar s-a rătăcit scrisoarea. Era convinsă că nu ar fi lăsat-o aşa. Trebuie să fi fost un motiv serios, cu toate că pe măsură ce trecea timpul îi era tot mai greu să creadă. S-a cufundat în munca ei, ca să uite. Sarcina încă nu era prea vizibilă, slavă Domnului, dar tot timpul se îngrijora ce o să facă. Mulţumea cerului că mai are de lucru pentru Otto când nu dansa, ca să-şi ocupe timpul, şi învăţa tot mai multe.

Acum ştia că diverşi jurnalişti, politicieni şi organizaţii faceau de ceva timp campanie împotriva traficului de femei şi copii. în 1927, Liga Naţiunilor publicase un raport în care vorbea despre felul în care femeile erau atrase, fără să ştie, în comerţul cu sex prin contracte

false prin care li se promitea că vor lucra ca artiste de music hali. Riva înregistra fiecare caz de fete care i se păreau aduse ilegal şi îl prezenta şefului poliţiei care, a aflat ea mai târziu, arunca imediat dosarul la gunoi. Cu toată zarva pe care campania o produsese în Anglia, în Malta nu se schimbase nimic.

într-o seara era în toaleta femeilor când s-a deschis usa şi a intrat un bărbat.

— Ai greşit locul, a spus ea, gândindu-se că e beat. Toaleta voastră e alături.

El i-a zâmbit rece şi a făcut un pas spre ea.

— Ascultă ce-ţi spun. Şeful meu vrea să nu te mai amesteci în afacerile lui.

Ea a înclinat capul.

— Şeful tău? Cine e şeful tău?

Apoi, înainte să apuce să strige, el s-a năpustit peste ea. Ia acoperit gura cu palma şi a lipit-o de perete.

— Şeful meu... a început el iar, dar ea l-a muşcat.

Tipul şi-a retras mâna, şi-a frecat-o şi apoi a strâns celălalt pumn şi a lovit-o în lateralul capului. Ea s-a dezechilibrat şi s-a lovit de perete.

— Ia-o ca pe un avertisment, a spus el când ea s-a îndreptat.

Ea şi-a frecat capul.

— Ai înțeles?

A dat din cap, simţindu-se complet îngreţoşată. Şi în clipa aceea s-a hotărât să plece de pe Strait Street.

Două zile mai târziu s-a întâlnit cu Otto la British Hotel. Stătea în acelaşi colt liniştit unde se întâlneau de obicei, dar când s-a apropiat de el a văzut că se întâmplase ceva. Părea obosit, dar era mai mult de atât.

— Te simţi bine, Otto? l-a întrebat ea. Pari cam slăbit.

— Nu mă simt aşa bine. Nu e mare lucru, pe cuvânt.

Ea a mijit ochii.

Eşti sigur?

El a dat din cap.

— Mai important e cum te simţi tu.

Ea şi-a frecat capul.

— Mă cam doare. L-ai mai văzut pe Stanley Lucas?

Aflaseră că Stanley Lucas a fost eliberat fără a fi acuzat – în ciuda dovezilor de fraudare şi a bănuielilor că trăieşte din

[3] [3]

câştiguri imorale –, apoi omul părea să fi dispărut.

— De ce întrebi?

— Pur şi simplu mă întrebam dacă el o fi în spatele bărbatului care m-a amenințat, a spus ea.

— Posibil. Ai anunţat poliţia?

Ea a clătinat din cap.

— Nu, dar plec de pe Strait Street. Problema e că n-am nicio veste de la Bobby şi mă gândeam să plec în Anglia. M-am săturat de dansat. Am nevoie de un nou început.

— Uite, a spus el, părând ezitant şi tulburat în

acelaşi timp. M-am tot gândit ce să fac cu asta.

A băgat mâna în buzunarul de la sacou şi a scos o hârtie decupată dintr-un ziar.

— Nu ştiu daca ai văzut deja. Sau ce ştii. Dar din ce mi- ai spus... în fine. Mai bine citeşte.

A desfăcut hârtia şi i-a întins-o.

Ea a citit ce scria pe tăietura dintr-un ziar englezesc şi aproape că i s-a oprit inima.

Sir Robert Beresford, baronet, urmează să se căsătorească în mai 1930 cu Joanna Walton, blonda moştenitoare a unui imperiu petrolier texan.

Chelnerul venise cu ceaiul lor obişnuit de după-amiază, dar Otto i-a făcut semn să plece. Pe Riva o usturau ochii înceţoşaţi de lacrimi nevărsate. S-a ridicat în picioare şi a ieşit din salonul de ceai al hotelului, în stradă. Nu putea fi adevărat. Era însărcinată cu copilul lui. Nu putea face asta, după cei patru ani în care au fost împreună. Îi spusese cu ochii lui plini de sinceritate că o va iubi mereu. îl crezuse. Era viata ei. Devenise viata ei. Si-a dat seama că Otto o prinsese de cot.

— Hai să plecăm de aici – vrei să mergi undeva?

Ea a dat din cap.

— La Mdina. Poţi să mă duci acolo?

El a condus-o prin mulţime la locul unde avea parcată maşina. Ea s-a urcat ca amorţită.

— Să ne oprim să-ţi iei lucrurile?

Ea a clătinat din cap. Voia doar să plece din La Valletta şi din Kalkara cât putea mai repede, înainte să o vadă cineva izbucnind în plâns. După aceea el a condus în tăcere. Ceva mai târziu, când au ajuns la Mdina, ea i-a spus:

— Ai putea să-i spui tu lui Gianni că nu mă mai întorc la club? El ştie că oricum aveam de gând să plec. Spune-i că îmi pare rău.

Otto i-a deschis portiera şi ea a coborât.

— Pot să fac ceva pentru tine?

— Nu, a spus ea. Mulţumesc.

El a urcat în maşină şi, pe când descuia uşa, a ştiut că o să i se facă rău. A urcat în fugă scara până la apartamentul lor. Apartamentul lui. Pe urmă a dat fuga în baie exact la timp.

După ce şi-a dat cu apă pe faţă, s-a uitat în oglindă, aşteptându-se să vadă pe faţa ei suferinţa. Nu se vedea. S-a dus în dormitor şi acolo, pe noptieră, era un plic. L-a rupt şi a citit patru cuvinte. îmi pare foarte rău. Asta era tot şi urma numele lui. A rupt hârtia în bucăţele şi a ieşit pe terasă, unde le-a lăsat să plutească în vânt.

Deci avusese timp să vină aici ca să lase un bilet inutil. Ce proastă a fost. Niciodată nu s-ar fi putut căsători cu una ca ea, o dansatoare de cabaret, pentru numele lui

Dumnezeu. Dar o durea aşa de tare gândul că niciodată nu va fi destul de bună pentru el. Ea i se oferise, avusese încredere în el, iar el nu a avut măcar decenţa să îi spună asta în fată.

îşi amintea de toate nopţile pe care le

petrecuseră în acest apartament, iar acum nu va mai putea veni aici. Va veni el cu soţia lui. Soţia lui. Era insuportabil. Mai mult decât insuportabil. Oare se înşelase în legătură cu sentimentele lui? I se păruse aşa de autentică, aşa de adevărată iubirea lor. Felul în care se înţelegeau unul pe celălalt. Toate lucrurile mărunte. în ziar trebuie să fi fost o eroare, pentru că, dacă ar fi fost adevărat, cum ar fi fost posibil să nu-i spună?

Când sufrageria s-a umplut de lumina soarelui la apus, a desfăcut o sticlă de vin şi a băut-o pe toată. Apoi a desfăcut alta şi a urlat, a urlat, simţind tot timpul că i se frânge inima.

Voia să se ascundă în apartament, în patul lor, dar în final a adormit pe canapea. în noaptea aceea a simţit primele dureri puternice în pântece. A fugit la baie şi a simţit cum i se scurge un lichid cald printre picioare. în lumina puternică din baie a văzut sângele, l-a atins cu degetele şi a vrut să-l şteargă. Dar nu a putut. Curgea prea repede, continuu. Şi-a cuprins trupul cu braţele şi s-a înspăimântat, inima îi bătea nebuneşte. Nu. Te rog, nu. Copilul, copilul lor era tot ce îi mai rămăsese de la Bobby. Nici măcar nu ştiuse dacă îl vrea, dar acum? Da. Da. Acum îl voia din tot sufletul. S-a întins pe podeaua băii cu un prosop sub cap şi şi-a strâns genunchii la piept când crampele au devenit mai puternice. Continuau întruna. Pe urmă, mai târziu, pe lângă sânge a văzut şi primele cheaguri şi a ştiut că e mult prea târziu. Ieşea

tot din ea şi ea nu putea face nimic să oprească asta. A plâns, şocată, îngrozită şi simţindu-se mai singură ca niciodată.

Dimineaţa s-a simţit golită. A şters sângele, a umplut cada, şi-a făcut un ceai şi apoi s-a înfofolit în pături şi a dormit toată ziua şi aproape toată noaptea următoare, acolo, în pat, unde şocul, durerea şi suferinţa nu o puteau ajunge. Doar că în vis puteau. Nu a visat copilul zdrobit, care fusese în ea aşa de puţin timp şi care nici măcar nu avusese o şansă la viaţă. în schimb, a văzut un băieţel care se juca cu mingea în grădina unei case, împreună cu un pui de golden retriever. Un băieţel care îi spunea „maman”. Un băieţel cu părul blond care arăta exact ca Bobby.

Cu lacrimile uscate pe obraji, s-a trezit când a auzit deschizându-se uşa de la apartament şi pe cineva intrând. Se întorsese.

— Bobby, a strigat ea şi a încercat să se ridice, dar a căzut pe sofa tocmai când Addison intra în sufragerie.

— Am cafea, a spus Addison şi a privit-o atent. Dumnezeule, ce palidă eşti...

— Nu trebuie să vorbeşti. încearcă să bei puţină cafea. Am şi aspirină.

— Capul meu, a murmurat ea slab.

Nu putea să-i spună de sarcina pierdută, nici de durerea din pântece şi nici de oribilul şuvoi de emoţii care o copleşise după avort. Se simţea amorţită, furioasă, tristă, derutată, toate în

acelaşi timp.

— Nu trebuie să vorbeşti, a spus el.

A luat o gură de cafea şi Addison a deschis uşa terasei ca sa intre aer curat. Ea s-a întors cu spatele la lumina aceea puternică.

— Tu ai ştiut? a reuşit ea să spună într-un târziu.

— Nu, dar am văzut anunţul din ziar. Voiam să vin azi să te caut. Nu ştiam dacă ai aflat.

*

Ea a clătinat din cap.

— Nu ti-a spus?

— Niciun cuvânt.

— Urâtă treabă. Nepotul meu e un om bun, iar eu l-am iubit întotdeauna, dar mă tem că uneori poate fi cam laş. Ascultă ce spun: aici e mâna maică-sii.

— Cum aşa?

— Deja cheltuia mult, dar pe urmă a pierdut mult după crahul de pe Wall Street. Are nevoie ca Bobby să facă o partidă bună ca să refacă averea familiei.

— Si el face întotdeauna ce vrea ea?

El a ridicat din umeri.

— Si tu ai fost afectat de crah?

A clătinat din cap.

— Eu nu.

S-a sprijinit cu capul de spătarul canapelei şi a avut senzaţia ca se prăbuşeşte într-o groapa adâncă. Cu toată lumina de afară, mintea ei era întunecată de gânduri sumbre.

— Stai dreaptă, i-a spus el. Nu vreau să-ţi

pierzi cunoştinţa.

— Am renunţat la slujbă şi la casă. Nu ştiu unde să mă duc.

— Poţi sta aici cât vrei.

— Dar Bobby şi femeia aceea? Dacă vin aici?

— I-am scris deja lui Bobby şi i-am zis să nu vină. în fine, am altă idee care te-ar putea interesa. Putem vorbi despre asta când o să te simţi mai bine. Crezi ca un prânz uşor mai târziu poate să ajute?

Ea s-a strâmbat.

— Ei, mai vedem. Baţi la uşă la mine daca ai nevoie de ceva.

— Mulţumesc.

El a dat din cap încet.

— Eşti fată bună, Riva. Cum am zis, urâtă treabă. Meriţi mai mult de atât.

După plecarea lui, ea s-a instalat într-un fotoliu, prea amorţită ca să mai plângă. îşi dorea copilul. îl dorea pe Bobby. îşi dorea orice, numai să nu fie aşa de singură, simţea nevoia ca el s-o îmbrăţişeze şi totuşi, dacă ar fi încercat să facă asta, probabil l-ar fi ucis. Gândurile i se învârteau la nesfârşit în cap, se poticneau, după care iar se învârteau, în timp ce încerca să-şi dea seama dacă făcuse o greşeală fără să ştie. Cum era posibil să se termine aşa? Fără să-şi dea măcar seama ce va urma. Ar fi trebuit să încerce să fie mai temperată? Nu observase semnele? Nu bănuise cât de mult îl va afecta crahul pe el sau pe mama lui. Bobyy îi vorbise despre îngrijorarea tot mai mare a mamei sale

în legătură cu banii, dar niciodată nu păruse ceva serios, iar ea nu insistase. Nu voia să ştie. Poate dacă l-ar fi întrebat. Si totuşi, deşi căuta ceva care s-o învinovăţească, nu găsea nimic. Bobby se căsătorea cu o fată bogată fiindcă aşa voia mama lui. Poate că asta s-ar fi întâmplat oricum. Cu sau fără crah. Niciodată nu îi făcuse cunoştinţă cu mama lui.

j >

Nici măcar o dată. Asta ar fi trebuit să-i spună destul.

Şi în locul acela de o linişte nesfârşită a apărut o altă îndoială, facând-o să se simtă febrilă şi panicată. Dacă Bobby chiar o iubea pe americanca aceea? Dacă nu fusese niciodată îndrăgostit cu adevărat de ea? A plâns iar, sfâşiată de o durere profundă cum nu mai trăise niciodată.

Chinuită de amintiri, a jelit pierderea timpului petrecut împreună şi pierderea copilului lor. Zilele au trecut. Cumva. Şi pe urmă săptămânile. Trei la rând. Cele mai lungi şi mai singuratice săptămâni din viaţa ei. S-a gândit la părinţii ei, ba chiar şi-a făcut griji pentru ei, întrebându-se ce s-o fi întâmplat după plecarea ei din Paris. Acum o întristau toate astea, felul în care plecase. Dar adevărul e că acum totul o întrista. Cursul vieţii ei părea aşa de limpede după ce-l întâlnise pe Bobby. I se păruse ceva concret, un curs pe care îl înţelegea. Acum totul era tulbure şi nesigur.

Treptat, furia a luat locul tristeţii. Umbla ca o

furtună prin apartament, lovea pernele, se uita urât la imaginea ei din oglindă. Cum a îndrăznit să se descotorosească aşa de ea, să o arunce ca pe o pereche de pantofi vechi, pe care nui mai vrei? Ei, o să-i arate ea. O să le arate ea tuturor. Dar, în furia aceea, o voce mică şoptea: ce Dumnezeu o să faci acum?

Nu ştiu. Pur şi simplu nu ştiu.

CAPITOLUL 33

Florence

Palermo, Sicilia, septembrie 1946

Florence a păşit, în sfârşit, pe pământ sicilian la ceva mai mult de un an după sfârşitul războiului în Orient. Sperase să plece în Malta mult mai devreme, dar haosul care a urmat după capitularea necondiţionată a Germaniei din mai 1945 şi apoi capitularea Japoniei din august a făcut ca toate călătoriile să fie restricţionate. Florence a vrut să-şi viziteze surorile în Franţa şi, cu ajutorul lui Jack, a luat legătura cu Ministerul de Externe de la Londra să întrebe cum poate ajunge acolo. A fost sfătuită ferm să nu încerce acest lucru, întrucât doar diplomaţii şi militarii au permisiunea să plece. Vizitarea familiei nu era considerată vitală, dată fiind situaţia gravă de acolo.

Şi Hélène îi scrisese despre situaţie. Florence plânsese citind prima dată scrisoarea, dar o luase cu ea în călătoria în Sicilia, pentru că pe verso era o mică schiţă făcută de Hélène, reprezentând-o pe Elise alăptând copilul. Acum Florence a scos scrisoarea să se uite la desen, şi apoi a citit-o iar.

Draga mea Florence,

Am fost foarte bucuroasă să primesc veşti de la tine, dar trebuie să-ţi spun că n-ar fi deloc înţelept să vii să ne vizitezi. Franţa e îngenuncheată. Oamenii sunt bolnavi şi

flămânzi, două treimi din copiii noştri au rahitism şi te doare sufletul când vezi că multi nici nu trec de anii

> copilăriei. Totul e complet blocat şi e imposibil să te duci undeva altfel decât cu bicicleta, pentru că lipsesc cam toate, inclusiv combustibilul pentru maşini* Va trebui să reconstruim totul, sa o luam de la început. Cu toate că războiul s-a terminat, mi-e greu să nu mă gândesc cu amărăciune la cât de mult a suferit Franţa.

Sute de mii de clădiri au fost distruse şi am auzit că producţia industrială şi agricolă e acum la mai puţin de jumătate decât fusese înainte de război. Starea înfiorătoare în care se află porturile, căile ferate, străzile şi podurile face ca nici măcar ajutoarele medicale să nu ajungă la noi. Doctorul Hugo este peste măsura de îngrijorat, iar soţia lui, Marie, încă nu a fost repatriată de la Londra. în anumite zone din ţară, fermierii nici nu ştiu unde e sigur să lucreze pământul, din cauza minelor.

Din toate aceste motive cred că va trece ceva timp până când va fi sigură o vizită, a ta sau a noastră. Vai, draga mea soră, amândurora ne e tare dor de tine, la fel ca întotdeauna, şi amândouă îţi trimitem dragostea noastră. Sper să îţi placă micul desen pe care ţi Lam făcut. Ce face Jack? Am fost surprinsă să aflu că s-ar putea să meargă în Malta cu tine şi că ai rămas la Devon aşa de mult; dar maman mi-a spus că aşa ai putut pune deoparte suficient de mult

pentru călătoria ta. îţi doresc succes la căutarea lui Rosalie.

Hélène

Florence a împăturit scrisoarea clătinând din cap şi şi-a şters lacrimile. Deşi o citise de mai multe ori, cu speranţa că va găsi altceva, cuvintele rămâneau aceleaşi, evident, iar ea nu-şi putea reprima sentimentele de tristeţe şi de îngrijorare pentru surorile ei şi pentru Franţa.

Jack reuşise să obţină permise de îmbarcare pe un vas al Royal Navy care transporta medicamente şi alte ajutoare la Roma, Napoli şi în Sicilia, dar nu şi în Malta. Pentru Malta trebuia să ia un feribot din Siracuza.

Fusese încântată că, în sfârşit, avea să plece, dar călătoria fusese lungă şi lipsită de confort. Numeroasele scări de metal erau înguste şi alunecoase, iar puntea era permanent udă de la stropii de apă, ceea ce însemna că era greu să te mişti printre vinciuri, frânghii făcute colac şi bărcile de salvare aliniate, gata să fie folosite. Era un miros de metal şi de catran, pe lângă izul ciudat emanat de prelatele groase şi portocalii. Marea i se părea imensă şi i-a fost foarte rău până s-a obişnuit cu alunecarea pe apă. Dar a reuşit să savureze ultimele zile, când îşi trecea degetele peste sarea de pe balustradele vaporului şi simţea vântul în păr. Şi în sfârşit facea primul pas pentru îndeplinirea dorinţei mamei de a o găsi pe Rosalie.

în ceea ce îl priveşte pe Bruce, după ce a sărutat-o în seara aceea când sărbătoreau Ziua

Victoriei, ea şi-a dat seama că, oricât de mult îl plăcea – şi chiar îl plăcea –, nu era îndrăgostită de el şi ştia că niciodată nu avea să fie. încă îl iubea pe Jack. Aşa că se întâlnise cu el să-i spună că nu vor fi decât prieteni, iar în ultimul an asta şi fuseseră. El a fost primul dintre cunoscuţii ei care a prezis victoria laburiştilor din 1945 şi faptul că Churchill nu va putea păstra puterea.

Iar acum Jack avea să lucreze într-o localitate numită Lipari, care, după cum avea să se dovedească, nici nu se afla pe partea continentală a Siciliei, ci mult mai departe, pe una dintre micuţele Insule Eoliene. Deşi îsi dorise mult să

vadă Sicilia, Florence începuse să se frământe, gândindu-se cât va mai dura până vor pleca în Malta.

După ce au ajuns în Sicilia şi s-au mai uitat câteva momente spre mare, şi-au luat gentile de pânză burduşite şi au plecat din port spre aerul fierbinte şi nemişcat al oraşului stăpânit de căldură. Palermo era aşezat pe un platou din mijlocul regiunii Conca d'Oro – „scoica de aur" –, înconjurat de un semicerc de munţi violacei, dar nimic nu părea auriu în după-amiaza aceea. Florence se uita şocată la grămezile de moloz de pe străzile înguste ale oraşului, la zidurile prăbuşite, la pereţii găuriţi de gloanţe şi la ce mai rămăsese după bombardamente din casele aristocratice de culoare rozalie.

în adâncul pasajelor întunecoase, casele erau

decolorate, părăginite şi vechi, cu uşile atârnând din balamale şi fără acoperişurile de ţiglă roşie. Nu văzuse Londra de când fusese bombardată, deşi Jack îi povestise, dar acum plecaseră din Portsmouth şi distrugerile provocate acolo de bombardamente fuseseră suficient pentru ea. Şi, evident, văzuse cu ochii ei ce stricăciuni poate să facă o bombă neexplodată. Aici, pe străzile de piatră distruse tuşea când vântul ridica în aer rotocoale de praf galben.

Au ajuns într-o grădină în care chiparoşii şi arborii iudei lăsau loc unei livezi verzi de portocali. Câteva coloane şi arcade rămăseseră intacte, plus o clădire care nu mai avea geamuri la ferestre, dar grilajele sofisticate din fier forjat rămăseseră neatinse. De acolo se vedeau şi turlele înalte ale j catedralei.

— E groaznic să vezi asta, Jack. Cred că a fost înspăimântător.

— Ştiu. A fost unul dintre cele mai frumoase oraşe din lume.

— Până la război.

El a dat din cap.

— Ploaia de bombe de la Palermo a avut ca scop distrugerea portului, a aerodromurilor, a bazelor militare, a gărilor şi aşa mai departe, dar întotdeauna există şi pagube în rândul populaţiei civile. Şi, evident, asta a descurajat mişcarea de rezistenţă în momentul în care trupele Aliate au invadat, în sfârşit.

Florence rămăsese aproape mută, închipuindu-şi că Malta trebuie să fie într-o stare la fel de înfiorătoare. Văzuse de aproape ororile naziştilor în Franţa, dar când vedea distrugerile acestea teribile înţelegea cumva adevărata magnitudine a războiului mondial.

— Hai, a spus Jack. Dă-mi mie geanta.

— Pot s-o duc.

— Bine. Dar trebuie să ne mişcăm înainte să se lase

j

întunericul. Nu cred că vom ajunge la Lipari în seara asta. Ceea ce ne trebuie e un hotel, dacă mai există aşa ceva.

Au mers mai departe şi el a cerut indicaţii de la nişte localnici. Se pare că pe lângă engleza maternă Jack nu vorbea doar franceza şî germana, ci şi un pic de italiană.

— Problema e, a spus el clătinând din cap, pentru că nu înţelegea întotdeauna răspunsul, că sicilienii nu vorbesc propriu-zis italiana. Practic, au limba proprie.

Mulţi oameni păreau săraci, copiii slabi alergau desculţi, în haine vechi şi găurite, iar bătrânele îmbrăcate în negru, cu capetele acoperite, stăteau pe scaune de lemn în faţa a ceea ce cândva le fusese probabil casă. Măgarii umblau liberi pe străzi, ca şi câinii, toţi la fel de costelivi. O privelişte jalnică. Florence ştia că Sicilia are o istorie încărcată de sângele, sudoarea şi lacrimile locuitorilor, dar nu se aşteptase să vadă aşa de mult din ea acum.

După ce a întrebat mai mulţi localnici, Jack a găsit o pensiune care odinioară fusese o vilă particulară.

Acum proprietară era o văduvă pe nume Mărgărită şi, când Jack a întrebat-o dacă are camere libere, ea a râs amar şi a arătat cu mâna în jur.

— Uită-te şi tu. Ţi se pare că am camere?

Jack s-a uitat. S-a uitat şi Florence.

— Lasă, Jack, a spus ea, hai să căutăm în altă parte.

Câţiva localnici intrau şi ieşeau din pensiune, iar Jack, care nu părea dispus să renunţe, s-a încruntat.

— Doamnă, dacă aveţi un spaţiu liber, vă plătim bine.

Mărgărită a mijit ochii şi a ridicat din umeri.

— Cablurile de curent şi tevăria sunt distruse în mare parte. Odăile mele frumoase... în fine, uită-te şi singur.

Jack s-a înţeles cu femeia asupra preţului şi aceasta i-a dus într-o grădină cu o terasă mare. Mirosul de trandafiri care se revărsa dintr-o pergolă a luat-o prin surprindere pe Florence. Cum de supravieţuiseră în mijlocul atâtor distrugeri? Erau şi nişte muşcate superbe care curgeau în cascadă din ghivece, iar de o parte şi de alta a terasei erau două banchete sparte de piatră, aşezate sub câţiva palmieri. Mărgărită i-a dus printr-o livadă mică de măslini cu crengi strâmbe spre capătul grădinii, unde era un hambar fără uşi. Florence se simţea încinsă,

murdară şi flămândă, dar nu voia decât un pat.

— E o fântână.

Femeia a arătat într-o parte.

— Are apă bună. Deci asta e camera voastră.

A arătat cu capul spre hambar.

— După germani, Aliaţii. Acum doar cei rămaşi fără casă şi săracii.

5

A oftat adânc şi i-a lăsat.

Jack a intrat primul în hambar şi s-a întors spre Florence.

— Vrei să înnoptăm aici?

— Sigur. Nu mă deranjează să dorm pe paie, a spus ea, prefacându-se în continuare că nu e nicio problemă să împartă acelaşi spaţiu, dar simţind bine că mai există între ei o oarecare stânjeneală. Un adevărat lux.

— Sigur? Putem merge în altă parte. Trebuie să existe şi ceva mai bun.

— Sunt prea obosită, Jack. Vreau doar să dorm.

— Mă duc să văd fântâna.

Ea s-a întins pe paie, bucuroasă că se află, în sfârşit, pe pământ ferm, dar, în loc să adoarmă pe loc, a rămas trează, cu atât de multe lucruri în minte pe care şi-ar fi dorit să le poată scrie în jurnal. în ultimul an începuse să scrie şi un roman inspirat de viaţa ei din Dordogne şi ardea de nerăbdare să se întoarcă la el. A oftat. Romanul va trebui să aştepte. Şi cu acest ultim gând a adormit adânc.

Când s-a trezit dimineaţa, a trebuit să-şi

ferească ochii de strălucirea zilei. S-a uitat prin hambar după Jack, pe urmă a ieşit şi a văzut că el umpluse o găleată cu apă şi acum mânca un fel de chiflă.

— Uite, i-a spus el şi i-a întins şi ei una. însă sunt calde.

— Mulţumesc. Ce-i asta – un fel de briosă?

— în stil sicilian, cu pastă de migdale în ele.

Ea a muscat din chiflă şi a mestecat.

— Delicioasă, a spus savurând-o.

— Am şi lapte. De capră.

I-a întins o cană de tablă plină cu lapte. Ea l-a băut rapid.

— Mă fac nevăzut cât te speli şi te schimbi.

A arătat spre găleata cu apă.

— Ai dormit bine?

— Ca un prunc.

El a plecat, iar Florence, după ce s-a spălat un pic, a scos o rochie curată din geantă şi şi-a trecut peria prin părul încurcat. Când el s-a întors, ea începuse să strângă bagajul şi i-a spus că ar fi bine să facă planul pentru ziua aceea.

— Trebuie să luăm un autobuz până la Milazzo, a spus eL Acolo vom găsi pe cineva să ne ducă în micul port din Lipari. Sunt nişte feriboturi, dar azi nu circulă niciunul.

Ea şi-a îndreptat spatele.

— Niciodată n-o să-mi poţi spune ce faceai când eram în Devon şi tu erai plecat? Acum, că s-a terminat războiul.

— E tot secret, a spus el strâmbându-se. Dar pot să-ţi spun că lucram în colaborare cu

Serviciul de Informaţii Secrete şi cu Francezii Liberi. Şi mi s-a oferit o slujbă la MI6.

— Ai refuzat-o?

— Sunt arhitect, ai uitat?

Ea a râs.

— Aşa spui tu. Iar eu tot mă duc în Malta s-o caut pe Rosalie. Vii şi tu când termini aici?

J

— Absolut, dar deocamdată hai să ne concentram pe ce avem de făcut. Ştiu foarte puţine despre locul unde mergem. Casa prietenului meu Edward e pe coasta de nord-vest a insulei Lipari, dar e o insulă micuţă, aşa că n-ar trebui să fie greu de găsit.

— Ce vrea să faci acolo?

— în prima fază, doar să inspectez casa, să văd dacă n-a fost afectată de bombe. Să văd dacă e mai e sigură.

— Şi pe urmă?

— Păi, am înţeles că are planuri mari pentru ea, deşi încă nu ştiu ce planuri, nici dacă mă va angaja pe mine ca

— Sunt convinsa că nu ti-ar fi cerut tie să faci asta dacă nu avea de gând să te angajeze.

— Poate. E bogat. Are proprietăţi în toată lumea şi înainte de război înfiinţase un lanţ de hoteluri de lux.

— înseamnă că trebuie să fie o casă mare.

— S-ar putea să fie doar reşedinţa lui. A fost destul de evaziv. Vrea să îl contactez când aflu care e treaba.

— Atunci trebuie să aflăm dacă feriboturile au

un orar. Pentru întoarcere.

Mica barcă pescărească a săltat pe marea azurie şi strălucitoare şi în scurt timp i-a lăsat pe un dig îngust. Florence şi-a luat geanta de pânza şi a inspirat mirosul de sare şi alge, cât timp Jack a găsit o căruţă care să-i ducă la destinaţie.

Insula era prăfoasă şi muntoasă. Doamne, Dumnezeule, şi-a spus ea după ce au pornit, unde m-a adus? Malta i se părea mai departe ca niciodată. Căruţaşul stătea călare pe măgarul care ducea căruţa pe o potecă pietroasă – nu puteai s-o numeşti „drum” – trecând pe lângă case rare şi mohorâte. Pe urma căruţa a mers zguduindu-se şi săltând pe cărări de pământ care urcau pe colinele aride. Nu vedea decât şiruri nesfârşite de stânci gălbui, după ce lăsaseră marea în urmă. Vântul prinsese viaţă şi îi arunca praf în faţă şi ea se ştergea la ochi, reuşind doar să amplifice usturimea.

Jack a observat.

— Ești bine?

A dat din cap, dar moralul îi scădea.

— E o perioadă rea din an, a spus el peste zgomotul pe care îl faceau rotile căruţei când se învârteau lovindu-se de pietre. Uscată. Pare mai verde spre nord-est.

Ea a întors capul şi a închis ochii. Oare aici putea să fie mai bine în vreo altă perioadă?

Au ajuns în vârful muntelui pe care îl urcaseră şi apoi au început sa coboare printr-o zonă arsă de soare. Ea a făcut ochii mari.

— Vai, a spus şi şi-a ţinut respiraţia când a văzut marea.

Părea nesfârşită şi avea o culoare albastru-violet foarte

j >

intensă.

El a zâmbit văzând-o aşa uimită.

Au coborât versantul zgâlţâi ti şi ea a văzut falezele vulcanice care se prăbuşeau abrupt în mare, acolo unde pluteau bărci pescăreşti viu colorate.

— Trebuie să fie o mulţime de peşte, a spus Jack.

— Omul nu poate să trăiască doar cu peşte, a spus ea şi ia zâmbit.

Au ajuns la o potecă lungă sau un drum, nu ştia prea bine, cu copaci de o parte şi de alta, care ducea tot spre munţi, dar în zona aceea era teren plat. A văzut un lucrător brunet cu un şorţ lung de piele, care i-a făcut cu mâna vizitiului lor. Puteai să-i spui vizitiu unui om călare pe un măgar? Aleea, se convinsese că este o alee, avea acum de o parte şi de cealaltă coloane groase sculptate, dintre care unele erau deteriorate, şi apoi l-a zărit.

A fluierat cu uimire.

începea să se vadă un mare conac, asta părea să fie.

Vizitiul a spus ceva într-o siciliană guturală, iar Jack a spus:

— Cred că a spus că înainte a fost palat, dar că de zeci de ani nu a stat aici nimeni, în afară

de o menajeră.

Clădirea crem, din teracotă, cu etaj, se întindea în faţa lor într-un dreptunghi înalt. Ea a numărat ferestrele de la etaj, care aveau toate grilaje delicate din fier forjat. Zece? Nu. Douăsprezece. Cel puţin douăsprezece. Toate cu transperantele de pânză lăsate, dar ţinute departe de fereastră prin tije metalice în partea de jos, pentru a permite pătrunderea aerului în cameră.

Omul a mers cu căruţa către o latură a casei, care s-a dovedit a fi fata.

Jack a ajutat-o pe Florence să coboare.

Ea se simţea brusc exuberantă, senzaţie pe care n-o mai avusese de mult timp. O aştepta aici ceva important, ştia asta.

A ridicat privirea spre uşa principală a casei maiestuoase. Se afla la parter, între două ferestre mari, şi era înconjurată de decoraţiuni din piatră, cu un balcon în faţă. Din balcon coborau două rânduri de scări, care se arcuiau spre faţa casei. Sub uşa principală erau nişte porţi înalte care închideau un culoar mare, acoperit. Piatra din care era făcută casa lucea ca aurul în lumina puternică a soarelui, flori violet de bougainvillea urcau pe ziduri şi un miros puternic de lămâie plutea în aerul înmiresmat. Şi plante aromatice, şi-a spus ea, în mod sigur cimbru, mentă şi rozmarin. A inspirat adânc şi s-a ciupit de braţ. Putea fi adevărat un astfel de loc? în spatele casei se înălţau magnific munţii vulcanici, rozalii şi ceţoşi, şi

când s-a întors în partea cealaltă a văzut nu departe linia sclipitoare a mării.

Jack părea aproape la fel de surprins ca ea.

— Nu ţi-a spus? l-a întrebat ea.

— Nu mi-a spus. Casa asta e imensă.

O femeie îmbrăcată într-o rochie neagră şi decoloratã, cu guleraş alb şi şorţ alb cu pieptar, a ieşit de pe culoar. Nu le-a zâmbit şi nu le-a spus nimic, dar le-a făcut semn să vină după ea pe scări. Era înaltă şi slaba-băţ, cu părul cărunt împletit în coada şi strâns în coc la spate şi cu ochii negri ca noaptea.

Când urca treptele largi şi albe, Florence abia aştepta să vadă interiorul casei, dar a trebuit să-şi ţină în frâu nerăbdarea, pentru că femeia se mişca aşa de încet, de parcă toate articulaţiile ei ar fi trebuit să fie unse. în capul scărilor a descuiat uşa de bronz, oxidată de timp sau de capriciile vremii, sau poate de ambele, şi care avea o patină delicată de un albastru-verzui. Au intrat într-o încăpere lunga, cu o duzină de ferestre pe una dintre laturi, unde nişte perdele crem de dantelă italienească se umflau în vânt de partea cealaltă a transperantelor pe care le văzuse de afară. Florence a văzut că Jack ridică din sprâncene, la fel de uluit ca ea, pentru că aveau impresia că au fost poftiţi într-o lume de mult dispărută. Era o încăpere de pur secol al XlX-lea, în care anii nu atinseseră nimic. Nu era lumină electrică – şi se îndoia că există apă curentă –, însă totul era superb. Mobilă sculptată neagră şi fotolii cu tapiserie aurie în

dungi. Sfeşnice pe măsuţele de lângă pereţi şi cel mai frumos mozaic văzut vreodată de ea pe podea, cu arabescuri complicate în nuanţe de albastru, ocru, alb şi roşcat.

— Incredibil, a murmurat Jack. Absolut intact.

A ridicat capul şi a fluierat, iar ea i-a urmărit privirea spre plafonul pictat cu heruvimi care dansau printre nori.

Trecutul era peste tot în jurul ei, la fel şi spiritele trecutului. Auzea şoapte şi sunetul fantomatic al unui clopoţel. Şi i-a imaginat pe oamenii care locuiseră acolo şi care nu păreau să fi plecat. Nu plecaseră deloc. Poate ieşiseră pentru câteva minute? Poate se duseseră pe plajă, la un picnic şi aveau să se întoarcă dintr-un moment în altul, întrebându-se ce caută în casa lor aceşti călători din altă

lume. A auzit foşnetul mării îndepărtate şi a simţit un fior neplăcut. Era ceva ameninţător în aer şi ea simţit că spiritele de aici nu sunt prietenoase.

Menajera a zâmbit cu un aer sumbru şi i-a spus ceva lui Jack.

— Ce e? a întrebat Florence.

— A zis că o cheamă Claudia şi să ne ducem cu ea în camerele noastre.

Au trecut pe lângă câteva camere în care se vedea mobilă protejată de praf cu pânze şi, în capăt, Claudia le-a arătat două camere aşezate de o parte şi de alta a coridorului. El sa uitat în amândouă şi apoi a înclinat capul spre ea.

— Alegerea îţi aparţine, Florence.

Camerele erau identice, cu excepţia faptului că una era pe partea cu muntele, care părea incredibil de aproape, iar cealaltă pe partea cu marea. A ezitat, era atrasă de munte şi totuşi... o intimida? Ba chiar era ameninţător? Cu toate acestea, a arătat spre camera dinspre munte.

— Sigur? Nu vrei mai degrabă marea? E mai luminoasă.

Ea s-a uitat şi a clătinat din cap.

— Sigur.

Claudia a spus îar ceva, iar el i-a tradus lui Florence.

— A zis că ne va pregăti masa şi că are o scrisoare pentru mine.

— Serios? Cum aşa?

El a ridicat din umeri.

— Habar n-am. Se duce acum s-o aducă.

Femeia plecase cât vorbea Jack şi acum revenise cu un plic alb pe care era scris numele lui. El a lăsat jos bagajele, a rupt plicul şi a citit.

— De la cine e? a întrebat Florence, curioasă.

— De la Edward, proprietarul casei. E deja în Sicilia.

— Vine aici?

— Nu. Se pare că va trebui să mă duc acasă la el, în Donnafugata, cu raport cu tot.

— Ţi-a cerut să te ocupi de restaurare?

— Nu. Vrea doar o părere sinceră despre starea ei, înainte să meargă mai departe.

— Cât va dura până vom pleca în Malta?

— O să-mi ia ceva timp să verific bine casa şi

pe urmă să mă văd cu el.

Florence a învârtit pe mână brăţara cu talismane şi şi-a amintit ce lumină ciudată aveau ochii mamei când i-o dăduse. Văzuse atunci cât de slabă era Claudette, simţise asta în îmbrăţişare, dar, când o întrebase, mama ei se enervase. „N-am absolut nimic”, îi spusese ea.

Sperase ca mama ei s-o viziteze la Devon înainte să plece în Sicilia şi de fapt plănuiseră vizita, dar, când venise momentul, Claudette îi scrisese că e puţin răcită, nimic serios, şi nu poate veni. S-a gândit la mama ei şi la Rosalie. Cum trebuie să se simtă când nu s-au văzut de douăzeci de ani? Era inimaginabil să nu-ţi poţi vedea sora atâta vreme şi ar fi vrut să-i poată spune lui Claudette ce aproape e acum de Malta.

CAPITOLUL 34

În timp ce Jack lucra, măsura, verifica şi examina, Florence se plimba pe moşie, dar nu îndrăznea să se îndepărteze prea mult. Insula aceea mică şi sălbatică avea ceva care o tulbura şi simţea nevoia să rămână în apropierea casei. Aşa că îşi lua caietul şi începea să facă însemnări pentru romanul ei. De multe ori privea muntele care îşi schimba culoarea, era violet, albastru, verde, gri, ba chiar ocru, în funcţie de lumină, dar uneori i se facea pielea de găină şi îl simţea rău. Muriseră oameni pe muntele acela şi în casa aceea; era sigură de asta, iar moartea lor fusese violentă.

Nu văzuse nici picior de om, cu excepţia vizitiului cu căruţa lui trasă de măgar, iar el venea rar, când aducea câte ceva. Asculta vaierul mării şi vântul şi avea iar impresia că o aşteaptă ceva aici, deşi nu devenise mai clar ce ar fi. Culegea flori, trandafiri cu parfum dumnezeiesc şi buchete de plante aromatice cu miros pătrunzător cu care umplea casa. Ar fi trebuit să fie un rai, dar nu se auzea cântec de păsărele şi asta era lugubru. Muntele era prea impunător şi casa prea liniştită, de parcă toată viaţa ar fi fost furată de acolo. Note discordante îi răsunau în cap. Sunete de clopot, fluierături şi tiuituri ascuţite. Nu se simţea în siguranţa şi mergea prin îs > > o > > D r casă în vârful picioarelor, înfricoşată că ar

putea să sară cineva din umbră şi s-o ia de acolo. I se părea că oameni fantomatici strigă după ajutor, că vocile lor sunt purtate de briza mării. Când se uita în jur, aproape că le simţea tristeţea, durerea şi chinul, iar asta o înspăimânta. Da, într- un fel era frumos aici, dar era şi terifiant şi se simţea prinsă în capcană la fel cum trebuie să se fi simţit şi oamenii care locuiseră odinioară aici. Iar când Jack a întrebat-o la un moment dat pe menajeră ce s-a întâmplat cu oamenii aceia, femeia n-a vrut să-i dezvăluie.

Când i-a spus lui Jack că o tulbură atmosfera ameninţătoare din casă şi din jurul ei, el i-a spus:

— O să plecăm în curând. Sunt de acord că e o atmosferă stranie, dar n-ai de ce să-ţi faci griji. E doar imaginaţia ta.

Ea ştia că nu e aşa.

5 *

Zilele au trecut una după alta şi la sfârşitul primei săptămâni el a declarat zi liberă.

— Am o surpriză. Am făcut rost de o barcă. Mă rog, e o barcă gonflabilă, de fapt, dar Claudia ne-a făcut ceva de mâncare, să luăm la noi.

— Te simpatizează.

El a râs.

— Ştie că tu nu înţeleşi niciun cuvânt şi de aceea

? ?o J

vorbeşte cu mine.

— Vorbeşte cu tine fiindcă tu eşti bărbat.

El s-a strâmbat.

— Şi unul teribil de important, a spus el pe un ton prefăcut pompos.

Ea a clătinat din cap.

Idiot.

— Ei bine, acest idiot ar vrea s-o invite pe mademoiselle la o mică plimbare cu barca, iar plimbarea trebuie să fie azi, cât e vremea bună.

Era fericită că pleacă de acasă, deşi în mod normal îi plăceau lucrurile vechi, lucrurile uitate, care erau o urmă a ceea ce fuseseră cândva. în Franţa căutase în toate librăriile

din zonă cărţi de bucate şi manuale de grădinărit care nu se mai găseau. Când era copil, erau basmele. În Devon devenise colecţionară de panglici, şnururi, ace cu gămălie, catarame, creioane, agrafe de păr şi aşa mai departe. Dar palatul acesta vechi era altfel. în zidul din spate erau urme de gloanţe şi simţea că, indiferent ce se întâmplase acolo, lucrul acela era în continuare prezent.

După ce au traversat insula şi s-au instalat în barca pneumatică cu motor Johnson exterior, au pornit din Marina Corta spre partea de sud-vest. Şesurile întinse pe lângă care treceau au făcut în curând loc coastelor stâncoase.

După un timp a văzut o plajă.

— Am putea să înotăm acolo, a strigat ea peste zgomotul valurilor şi al motorului.

!

— Hai să vedem întâi ce mai e pe aici. Putem oricând să ne întoarcem.

Au trecut în continuare pe lângă faleze uriaşe, care coborau abrupt în marea sclipitoare, apoi

pe lângă un promontoriu în care lava săpase o scobitură. Alte faleze, mai mici, apoi mai înalte şi pe urmă o plajă cu pietriş, complet pustie. Mai departe era o coastă uluitoare, cu mici insule, peşteri, golfuri şi stânci de culoarea cuprului şi cu muntele violet înălţat în spate.

— Până acum aici e cel mai frumos, a spus ea.

Şi pe urmă au găsit-o – o plajă mică adăpostită în spatele unei faleze şi acolo Jack a ancorat barca şi au coborât.

în ciuda brizei marine, Florence se simţea înfierbântată şi lipicioasă, dar aerul era plin de miros de pin şi eucalipt care venea doar de la vreo doi arbori. Era plăcut, amestecat cu mirosul de sare al mării şi mirosul de nisip încins, iar

Florence, încântată, s-a dezbrăcat până la lenjerie şi s-a repezit în apă. Nu era rece, aşa că a început să stropească şi să ţipe, după care a înotat kilometri la rând, aşa i se părea.

Jack ieşise deja din apă şi examina mâncarea de prânz. Ziua era şi mai însorită, cerul era lămâios, iar marea avea o tentă violet.

— Haide, i-a strigat el când a văzut că înoată spre mal. Masa.

— Cerul are o culoare ciudată, a spus ea uitându-se în sus. E normal?

— Cred că da.

înviorată, s-a scuturat şi s-a aşezat pe o piatră, să se usuce la soare.

El a scos nişte pachete înfăşurate în hârtie cerată.

— Brânză, cred, a spus el şi a desfăcut un pachet. Uite! Pecorino cu aromă de piper.

Ea a luat un pachet mai mare.

— Aici e pâine.

A rupt o bucată şi i-a întins-o.

— Ai destulă brânză?

— Da. E puţin cam sărată.

— Aha! a făcut el. Am văzut salam. Deja feliat.

I-a întins câteva felii şi ea l-a mirosit.

— Cred că e un amestec de porc şi vită slabă.

A muscat din el.

— Superb. Foarte consistent.

— Sunt şi nişte roşii, şi vin.

— O să mi se facă somn dacă beau vin.

Când au terminat mâncarea şi vinul, Jack s-a întins pe spate, cu mâinile sub cap, şi respiraţia i-a devenit imediat regulată.

Florence s-a dus să caute umbră, udându-se puţin când a călcat prin apa nemişcată din bazinele cu piatră netezită de vreme, a mers cu grijă pe pietre, dar s-a zgâriat puţin la genunchi. A găsit un golfuleţ stâncos, cu o mică grotă care părea ideală. Dacă s-ar fi culcat în soarele amiezii s-ar fi ales cu o durere de cap, dar umbra aceea era perfectă şi avea să fie plăcut să adoarmă pe mişcarea ritmică a valurilor.

Mai târziu, când s-a trezit, l-a auzit pe Jack strigând-o prin zgomotul tot mai puternic al furtunii. S-a ridicat în picioare şi şi-a dat seama că marea se umflase cât dormise, iar acum valurile se loveau de stânci. Nu putea să-şi dea

seama cum să ajungă pe plajă, la Jack, fără să treacă direct prin apa învolburată care o speria, pentru că putea s-o ducă în larg. Nici măcar nu a reuşit să-l vadă pe Jack sau mica lor barcă când s-a uitat spre apă. Valurile uriaşe se izbeau de stânci şi faceau spumă când săreau în aer, iar cerul violet şi ameninţător devenea negru. Stătea rezemată de o stâncă, lipindu-şi tare spatele de ea, ca să nu alunece. L-a strigat pe Jack, dar vântul i-a acoperit vocea. Inima îi bubuia. Situaţia nu arata deloc bine.

Poate că apa nu va umple grota şi putea pur şi simplu să aştepte. Nisipul din fundul grotei părea destul de uscat. Dar chiar nu ştia ce să facă. L-a strigat iar pe Jack. Nimic.

S-a uitat în sus să vadă dacă ar mai fi vreun loc prin care să treacă şi l-a văzut pe Jack stând în picioare şi uitându-se cu chipul întunecat la apă de pe o stâncă aflată la câţiva metri mai sus şi lateral de ea. A fluturat braţele ca să-i atragă atenţia. El a văzut-o şi Florence a sesizat expresia de uşurare pe care a căpătat-o faţa lui.

— Rămâi acolo, a spus el. Cobor eu.

I s-a strâns inima când el a început sa coboare, dezechilibrându-se şi alunecând pe pietrele care i se sfărâmau sub paşi. Chiar dacă ajunge la mine, s-a gândit ea, cum am putea sa ne căţărăm înapoi, loviţi de torentul acesta?

Vântul şuiera şi apa a început să se învârtejească la intrarea în grotă. Nu va putea niciodată să treacă peste ea. Dincolo, marea devenise şi mai agitată. Auzea izbiturile

valurilor şi bubuiturile tunetului, zgomotul era aşa de puternic încât abia mai putea să gândească. Şi apoi a văzut că Jack a ajuns la ea, se apleca peste intrarea în grotă şi întindea mâna spre ea.

— Vino! a reuşit ea să-l audă strigând. Vino! Acum. Nu avem mult timp.

Trebuia să rişte. Să sară, ca să ajungă la mâna lui. Dar, dacă n-ar fi reuşit, în câteva clipe ar fi fost în apă, dusă de curenţi. Nici măcar Jack n-ar fi putut s-o scape.

Temându-se să se mişte, dar şi să nu se mişte, a inspirat adânc, în timp ce el striga la ea să se grăbească. Inima aproape i s-a oprit când s-a întins, a sărit şi apoi, o, Doamne, a simţit prinsoarea mâinilor lui. A început s-o tragă în sus. Şi-a zdrelit carnea de stânci şi abia mai respira de frică să nu o scape Jack. Dar nu a scăpat-o şi când, în sfârşit, a tras-o peste marginea stâncii, s-au întins amândoi, gâfâind epuizaţi de efort. Şi furtuna părea că face o pauză.

După un timp el s-a ridicat şi a ajutat-o şi pe ea, dar atunci vântul s-a intensificat cu forţa unui ciclon.

— Mergi aplecată. O să fie bine dacă mergem în zigzag, încearcă să cauţi locuri ferme în care să pui piciorul.

Ea a dat din cap şi înţelegea ce vrea să spună. Dar nu-şi simţea nicio parte din corp, ce să mai vorbim de picioare.

Când au ajuns, în sfârşit, pe un teren ceva mai

plat, s-au odihnit iar un moment, după care el a arătat în sus.

— E un adăpost. Mergem acolo şi stăm până se termină furtuna.

S-au chinuit să meargă prin vântul puternic şi prin ploaia vijelioasă, concentraţi să nu-şi piardă echilibrul pe pietrele instabile, cu sentimentul că nu se va termina niciodată. Dar apoi au ajuns, în sfârşit, la adăpost. El a deschis uşa căsuţei vechi şi amândoi s-au repezit înăuntru tremurând şi uimiţi că au reuşit.

— Dumnezeule, Florence, a reuşit el să îngaime, respirând greu.

Şi ea a văzut că Jack, un bărbat care nu se şoca aşa uşor, era acum zguduit.

— îmi... pare... aşa de rău, a încercat ea să spună, cu toate puterile epuizate.

El a luat-o în braţe.

— M-ai speriat.

— M-am speriat şi pe mine.

A auzit marea învolburată, valurile care se izbeau zgomotos de stânci şi ploaia care bătea în acoperişul de tablă şi s-a dus împleticindu-se într-un colţ, unde i s-au tăiat picioarele. S-a prăbuşit ca o păpuşă de cârpă pe nişte pături care miroseau de parcă ar fi stat acolo de ani întregi.

El s-a aşezat lângă ea, cu genunchii la piept. Niciunul nu a vorbit, iar Florence a căzut într-un fel de toropeală.

Ceva mai târziu s-a ridicat şi a văzut că zgomotul furtunii s-a mai potolit – se auzeau

doar vuietul şi plesnetul apei –, iar Jack a aprins o lumânare.

— Am avut noroc că primul băţ nu a fost umed, a spus el.

— Am avut noroc?

El a râs amar.

— L-am găsit aici, cu lumânarea. Singurul băţ din cutie. Zeii au fost de partea noastră.

— Deci a fost un miracol.

A râs iar, la fel de amar, dar ea a simţit şi altceva în râsul acela. Fricã, poate?

După aceea conversaţia s-a stins şi a urmat o lungă tăcere. El o ţinea strâns şi ea îi simţea bătăile inimii. Afara, în furtună, simţise cum o împinge vântul de la spate. O propulsează. Fusese îngrozită la gândul că va muri. Dar acum toate acestea o faceau să gândească, o făceau să simtă, o forţau să spună ce crede.

— Tu te închizi în faţa mea, Jack, în faţa vieţii, a explodat ea brusc. De ce?

— Poftim?

Părea iritat. Totuşi ea a continuat.

— După toate prin câte am trecut adineauri, trebuie să întreb. E o legătură între noi. Fii sincer. Ştii că e, dar tu continui să negi.

— N-am spus un cuvânt.

— E nevoie de vreun cuvânt?

— Nu te înţeleg.

— Ba mă înţelegi. Mă tii la distantă. De ce ti-e fricã aşa de tare?

— Azi am avut o confruntare cu moartea, a spus el pe un ton exasperat. De-asta mi-a fost

frică.

— Nu, nu e adevărat, ţie nu ţi-e frică de moarte. Nu e asta. Tie ti-e frică de viată.

El s-a retras de lângă ea în tăcere şi atmosfera era încordată. Nu a răspuns imediat, după care a zis:

— Nu vrei s-o lăsăm baltă, Florence?

— De ce te fereşti, Jack?

El a pufnit.

Habar n-ai.

— Atunci, spune-mi tu, a replicat ea cu vocea ridicată.

A auzit cum el inspiră repede.

— Foarte bine. Ai dreptate. Nu mi-a fost teamă că o să mor. Mi-a fost teamă că o să mori tu.

— Eu?

— Eşti responsabilitatea mea, a spus el cu voce gâtuită.

Asta e, şi-a spus ea. Asta e.

— Păstrezi şi acum atâta durere în tine, a spus ea aproape ca pentru sine.

El n-a spus nimic un moment. Când a vorbit, vocea îi era răguşită şi joasă.

— Nu mi-am ţinut copilul în siguranţă. Şi nu te-am ţinut pe tine în siguranţă în faţa bărbaţilor de la BNA care te-au violat.

Florence i-a perceput durerea din voce şi ar fi vrut să-l consoleze, dar, simţind că e gata să-i spună totul, a tăcut.

— Pierderea unui copil e ceva indescriptibil.

S-a oprit o clipă şi când a vorbit din nou vocea îi tremura.

— Era datoria mea... dar n-am putut să-l protejez.

Ei i s-a strâns inima şi dorea din tot sufletul să îl

mângâie, dar el a continuat să vorbească şi ea s-a mulţumit să asculte.

— Nu-mi pot permite să iubesc, Florence, nu înţelegi? Nu am meritat copilul pe care l-am pierdut. Când a murit Charlie am ajuns la limită. Niciodată n-aş mai putea să îndur o astfel de suferinţă.

— Vai, Jack!

A auzit un hohot şi apoi, pe neaşteptate, el a început să plângă, înghiţind guri mari de aer. Nu a încercat sa-l oprească şi a simţit că i se umezesc şi ei ochii. Oare mai plânsese vreodată aşa moartea copilului? Se îndoia. Bărbaţii ca Jack rareori plâng.

L-a mângâiat pe spate şi după un timp, tot tremurând, el şi-a trecut palma peste obrajii uzi.

— Iartă-mă.

Ea n-a spus nimic, dar i-a luat mâna.

— Hélène m-a întrebat odată dacă îmi doresc o familie, a spus el.

— Ce i-ai spus?

— Aş fi vrut să-i spun adevărul, dar singura mea scăpare era să fiu în Franţa. Dacă i-aş fi povestit ce mi s-a întâmplat când eram acolo... în fine, era imposibil. I-am spus doar că nu mă

pot gândi la asta.

— Era adevărat.

— Da. Dar am avut senzaţia că am păcălit-o.

Ea La strâns în braţe.

— Poţi să treci peste asta.

El a clătinat din cap şi a spus foarte încet:

— Florence, pur şi simplu nu ştiu cum.

— Nu a fost acelaşi lucru, evident, dar după viol am descoperit că durerea insuportabilă poate să treacă prin tine fără să te distrugă. O laşi în tine puţin câte puţin, o simţi şi apoi trece.

— Trece?

— Da, şi aşa înveţi să trăieşti din nou. În mijlocul a ceva ce îţi pare imposibil poate să fie pace. Momente doar, dar tot pace, şi momentele acestea devin tot mai lungi. Dar, dacă îţi petreci viaţa reprimându-ţi durerea, asta chiar te va distruge.

— Ştii că te iubesc, Florence.

— Da... Ştiu. Si ştiu că ai încercat să nu mă iubeşti.

O să mă ajuţi?

Ea a strâns tare din ochi, cu dorinţa de a plânge până la

epuizare.

— Sigur că da. Sigur că te voi ajuta. Numai tu poţi s-o faci, dar nu trebuie să fii singur. Voi fi alături de tine, Jack. întotdeauna îti voi fi alături.

El a dat din cap.

— Şi, ştii, toţi se duc, toţi, oricât de iubiţi sau de preţioşi ar fi. Toţi trăim cu certitudinea asta.

Asa e viata. Si totuşi

încă avem curajul să iubim, ştiind că într-o zi aceeaşi iubire ne va frânge inima.

Şi apoi el a sărutat-o. Cum se cuvine. Cu dor. Cu pasiune.

CAPITOLUL 35

Riva

Malta, 1930

Addison a fost cel care a salvat-o, Addison a pus-o pe picioare când şi-a revenit după pierderea copilului şi i-a fost clar că Bobby nu se mai întoarce... Addison, care, la câteva săptămâni după ce rupsese biletul lui Bobby, a venit la uşa ei şi a rugat-o să-l însoţească, fără să-i spună unde.

Ascultase la radio, unde toate ştirile vorbeau tot de crahul de pe Wall Street care avusese loc cu un an înainte şi despre criza economică din toată lumea. Milioane de oameni erau şomeri, flămânzi şi disperaţi, iar în Germania oamenii se îndreptau spre partidul nazist, căutând o soluţie. Deşi era limpede că pacea e fragilă, Rivei i se părea destul de departe ca să nu-şi facă probleme şi prefera să asculte ştiri venite de departe, în loc să fie nevoită să dea ochii cu lumea de dincolo de usa ei.

L-a urmat pe Addison cam fără voie, au ieşit din apartament pe coridor şi apoi au coborât scara cea mare.

— Unde mergem? l-a întrebat ea.

El s-a întors pe jumătate să se uite la ea cu ochii sclipitori.

— O să vezi.

— Ştii că încă nu vreau să plec din casă.

El a râs.

— Nici nu trebuie. Promit.

Când au ajuns la parter el a traversat holul cel mare şi a descuiat o usă mică din fata scărilor. Riva nu bănuia că el

5) deschide o uşă către un alt viitor, presupusese că e un soi de dulap, dar el i-a spus să o urmeze pe un coridor îngust şi întunecat.

— Dumnezeule, Addison, o să mă încui într-o temniţă până la bătrâneţe?

El a râs din nou şi la capătul coridorului a deschis o altă uşă. Ea şi-a acoperit ochii cu mâna când coridorul a fost scăldat de lumina orbitoare a soarelui.

— Vino, a spus el şi a ieşit.

Riva s-a uitat afară şi apoi, după ce i s-au obişnuit ochii cu lumina, a păşit în cea mai frumoasă curte interioară pe care o văzuse vreodată. A auzit susurul delicat al fântânii aşezate chiar în mijloc, înconjurată de flori în ghivece de email albastru şi de trandafiri care se căţărau pe ziduri. Un culoar acoperit, cu aspect arăbesc, de pe partea opusă, ducea spre ceea ce părea a fi un iatac acoperit.

— Grădina mea marocană, a spus el. Soţia mea şi cu mine am fost la Marrakech în luna de miere şi i-am promis că o să-i construiesc şi ei una.

5

I-a plăcut?

El a clătinat din cap.

— Filomena a murit înainte să apuc s-o fac. Aşa de multe lucruri ar fi trebuit să fac, dar a fost prea târziu.

Ea a privit culorile frumoase, ca de nestemate, ale mozaicului de jos – albastru, alb, ocru şi turcoaz. Acesta înconjura fântâna în formă de cupă şi se ridica până la jumătatea pereţilor, în timp ce pe marginile curţii erau plăci de teracotă cu modele, acolo unde pe două suprafeţe dreptunghiulare fuseseră plantaţi portocali. Priveliştea aceea i-a înălţat spiritul. Lângă culoarul acoperit erau doi palmieri uriaşi, în vase de teracotă, care stăteau de pază ca nişte păsări exotice cu aripile întinse, gata parcă să-şi ia zborul. A simţit un miros care părea să plutească peste tot în jur.

— Ce este? a întrebat ea, adulmecând.

El a zâmbit şi a arătat spre nişte flori albe care creşteau în jurul fântânii.

— Brugmansia.

— Mirosul e divin.

— îmi pare bine să te văd mai fericită, a spus el.

— Cum să nu fiu? Aici e paradisul.

— Iar asta e plumbago, a spus el uitându-se la culoarul acoperit. Am legat-o în aşa fel încât să facă umbră pentru camera de acolo. E verde tot timpul anului.

— Tu ai făcut asta?

— O parte... până m-a doborât artrita.

— Vai, iartă-mă, n-am ştiut.

El a zâmbit.

— Ei, poate te surprinde, dar am şaptezeci şi ceva de ani. De obicei nu spun. Oricum, artrita se extinde, şolduri, coloana şi aşa mai departe,

dar ce e mai rău e că îmi cuprinde şi degetele şi încheieturile mâinii.

— Pot să te ajut cu ceva?

El a părut că îi studiază faţa înainte de a spune:

— Poate.

Absorbită de gânduri, a rămas în urmă când el a pornit spre culoar, îndreptându-se spre încăperea umbroasă în care era o canapea albă cu pernuţe frumos imprimate. S-a uitat înapoi la grădină şi a inspirat din nou parfumul, dar Addison s-a întors spre dreapta şi a deschis o altă uşă.

— Casa asta e un labirint, a spus ea.

— Mai mult decât crezi.

Au pătruns pe un hol mic şi cam întunecat, care se deschidea spre un dormitor şi o baie, ambele văruite în roz prăfos, dar cu nişte ferestre aşezate sus şi pe care nu se vedea decât cerul. El a răsucit un comutator şi s-a aprins o lampă care a făcut pereţii să strălucească de parcă ar fi fost luminaţi din interior şi Riva a văzut o carpetă marocană atârnată deasupra patului.

— Vai, a spus ea. Ce frumos!

— Am cumpărat-o din Marrakech. După cum ştii, electricitatea pe insulă e limitată, aşa că o parte din această căsuţă e luminată doar cu lămpi cu gaz. Acum mergem sus, a spus el.

Revenită pe hol, a văzut într-un colţ o scară în spirală.

— N-am observat-o până acum.

— Nu aprinsesem lumina. Ia-o tu înainte.

A urcat scările care dădeau într-o bucătărie mare şi luminoasă, cu o masă în capăt. Pe ea o uluia casa aceasta încântătoare, dar ciudată, cu susul în jos.

— E şi frigider, s-a lăudat el. American, evident, făcut de General Electric. Urcă mai sus.

A urcat şi, când a ajuns în capul scărilor, s-a uitat în jur uimită. Era o sufragerie spaţioasă, cu plafonul înalt, decorată cu cele mai palide nuanţe de albastru şi de verde, din care se vedea peisajul Maltei. Eşarfe delicate de mătase atârnau peste două lămpi mari. Şiraguri de mărgele argintii erau agăţate de o oglindă şi nişte perne brodate erau aşezate teanc pe o canapea bleumarin. Nu exista vreo terasă largă alături, doar o uşă dublă de sticlă care se deschidea spre un balcon suficient de mare cât să încapă o mică masă din fier forjat şi două scaune, cu o mică pergolă deasupra, pentru umbră.

— îţi place?

Ea a zâmbit.

— O ador. Dar e aşa de ciudat. N-am văzut niciodată o casă care să aibă o singură cameră pe etaj.

— Am aranjat să ni se aducă cafea şi prăjituri, dacă vrei să vii.

Pe una dintre laturile sufrageriei era un perete cu o singură uşă şi nicio fereastră. El a descuiat uşa, iar ea l-a urmat. Era un hol mic, apoi altă uşă.

— Mai e?

— Nu. Aici e apartamentul meu, iar noi – a deschis uşa – suntem în biroul meu. Intră.

— Nu mă aşteptam la asta.

S-au îndreptat spre terasa cu balustradă, unde pe masă fuseseră aşezate un ibric de cafea, două ceşti cu farfurioare şi un platou cu prăjituri care arătau delicios.

— Serveşte-te, i-a spus el.

Ea şi-a pus cafea, apoi şi-a ales două prăjituri şi le-a mâncat cu poftă. Era prima dată după câteva săptămâni când nu s-a fortat să mănânce.

După ce a terminat, el a întrebat-o dacă vrea sa auda povestea micului apartament pe care i-l arătase.

Ea a dat din cap, dar i se părea mai degrabă o căsuţă.

— Palatul acesta e un labirint, ca multe altele de aici, dar a trecut ceva timp până să-i descopăr toate secretele. Uşa pe care am intrat acum în biroul meu era zidită şi multă vreme n-am ştiut de ea.

— De ce a fost zidită?

— Păi, e posibil să fi fost ascunzătoarea unui preot. Dar eu cred că mai degrabă au fost traficanţi. Contrabandişti.

— Cum ai descoperit uşa?

— A intrat o pasăre. Am auzit bătăi cumplite de aripi. Aşa cum ştii, palatul e construit în zidurile exterioare ale
Mdinei şi de la distanţă evident că vedeam

balconaşul, dar am presupus că face parte din clădirea de alături, dar când 1am întrebat pe proprietar, mi-a spus că în casa lui nu e nici urmă de pasăre.

— Ce palpitant. Ca în visele în care casa ta are aripi întregi de care nu ai ştiut şi te trezeşti încântată şi e aşa de

0 5 > > > >

dezamăgitor când îţi dai seama că nu e aşa.

— Eu aş spune că visele acestea au o semnificaţie.

— Ce semnificaţie?

— Poate că există nişte lucruri pe care acum încă nu le înţelegi şi posibilităţi pe care nu ţi le-ai imaginat vreodată.

Ea a zâmbit.

— Sper să ai dreptate... Te rog, continuă.

— Ei, am angajat imediat un arhitect care şi-a dat seama că e cel mai probabil o anexă cu care se face conexiunea prin biroul meu. Trebuia să vezi când constructorul a spart zidul. Un miros de drojdie. Mucegai.

— Şi când ai restaurat apartamentul?

— O, nu l-am restaurat ani întregi. Dar pe urmă am avut senzaţia ciudată că va avea cineva nevoie de el.

— Serios? Cine? a întrebat ea şi a observat că se uită la ea cu subînţeles.

— Păi, după cum se vede, tu, draga mea. Tu.

Ea a clipit repede din ochi, fără să înţeleagă.

— înţeleg că nu e ideal pentru tine să stai în apartamentul lui Bobby. Căsuţa ascunsă, cu

susul în jos, din zidurile palatului nu e locuită. Dacă îţi place.

— îmi place la nebunie, a spus ea uluită. Dar nu pot sta aici. Trebuie să lucrez, să-mi câştig existenţa.

El a ridicat un deget.

— Ei bine, m-am gândit şi la asta. Toata viaţa mea am scris jurnale şi, mă crezi sau nu, poezii. Iar acum un editor britanic îmi va publica memoriile.

— Deci nu eşti doar artist.

— Scrisul a fost prima mea dragoste, dar mam putut să fac bani din el. Pe urmă, tablourile le faceam mai repede, deşi după ce m-am căsătorit banii n-au mai fost o problemă.

— Şi ai continuat să pictezi.

— Nu imediat. Dar nu poţi să faci dintr-o persoană scopul tău în viaţă. Am aflat asta când Filomena a murit.

Ea l-a privit cu compasiune.

— Deci, da, după ce a murit ea, am continuat să pictez şi am facut-o destul de bine. Dar acum degetele îmi sunt înţepenite de la artrită, iar editorul vine peste vreo două luni să vadă cât am scris.

A ridicat braţele disperat.

— Am urgent nevoie de cineva care să mă ajute să aleg şi să colaţionez. O persoană care să-mi placă.

Ea a simţit cum i se cască gura de uimire.

— Eu? Dar...

— Nu hotărî pe loc. Mai gândeşte-te. Te-aş

plăti, evident, şi cred că ar dura vreo sase luni. Cam aşa. Poţi să foloseşti automobilul meu dacă te duci undeva.

— Eu nu conduc.

— Uşor de rezolvat.

— Nici la dactilografié nu excelez. Mama m-a obligat să fac cursuri, dar o secretară cu pregătire ţi-ar fi mai de folos.

El a clătinat din cap.

— îmi trebuie o persoană în care să am încredere, care să fie implicată şi cred ca te-ar ajuta şi pe tine.

— Sunt mişcată că gândeşti aşa. Dar... în fine... problema e că, nu ştiu cum să spun, dar eu nu sunt cine crezi tu.

El a zâmbit indulgent şi a bătut-o uşurel pe mână.

— Fata mea dragă. Ştiu cine eşti. Eşti Rosalie Delacroix, din Paris.

Auzindu-şi numele adevărat, Rivei i-au dat lacrimile, dar a reuşit să le oprească.

— Nu-l condamna pe Bobby că mi-a spus. Cel puţin, nu pentru asta. Eu l-am tras de limbă. Şi am noutăţi despre familia ta.

Ea a dus repede mâna la gură.

El i-a povestit că a existat o anchetă de mare amploare a poliţiei, dar s-a demonstrat că nu fusese decât o escrocherie. Nu a fost o fraudă, dar s-a aflat despre dependenţa de jocuri de noroc a tatălui ei. Şi-a pierdut slujba din cauza asta şi a datoriilor, au fost siliţi să vândă apartamentul din Paris şi bijuteriile mamei.

După aceea s-au mutat într-un orăşel de provincie unde duceau o viaţă liniştită, mult mai modestă. Riva era uşurată să afle că tatăl ei nu a făcut închisoare, dar era teribil de întristată gândindu-se la umilinţele suferite de el. Iar acum, gândindu-se la viaţa şi la oamenii pe care îi lăsase în urmă, i-au dat lacrimile.

CAPITOLUL 36

Malta, câteva luni mai târziu

Riva nu a avut nevoie de timp sa se gândească la oferta lui Addison şi a acceptat-o chiar a doua zi. întrerupsese pentru moment colaborarea cu Otto, dar se aştepta ca mai târziu să revină la ea. Acum, micul şi frumosul apartament ajunsese să fie mângâierea ei, iar munca pe care o facea pentru Addison era o uşurare. Tot timpul cât stătuse în apartamentul lui Bobby se temuse că ar putea să apară cu americanca lui, în ciuda avertismentului dat de unchiul său. îngropase suferinţa provocată de pierderea copilului; o durea prea mult. Iar acum locuia în căsuţa ei cu susul în jos şi facea tot posibilul să nu se mai gândească la trădarea lui Bobby Dar încă îi era dor de el, încă simţea durerea copleşitoare, suferinţa inconsolabilă, amintirile, furia. Nu se va mai trezi niciodată lângă el, însă el nu era mort, era doar pierdut pentru ea.

S-a îmbrăcat cu grijă, într-o rochie de bumbac bleumarin, şi şi-a pus pantofi albi cu toc înalt, pentru că voia să-i facă impresie bună lui Gerard Macmillan, editorul lui Addison. Nu ştia prea bine ce să facă cu părul. Vopseaua se ducea rapid şi se hotărâse să revină la roşcatul ei natural, dar încă se vedea linia despărţitoare dintre culori. A găsit printre lucrurile ei o eşarfa albastru cu roşu şi şi-a înfasurat- o în jurul capului ca pe un turban, s-a strâmbat când s-a

uitat în oglindă, şi-a mai dat cu puţin ruj roşu, după care l- a şters din nou. Voia să arate ca o femeie serioasă, nu ca o dansatoare de cabaret de pe Strait Street.

Mai târziu, când a intrat în biroul lui Addison, după ce a bătut la uşa care despărţea apartamentul lui de al ei, el a măsurat-o din cap până-n picioare şi a zâmbit.

— Merge? a întrebat ea, încă ezitând.

— Fată dragă, tu întotdeauna arăţi superb. Cafea?

Ea a dat din cap.

El s-a ridicat şi s-a dus să cheme valetul, care le-a adus cafeaua peste câteva minute.

— Nu avem mult timp, pentru că vreau să te duci să-l iei pe Gerard.

— O, Doamne! Serios?

— Crezi că poţi?

Ea a lăsat capul pe umăr şi a zâmbit.

Ceva mai târziu mergea cu superba maşină a lui Addison, îngrozită la gândul că ar putea să o lovească, dar decisă să-i demonstreze că poate avea încredere în ea. în fiecare zi el o scosese pe drumurile liniştite din jurul Mdinei, dându-i lecţii de condus, şi se ducea cu regularitate la Rabat, oraşul vecin, pentru cumpărături. Era prima oară când mergea în portul din La Valletta.

Pe măsură ce se apropia de oraş devenea tot mai neliniştită. în port era haos ca întotdeauna, dar La identificat imediat pe Macmillan. Era un bărbat înalt, palid şi slab, de vreo treizeci şi

cinci de ani, îmbrăcat cu un costum crem de in, cu cămaşă albă şi cravată albastră. Purta o pălărie de paie şi nişte ochelari negri, cu ramă subţire, şi îşi ferea ochii cu palma de strălucirea soarelui, clipind des, de uimire, cum şi-a închipuit Riva. îşi amintea cum i se păruseră şi ei aglomeraţia şi zgomotul când venise prima dată aici şi s-a dus repede să-l întâmpine.

După ce s-a prezentat, încercând să pară mult mai sigură pe ea decât era, el i-a strâns mâna viguros şi au pornit spre maşină, unde el şi-a aşezat servieta de piele maronie.

— F.. .rumoasă maşină, a spus el şi ea i-a sesizat uşoara bâlbâială.

— E a lui Addison.

— Conduci de mult?

— Nu de mult, a spus ea degajată, sperând să nu se vadă cât e de încordată, acum nu atât din cauza şofatului, cât pentru că omul acesta venise să evalueze munca lui Addison şi munca ei şi avea să rămână două săptămâni.

împreună cu Addison petrecuse ore la rând trecând prin nenumăratele sertare cu mâner de alamă din cele trei dulapuri de mahon înalte până la tavan unde el îşi ţinea scrierile.

— Le-am făcut special, spusese el. Dulapurile.

Ea îi sortase jurnalele şi poeziile, chiar şi desenele lui, şi fusese copleşită de faptul că uneori cuvintele lui erau aşa de emoţionante, în special când vorbea despre răposata lui soţie. îi dădeau adesea lacrimile şi simţea nevoia sa-i apere opera, sperând că acest Macmillan n-o s-o

strice. Problema era că era mult prea mult material pentru un volum de memorii şi aveau nevoie de ajutorul editorului. La întoarcere, pe drumurile denivelate de ţară, au schimbat câteva cuvinte despre Londra şi despre situaţia economică. Ea i-a recitat o listă de invadatori şi colonişti pe care Malta trebuise să-i îndure, fenicieni, arabi, italieni, francezi şi britanici, şi în scurt timp au ajuns la locul unde pinii-umbrelă de pe ambele părţi ale drumului indicau direcţia spre Mdina.

— Am ajuns, domnule Macmillan, a spus ea peste câteva minute, când treceau pe sub poarta masivă a străvechiului oraş.

— O, te rog, s... spune-mi Gerard. Gerry, de fapt, dacă nu te superi.

Ea a parcat şi, după ce au coborât, Gerard s-a uitat în jur.

— Ei, sunt uimit. Nu aveam idee că va fi atât de frumos. Ştiam că va fi impresionant, dar asta...

Gerry, aşa cum tot insista el să-i spună, s-a dovedit a fi un om blând, cu un surâs neaşteptat care îi lumina ochii de un albastru-deschîs. Era politicos şi diplomat şi, pe măsură ce treceau orele, îl dirija cu delicateţe pe Addison în direcţia spre care voia el să meargă cartea.

— Problema e, a spus el, că trebuie să rămânem la poveste.

— Poveste, a spus Addison ţeapăn. E viaţa mea, nu e un roman.

— Totuna, cititorii vor o poveste. Şi noi vrem o poveste – şi presupun că partea complicată e ce poveste să alegi.

Addison pufnea nemulţumit.

— Nu ştiu dacă te înţeleg, bătrâne.

— Păi, de exemplu, e o poveste de dragoste?

Addison a mormăit ceva ce Riva n-a prea înţeles, dar era sigură că a fost o înjurătură.

— Sau e o poveste despre cum şi-a găsit cineva menirea de artist. Sau e mai mult despre expoziţiile pe care le-ai avut în toată lumea?

Addison părea nesigur şi, după ce Gerry a plecat să se plimbe ca să-i lase să vorbească, a întrebat-o ce părere are.

— Sincer?

— Sincer.

— Eu cred că povestea cea mai impresionantă e cea de dragoste. Lumea va vrea să ştie cum ţi-ai găsit iubirea vieţii, cum ai pierdut-o şi cum ai supravieţuit ca să devii cel mai generos şi mai bun om din câţi am cunoscut.

— O, draga mea, a spus el şi ea a văzut că are lacrimi în ochi.

Şi aşa s-a decis, cu toate că Addison n-a cedat încă două zile, în care a convins-o pe Riva să-i prezinte lui Gerry insula Malta.

Dar, înainte să meargă prin împrejurimi, ea l-a dus prin Mdina.

— Numele medieval era Notabile, „oraşul nobil”, i-a spus ea în timp ce el contempla străzile tăcute. Familiile nobile din Mdina care locuiesc în aceste palate descind din marii

seniori normanzi, sicilieni şi spanioli care au construit oraşul.

— E extraordinar, a spus el. Etern.

— Nu totul e frumos. Există temniţe cel puţin dedesubtul unuia dintre palate.

— Pare fascinant.

— Addison are cărţi despre ele. La ce erau folosite şi aşa mai departe. În principal camere de tortură, din ce am citit, în epoca romană, Malta era colonie de sclavi, dar torturile au continuat de-a lungul timpului, chiar şi în timpul ocupaţiei franceze.

în timp ce Gerry se minuna, Rivei străzile îi aduceau aminte de Bobby. Avea impresia că ar putea să întoarcă privirea şi să-l vadă zâmbind, iar inima i s-a înălţat, dar apoi i s-a strâns când a înţeles că asta nu se va întâmpla. Nu se putea întâmpla. Dacă Lar fi văzut vreodată aici, el n-ar fi zâmbit – şi nici ea.

— Să ieşim acum din oraş? a sugerat ea. Pot să-ti arăt altă dată catedrala Sfântul Paul. N-ai cum să ratezi cupolele ei cu dungi roşii şi albe.

L-a dus pe Gerry la Hagar Qim, templul preistoric situat pe un munte din partea de sud a insulei, unde s-au plimbat vreo jumătate de oră. După aceea au fost în satul Qrendi, unde au găsit o cafenea, şî apoi mai departe spre sud, până la peşteri.

— Poţi vedea ceva din ele de sus, de pe faleză, a spus ea. Trebuie să mergem puţin pe jos. Deşi cel mai bine se văd din barcă.

Nu i-a spus că Bobby închiriase o barcă şi îi

arătase peşterile şi marea uimitor de albastră, ci a rămas tăcută.

— S-a întâmplat ceva? a întrebat Gerry după un timp.

Ea a înghiţit în sec şi a clătinat din cap.

Au mers mai departe şi s-au uitat în jos la peşteri, iar Gerry clipea des în spatele ochelarilor lui.

— Poate mâine mergem la stâncile Dingli, a spus ea. Sunt preferatele mele.

— Sper că mâine putem să ne apucăm din nou de lucru.

— Desigur.

— Nu am vrut să par aşa tăios.

A făcut o pauză.

— îmi dau seama că ceva nu e în regulă. Pot să fac ceva? Sunt un ascultător bun.

De fapt, seara aceea s-a dovedit a fi momentul în care Riva chiar a vorbit. După o cină târzie, Addison s-a ridicat în picioare şi a căscat.

— Eu mă duc la culcare, dar tu poţi să iei o sticlă de vin şi pe tânărul acesta încântător şi să mergeţi în apartamentul tău, Riva. Ne vedem dimineaţă.

— Nu trebuie să vii cu mine, a spus Riva după ce Addison a plecat. Dar ar fi mai bine să plec. E felul lui de a spune că vrea linişte, vrea să fie singur în apartament. Probabil că trecerea prin amintirile legate de soţia lui îl oboseşte emoţional.

— Mi-ar plăcea să vin cu tine, a spus Gerry, uitându-se la ceasul cu curea de piele. Dacă nu

te deranjez. E abia zece.

După asta nu mai putea să spună nu, aşa că a dat din cap, dar a descoperit că Addison încuiase uşa din birou, care ducea spre apartamentul ei. întotdeauna ţinea cheia la el, aşa că trebuiau să coboare şi să intre în apartament din hol, prin mica grădină marocană.

L-a dus acolo pe Gerry, dar când a descuiat a văzut imediat că uitase uşa de la dormitor deschisă şi lampa aprinsă. Pe lângă risipa de electricitate, părea o invitaţie clară. El i-a luat mâna cu grijă şi i-a cercetat ochii, ca şi cum ar fi vrut să-şi dea seama la ce se aşteaptă de la el. Când a zâmbit, ea a înţeles imediat şi a dat din cap.

S-a aplecat s-o sărute delicat şi după aceea ea a vrut să vorbească. El i-a pus un deget pe buze şi apoi i-a scos eşarfa de pe cap. Purta o altă eşarfa în fiecare zi.

— Chiar mă întrebam ce e cu părul tău. De ce ascunzi aceste bucle minunate? a spus el, trecându-şi degetele prin

— Vreau să-mi crească părul, să se ducă vopseaua neagră.

— E aproape dusă. Părul tău roşcat e superb.

După un moment, a adăugat:

— Riva, Addison m-a pus la curent în legătură cu nepotul lui, Robert.

Ea s-a simţit dintr-odată vulnerabilă şi mai nesigură decât fusese.

— Numai dacă vrei, a spus el, uitându-se spre pat. Fără obligaţii.

Ea a ştiut instantaneu că aici a fost mâna lui Addison. Voia ca ea să uite de Bobby şi credea că bărbatul acesta blând şi delicat o va ajuta. Addison ştiuse tot timpul că va merge pe povestea de dragoste.

A început să râdă. De curajul lui Addison, de îndrăzneala lui, de înţelepciunea lui.

Gerry a zâmbit.

— Ce e?

— Ţi-a spus Addison să faci dragoste cu mine?

El a clătinat din cap.

— Nu. Pentru numele lui Dumnezeu, nu. Mi-a spus doar că ţi-ar trebui puţină veselie.

— O, Doamne! Ce bătrân şiret.

— Deci?

Ea a râs iar.

— Ce pot să spun altceva, decât bun venit în budoarul meu.

Sexul nu a fost la fel cum era cu Bobby. Gerry era mai sensibil, mai delicat şi mai atent. Nu avea nimic din pasiunea aceea animalică şi sălbatică şi nu pornea de la dorinţa adânc înrădăcinată de a poseda sau de la jindul insaţiabil de a deveni o singură fiinţă. Dar a fost plăcut. Chiar plăcut. El ştia clar ce are de făcut şi nu a pus-o în pericol să rămână însărcinată.

— Povesteşte-mi despre tine, i-a spus ea curioasă.

— Păi, soţia mea, Yvonne, e franţuzoaică. Ea m-a învăţat tot ce ştiu.

>

— Eşti căsătorit?

— Doar cu numele. Nu i-a plăcut Anglia şi după război s-a întors pe tărâmul însorit din Provence, luându-l şi pe fiul nostru. Cei din familia ei sunt parfumieri şi au câmpuri de lavandă aproape de Greoux-les-Bains, în Provence, dar activitatea mea... e în Londra.

— Probabil ti-e dor de ei.

— Mi-e dor de fiul meu.

A urmat o scurtă tăcere.

— Uite, a spus ea. Trebuie să spun că nu vreau nicio relaţie. Nu vreau un alt bărbat în viata mea. Dar mă bucur că s-a întâmplat. Nu ştiam ce mult îmi lipseşte o îmbrăţişare.

— Toţi avem nevoie de îmbrăţişări câteodată, a spus el mai degrabă trist.

Ea a înghiţit în sec şi a chibzuit înainte de a vorbi.

— Nu am spus nimănui asta, nici măcar lui Addison, dar eram însărcinată cu copilul lui Bobby când a plecat. Eram aşa de supărată şi de şocată de plecarea lui, încât am băut prea mult şi am pierdut copilul.

El i-a mângâiat mâna.

— Biata de tine.

Ea a clipit repede, ca să-şi oprească lacrimile care-i înţepau pleoapele.

— încă doare. Cred că e posibil să fi fost vina mea, ştii? Pierderea sarcinii. Nu pot să nu mă învinovăţesc.

El a clătinat din cap.

— Sunt convins că nu a fost vina ta. Şi Yvonne a pierdut o sarcină şi am citit că asta se întâmplă de obicei când ceva nu e în regulă cu fătul.

— Dacă ar fi aşa, asta chiar m-ar face să mă simt mai bine.

— Aşa şi trebuie. Nu purta povara acestei vinovăţii. Lucrurile astea se întâmplă.

Ea nu a spus nimic, dar a sesizat că bâlbâială lui uşoara dispăruse complet.

— Uite, dacă vei vrea vreodată o schimbare, aş putea să-ţi găsesc de lucru la editură. La Londra, evident, ca stagiară. Poate fi foarte amuzant.

Era aşa de uşor să fii cu el, un partener de discuţie minunat, şi felul în care îi oferea toată atentia lui o facea să se simtă cu adevărat ascultată. Nu voia altceva în afară de prezenţa ei şi ea simţea la fel în legătură cu el. Şi a început să se vadă prin ochii lui. Nu va fi niciodată o poveste de dragoste, dar daca ar accepta oferta lui de a-i găsi ceva de lucru la Londra?

CAPITOLUL 37

Malta, decembrie 1932

În cei doi ani care au urmat, Riva a continuat să lucreze pentru Addison, cu toate apelurile lui Otto de a se întoarce în La Valletta să-l ajute şi cu toate rugăminţile lui Gerry de a veni la Londra* Dar în 1932 Addison şi-a terminat cel deal doilea volum şi a jurat că nu va mai scrie altul, iar Gerry a plecat definitiv la Londra* Riva ajunsese la un punct în care nu mai putea să ignore pericolul tot mai mare în care se aflau tinerele din Malta.

Atât News of the World, cât şi Daily Herald publicau articole în care vorbeau despre „neruşinatele" şantane din Malta. „Englezoaice păcălite să lucreze în vizuini de ticăloşie", spunea titlul, iar în articol se afirma ca tinere inocente, ademenite cu promisiunea unui salariu mare, erau aduse aici, departe de siguranţa teritoriului englez. Se trezeau obligate să locuiască în case insalubre, cu salarii mizere şi mâncare insuficientă. Acestor „biete" englezoaice li se pretindea să distreze marinari în privat, în aşa-numite case, care nu erau deloc case. „Bordeluri", urlau jurnalele. „Nimic altceva decât bordeluri." Se mai afirma că „puritanii" localnici din Malta le batjocoresc pe fete şi aruncă în ele cu mâncare stricată pe stradă. Fără bani, fetele se trezeau că sunt prizoniere într-o industrie a music- hallului care

era de fapt acoperirea sclaviei albe.

Sclavie albă.

Cuvintele acestea răsunau în toată lumea.

După ce poveştile s-au repetat şi în Daily Malta Chronicle, Otto i-a telefonat Rivei şi a rugat-o să se întâlnească.

încă lucra pentru ziarul probritanic Times of Malta şi, în timp ce se îndreptau spre masa lor de la geam din British Hotel, şi-a salutat din cap cunoştinţele.

— Se stârneşte o revolta aici, a spus el după ce s-au salutat. Uită-te la asta.

A împins spre ea un exemplar din Daily Malta Chronicle.

— La naiba! a spus ea după ce a citit. Localnicii sunt furioşi.

>

— Spumegă de furie, şi pe bună dreptate. Eu nu cred că se aruncă în fete cu mâncare stricată.

— Ei, mie nu mi s-a întâmplat. E ridicol.

El i-a spus că a scris deja un articol în care cerea demisia ministrului care avea în subordine poliţia.

— Nu a facut-o, evident, a adăugat. Dar acum Chronicle solicită o anchetă şi se zvoneşte că ministrul e de acord.

— Asta e un lucru bun, nu?

El şi-a strâmbat buzele într-o parte, ca şi cum ar fi vrut să spună că nu e prea sigur.

— Ar putea să fie. Dacă nu cumva ancheta se va dovedi o muşamalizare.

Ea a oftat.

— Crezi că e posibil?

El a dat din cap.

— Toată lumea e îngrijorată. Oamenii sunt convinşi că repercusiunile scandalului de cabaret, cum îi spun ei, vor distruge reputaţia Maltei şi îi va ţine la distanţă pe turiştii de care avem nevoie. Ancheta va fi o muşamalizare, probabil.

Mi-aş dori să pot ajuta cu ceva.

— Poţi. Cu experienţa ta de pe Strait Street, noi doi am putea să publicăm o serie de articole care să pună poliţia în mişcare pentru ce se întâmplă cu adevărat acolo. Ce-ai spune să lucrezi cu mine cu regularitate?

— în ce calitate?

El a zâmbit cu un aer încântat de sine.

— N-ar fi ceva extraordinar, doar un post independent de asistent.

Ea a zâmbit.

— Pare un plan bun.

Dar trecuse ceva timp de când nu mai lucra pe Strait Street şi nu ştia dacă mai sunt acolo cunoştinţele ei de

atunci, dar s-a hotărât să stea puţin de vorbă cu vechiul ei prieten Tommy-O.

Când a intrat în sala aproape goală a clubului Evening Star, Tommy s-a întors să se uite şi a bătut cu palma în scaunul înalt de piele. Ea l-a sărutat pe obrajii încărcaţi de pudră şi s-a cocoţat pe scaunul de lângă el, îngrijorată de aerul lui îmbătrânit şi obosit. Localul nu se

schimbase, era tot cu oglinzi, pictat roşu şi auriu, luminat doar de lămpi cu gaz şi mirosind a parfum ieftin şi a bere stătută.

— Nu ştiam dacă mai eşti aici.

— Ei, după cum vezi, aici sunt. Dar nu mă aşteptam să te văd. Am crezut că lucrezi pentru cel mai faimos artist de pe insulă.

Ea a ridicat din umeri.

— Am lucrat.

— Ai văzut articolele din ziar?

— Cine nu le-a văzut? De-asta am şi venit aici.

A scăzut vocea.

— Otto, de la Times, vrea să-l ajut. Tu cunoşti toată lumea de pe insulă. Există vreo posibilitate să-mi obţii un interviu cu şeful poliţiei, fără ştirea nimănui, vreau să spun.

El şi-a umflat obrajii şi a dat drumul la aer.

— Pot să încerc. Dar e greu.

A clătinat din cap.

— Poliţia şi biserica chiar investighează scandalul, numai că-l investighează prost.

— Cum adică?

— Fetele în pericol nu sunt englezoaice. încă din anii 1920 erau în principal din Italia şi din Franţa, cum ai fost şi tu. Acum aproape toate sunt unguroaice. Nu britanice, întreabă la toate barurile, la tabarine sau santane. Aceeaşi poveste peste tot.

— Chiar dacă nu sunt britanice, tot prostituţie şi exploatare se cheamă.

El a dat din cap.

— Da, dar pe ei nu-i interesează asta. în

articole se afirmă că englezoaicele au fost folosite în acest fel. Ancheta va demonstra fără dificultate că nu e adevărat.

A intrat Gianni şi a dat din cap spre Riva. încă nu o iertase că plecase fără să-l anunţe.

— Ai grijă, Riva, i-a spus Tommy şi i-a atins mâna.

Câteva zile mai târziu, Riva stătea pe o bancă în grădinile de unde se vedea oceanul, aşteptând pe cineva. Nu ştia prea bine pe cine. Primise un mesaj de la Tommy, care îi spunea să fie acolo la zece, dar să fie atentă. Acum era zece şi

■ > jumătate şi se pregătea să se ridice şi să plece, când un bărbat cu ochelari s-a apropiat de ea. Ea i-a studiat mersul calm şi apoi faţa. Părul ruginiu era rar şi, cu obrajii aceia ţepoşi şi bărbia ascuţita, semăna cu un prădător de animale mici. Un vulpoi cu ochi sfredelitori; parcă se aştepta să-şi arate colţii.

j

El a făcut o mică plecăciune.

— Domnişoara Janvier?

Ea a dat din cap.

— E cineva care doreşte să îti vorbească. Vrei să mă însotesti?

— Eşti de la poliţie?

El a dat din cap.

— Fără nume, dacă nu te superi. Nu vrem probleme, înţelegi?

— Da, a spus ea, vrând să pară nonşalantă, deşi nu înţelegea prea bine.

Probleme pentru ea? Pentru el?

— Poate ştii că se discută despre abolirea constituţiei. Dacă se va întâmpla aşa, insula va reveni din nou la statutul de colonie a Coroanei Britanice. Toată lumea ar prefera să evite asta.

Ea l-a urmat în centrul oraşului şi apoi pe o stradă laterală.

— E cumva un drum lăturalnic spre secţia de poliţie? l-a întrebat ea, simtindu-se tot mai neliniştită.

El a râs.

— Chestiunile delicate se discută rareori la secţia de poliţie. A, am ajuns.

A descuiat o uşă masivă de lemn şi a poftit-o înăuntru, apoi pe o scară lată de piatră, până la o cameră din fundul casei. A bătut şi a intrat imediat, după care a ţinut uşa deschisă pentru Riva. Ea s-a uitat în jur, la duşumeaua lustruită care lucea şi la tablourile cu animale sălbatice atârnaţii de pereţii crem.

— Domnule, a spus el.

Un bărbat subţirel stătea cu spatele la ei şi se uita pe fereastră. în timp ce bărbatul se întorcea, un altul, care stătuse în uşă, a tuşit. Riva s-a întors să vadă cine e.

— Domnişoară Janvier, a spus el, iar ea, cu inima strânsă, l-a recunoscut imediat pe bărbatul grizonant cu baston.

Stanley Lucas.

— Ne întâlnim din nou, a spus el şi i-a zâmbit. Ce plăcere!

Ea şi-a pus mâinile în şolduri.

— Credeam că ai plecat de pe insulă.

El le-a făcut semn cu mâna celorlalţi bărbaţi şi aceştia au părăsit camera.

— O perioadă. Aşa cum poate ştii, poliţia m-a achitat de acuzaţiile acelea neruşinate de fraudă.

— Poliţia coruptă pe care o plăteşti dumneata?

El a râs.

— îmi place că ai simţul umorului. Dar asta e. Dacă ai dovezi care să demonstreze contrariul, te rog.

Ea a inspirat adânc înainte să vorbească, se simţea nesigură, dar a spus:

— Te-am văzut.

Ochii lui s-au mişcat o clipă, ca şi cum nu s-ar fi aşteptat la asta.

— M-ai văzut?

— Cu fete tinere. Cu Ania, rusoaica, de exemplu.

I-a cercetat faţa, apoi a înclinat capul ca să pună întrebarea.

— Politia te-a achitat şi de crimă?

El s-a înfuriat, şi-a umflat obrajii şi i-a aruncat o privire încărcată de ură.

— Cred că mai degrabă eşti un soi de fantezistă. Pe vremuri femeile erau închise pentru mult mai puţin.

— Soţia dumitale, poate?

Faţa lui s-a făcut roşie, apoi vânătă.

— Ariadne a murit.

A urmat o tăcere lungă cât el s-a întors cu spatele şi şi-a aprins o ţigară. Ea nu ştia ce să

facă. Să plece? Să rămână?

— în fine, a spus el acum evident stăpânit şi s-a întors din nou cu faţa spre ea. Ca şi tine, m-am stabilit aici. Sunt colecţionar.

5

— Colecționar?

— De objets d'art.

Şi de oameni, şi-a spus ea.

El a făcut un gest vag cu mâna spre vitrina din spatele biroului, unde erau expuse o mulţime de bibelouri.

Ea s-a uitat şi i s-a strâns inima. Un şir de păpuşi de lemn stătea pe un raft, în spatele geamului, printre celelalte bibelouri. Păpuşile vechi şi rare ale Aniei.

A auzit în minte vocea fetei. „Păpuşi Matrioşka. Mama are un copil înăuntru şi copilul are un copil înăuntru. Multe. Toate intră una în alta. E viata.”

Riva s-a uitat la păpuşa cea mai mare – femeia care avea sub braţ un cocoş negru –, la nuanţele de galben şi portocaliu puţin decolorate şi a simţit că i se face rău.

— înţeleg că eşti interesată de ancheta referitoare la acuzaţiile şocante de trafic de persoane apărute în ziare, spunea Lucas, dar Riva nu putea să se gândească decât la faptul că trebuie să plece de acolo, şi încă repede.

A inspirat adânc şi a răspuns cu greu.

— Desigur, a spus ea, auzindu-şi tremurul din voce. Sunt absolut îngrozitoare, dacă sunt adevărate.

— Şi vrei să afli asta, fireşte. Totuşi e esenţial pentru noi toţi din Malta şi pentru guvernul britanic din Anglia ca această chestiune să fie rezolvată cât mai rapid şi mai corect posibil.

— Desigur.

Inima îi bătea nebuneşte când a vorbit.

— în aceste circumstanţe, ar fi mai înţelept să faci un pas în spate şi să nu încerci să prelungeşti situaţia.

— înţelept? a reuşit ea să spună.

— Ei, eşti o fată frumoasă. Si ştii...

în camera aceea încărcată şi plină de fum, a simţit că i se face pielea de găină, dar a rămas fermă.

— Eu nu răspund la ameninţări, domnule Lucas.

— Nu e o ameninţare. Considcră-mă un binevoitor. în povestea asta sunt implicate personaje dubioase. N-aş vrea să păţeşti ceva. Las-o în seama poliţiei. O să facă treabă bună. înţeleg că rezultatul anchetei se va comunica în februarie. Nu mai e mult.

— Care e rolul dumitale în asta? a întrebat ea, găsind destulă putere să-l înfrunte.

Cu toată frica, ştia că s-ar putea să fie ultima ei şansă.

El s-a încruntat, şi-a azvârlit braţele în sus şi apoi a ridicat din umeri, într-un gest clar de uimire.

— N-am niciun rol, dar am o afacere. Construim un lanţ de hoteluri. De lux, înţelegi. Restaurante, cazinouri, terenuri de tenis, bazine

de înot. înţelegi ce vreau să spun. Turismul va fi viitorul nostru, după ce se retrage armata. Cu toţii vrem să ştergem pata pe care o are acum reputaţia Maltei.

Era periculos, dar nu îşi putea ascunde dispreţul.

— Si dumneata eşti cel care va face asta.

— Dacă ai fi cunoscut sărăcia, adevărata sărăcie, ai fi înţeles. Nu-ţi voi permite să distrugi ce am construit.

— Sărăcia? Despre ce vorbeşti?

Evident tulburat, el a clătinat din cap.

— Eu sunt ungur la origine. Părinţii mei au fost săraci şi au murit de gripă spaniolă... am ajuns un orfan fără casă.

Pentru o clipă aproape că i-a fost milă de el.

— După accent pari britanic.

El i-a zâmbit cu răceală.

— Faci ce trebuie să faci.

Riva şi-a îngustat pleoapele.

— Si numele?

— Era Lukács. Zoltán Lukács.

— Deci nu eşti Stanley Lucas. De ce îmi spui asta acum?

— Prietenul tău de la Times ştie deja. Dar nu sunt singurul care foloseşte un nume fals, nu-i aşa? Ai mare grijă, domnişoară Janvier.

— Sunt liberă să plec?

El a zâmbit.

— Fireşte. îti doresc numai bine.

în timp ce se îndepărta, inima ei batea

nebuneşte.

Revenită la Mdina, a creionat un articol pentru Otto, în care contrazicea afirmaţiile ziarului englez, conform cărora fete din Anglia erau abuzate, dar spunea că problema este încă valabilă pentru fete din alte ţări. Şi acum cel puţin poliţia stătea de vorbă cu toate fetele care lucrau pe Strait Street şi nu numai acolo. Următoarea ei oprire avea să fie la autorităţile bisericeşti, despre care ştia că vor neapărat să scape de imoralitatea de pe insulă. N-o să-i lase să câştige pe cei de teapa lui Stanley. Putea s-o ameninţe cât voia; nu avea să dea înapoi.

CAPITOLUL 38

Riva stătea cu Addison în balconul lui. Norii densi acopereau luna şi stelele, iar ea se plângea cu amărăciune de autorităţile bisericeşti. Când vorbise cu ei, refuzaseră să admită existenţa exploatării şi poziţia lor era că problema o reprezintă caracterul imoral al femeilor. în viziunea lor, femeile trebuiau să fie subjugate, să fie docile şi respectuoase, pentru că altfel ordinea socială e distrusă. Cel puţin aceasta era atitudinea unuia dintre liderii religioşi cu care vorbise.

— N-a spus concret că, dacă le ţii în ignoranţă, demonul din ele va fi îmblânzit, dar putea foarte bine s-o spună, a spus ea.

Addison a oftat.

— Groaznic. în epoca în care trăim.

— Aşa o prejudecată nenorocită, a continuat ea. Toată lumea ştie ce se petrece. Toată lumea.

Dar nimeni nu e dispus să rezolve problema. Nimeni nu e dispus să ajute.

— Ascultă ce-ţi spun, ancheta o să dea vina tot pe femei, a spus Addison, în loc să examineze în ce măsură stăpânirea colonişţilor britanici şi numărul atât de mare de soldaţi au încurajat exploatarea.

— Nu ştiu ce sa fac. Ei nu iau în seamă articolele lui Otto şi am vorbit cu toţi la care m-am putut gândi. Mă întrebam dacă n-ar trebui să fac o manifestaţie.

— Ce fel de manifestaţie?

— O manifestaţie publică, să demasc ipocrizia şi să scriu o petiţie în care să cer măsuri imediate pentru a garanta siguranţa fetelor.

Ai grijă, Riva. Nu vreau să te găsească moartă pe o alee.

La începutul lui 1933, în ciuda sfatului dat de Addison, Riva a mers înainte cu manifestaţia pe care a organizat-o într-o sală aflată nu departe de Strait Street. Se plimba prin sală, simţindu-se vulnerabilă, dar în acelaşi timp se temea că nu va veni nimeni. în cele din urmă, câţiva enoriaşi cu pancarte au intrat strigând lozinci prin care cereau stoparea prostituţiei. Nu era abordarea pe care o sperase Riva, dar în final a reuşit să-i convingă să stea jos, spunându-le că toate subiectele vor fi abordate la momentul potrivit.

S-a bucurat când au venit câteva fete şi s-au aşezat în spate, cu capul acoperit şi cu ochii la uşa din lateral. Părul Rivei era acum din nou

complet roşu, cu valurile de bucle atingându-i umerii. De mult nu mai încerca să pară brunetă pentru a-şi proteja adevărata identitate. Când i s-a părut că nu mai vine nimeni, a făcut un pas în faţă şi a început să vorbească înflăcărat în favoarea drepturilor omului şi împotriva încălcării acestora şi a susţinut stoparea exploatării tinerelor aduse din alte ţări. A vorbit despre propria experienţă ca dansatoare şi, fără să dea vreun nume, le-a povestit de Ania.

— E timpul ca autorităţile să ia în serios problema, a spus ea spre finalul discursului. Cât să mai aşteptăm acţiunile care pot schimba cu adevărat situaţia acestor fete? Vă rog să semnaţi petiţia pe care o vedeţi pe masa aceea şi să le spuneţi prietenilor voştri că voi mai face o manifestaţie săptămâna viitoare, la aceeaşi oră. Dacă putem strânge suficiente semnături, voi înainta petiţia şefului poliţiei, iar ministrul va trebui să ne ia în seamă solicitările privind controalele de prevenire.

S-a uitat spre uşa principală şi a văzut intrând în sală mai mulţi bărbaţi. S-au aşezat în spatele sălii cu picioarele depărtate şi cu braţele încrucişate la piept. Inima începuse să-i bată tare, pentru că atmosfera devenise apăsătoare din cauza unei ameninţări tăcute. Iniţial nu s-a întâmplat nimic şi ea a continuat să vorbească. Asta a fost greşeala ei.

Perturbarea a început cu şoapte şi a continuat cu nişte cuvinte rostite încet, pe care nu prea le distingea, dar care aveau un ton urât. Nu i-a

venit să creadă când a văzut că tocmai femeile vorbesc, cu feţe complet lipsite de expresie. Femeile!

Nu înţelegeau că ea încearcă să le ajute?

La scurt timp după aceea, fetele şi-au ascuns faţa şi s-au strecurat pe uşa laterală, pentru că îşi făcuseră treaba. Riva a fost cuprinsă imediat de spaima, dar a continuat.

— Nu vreau să mă cert cu voi, le-a spus ea bărbaţilor, care au început să râdă şi să pârţâie din buze.

— Du-te de unde ai venit, franţuzito, i-a strigat unul dintre ei.

Ea a rămas ferma pe poziţie şi a continuat să vorbească, încercând să se facă auzită prin huiduielile şi fluierăturile din ce în ce mai zgomotoase. Se vor potoli, şi-a spus ea. Dar nu s-au potolit şi hărmălaia a continuat până când vocile au devenit mai agresive şi şuvoiul de invective a fost şi mai urât. Curvă. Târâtură. Le vedea fetele strâmbate de furie în timp ce strigau. Curvă. Târâtură. Curvă. Târâtură. Deşi tremura în interior, era decisă să nu se lase oprită de otrava lor şi a ridicat mâna, rugând să se facă linişte. A observat un poliţist care stătea cu braţele încrucişate la piept ceva mai departe de bărbaţi. Oare va interveni?

Nu a intervenit.

S-a uitat în jurul ei, în timp ce vocile continuau să strige.

A W zr"i Ţq /Aȷ ApA A rqpA. A ȷ -^T^A A ȷ «w laratura. Curva. Boarfa. laratura. laratura. laratura.

— Vacă frigidă, ştiu eu ce i-aş face, băieţi, a spus unul printre dinţi, iar ceilalţi au râs aprobator.

Iar acum se uita la usa laterală, dându-şi seama că va

> – >

trebui să o ia la fugă înainte să se ajungă la violenţe fizice. Trebuia să fi plecat înainte de toate astea.

Cineva a aruncat în ea cu ceva. Nu a nimerit-o, dar enoriaşii din faţă, care rămăseseră muţi de uimire, au început să ţipe şi să se ferească de pietrele care zburau prin prin aer.

— Ia-o ca pe un avertisment, a strigat cineva şi a râs când o piatră a lovit-o în obraz.

— Data viitoare, domnişorico, or să fie gloanţe.

Bărbaţii s-au bătut pe spate şi în final au ieşit din sală.

Zguduită, Riva a simţit că i se scurge sângele pe obraz şi a încheiat abrupt întâlnirea. Nimeni nu o ascultase. Nici femeile religioase, nici fetele, nici bărbaţii. La ce se aşteptase?

Era o noapte întunecată când a lăsat-o taxiul în ziua aceea şi a pornit pe jos spre casa lui Addison. Auzind ceva în spate, şi-a amintit de cuvintele lui Otto. Insula e superbă, însă există un curent de adâncime care trece exact pe Strait Street. Deşi aici era în Mdina, nu în La Valletta, pielea o furnica neplăcut. S-a oprit brusc, simţind frica până în oase. Linişte. Umbla cineva prin întuneric? Stătea la pândă?

Presimţirile sumbre s-au adâncit când s-a uitat în j ur. Nimic. Oricine va fi fost, nu se vedea. A continuat să meargă şi a auzit huruitul unui motor. Deci era doar cineva care pleca din Mdina. Poate vreun localnic. Nimic sinistru. Fusese doar închipuirea ei.

Acasă la Addison, a stat singură pe terasă cât el s-a dus înăuntru să aducă a doua sticlă cu vin. Mintea i se întorcea mereu la întâlnirea cu Lucas. Abătută şi descurajată, simţea atracţia trecutului. Nu viaţa ei cu Bobby. Nu asta. Ci Parisul, unde se născuse. Şi unde, cu aproape opt ani în urmă şi fără să arunce o privire înapoi, îşi făcuse bagajul şi fugise de acasă. S-a gândit la sora ei, Claudette, la cât îi era de dor de ea şi s-a gândit şi la părinţii ei; deşi niciodată nu se adaptase acolo şi nu avusese sentimentul de apartenenţă, nu putea să şteargă cu totul atracţia pe care o avea pentru casă.

— Ai o rezervă nesfârşită? l-a întrebat ea pe Addison când a revenit cu sticla.

El a râs.

— Cam aşa.

Ea a zâmbit.

— Mă tot gândeam, a spus el. Ce ar fi să accepţi propunerea lui Gerry de a lucra la Londra...

Ea a dat să-l întrerupă, însă el a ridicat mâna.

— Apartamentul tău va fi în continuare aici pentru vacanţe sau dacă te răzgândeşti în privinţa Londrei şi vrei să te întorci. Mi-ai lipsi, evident, dar ai făcut tot ce s-a putut.

— Am făcut?

El a ridicat din umeri.

— Nu ştiu, dar gândeşte-te la ce ţi-am spus. Măcar gândeşte-te. îmi fac griji pentru siguranţa ta.

Ea a dat din cap.

— Îţi mulţumesc că îţi pasă.

— Sigur că îmi pasă.

— Cred că mă duc la culcare acum, dacă nu te superi. Sunt moartă de oboseală.

Când a dat să plece i-a atras atenţia o pereche de faruri în întuneric. Automobilul părea că se apropie încet, după care a dispărut. A coborât în apartamentul ei şi a uitat de el. Nici măcar nu s-a dezbrăcat, pur şi simplu s-a urcat în pat, a stins lumina şi camera s-a cufundat în întuneric.

A

adormit instantaneu, dar s-a trezit în scurt timp, auzind bătăi puternice în uşă.

Şi-a luat halatul şi l-a găsit la uşă pe Addison, împreună cu un poliţist.

— Ce e? a spus ea uimită.

— Otto. A fost rănit.

— Accident?

— Nu. A fost atacat. Vrea să vorbească cu tine.

Otto a rămas o săptămână în spital cu coaste rupte şi contuzii, incapabil să-şi amintească prea mult din cele întâmplate. Când i s-a permis să plece acasă, ea l-a vizitat şi a stat cu el în apartament.

— Siguranţa stă în cantitate, a spus ea râzând, ca să-şi explice prezenţa, dar deja aranjase să fie instalate încuietori mai bune la uşa apartamentului. N-ai văzut cine ţi-a făcut asta? l-a întrebat cu speranţa că a început să-şi mai amintească ceva.

— Nu. Era prea întuneric. N-a fost doar unul, cred.

— Au spus ceva?

— M-au ameninţat cu ce e mai rău. Şi pe tine. Doar atât îmi amintesc.

— Crezi că Stanley Lucas e în spate?

Otto a ridicat din umeri.

O săptămână mai târziu au fost publicate concluziile anchetei. Aşa cum prezisese Addison, concluziile se învârteau în jurul imoralităţii femeilor din străinătate, iar lucrul acesta a încurajat xenofobia pe insulă. Era nu doar inteligent, ci şi simplu să speculezi temerile subconştiente ale oamenilor. Era aşa de multă ură ascunsă chiar la suprafaţă; să-i ferească Dumnezeu dacă fricile acestea ieşeau la suprafaţă.

Femeile sunt vinovate, urlau ziarele.

Soluţia propusă de anchetă era să denunţe fetele depravate şi să le scoată ţapi ispăşitori, nu să abordeze problema impactului pe care îl are dominaţia britanică asupra societăţii malteze. Iar autorităţile militare britanice se concentrau pe pericolul bolilor cu transmitere sexuală pentru angajaţii lor, nu pe analizarea propriei responsabilităţi.

Nicio britanică nu a fost exploatată, urlau alte jurnale, în timp ce fetele din alte ţări erau ignorate.

Orice afirmaţie referitoare la sclavia albă era negată vehement. Nu exista. Toate fetele care fuseseră interogate, barmaniţe sau dansatoare de cabaret – majoritatea străine –, veniseră în Malta de bunăvoie şi niciuna nu era implicată în prostituţie. Oricine ar fi citit raportul sau ziarele ar fi ajuns la concluzia că în Malta nu există prostituţie şi nici exploatare a femeilor.

Riva a încercat să stabilească o întrevedere cu ministrul de finanţe, ca să facă o plângere. A fost refuzată. Ea scris ministrului care se ocupa de securitatea naţională şi forţele de ordine. Din nou a fost refuzată. Nici măcar unul dintre cei care se ocupau de guvernarea Maltei, fie în La Valletta, fie la Londra, nu era dispus să discute chestiunea. Cum Otto nu mai lucra, a scris ea un articol în care condamna concluziile anchetei. Nimeni n-a vrut să-l publice.

Când s-a întâlnit cu Tommy-O la o cafea, el a ridicat din umeri, a deplâns situaţia politică şi a avertizat-o sa nu mai continue cu problema traficului de persoane.

— Devine tot mai periculos, fata mea. Atâta agitaţie şi prostituţia a ajuns şi mai clandestină. Fetele sunt ţinute în datorii de infractorii care le controlează şi nu au curaj să vorbească. Nimic nu se schimbă.

Riva a oftat.

— Nu vor depune niciodată mărturie?

— Ameninţările traficanţilor au grijă de asta. Şi agenţii care le oferă camere la preţuri exorbitante, şi matroanele care le „împrumută” fetelor bijuterii şi haine. Le ţin prizoniere.

— Deci, daca fetele nu vorbesc, care e soluţia?

— Legalizarea industriei. Să se dea licenţă pentru prostituate şi bordeluri şi să le scoată din La Valletta.

Riva s-a gândit că s-ar putea să aibă dreptate.

— Chiar cred că trebuie să te retragi acum, a adăugat el. Pentru siguranţa ta.

Ancheta a fost uitată în scurt timp în tărăboiul iscat de revenirea Maltei la statutul de colonie a Coroanei, condusă de un guvernator, aşa cum fusese în 1813. în 1921 i se acordase o autonomie parţială, iar în deceniul de după acea concesie a britanicilor politica maltează se schimbase şi devenise mai complicată. Naţionalismul înflorise şi o mare parte din populaţie făcea demersuri pentru obţinerea unei adevărate independenţe în viitor. Acum totul se întorcea în timp cu zeci de ani şi era multă furie.

în ziua în care s-a anunţat asta a trecut pe lângă Stanley Lucas pe stradă şi el i-a zâmbit cu dispreţ. Vezi, fatuco? N-ai ce să faci.

Ştia că nu are ce să facă în privinţa lui, cel puţin nu pe moment. Şi a acceptat ideea că trebuie să se retragă şi să-şi vadă de viata ei. Poate că n-avea să afle niciodată ce s-a

întâmplat cu Ania şi cu celelalte fete care muriseră sau dispăruseră, dar avea să facă tot ce se putea ca să-l ajute pe Otto să îmbunătăţească situaţia fetelor care încă mai erau acolo*

Dar apoi ancheta, statutul de colonie a Coroanei şi toate celelalte au trecut pe planul al doilea, pentru că la sfârşitul deceniului a început să mocnească o altă nenorocire. Genul de nenorocire despre care nimeni nu putea să creadă că s-ar putea întâmpla din nou.

CAPITOLUL 39

Florence

Sicilia, 1946

Când au revenit pe insula principală a Siciliei, Florence şi Jack au coborât din taxi în lumina fierbinte şi albă a soarelui, acompaniaţi de sunetul clopotelor de la biserică* Au rămas în faţa unei case de ţară cu ziduri galben-brune, înconjurată de şesuri întinse şi arbuşti sălbatici* Florence era încântată că lăsaseră în urmă Lipari. De când Jack recunoscuse ce sentimente are pentru ea şi de la sărutul lor, în amândoi începuse să se nască şi să crească o speranţă tot mai mare.

A deschis uşa care dădea într-o curte interioară pavată cu superbe pietre de culoarea nisipului, pe care soarele după- amîezii le pictase cu dungi aurii.

— Calcar, s-a auzit o voce.

Florence s-a răsucit şi a văzut un bărbat măruntei şi slab care se apropia de ei zâmbind, cu braţele întinse.

— E extras din zona munţilor Iblei, de aici, din Sicilia. Jack, bine ai venit.

Jack a dat mâna cu bărbatul, după care s-a întors spre ea.

— Ea e Florence.

Edward i-a zâmbit şi a sărutat-o pe obraji. în timp ce ea se uita prin curte, la plantele suculente, la bambuşii cu frunzele ca pana, care

creşteau în ghivece uriaşe de teracotă, şi la florile care curgeau în cascadă de la ferestrele de sus, Edward le spunea că în curte dau două „saloane” comune, sau sufragerii.

— Folosiţi-o pe care vreţi. Faceţi-o camera voastră. Nu suntem decât eu şi Gloria aici. Si e şi un bazin acolo. în fine, de fapt e un iaz, dar poţi să-ţi răcoreşti picioarele în el. Peştii nu muscă.

Florence a oftat de plăcere, iar el i-a condus apoi înăuntru, printr-un hol, spre un dormitor. S-a dovedit a fi o cameră cu tavanul albastru boltit, cu candelabru, cu nişte draperii crem de pânză, care încadrau două uşi de un albastru decolorat, şi cu nişte perdele din voal diafan trase de o parte şi de alta a ferestrelor. Ea a privit imaginea dealurilor aurii, bucuroasă că e departe de palatul din Lipari, cu atmosfera lui apăsătoare.

— Gloria este designerul de interior, a spus Edward. Şi nepoata mea. Haideţi s-o cunoaşteţi.

Câteva minute mai târziu, o femeie înaltă şi elegantă, îmbrăcată cu un caftan de mătase roz cu portocaliu, care flutura în jurul ei când mergea, i-a salutat de departe. Părul blond îi cădea drept până spre mijloc şi ochii ei erau de un albastru electrizant.

— încercam să trăim sustenabil, a spus ea. Aici toate au un ritm mai lent. îmi pare bine să vă cunosc.

— Aveţi grădină de legume? a întrebat-o Florence.

— Avem. Vinete, ardei, dovlecei, pepeni, ceapă şi căpşuni.

— în Franţa cultivam şi eu toate astea.

— Ei, la noi e primul an. Războiul, ştii...

— Aţi suferit multe pierderi?

— Câteva.

— Locuiţi aici tot timpul anului?

Femeia a oftat şi, apucând-o pe Florence de cot, a condus-o spre o altă uşă de un albastru decolorat, cu gemuleţe prin care se vedea o curte mică umbrită de palmieri. Aerul zumzăia de albine şi de cântec de pasarele. Era aşa de diferit de Franţa şi de Anglia, încât Florence se gândea că s-ar putea să fie şi ceva maur aici. Florile de bougainvillea se căţărau pe zidurile de piatră, trei ferigi micuţe creşteau în vase de pământ şi mai erau acolo două fotolii de ratan, o măsuţă, un şezlong confortabil şi un lămâi.

— Asta e a voastră. Vezi usa aceea? Dă direct în camera voastră.

Florence s-a uitat la Jack, întrebându-se dacă le-a spus că ei au nevoie de două camere. El nu a spus nimic.

Au luat o cină uşoară, stropită cu vinul roşu local, şi s-au dus la culcare devreme, pretinzând că sunt obosiţi. în baia lor privată, luminată doar de lumânări, prima s-a spălat Florence şi apoi Jack. El a stins lampa cu gaz din dormitor şi s-au întins amândoi pe cearşaful alb şi proaspăt, sub ventilator, ascultând susurul fântânii, în timp ce aroma de cimbru intra de pe

fereastra deschisă. Era sfârşitul verii, dar încă era cald.

Niciodată nu se mai simţise aşa şi a întins mâna sa-i

atingă pielea cu vârful degetelor. I-a simţit cutremurul în propriul trup şi a auzit cum inspiră repede. A întors capul să se uite la el, cum stătea aşa, întins lângă ea, un lucru pe care şi-l dorise atât de mult, dar nu-i vedea decât silueta şi profilul feţei. A făcut eforturi să aştepte, să fie sigură ca el o doreşte. Era sigură şi de ea, cu toate temerile pe care le avusese că nu va putea avea niciodată relaţii intime cu un bărbat după viol. Acum plutea în momentul acela încântător de dinainte de a se întâmpla mai mult, dar când eşti sigur că se va întâmpla. I-a urmărit cu degetul curbura musculoasă a braţului şi apoi s-a întors complet spre el, în întuneric.

El a sărutat-o întâi delicat, după care mai apăsat.

— Eşti sigură că vrei? a întrebat-o.

— Chiar trebuie să mai întrebi?

Ea a râs şi el a mângâiat-o pe gât, pe sâni şi pe coapse cu cea mai uşoară şi mai delicată atingere.

— Mi-am revenit după ce mi s-a întâmplat, a spus ea. Sincer.

După o aşteptare aşa de lungă, credea că sexul se va termina repede, dar n-a fost aşa. Au existat interludii de o plăcere inimaginabilă, în

care nu s-au grăbit, şi momente în care a simţit lacrimi pe obraji şi o căldură care ieşea în valuri din trupul ei. Ea i-a sărutat încheieturile mâinilor, i-a simţit pulsul şi, uluită de senzaţia pe care i-o dădea inima lui pe buzele ei, l-a lăsat să o cuprindă. De mult se întreba cum o fi Jack, iar acum ştia. S-a cufundat în el, cu inima bătându-i atât de tare, încât i se părea că o să-i sară din piept. Şi era minunat. Mai mult decât minunat, iar Jack era exact aşa cum visase ea să fie.

La micul-dejun s-au ţinut de mână pe sub masă, în timp ce fata de masă alba se ridica încet în vânt. Un fluture portocaliu rămăsese prins în faldurile perdelelor din spatele lor. Ca prin vis, l-a urmărit vrăjită pe Jack cum se ridică, ia fluturele în palme şi îl eliberează în grădină. Gloria le-a adus un ibric de cafea, prăjituri de casă, pâine şi brânză din regiune.

— Am uitat sucul de portocale, a spus ea.

Jack s-a ridicat în picioare, dar ea i-a făcut semn să se aşeze.

[5]

Mai târziu au făcut o plimbare pe terenul stâncos, plin de tufe, aflat deasupra unei văi adânci, de unde au văzut grote săpate în stânci.

— Cred că o să evit grotele o perioadă.

El a râs şi a tras-o spre el.

Ceva mai departe se vedeau păduri întinse şi dealuri stâncoase.

— Am putea să mergem la Noto, dacă vrei. Edward spune că oraşul e un labirint de case de

culoarea mierii. Mă gândeam că e genul de loc care îţi place ţie.

— Te întâlneşti azi cu Edward? Să lucraţi, vreau să spun.

— După prânz.

— Casa asta e a lui sau a Gloriei? Am întrebat-o dacă locuiesc aici tot timpul, dar cred că nu mi-a răspuns.

— Ea locuieşte la New York, cred, dar o parte din an stă aici. Şi-a făcut un nume în lumea designerilor, cel puţin înainte de război. Casa asta e cel mai recent proiect al ei.

Cât timp Jack s-a întâlnit cu Edward, Florence a tras un pui de somn, sau un riposo, cum îi plăcea acum să spună. A avut o jumătate de oră minunată, jumătate trează, jumătate adormită, auzea sunete, dar nu le asculta, pur şi simplu visa fericită cu ochii deschişi, în timp ce lumea plutea pe lângă ea. Dar apoi i-a apărut imaginea lui Hélène, când viaţa lor din Dordogne i-a revenit în minte, imagine după imagine. Silită să reevalueze fiecare moment, s-a văzut cum urcă dealurile cu surorile ei dimineaţa, înainte să se ridice negura. S-a văzut îngrijindu-şi caprele dragi. S-a văzut înotând cu Hélène, care întotdeauna îi fusese ca o mamă. Lui Florence îi plăcea să creadă că e o fată bună, dar, Dumnezeule! îl iubea pe Jack, cu adevărat îl iubea, şi el o iubea, dar Florence o iubea şi pe sora ei şi îşi făcea griji cum va reacţiona Hélène când va afla. Gândurile tulburătoare au continuat şi, cu cât se adâncea mai tare în

senzaţia de incorectitudine, de greşeală, cu atât mai gravă i se părea profanarea relaţiei cu sora ei.

După-amiaza târziu, când Jack s-a întors la ea şi ochii lui verzi superbi arătau mult mai relaxaţi ca înainte, s-a simţit mai bine. Ştia că se schimbă, se maturizează şi asta însemna că trebuie să înfrunte probleme dificile. Va fi totul bine cu Hélène, şi-a spus ea. Până la urmă, va trebui să fie bine. Relaţia asta nouă, schimbată, cu Jack era încă atât de fragilă şi abia începuseră să se descopere unul pe celălalt – nu voia ca nimic să strice asta.

— Te simţi bine? a întrebat-o el. După noaptea trecută. Ea a zâmbit.

— Mă simt foarte bine după noaptea trecută, Jack, dar nu pot să nu mă gândesc la Hélène.

— O să fie bine, Florence, sunt convins. E un om bun.

Florence a dat din cap şi spera ca el să aibă dreptate.

— Edward a decis să amâne lucrările la palatul din Lipari, dar mi-a dat numele cuiva din Malta care ar putea avea nevoie de o mână de ajutor la nişte restaurări, nu ştiu. Au suferit pagube imense în timpul marelui asediu.

— Cine e persoana?

— Cineva din departamentul guvernamental care se ocupă cu reconstrucţia. Se pare ca distrugerile de acolo sunt mai mari ca în Palermo.

— Greu de imaginat, nu?

— Asta mă face să mă gândesc – dacă Rosalie mai e acolo, cât de mult o fi afectat-o pe ea.

Jack a clătinat din cap.

— Ţi-am mai spus ce importanţă strategică a avut Malta, fiind colonie britanică.

Da, şi cât a suferit în timpul bombardamentelor aeriene.

El i-a strâns mâna.

— Ce vreau să spun eu e că s-ar putea ca Rosalie să nici nu mai fie în viată.

A urmat un moment de tăcere cât Florence s-a gândit la asta.

— S-ar putea să ai dreptate, a spus ea în cele din urmă.

— Chiar sper să n-am... Apropo, ca să schimbăm subiectul, Edward mi-a spus ceva despre casa din Lipari. Ai avut dreptate cu atmosfera de acolo. Se pare că acolo au fost măcelărite trei generaţii dintr-o familie. O răzbunare mafiotă, crede el. Puţini localnici se apropie de locul acela. Sunt convinşi că e blestemat.

Lui Florence nu-i era greu să creadă. Dat fiind ce simţise acolo, părea logic.

Au stat tăcuţi câteva clipe şi pe urmă aerul din cameră a părut mai uşor.

— Altceva voiam să-ţi spun, a continuat el, apoi i-a luat mâna, dar n-a mai spus nimic.

Ea a zâmbit văzându-l aşa de nesigur şi totuşi aşa de

deschis.

— Poţi să-mi spui ce vrei, Jack. Orice.

El i-a evitat privirea, uitându-se în pământ.

— Problema e că...

Ea a înclinat capul, aşteptând.

— Nu prea mă pricep la chestii de genul ăsta, Florence, dar vreau să iubesc fără să mă tem... şi absenta ta din viata mea... în fine, până acum nici nu puteam să mă gândesc, iar când te vedeai cu Bruce, eu... în fine... nu mă simţeam bine.

Ea nu şi-a putut stăpâni zâmbetul auzindu-l cum îşi descrie sentimentele.

El a ridicat capul şi i-a căutat ochii.

— Bine, adevărul e că simţeam că mor... Trebuie să înţelegi, să înţelegi cu adevărat că eu nu iau în uşor relaţia cu tine, Florence. Că niciodată nu o voi lua în uşor şi nu vreau să profit de tine în niciun fel...

Ta dat delicat la o parte părul de pe frunte. Apoi, când ea a dat să vorbească, i-a pus un deget pe buze şi apoi le-a sărutat.

CAPITOLUL 40

A doua zi Edward, gazda lor, a bătut la uşa şi apoi i-a strigat după ce a deschis şi a intrat în sufragerie.

— Suntem afară, i-a răspuns Florence.

El a ieşit în curtea mică în care stătea ea cu Jack.

— Am găsit astea, a spus el şi i-a întins nişte ziare. Majoritatea sunt ziare malteze vechi. M-am gândit că o să ţi se pară interesante.

Florence a frunzărit ziarele, în caz că ar putea să dea peste vreo referire la Rosalie, dar, deşi a căutat cu atenţie, n-a găsit nimic. A fost uimită când a citit într-un ziar din 1944 că femeile încă nu primiseră dreptul la vot şi că se înfiinţase o organizaţie numită Asociaţia Femeilor din Malta, cu scopul de a susţine sufragiul femeilor. Din ce auzise, Rosalie era genul de persoană care luptă pentru convingerile ei, deci era posibil să fi făcut şi ea asta? A citit numele a optzeci de persoane care fuseseră implicate, dar nici urmă de ea.

A citit că, deşi Partidul Constituţional şi Partidul Naţionalist nu erau decise asupra rolului femeilor, Biserica se opunea ferm ideii ca delegate ale femeilor să fie primite în Adunarea Naţională. Şi se opunea ferm prezenţei femeilor în politică, care le-ar afecta rolul de mame şi gospodine.

— Şi nici acum nu au, a spus ea, aruncând

dezgustată un al doilea ziar când Jack intra în cameră. Nici acum. Doi ani mai târziu.

— Ce e doi ani mai târziu?

Ea a luat din nou ziarul şi i l-a întins.

— Citeşte. Femeile nu au nici acum drept de vot în Malta. îti vine sa crezi? în Franţa au în sfârsit, dar în Malta, nu.

— Poate că înainte sa plecăm să alergăm după potcoave de cai morţi ar trebui să ne gândim la ce ţi-a spus mama ta despre ea.

— Cum adică?

— Claudette a spus că era independentă şi încăpăţânată, nu? Poate că Malta a fost aşa de demodată, că nu a fost genul de loc în care să vrea să trăiască. Cel puţin nu pentru multă vreme.

— Hai să mergem la Noto şi să ne mai gândim la asta. Ceva mai târziu, în timp ce autobuzul se ţâra pe

drumurile şerpuite, printre plantaţiile de măslini, podgorii mici şi livezi pline de pere şi caise coapte, Florence scosese capul afară şi adulmeca mirosul de eucalipt şi încă ceva. Fenicul, şi-a spus ea.

Autobuzul acela vechi şi zdruncinat era aşa de diferit de

autobuzul englezesc care mergea la Exeter, cu încasatoarele lui vesele, sau taxatoare, cum li se spunea, care flecăreau întruna. Acesta era plin de glasuri siciliene şi nu pricepea un cuvânt. în final au ajuns la Noto, de unde, de pe cele două

străzi principale, Corso Vittorio Emanuele şi Via Camillo Benso Conte di Cavour, pornea labirintul de case vechi de piatră.

— O parte din trupele Aliate au debarcat în apropiere, în golful Noto, i-a spus Jack. Pe 10 iulie 1943 – atunci a început debarcarea.

Florence a închis o clipă ochii, imaginându-şi cum ar fi putut să fie.

— Cel puţin pagubele provocate de bombardament nu par la fel de mari ca în Palermo.

S-au apropiat de catedrala barocă, coborând nişte trepte largi, dar canicula din miezul zilei începea sa crească şi Florence nu mai putea de cald, i se lipeau coapsele de transpiraţie.

— E frumos, a spus ea, uitându-se în sus la superba faţadă. Dar poate găsim un loc răcoros să bem ceva.

Cafeneaua din apropiere era răcoroasă şi liniştită, iar ea a fost bucuroasă să-şi scoată încălţările şi să se relaxeze, în timp ce Jack a reuşit cumva să se facă înţeles şi a comandat o masă simplă, alcătuită din nişte roşii uriaşe, brânză delicioasă de capră şi pâine cu coajă sfărâmicioasă, plus un vin de regiune.

— Trebuie să fie aşa de multe poveşti aici, a spus ea. în Sicilia, vreau să spun. Istoria nu dispare niciodată complet, nu?

— Ştiai că sicilienii s-au răsculat împotriva francezilor la sfârşitul secolului al Xlll-lea?

— Nu ştiam.

Cât au zăbovit în cafenea, s-au gândit de unde

ar putea sa-şi înceapă căutările în Malta.

— Păi, a spus Jack, oficiile guvernamentale ar fi un început. Şi poliţia, evident.

— Ei au în arhive persoanele decedate în timpul războiului, nu? Şi mai sunt arhivele ziarelor.

A făcut o pauză.

— Poate există şi un recensământ.

— Presupun că vom vedea. Păcat că nu ştim mai multe despre Rosalie.

— Practic, nu ştiu decât că a fost copilul neastâmpărat al familiei, că le-a făcut părinţilor o mulţime de probleme, a spus Florence. Rebelă, la fel ca Élise.

Jack a zâmbit.

— O adevărată forţă.

— Şi, cum ai spus şi tu, Malta pare o ţară foarte tradiţionalistă.

El a dat din cap.

— Nu e genul de loc care să-i placă lui Rosalie. Depinde de tine, evident, dar mă întreb dacă n-ar trebui să plecăm direct în Anglia după ce termin aici, şi să lăsăm Malta.

Ea nu a răspuns. Nu ştia prea bine ce să spună, deşi de dragul mamei ei şi pentru a-şi satisface propria curiozitate sigur ar trebui să meargă mai departe s-o caute pe Rosalie, mai ales că ajunsese până aici. Oricât de mult o atrăgea Meadowbrook, cu rutina familiară şi cu sentimentul de stabilitate pe care i-l dădea.

Mai târziu, când stăteau în mica lor curte

sorbind din vin, iar parfumurile înserării pluteau în aer, a simţit ciocnirea dintre speranţele şi temerile ei. Speranţă pentru ea şi Jack, teamă că o va supăra pe Hélène şi teamă că nu o va găsi pe Rosalie. Atât de multe incertitudini.

în timp ce era cufundată în aceste gânduri, a simţit vag că el bagă mâna în rucsacul de jos.

— Florence?

— Scuză-mă, eram cu mintea departe.

El a desfăcut palma şi ei i s-a tăiat respiraţia când a văzut o cutiuţă acoperită cu catifea albastră.

— Florence Baudin. Vrei...

S-a oprit şi ea s-a uitat fix la el.

— Vrei să... Vreau să spun, ne căsătorim? Ai vrea?

Ei i s-au umplut ochii de lacrimi.

— O, Doamne! N-am vrut să te fac să plângi.

Ea a râs.

— Sunt lacrimi de fericire, tontule. Şi vreau.

El a zâmbit aproape ruşinat, apoi a desfăcut cutia şi a scos un inel de logodnă cu safir pe care i l-a pus pe deget.

— A fost al bunicii mele.

— Cum ai ştiut că o să-mi vină?

— L-am modificat. Mai demult.

— Te-ai gândit mult la asta?

Având în vedere cât ezitase Jack să se confrunte cu sentimentele lui, era surprinsă.

— Da, dar nu la tine. întotdeauna am ştiut că eşti perfectă. La mine m-am gândit. Mi-a fost

teamă că nu pot să-ti ofer ceea ce meriţi.

Ea a clătinat din cap, gândindu-se la timpul pe care l-au pierdut, dar poate că nu a fost pierdut, poate că aşa trebuia să fie. O cerere în căsătorie făcută în cel mai frumos loc în care a fost vreodată.

— De unde ai ştiut mărimea? l-a întrebat ea.

— Ţi-ai scos odată un inel când ai spălat. L-am împrumutat.

— Inelul pe care am crezut că Lam pierdut şi apoi Lam găsit în săpuniera.

El a zâmbit.

— Sincer, Jack, puteai să mă întrebi atunci. Nu trebuia să mă îneci pe jumătate într-o grotă din Sicilia ca să spun da.

El a râs şi a râs şi ea cu el. Apoi a ridicat mâna spre lumina care se strecura pe fereastră.

— E un inel superb.

— Din Ceylon, a spus el.

— Cât de minunat. Cât de al naibii de minunat.

— Mai am un inel pentru tine. O verighetă.

Ea a râs.

— Tradiţia nu e să aştepţi până când vom fi chiar căsătoriţi?

— Nu vreau să-mi forţez norocul.

>

— înţeleg. Am putea avea camere separate, desigur.

— Nici vorba. Mi-a trebuit aşa de mult timp să te bag în patul meu, nu te las să pleci aşa uşor. Tu, Florence Baudin, eşti o sirenă

periculoasă!

În timp ce se schimba pentru cină, Florence a ajuns la concluzia că trebuie să-i scrie lui Hélène, şi cât mai curând. Evident, trebuia să afle de logodnă de la ea, dar gândul la sora ei i-a stârnit un alt moment de îndoială.

A auzit cum se aşază vesela pe masa de afară, a auzit şi râsete şi pe cineva bătând din palme. Odată cu mirosul de caracatiţă prăjită cu usturoi s-a topit şi neliniştea ei.

Şi apoi, pe când cerul începea să se facă auriu şi apoi roşu, s-a dus la masă lângă ceilalţi, iar Edward şi Gloria s-au ridicat imediat în picioare, zâmbind radios, în timp ce Jack desfăcea o sticlă de şampanie.

— Felicitări, au spus ei în cor, iar Jack s-a făcut roşu ca sfecla.

Florence simţea un aşa extaz, de avea impresia că va exploda. Lucrurile vor merge bine acum; era sigură de asta. Rădăcinile lor erau suficient de puternice. Se va casatori cu Jack, iar Hélène va accepta.

Chiar şi înainte ca Jack s-o ceară în căsătorie, Sicilia îi vorbise. Acum era un loc pe care nu avea să-l uite vreodată.

în pat, în seara aceea, el i-a sărutat palma.

— Mai fericit de-atât n-aş putea fi, să ştii.

Ea a zâmbit, simţind în ea o căldură.

— N-am discutat despre ce se va întâmpla.

— Cum adică?

— O să locuim în continuare în Devon?

— Aşa mă gândisem... dar, asculta, dacă tu nu

vrei...

— Vreau, a spus ea, dând viguros din cap. Îmi place la nebunie Meadowbrook.

El a mai vorbit o vreme despre Devon, despre locurile unde ar putea merge împreună, despre lucrurile pe care ar putea să le facă. Hope Cove, Lannacombe Bay, Bantham. Numai ascultându-l pe Jack vorbind despre coasta de sud a Devonului se răcorea, chiar dacă se simţea înfierbântată şi

lipicioasă.

S-a gândit şi la Rosalie. Deşi o atrăgea foarte mult ideea de a se întoarce direct în Devon, tot voia să afle ce a făcut mătuşa cu viaţa ei, în Malta sau în altă parte a lumii. Şi se gândea, poate cu naivitate, ca poate aceasta ar fi şansa ei de a reface o parte a familiei, care a fost stricată.

— Deci, a spus ea zâmbind, când plecăm spre Malta?

— Tot eşti hotărâtă să mergem?

— Evident. Nu am venit până aici ca să renunţ la Rosalie.

CAPITOLUL 41

Riva

Malta, 1940

Nimănui nu îi venea sa creadă că ar putea să fie război, dar în dimineaţa de 11 iunie Riva s-a trezit auzind un şuierat înfiorător şi apoi o bubuitură asurzitoare. A sărit din pat. Clădirea s-a zguduit şi ea tremura de groază, convinsă că au fost loviţi şi că tavanul se va prăbuşi dintr-o clipă în alta. Zgomotul acela se repeta întruna în urechi, în cap, în creier. Apoi s-a auzit vaierul sirenelor de la navele de război britanice din port, anunţând raiduri aeriene şi foc antiaerian. Aşteptarea luase sfârşit. Se pregătiseră pentru asta. Pentru războiul inevitabil cu Italia, care îi facea vulnerabili, aflându-se la doar vreo sută de mile marine de ţărmul lor.

Acum stătea în camera de oaspeţi a casei lui Otto, la câţiva paşi de docuri. Era mai uşor să stea în La Valletta, decât în Mdina, ca să lucreze. Oare portul fusese lovit? Oare muriseră oameni? A stat doar o clipă, prea înfricoşată ca să se mişte, dar apoi şi-a pus repede hainele şi ghetele şi a coborât împiedicându-se scările, împreună cu Otto, alergând în stradă.

Oamenii implorau să fie ajutaţi, în timp ce praful, fumul şi sfarâmăturile de piatră pluteau în aer pe toată lungimea docurilor, şi au început să se audă sirenele ambulanţelor. Riva abia putea să respire. Tuşea şi se freca la ochii care

o usturau, în timp ce Otto o ţâra spre noul adăpost care fusese amenajat chiar înainte ca Mussolini să declare război.

Pe măsură ce zilele treceau, îşi dorea tot mai mult să vină cineva să-i arate direcţia. Să-i spună cum ar fi mai bine să ajute. Nu avea idee. Nu ştia decât că, după ce se asigurase că Addison e bine, nu va putea să stea pur şi simplu în La Valletta. Trebuia să găsească un mod prin care să ajute, dar pe urmă situaţia a fost ciudat de liniştită – calmul de dinaintea furtunii, a înţeles ea mai târziu.

Până în decembrie a început o ofensivă aeriană germană mai intensă şi mai înfricoşătoare, iar în ianuarie Luftwaffe a început să atace portavionul HMS Illustrious, mândria forţelor navale britanice.

Riva era în pat şi citea când au coborât reflectoarele germane, dar a văzut lumina albastră pe pereţii dormitorului. A sărit din pat şi a alergat la fereastră, în timp ce sirenele urlau. Apoi a urmat o serie înfiorătoare de explozii peste Grand Harbour şi dincolo de el, iar aerul s-a dilatat şi s-a umflat de parcă era gata să explodeze şi să înghită toată insula. Clădirea în care stătea Otto vibra aşa de tare, încât era convinsă că e gata să se prăbuşească. Fusese o proasta că nu se dusese din timp la adăpost, iar acum nu putea decât să se uite îngrozită la luminile de căutare şi apoi la avioanele care se desprindeau unul după altul din formaţie şi plonjau drept spre bateria de

artilerie antiaeriană. Acestea nu erau raidurile italiene pe care le văzuseră până atunci. Riva se uitase cum bombele acelea părăsesc avionul cu un şuierat strident doar ca să cadă în apă cu un pleoscăit. Ba chiar râsese de ratările lor. Cele de acum erau bombele germane mult mai cumplite, lansate de la mică distanţă de avioane Stuka. A văzut cum se umple cerul de schije şi cum se învârt avioanele când convoiul în care se afla şi Illustrious a fost atacat şi numeroasele tunuri

au ripostat cu un baraj de artilerie teribil. A auzit apropierea înspăimântătoare a bombelor şuierânde şi apoi a văzut clădiri care se prăbuşeau şi focuri.

Pe la zece în seara aceea, HMS Illustrious, înclinat pe o parte, a fost tractat la intrarea în port, cu coca arzând roşie în întuneric. în final bau acostat intr-un debarcader din French Creek. în aerul încărcat de fumul substanţelor

explozive, docherii au urcat în grabă la bord, ducând cu ei măşti de oxigen şi echipament de stingere a incendiilor, ca să potolească focul.

Când s-a luminat, a alergat împreună cu sute de oameni pe malul consolidat al portului şi a văzut devastarea de pe celălalt mal, norii de praf, clădirile prăbuşite, casele care încă ardeau.

Ea şi Otto au luat feribotul de la Scările Vămii până la aşa-numitele Trei Oraşe, care primiseră atacul în plin. Când a coborât de pe feribot, a văzut zeci de capre moarte plutind în apă.

Străzile erau necirculabile, pline de plăci de beton, geamuri sparte şi munţi de cărămidă, şi au fost întorşi din drum de poliţie. Riva a aflat mai târziu că o suta douăzeci şi sase de oameni muriseră şi nouăzeci şi unu fuseseră răniţi în noaptea aceea pe Illustrious.

HMS Illustrious a mai fost lovit de două bombe în timpul unui alt raid asupra Maltei. Dar, deşi avariat, ca şi docurile, de altfel, a supravieţuit. însă germanii nu au renunţat. în ciuda bombardamentelor, muncitorii din port continuau să lucreze zi şi noapte pentru a repara suficient nava cât să poată pleca. Pe 23 ianuarie, HMS Illustrious, grav avariat, a plecat spre Egipt.

Dar bombele au continuat să cadă.

Noapte de noapte.

Zi după zi.

În săptămânile care au urmat, când raidurile persistau şi oamenii şi-au petrecut noaptea în pivniţe şi subsoluri, serviciul „Demolare şi curăţare” acţiona în forţă. Când Riva ieşea din adăpostul lor în praful şi în molozul acela, nu putea decât să-i ajute pe răniţi să ajungă într-un loc sigur şi să se facă utilă de câte ori putea. Ştia că nu e destinul ei să fie infirmieră, dar a dat o mână de ajutor când mii de maltezi şi-au părăsit casele din port, cu lucrurile îngrămădite în căruţe – oale, aşternuturi, boccele cu haine –, iar majoritatea animalelor au fost lăsate să moara de foame în timp ce ei încercau să-şi caute adăpost la rudele din interiorul insulei.

Ziua, ea şi Otto scriau articole despre ce se întâmpla. Ea se concentra asupra poveştilor cu oameni obişnuiţi, scria despre curajul lor, despre rezistenţa lor, despre tragediile lor şi încerca să găsească fărâme de speranţă în întunericul care acum îi învăluise. Otto scria despre mersul războiului. Nu erau vesti bune. Rareori erau vesti bune.

Riva simţea nevoia să-l vadă pe Addison, să se asigure din nou ca e bine. Epuizată după o altă noapte în care dăduse ajutor în adăpost, a luat autobuzul spre Mdina, pentru că îi returnase de mult frumoasa lui maşină.

Când a ajuns în capul scărilor, a văzut că uşa lui e întredeschisă. Ştia că valetul o lasă aşa câteodată, ca să se facă curent, aşa că a intrat direct, vag conştientă de murmurul vocilor şi neavând idee ce va vedea.

— Bună, a strigat ea şi a intrat în sufragerie.

Addison s-a întors spre ea, la fel şi un bărbat în haine civile, cu ochi albaştri.

A înlemnit.

— Nu ne-am văzut de mult, a spus bărbatul.

— De doisprezece ani, a spus ea scurt şi s-a întors spre Addison. Am venit doar să văd ce faci.

— Sunt bine, Riva. îti mulţumesc că te interesezi de mine.

— Nicio problemă. Ştii asta.

A făcut o pauză, s-a întors spre celălalt bărbat şi a rămas nemişcată, cu inima bătându-i furios.

— Ei, ce mai faci, Bobby? a reuşit ea să

spună.

El a dat din cap.

— Destul de bine.

Ea s-a uitat în jur.

— Si soţia ta?

— A murit acum cinci ani. Cancer.

Ea a dat din cap şi a inspirat adânc, reprimându-şi senzaţia de amărăciune.

— Da. Scuză-mă, Addison, trebuie să mă întorc în La Valletta.

— Nu rămâi la o cafea? a întrebat-o Bobby şi, când s-a apropiat de ea, Riva a văzut că şchiopătează.

Deci nu mai e pilot, şi-a spus ea, după care a clătinat din cap şi s-a îndreptat spre uşă.

— Ne vedem mai târziu, Addison.

S-a oprit pe palier să-şi potolească respiraţia şi l-a auzit pe Bobby întrebând:

— Nu mai stă aici?

— Nu, a venit răspunsul. Stă cu Otto, ştii tu, ziaristul din La Valletta.

Nu a vrut să audă mai mult şi a coborât repede scările.

Duminică noaptea a auzit şuierul unei bombe, după care o bubuitură asurzitoare şi zgomotul tirului de artilerie. Nu fusese nicio sirenă de avertizare. Apartamentul lui Otto s-a cutremurat din nou, iar el a alergat în camera ei sa vadă dacă e rănită.

— Am fost loviţi? l-a întrebat ea cu inima bubuind.

— Nu ştiu. Eşti bine?

> >

Ea a dat din cap.

— Ar fi bine să ieşim naibii de aici.

A luat-o la fugă după ea şi au coborât scările ca vântul, în timp ce în jurul lor se auzeau bubuituri şi vuiete. Când au ajuns în sfârşit la pivniţa plină-ochi, el s-a ţinut de ea şi amândoi gâfâiau de efort şi se chirceau de frică. Atacul a continuat mult, până când capul Rivei ajunsese să vibreze de zgomot de motoare, de explozii şi de tir de artilerie. Iad. Un adevărat iad. Nu exista un alt cuvânt potrivit şi nu se simţea pregătită pentru asta.

Dimineaţa s-au uitat la geamurile sparte, la străzile pline de cioburi şi la praf, era atâta praf, cu toate că mult mai multe clădiri din jur păreau să fie neatinse. Dar oamenii care umblau pe străzi erau furioşi, ţipau şi înjurau şi mulţî erau aşa de tulburaţi, că nu ştiau ce să facă. Riva i-a mângâiat pe cei bătrâni şi le-a adus pături şi băuturi calde, încurajaţi, şi-au adunat puterile şi au mers mai departe.

Până la urmă, groaza nocturnă care exploda în cerul violaceu, deasupra lor, a devenit un eveniment aşa de regulat, încât s-au obişnuit cu el. Noaptea, când stătea întinsă în pat ascultând, îşi dădea voie să se gândească la Bobby. Ce căuta în Malta? De ce se dusese acasă la Addison, la Mdina? Fuseseră evacuaţi aproape toţi britanicii civili, aşa că era ciudat să fie acolo. Oricât de mult încercase să-l uite, tot îi apărea în gânduri.

Peste câteva luni, la sfârşitul unei zile teribile, Riva a auzit de la Lottie că Hugh Lloyd, comandantul RAF, caută în mod discret femei care sa fie instruite pentru misiuni în centrele de coordonare a focului. Comandamentele militare erau copleşite şi duceau lipsă de personal, însă era o activitate strict secretă şi trebuia să fie foarte atenţi pe cine iau. Riva, încântată de idee, s-a dus direct la adresa pe care i-a dat-o Lottie, dar îşi facea probleme că ar putea să nu vrea decât englezoaice.

A fost poftită într-o cameră unde o ofiţereasă cu înfăţişare severă, care s-a prezentat „Roberts”, i-a întins nişte foi de hârtie.

— E un test de inteligenţă. Ai o jumătate de ora.

Riva s-a aşezat la un mic birou din colţ şi a plecat capul spre test, simţindu-se emoţionată. Parcă s-ar fi întors la şcoală şi avea doar o jumătate de oră în care să rezolve.

Când a expirat timpul, care Rivei nu i se păruse deloc o jumătate de oră, femeia a sunat dintr-un clopoţel şi i-a făcut semn să vină la ea.

— Eşti franţuzoaică, a spus Roberts, uitându-se în partea de sus a paginii, unde Riva îşi scrisese numele.

Apoi a apăsat un buton de pe birou şi a intrat o altă femeie.

— Fă tu punctajul, Giovanna, bine?

Cealaltă femeie, Giovanna, a dat din cap, a luat hârtiile şi a ieşit.

— Sunt franţuzoaică, a spus Riva. Dar locuiesc

aici din 1925.

— într-adevăr. Am auzit de eforturile tale de a rezolva problema prostituţiei. Foarte tranşantă, am înţeles.

— Am făcut ce am putut.

— Stăpânirea limbii engleze este cel mai important lucru, deşi tot trebuie să treci testul şi să fii aprobată de serviciul de siguranţă. Cum eşti aici de mult timp şi ai un dosar bun, n-ar trebui să fie probleme.

Riva şi-a încrucişat degetele la spate.

Giovanna s-a întors şi i-a dat hârtiile ofiteresei.

Roberts s-a uitat la un număr notat sus, încercuit cu verde.

— Ei, ai note bune. Din partea mea ai acceptul. Giovanna, du-o la siguranţă, te rog.

Acolo, un bărbat chel s-a uitat pe cerere şi i-a pus câteva întrebări despre familia ei, dacă a fost de multe ori în Italia înainte de război şi dacă are germani printre rude. Când ea a spus că nu, a întrebat-o ce anume a lucrat pentru Addison. întrebările continuau şi ea îşi făcea griji că actele false vor fi sfârşitul ei. Dar acum avea carnet medical şi cod numeric personal pe noul nume, plus paşaportul fals, dar nu i-a spus nimic de asta. Totuşi, când i-a dat drumul, era convinsă că a picat.

Însă, spre mirarea ei, a primit o scrisoare la scurt timp după aceea, în care i se spunea că a obţinut slujba. Doua zile mai târziu era

escortată jos, în comandamentul de război Lascaris, pe care Linda, femeia care era la conducere, îl numea în glumă „Groapa”. Riva înţelegea de ce. O bună parte din sediu era un labirint de tuneluri întunecate, fără soare, şi de camere sumbre, care o trimiteau cu gândul la un labirint claustrofobic. Tot complexul era alcătuit din vechile tuneluri construite de cavalerii Sfântului loan, dar armata britanică adusese mineri din Yorkshire şi din Tara Galilor să

>>mai mineze

alte stânci. Aşadar, sub grădinile Upper Barrakka, de unde se vedea Grand Harbour, tunelurile fuseseră extinse pentru forţele aeriene şi navale britanice.

Minerii mai făcuseră şi alţi kilometri de tuneluri în oraş, ca adăposturi pentru oameni, şi săpaseră chiar încăperi mici, unde familiile puteau găsi o oarecare intimitate în timpul raidurilor aeriene.

Rivei i s-au arătat diferite camere. Centrul de coordonare a focului – Sala Operaţiuni de Sector nr. 8 – unde urma să lucreze avea deasupra o galerie de unde comandanţii se puteau uita jos, la masa uriaşă pe care erau marcate toate poziţiile. I s-a prezentat şi camera apărării de coastă, o cameră pentru operaţiuni antiaeriene şi altele.

— Aerul este ventilat mecanic prin ţevi metalice luate de la navele scufundate în Grand

Harbour, a spus Linda cu mândrie. începi de luni, dar nu uita că noi suntem sistemul central nervos al apărării Maltei şi nu trebui să vorbeşti niciodată despre ce facem aici. înţelegi?

Weekendul a fost relativ liniştit, iar Riva a reuşit să doarmă un somn neîntrerupt de visele cu Bobby, care o luaseră prin surprindere.

Când a început să lucreze ca planificator în acea primă zi de luni dimineaţa, s-a uitat la masa uriaşă de planificare strategică RAF, unde a văzut harta Maltei şi a zonei din jur, inclusiv o parte din Sicilia şi Insulele Eoliene. Când şi-a aruncat privirea în sus, la galeria de acolo şi la oamenii din lojă – cum era numită galeria –, a făcut un pas înapoi, şocată.

— E şeful departamentului de supraveghere, i-a şoptit Linda, văzând unde se uită. Coordonatorul nostru, căpitanul de grup sir Robert Beresford, iar adjunctul lui e locotenentul de aviaţie Weston.

Riva nu a putut vorbi, a dat doar din cap şi ar fi vrut s-o ia la fugă. Oare Bobby ştia că ea lucrează aici? Poate dacă ţinea capul jos şi îşi vedea de treabă nici n-avea s-o observe.

Şi-a pus căştile, aşa cum i se arătase, şi mesajele din sala de filtrare au început să vină. Toţi au devenit imediat serioşi şi orice alt gând i-a dispărut din minte când a început să adune şi să mute machetele avioanelor. Trebuia să folosească

[5]

o baghetă lungă pentru a fixa poziţia avioanelor

care se deplasau spre sud, apropiindu-se de Malta, şi îi era groază să nu greşească. Activitatea celor de deasupra a devenit febrilă când au început să se audă în difuzoare vocile pîloţîlor şi escadroanele s-au înmulţit. Când auzeau în căşti „ţintă în vizor”, fetele nu mai aveau altceva de făcut decât sa se roage ca piloţii să fie bine.

De cele mai multe ori, Riva nu avea timp nici să gândească, nici să doarmă şi nici să respire, iar după o astfel de noapte a mers afară în aerul prăfos al dimineţii şi l-a găsit pe Bobby fumând rezemat de perete, cu un aer obosit.

— Bună, Riva, a spus el şi i-a oferit o ţigară.

A luat-o. Mai mult de nervi decât de dorinţă. Rareori fuma.

— Speram să stăm de vorbă.

— Despre ce? a întrebat ea. Adică despre ce, sir? El a zâmbit.

— Mă bucur să văd că nu te-ai schimbat.

Ea a pufnit.

— O, ba da, m-am schimbat.

— îmi pare rău. Sincer. Dar hai să nu ne certăm. Am fost prieteni, nu?

Deci aşa se numeşte relaţia noastră, şi-a spus ea în gând, dar nu şi cu voce tare.

— Mă duc la popota ofiţerilor RAF din palatul Xara, în
Mdina. Ai vrea să mergi cu mine? Poate să treci să-l vezi pe Addison? Amândoi avem doua zile libere, din câte ştiu. Sau se supără iubitul tău dacă pleci din La Valletta?

— Iubitul meu?

— Otto, nu?

Ea a clătinat din cap şi a râs.

— Otto nu e iubitul meu. Pur şi simplu stau într-o cameră din apartamentul lui, a spus ea şi i-a citit pe faţă uşurarea, repede ascunsă.

— Deci? Mdina?

— Bine, a spus ea, cu toate că mintea ei se dădea peste cap s-o avertizeze.

— Am maşină şi şofer de la statul-major. Dar probabil ar fi mai bine să conduc eu. Cei de la RAF sunt cam rigizi când e vorba de ofiţeri care umblă cu tinere de la Lascaris.

— Unu, n-am nicio intenţie să umblu cu tine şi doi, cu greu pot fi numită „tânără”.

— Arăţi exact la fel.

— în curând fac treizeci şi cinci de ani, Bobby. E imposibil să arăt la fel.

— în fine, nu cred că ar avea ceva de obiectat dacă doi vechi prieteni beau împreună ceva. Stai tot în apartamentul din casa lui Addison? Mi-a povestit totul şi ca ai lucrat pentru el. Cărţile au avut un succes uriaş.

— Mi-a plăcut să lucrez cu Addison.

— Mă surprinde că nu te-a atras o slujbă la o editură din Londra sau New York.

— Am avut oferte.

— Sunt convins.

A făcut o pauză.

— Si nu te-ai căsătorit niciodată?

— Nu.

Au rămas tăcuti restul drumului.

3

A încetinit maşina când s-au apropiat de zidurile vechi ale Mdinei şi i-a propus ca înainte să-l viziteze pe Addison să meargă la el în apartament să bea ceva. Ea a şovăit. Era o idee bună? Probabil că nu, totuşi s-a auzit spunând că acceptă şi au urcat scările spre locul în care petrecuse cu el atâtea ore fericite.

— Whisky? a întrebat-o el, ridicând sticla.

— Unul mic.

Au ieşit cu paharele pe mica terasă, unde ea şi-a sorbit whiskyul şi niciunul nu a vorbit. Auzea câinii lătrând în oraşul din apropiere, simţea mirosul fumului de lemn în aer şi vedea drumurile albe şerpuite şi câmpurile înclinate, unde măgarii bătrâni îşi petreceau zilele.

Bobby stătea în faţa ei şi privea ţintă podeaua. Apoi a înghiţit vizibil în sec şi a spus:

— Cred că ar trebui să-ţi explic.

— Nu e nevoie, a spus ea, ţinându-se tare, pentru că, dacă şi-ar fi lăsat sentimentele să iasă la iveală, ar fi fost terminată.

— Nu e adevărat. M-am purtat...

— Oribil, l-a întrerupt ea. Te-ai purtat oribil.

— Eu...

Ea a ridicat din umeri.

— Ascultă, nu mai contează. Au trecut ani întregi de atunci. Acum suntem alţii.

— Da? Eu n-am încetat niciodată să te iubesc.

Auzind asta, s-a ridicat în picioare furioasă.

— Ei bine, eu am încetat să te iubesc.

A scuipat cuvintele, apoi a intrat în casă şi s-a

dus direct spre uşă.

— Nu pleca, te rog.

S-a întors şi s-a uitat la el cum stă în picioare, ridică mâna şi face un pas şchiopătând spre ea.

— Nu.

A clătinat din cap, a luat-o la fugă pe scări şi abia când sa ascuns pe una dintre străzile pietruite s-a rezemat de un perete şi a plâns în hohote, îndoită de mijloc de durerea pe care o simţea în trup. Cum îndrăzneşte să vină aici şi să spună asta? Cât de proastă a fost să vină cu el? Doar nu era un copil, pentru numele lui Dumnezeu.

Peste câteva clipe a auzit un mers inegal, a încercat să-şi şteargă faţa cu mâneca şi a pornit din loc. Apoi cineva a prins-o de cot. S-a smuls din mâna lui şi a început să-l bată cu pumnii în piept, ca şi cum ar fi putut să scoată astfel durerea îngropată în ea de atâta vreme. Durerea pe care nu- şi dăduse voie niciodată s-o simtă pe deplin.

— Riva.

I s-a tăiat vocea.

Nu.

— Te rog.

— Mi-ai frânt inima, nemernicule.

— Eu...

Ea s-a legănat, copleşită de furia cumplită care îi umpluse tot corpul, facându-i inima să bubuie şi sângele sa fiarbă... a inspirat adânc, dar pe urmă a rămas brusc nemişcată şi chircită lângă zid ca o păpuşă de cârpă.

— Mi-ai... frânt... inima, a repetat ea. Şi am pierdut copilul.

— Copilul?

Tăcerea Mdinei a părut că se adânceşte când el a ajutat-o să se îndrepte. A luat-o în braţe şi apoi au plâns amândoi – ea, cu uşurarea că i-a spus, iar el... în fine, nu era sigură, dar de tristeţe, credea ea.

Când lacrimile s-au scurs, el i-a şoptit:

— îmi pare aşa de rău. N-am ştiut că eşti însărcinată.

— Ar fi schimbat ceva?

El a părut oripilat.

— Sigur că da. Niciodată nu te-aş fi lăsat să treci singură prin asta. Ştiu că nu vei putea să mă ierţi vreodată, dar aş face orice să îndrept lucrurile, orice vrei tu.

Ea a devenit rigidă şi apoi s-a retras.

— Nu poţi să faci nimic. Anumite lucruri nu pot fi reparate. Acum plec, Bobby.

— Dă-mi voie să te duc eu.

— Nu. Prefer să iau autobuzul. E mai bine să nu risipim benzina.

CAPITOLUL 42

După aceea Riva a păstrat distanţa. II vedea în galerie, dar facea tot posibilul să evite o întâlnire. Linda a observat că e cam crispată şi a luat-o deoparte.

— Nu ştiu ce se întâmplă cu tine, dar mintea trebuie să- ţi fie la slujbă. Greşeala uneia dintre noi poate însemna moarte sigură pentru un pilot. înţelegi asta, nu?

Riva a dat din cap.

— Eşti fată bună, a adăugat Linda cu afecţiune. Războiul ăsta e greu pentru noi toţi. Ai pierdut pe cineva? Despre asta e vorba?

— într-un fel.

Linda a bătut-o pe umăr.

După acel avertisment, Riva a ţinut capul plecat şi nu s-a gândit decât la muncă.

Două săptămâni mai târziu, când s-a strigat „ţintă în vizor”, una dintre planificatoare a izbucnit în plâns. Linda a scos-o repede din încăpere.

Riva s-a întors spre Tilly, o tânără inteligentă, de vreo douăzeci de ani, cu părul blond-deschis.

— Ce-a fost asta? a şoptit ea.

— E căsătorită. A avut o aventură cu cineva din armată. Linda va trebui s-o dea afară.

Rivei i-a apărut imediat în minte Bobby.

— RAF n-are ce să le facă angajaţilor necăsătoriţi care se întâlnesc în timpul liber. Dar aşa ceva nu tolerează. Relaţiile

extraconjugale. E rău pentru moralul armatei. Bărbatul implicat era pilot şi am auzit că deja a fost detaşat în altă

În timp ce zilele se topeau una în alta, nopţile deveneau mai obositoare şi chiar mai grele. Erau patru ture în care lucrau vreo paisprezece femei. Supravegherea se facea neîntrerupt, timp de douăzeci şi patru de ore, zilnic. în atmosfera încordată a camerei de planificare, bărbaţii şi femeile lucrau cot la cot. Depindeau vieţi de munca făcută bine de toti, iar emoţiile erau mai intense decât în circumstanţe obişnuite. Când erau liberi, se relaxau împreună.

Riva şi ceilalţi care lucrau în centrele de coordonare a focului aveau o legitimaţie specială pe care s-o prezinte poliţiei militare, în caz că erau opriţi noaptea. Trebuiau să fie foarte atenţi. Nu puteai să-ţi aprinzi o ţigară afară şi toate felinarele erau permanent oprite. Noaptea era beznă.

Petrecerile dansante se ţineau după-amiaza, între trei şi şase, dar Riva mergea rar. Lasă-i pe tineri să se ducă, îşi spunea ea. îi plăcea însă să se plimbe, păstrând mereu în minte locul unde se afla cel mai apropiat adăpost antiaerian. Foloseau ca adăpost tuneluri feroviare, pivniţe, subsoluri şi grotele din stâncile de calcar care erau pline de pasaje şi tuneluri formate de-a lungul secolelor.

în timpul unei astfel de plimbări în grădinile Upper Barrakka, când era liberă, a dat iar peste

Bobby. Deşi „a dat peste el” nu e expresia potrivită. L-a văzut venind înainte ca el s-o vadă şi a îngheţat un moment. Când a văzut-o, el s-a oprit puţin, apoi a început să se apropie încet de ea, sprijinindu-se cu grijă în baston. Rivei i s-a topit inima şi şi- a muşcat buzele ca să-şi stăpânească lacrimile apărute din senin.

— Bună, Riva, a spus el zâmbind, şi părea aşa de pierdut, încât ea i-a întins mâna.

Nu intenţionase să facă asta. Se întâmplase involuntar.

El i-a luat-o.

— Să ne aşezăm? l-a întrebat ea. Vreau să spun, piciorul tău...

— Da. Nu pot să merg prea mult în ultimul timp.

— Te doare?

— Din când în când.

Dar ea l-a văzut cum strânge din ochi de durere când au ajuns la bancă şi a îndoit genunchiul să se aşeze.

— Vai, Bobby, a făcut ea.

— Nu mă aşteptam să te văd în camera de coordonare. M-a şocat.

— Şi pe mine.

— Am putea să fim din nou prieteni, măcar? Ştiu că nu vrei să auzi asta, dar mi-a fost dor de tine, Riva. Mi-a fost al naibii de dor.

Ea a oftat.

— De ce ai plecat fără să-mi spui nimic? Asta m-a durut cel mai tare.

— A fost pur şi simplu laşitate.

— Şi mama ta. Ea a plănuit asta pentru tine.

El a dat din cap posomorât.

— Ce mai face?

— Ei, cum ştii. Riva a dat din cap.

— Și copii? Ai copii?

El a clătinat din cap.

— Uite, nu m-am purtat bine cu tine şi nici cu soţia mea. N-am putut s-o iubesc. Am ţinut la ea, am avut grijă de ea când a fost bolnavă, dar n-am putut s-o iubesc, întotdeauna ai fost tu, Riva. Eu...

— Opreşte-te, Bobby. Opreşte-te. Chiar nu vreau să aud asta.

El s-a uitat la ea.

— Trebuie s-o spun. Faptul că te-am părăsit a fost cea mai mare greşeală a vieţii mele.

Ea a înghiţit repede în sec şi vocea i-a sunat mai acru decât intenţionase.

>

— Dar părăsindu-mă ţi-ai rezolvat problemele financiare, deci e foarte bine, nu?

— Riva, te rog.

Ea a clătinat din cap.

— Povestea asta... mă macină. Te implor, iartă-mă.

— Eu...

S-a oprit şi atunci şi-a dat seama de ceva.

— Ce e?

— Nu de iertarea mea ai nevoie. Ci de a ta.

El se uita ţintă în pământ şi o vreme n-a mai vorbit niciunul.

— Viaţa e scurtă, a spus el în final. Mai ales

acum. Ştii asta. Riva, e vreo şansă sa o luăm de la capăt?

Şi, deodată, toţii anii au făcut un cerc complet. Se chinuise mult sa accepte ce se întâmplase, dar acum timpul se plia brusc, de parcă anii din acest interval, chinul, suferinţa şi furia se şterseseră pur şi simplu.

— Poate, a spus ea.

El a strâns-o aşa de tare la piept, că n-a mai putut să respire.

— Lasă-mă, a reuşit ea să spună în final.

— N-o să te mai las niciodată până la ultima mea suflare.

Aveau puţin şi preţios timp liber, dar în săptămânile care au urmat au început sa-şi petreacă fiecare clipă liberă împreună, în special în Mdîna, departe de ochii curioşilor. Aveau doar câteva ore la dispoziţie şi, în afară de Addison, care radia de bucurie când îi vedea aşa de fericiţi, n-au mai spus nimănui de relaţia lor. Relaţia era acum diferită, mai puţin strălucitoare, mai puţin explozivă, o iubire cumva mai estompată. O iubire care era marcată de experienţă, de trădare şi acum de iertare. Erau destinaţi să fie împreună, pentru că, iată, în ciuda a tot ce se întâmplase, tot aici erau. Din nou. Ea crezuse că a înţeles cum fusese iubirea lor

> prima dată. Nu

înţelesese nimic. Fusese alimentată de dorinţă, de pasiune, de patimă şi de jind. O dependenţă. Beţi de iubire, erau înnebuniţi, înghiţiţi unul de

altul şi aproape distruşi de ea.

Şi totuşi fusese o bucurie, ceva inefabil, ceva despre care nu vorbiseră niciodată, ceva ce nu identificaseră niciodată, pentru că nu fusese nevoie să fie identificat, dar care acum dispăruse pentru totdeauna. Genul de iubire pe care o pot simţi doar tinerii. O Riva tânără şi un Bobby tânăr. Iar acum asta. Ce anume? O iubire mai profundă, o legătură iar mai presus de cuvinte? Asta însemna că iubirea lor se va schimba din nou peste zece ani, peste douăzeci, peste treizeci? Oare era prea bătrână pentru un copil? Mai conta asta? El o găsise din nou. Ea îl găsise din nou. Şi era ca şi cum se cunoşteau perfect, dar în acelaşi timp nu se cunoşteau deloc.

CAPITOLUL 43

Bombardamentele au continuat neîntrerupt. Pe 15 aprilie 1942, regele George al Vl-lea a conferit Maltei Crucea lui George. Insula devenise ţinta principală a atacurilor aeriene germane şi italiene, care încercau să distrugă bazele militare şi să-i forţeze pe localnici să capituleze din cauza foametei.

Într-o zi, când Riva s-a dus la brutărie să cumpere pâine, era o coadă neobişnuit de lungă. O femeie cu chipul ridat şi o basma care îi acoperea aproape complet părul cărunt s-a întors cu o privire disperată în ochi.

— E o pierdere de vreme, a murmurat ea.

— Ce anume?

Femeia s-a încruntat.

— Nu mai au pâine. Ce să-i dea fata mea băieţelului? Are doar doi ani.

— îmi pare aşa de rău. Dar de ce staţi la coadă dacă nu mai e pâine?

Femeia a oftat şi părea gata să plângă.

— Pentru brânză şi unt de capră. Lăptăria a fost bombardată, aşa că vând aici... Tu nu pari speriată. Nu eşti speriată. Eu sunt. Tot timpul.

Riva a luat-o de mână.

— Ştiu. Si eu sunt.

— O să rămânem fără mâncare, nu-i aşa? Soţul meu, Pawlu, spune că o să murim cu toţii de foame.

O altă femeie s-a alăturat conversaţiei

sumbre.

— Băiatul meu spune că până la mijlocul lui august murim de foame dacă nu reuşeşte să treacă niciun convoi. El lucrează la docuri, ştiţi? Zice că n-a intrat aproape nimic.

Riva a dat din cap. Era ceva de neconceput şi ar fi vrut să creadă că oamenii exagerează şi răspândesc teama ca de obicei, dar suspecta că nu e aşa.

Pe 16 iunie, cele mai mari temeri i-au fost confirmate când a deschis radioul în apartamentul lui Otto şi a dat volumul mai tare – guvernatorul urma să ţină un discurs transmis direct de Rediffusion.

îmi pare rău să anunţ, a început el, că ultimele două convoaie de douăzeci şi patru de nave care se îndreptau spre noi cu provizii nu au reuşit să ajungă. Unul dintre ele a fost atacat aşa de puternic de Luftwaffe, încât doar două nave mici au ajuns până la noi. Celălalt convoi a fost silit să se întoarcă.

Riva şi-a înăbuşit un strigăt auzind asta.

— Dumnezeule, Otto. Chiar ne aşteaptă vremuri îngrozitoare. Doar două nave din douăzeci şi patru. Ce Dumnezeu o să ne facem?

Este doar o fracţiune din ce sperasem noi, a continuat guvernatorul.

— Poţi să mai spui asta o dată, a spus Otto în surdină. Iar piaţa neagră nu ne ajută. Sursele mele spun că Stanley Lucas e băgat în povestea asta.

— De ce nu mă surprinde? Bobby mi-a spus

că proviziile destinate popotei ofiţerilor din Mdina au fost interceptate şi s-a furat benzina din maşinile armatei.

Otto a clătinat din cap.

— Incalificabil. Dar întotdeauna au existat băieţi buni şi băieţi răi şi nu e altfel în vreme de război, de fapt războiul oferă noi posibilităţi pentru oameni ca Lucas.

Transmisia a continuat.

Vor fi privaţiuni şi trebuie să facem totul pentru a evita risipa. Rezervele noastre de petrol sunt mici. Parafina e aproape terminată. Raţionalizarea va fi mai stringentă ca niciodată. Vor veni ajutoare. Nu trebuie să uităm asta. Dar până atunci introducem pedepse severe ca parte a campaniei noastre de a stopa comerţul la negru. Pedeapsa maximă va fi de cinci ani închisoare.

La puţin timp după aceea Riva umbla disperată prin oraş ca să vadă dacă poate face rost de mâncarea de care aveau nevoie. Până în momentul acela nu reuşise să găsească decât nişte lapte de capră şi o ciocolată pe care vânzătorul spunea că o găsise sub o ladă din spate şi probabil e mucegăită. Pe Riva n-a interesat-o şi a luat-o aşa. Ce spera ea să găsească, de fapt, erau ouă. Oamenii mai aveau şi acum găini, aşa că trebuia să fie şi ouă pe undeva. Devastarea pe care o vedea, mirosul de distrugere şi oamenii slabi şi traşi la faţă pe lângă care trecea o demoralizau aşa de tare, încât îi venea să renunţe la tot. Să se aşeze jos,

în praful străzii pietruite, şi să renunţe. Dar a continuat să meargă şi s-a dus mai departe de zonele pe care le cunoştea bine.

Brusc a început un bombardament cumplit. Nu fusese niciun avertisment. înlemnită, a început să alerge spre partea de oraş pe care o cunoştea. Majoritatea locuitorilor insulei îşi petreceau ziua adăpostindu-se de atacurile lungi şi terifiante şi aveau locurile lor favorite în tunelurile săpate de minerii britanici. Dar oamenii săpaseră şi ei în stâncile de calcar din zona rurală, în curţi şi sub casele lor din oraş. Acum Riva a găsit adăpost într-o astfel de buncăr săpat în apropierea clădirii bombardate a Operei. Ajunsă înăuntru, s-a aşezat pe vine şi a văzut că cineva are o lumânare aprinsă. Şi-a acoperit urechile cât a putut, dar tot a auzit şuierul înfiorător al bombelor, bubuitura, trosnetul şi apoi i s-a tăiat respiraţia auzind zgomotul de pietre care au căzut când o parte din adăpost s-a surpat.

În aerul fetid nu mai vedea nicio lumină. Oare lumânarea se stinsese sau era acum de cealaltă parte a pietrelor căzute? Cu inima bubuind în întunericul acela dens, a pipăit în jur după geantă, a găsit-o şi a bâjbâit în ea, căutându-şi lanterna. întotdeauna avea lanterna la ea. De ce nu era acolo? A pipăit pe jos, din ce în ce mai disperată. A auzit un vaier şi pe urmă, slavă Domnului, şi-a găsit lanterna la câţiva paşi, unde se rostogolise. Lumina era slabă, dar suficientă cât să vadă că pietrele căzute

formaseră un zid colţuros. S-a dus să caute o cale de ieşire, pipăind cu mâinile. Nimic. Era compact. Spaima imediată şi absolută a prins-o în ghearele ei.

În afară de un bătrân din colţ, care părea mai mult mort decât viu, ea şi o femeie cu o sarcină avansată şi cu doi copii mici erau singurii blocaţi acolo. Toţi ceilalţi erau de partea cealaltă a pietrelor. Când malteza însărcinată a început să plângă, Riva a încercat s-o liniştească, a ţinut-o de mână şi a vorbit cu copiii, care acum plângeau şi ei.

— Nu-ţi face griji, a spus ea, deşi i se facea rău de la ceva mult mai grav ca îngrijorarea.

S-a dus lângă pietre şi a strigat după ajutor. A strigat că sunt blocaţi acolo. A bătut cu pumnii în pietre, apoi a luat o piatră mai mică şi a bătut cu ea în pietrele mai mari. A auzit voci slabe de partea cealaltă şi a ascultat. Era imposibil să distingă altceva decât murmure. A strigat iar, ca să le spună.

— Suntem aici! Suntem aici!

Femeia însărcinată gemea încet. Oare era normal? Şi-a amintit de propriile ei dureri când pierduse sarcina. Femeia a ţipat pe neaşteptate şi s-a apucat de burtă, cu ochii mari şi disperaţi în lumina slabă a lanternei. Era doar teama? Doar nu avea să nască aici, nu?

Deşi era îngrozită că nu va mai ieşi niciodată de acolo, că nu va mai vedea niciodată lumina zilei, că nu îl va mai vedea niciodată pe Bobby, trebuia să se concentreze asupra femeii. Era un

loc mizerabil în care să naşti şi Riva încă mai auzea zgomotul curios de înăbuşit al bombelor care continuau să cadă sus, peste oraş, ba chiar auzea şi răpăitul îndepărtat al artileriei antiaeriene. La venit în minte imaginea grădinii mici, dar superbe din curtea interioară de la Mdina. Grădina ei. A înghiţit în sec. Dacă vor muri cu toţii? Femeia acum gâfâia şi copiii plângeau. A strâns-o pe Riva şi mai tare de mână şi a ţipat. Pe urmă a tăcut iar, părând că durerea s-a domolit.

În liniştea aceea, Riva intra şi ieşea succesiv din starea de alertă, simtindu-se îngretosată şi înăbuşită de căldură şi de ţ O J i i J i miros. Timpul a trecut. Ore nesfârşite. Nu avea idee cât de mult. Dacă măcar ar putea să vadă lumină. Lumina zilei. Orice fel de lumină. Nu aveau decât întunericul şi fasciculul tot mai slab al lanternei.

Bombardamentul se terminase.

Apoi a venit un răgaz.

Copiii au adormit şi, când s-au trezit, Riva le-a dat ciocolată.

Din nou linişte.

5

Dar curând după aceea liniştea a fost sfâşiată de un muget gros şi apoi de un urlet. Riva putea doar să-şi închipuie în ce dureri e femeia, o ţinea de mână şi îi vorbea liniştitor ca răspuns la rugăminţile ei disperate de ajutor. Nu avea idee cât va dura travaliul.

Femeia începuse să gâfâie în intervalele scurte dintre respiraţii.

Tulburată, Riva aştepta şi se ruga.

I se părea mai frig în adăpost – sau mai cald? Care din ele? Cât timp va mai fi oxigen? Gândurile ei alergau şi alergau, până când s-a simţit ameţită şi nu şi-a mai dorit nimic altceva decât să închidă ochii şi să doarmă.

Dar apoi s-a auzit un ţipăt ascuţit şi supărat. Era indubitabil. Copilul. Riva a redevenit imediat pe deplin conştientă şi a întins mâinile printre genunchii îndoiţi ai femeii. Uluită, cu inima bubuind, a simţit copilaşul moale, care se agita pe jos. Şi-a scos eşarfa şi l-a înfăşurat cu grijă în ea, apoi i-a întins micul pachet mamei. Femeia acum vorbea repede, dar Riva nu înţelegea, deşi a auzit în final cuvântul „placentă”.

Desigur. Ştia de asta şi a aşteptat, sperând să se întâmple de la sine.

După un timp femeia a icnit iar şi s-a auzit cum ţâşneşte un lichid. Sânge? Era sânge? Pe urmă s-a auzit un plesnet umed.

Femeia a făcut cu degetele gestul forfecării şi a spus:

— Taie.

Riva nu avea cuţit sau foarfece, nu? Poate avea în geanta forfecuţa de unghii. Dacă nu reuşea să taie? Era periculos? Chiar nu ştia. Grăbeşte-te, şi-a spus ea. Grăbeşte-te. A pus lanterna jos şi cu degetele tremurătoare a bâjbâit în geantă după forfecuţă şi aproape că a strigat de uşurare când a tras fermoarul buzunarului interior şi a văzut-o acolo, alături

de ruj. A ridicat din nou lanterna, să se uite. Placenta zăcea pe jos ca o bucată de ficat cu denivelări. Dar unde să taie cordonul? Femeia i-a arătat undeva mai sus şi Riva s-a luptat cu cordonul tare, încercând să-l taie cu forfecuţa măruntă şi ineficientă, în timp ce femeia scotea sunete impacientate. Când a terminat, femeia i-a arătat cu mâinile să lege şi a ridicat copilul, dând la o parte eşarfa. Riva a făcut repede un nod foarte aproape de burta copilului. Nu îşi dăduse seama că până atunci şi-a ţinut respiraţia şi acum a eliberat aerul într-un oftat lung şi întretăiat.

Cei doi copii s-au lipit de mama lor, iar Riva s-a dus iar la pietrele căzute şi le-a luminat cu lanterna, încercând să-şi dea seama care dintre ele ar putea fi mişcată în siguranţă. Care ar putea să provoace o altă prăbuşire? Era speriată să mişte vreuna, dar s-a gândit că altceva nu e de făcut, aşa că a îndepărtat câteva pietre mai mici şi treptat a căpătat încredere să rostogolească şi vreo două mai mari. între două pietre, se oprea şi striga după ajutor, dar acum nu mai auzea nicio voce în partea cealaltă. Epuizată, cu usturimi în gât şi în piept, a stat împietrită. Dacă nu vor ieşi niciodată de aici?

CAPITOLUL 44

Florence

Malta, 1946

Când a răsărit soarele, Florence stătea pe punte, gândindu-se la Rosalie, şi adulmeca mirosul de alge şi de sare al Mării Mediterane. După atâta vreme avea s-o găsească pe mătuşa ei? Avea să-i descopere secretele? Să afle ce a făcut în toţi aceşti ani? Va putea să-i dea lui Claudette veştile pe care le voia? S-a prins cu mâinile de balustradă şi s-a rugat să fie ceva bun, hotărâtă să facă tot ce se poate. Avea speranţă, dar ştia atât de puţine despre Rosalie şi se întreba dacă măcar şi-ar da seama că a trecut pe lângă ea pe stradă. Singurele lucruri pe care le ştia era ca avea părul roşu aprins, că a fost un copil neastâmpărat şi că avea aceeaşi brăţară cu talismane ca a lui Claudette, pe care ea acum o purta mereu. Şi ştia, sau credea că ştie, că la un moment dat Rosalie a fost probabil în Malta. Dar i se părea că şansele sunt foarte mici şi că putea foarte bine să se fi mutat de mult în altă parte.

Era încă devreme când feribotul din Siracuza a aruncat ancora în apele portului din La Valletta. A auzit ţipătul pasărilor de mare care îi întâmpinau şi a privit uimitoarea privelişte cu ziduri masive, fortificaţii şi bastioane care se ridicau ca nişte stânci din adâncul mării.

— Ce loc, Jack, a spus ea peste câteva minute

şi s-a ţinut de mâna lui când s-au urcat în una dintre micile ambarcaţiuni care săltau pe apă.

Dghaisa, aşa li se spusese că se numesc. Erau vopsite în roşu, albastru şi galben şi semănau cu nişte gondole, cu câte un ochi pictat de o parte şi de alta a provei. Când bărcuţa cu capete înălţate – condusă de un bărbat care stătea în picioare cu o vâslă cu care împingea, în loc să tragă – a ajuns la nişte trepte late, au coborât şi s-au uitat în jur. Florence a simţit miros de peşte şi a văzut zeci de pisici care stăteau aliniate la debarcaderul unde se descărcau capturile pescarilor. Dar a privit cu groază starea de distrugere în care se găsea o mare parte a docurilor.

— O, Doamne! a spus ea. Mai au încă atât de multe lucruri de făcut.

Edward se ţinuse de cuvânt şi îi dăduse lui Jack numărul de telefon şi adresa departamentului unde lucra administratorul guvernamental însărcinat cu planurile de readucere a Maltei la vechea ei glorie. Le şi rezervase o cameră la British Hotel, care era în port.

Când s-au îndreptat spre el au văzut urmele dureroase lăsate de bombardamente – moloz, clădiri lovite şi chiar construcţii vechi distruse complet. Peste tot erau locuinţe provizorii sau poate adăposturi.

— Ce părere ai? l-a întrebat ea pe Jack.

— Oamenii aceştia probabil şi-au pierdut casele.

Micile adăposturi erau făcute din tablă şi bucăţi de zidărie. Florence a simţit miros de cărbuni şi de ceapă prăjită şi a văzut un grup de femei care faceau mâncare pe stradă, la focuri deschise. Alte femei din apropiere spălau rufe în căzi de tablă sau tăiau lemne, în timp ce copiii alergau în jurul lor ţipând.

— Doamne, ce-au mai suferit aici, a spus Jack. RAF opera în principal pe aerodromul din Luqa, de aici, din Malta. Devenise Comandamentul Mediteraneean în perioada războiului.

— De unde ştii?

— Acum ştie toată lumea*[3]

Hotelul lor era confortabil, dar lui Florence i se strângea inima când se gândea la misiunea imposibilă de a o găsi pe Rosalie în tot haosul acela.

— Mă întreb de unde să începem, a spus ea, în timp ce Jack se uita pe fereastră. Mi-ar plăcea să cunosc mai întâi insula puţin, să ştiu să mă orientez şi apoi să fac un plan. Iar tu ai putea să vorbeşti cu oamenii pe care îi vom întâlni.

Jack a coborât la recepţie să sune la numărul de telefon pe care i-l dăduse Edward şi a stabilit o întâlnire pentru a doua zi. Nu ştia dacă e vreo şansă să lucreze cât timp va sta aici, dar voia să încerce.

— Hai în pat, i-a spus ea mult mai târziu în ziua aceea, după ce se plimbaseră o vreme prin oraş.

El a venit imediat, a luat-o în braţe şi a dus-o

în pat.

— Eşti uşoară ca fulgul, a spus el.

— Ba nu. Gladys m-a hrănit luni întregi şi în Sicilia am mâncat ca un porc.

El a sărutat-o pe nas.

— Un porcuşor adorabil.

A doua zi dis-de-dimineaţă, Florence i-a scris lui Hélène. Amânase până atunci, dar acum s-a forţat să stea jos şi s-o facă.

Draga mea dragă Hélène, a scris ea şi a început să roadă stiloul.

Sunt acum în sfârşit în Malta cu Jack, cu speranţa de a o găsi pe Rosalie. Azi am ajuns. A fost lovită foarte tare – aşa de multe clădiri vechi şi frumoase au fost distruse în timpul războiului. Ştiai că au fost 3 000 de raiduri pe insula asta micuţă? E greu de crezut, dar distrugerile se văd peste tot.

La un moment dat oamenii au şi suferit de foame, pentru că ajutoarele nu puteau să ajungă la ei. Nici medicamentele. Mă doare sufletul când mă gândesc. Chiar mă doare.

Dar să trec la altele. Sper că tu, Élise şi superba mea nepoţică Victoria sunteţi bine. îmi doresc aşa de mult să vă văd pe toate, dar înainte să se întâmple asta trebuie să-ţi spun ceva.

Când eram în Sicilia, înainte să venim aici, Jack m-a cerut în căsătorie şi eu am acceptat. Sper că această veste nu te va şoca. Ştiu că voi doi aţi fost odată apropiaţi. Noi neam apropiat abia foarte recent, cât am fost în Sicilia. După

cum ştii, când stăteam în Devon, el era rareori acolo. Dar în perioada aceea m-au chinuit sentimentele pe care le aveam pentru el şi ştiu acum că şi pe el l-au chinuit. îmi pare aşa de rău, Hélène. Sper că poţi să înţelegi. Sau, şi mai bine, sper că ţi-ai găsit pe cineva sau că o să-ţi găseşti în curând.

Mi-a dat permisiunea să-ţi spun câteva lucruri pe care n-a putut să ţi le spună când a fost în Franţa. în primul rând, atunci încă era căsătorit, deşi acum divorţul s-a finalizat. E teribil de trist, dar el şi soţia lui, Belinda, au avut un băietei care a murit în război la patru ani. Cred că asta explică multe din felul în care era el când l-am cunoscut noi.

A suferit mult pentru copil în tot acest timp, dar acum începe să-şi revină.

Deci asta e.

îţi trimit toată dragostea mea. Te rog să le îmbrăţişezi pe celelalte pentru mine. A, era să uit... când am văzut-o ultima oară pe maman, era foarte slabă. Dacă liniile telefonice funcţionează, ai putea s-o suni de la cabinet să vezi dacă poţi să afli ce face? E obsedată s-o găsesc pe Rosalie, aşa că voi face tot ce pot. Poate vom reuşi să fim din nou împreună în curând.

Cu dragoste, ca întotdeauna,

Florence xxx

Jack ieşise deja, aşa că s-a îmbrăcat şi s-a hotărât să găsească un loc de unde să trimită scrisoarea. Ademenită de mirosul de cafea

adevărată şi de produse coapte, s-a oprit să mănânce ceva la o cafenea micuţă. După ce a mâncat, proprietara a venit s-o întrebe dacă mai doreşte ceva şi Florence, ştiind că trebuie să înceapă de undeva, i-a spus în engleză:

— Mă întreb cum aş putea găsi aici o persoană dispărută.

Femeia şi-a supt obrajii.

— Mulţi au dispărut după bombardamente. Cei mai mulţi au fost găsiţi. Când s-a întâmplat asta?

— Nu ştiu. E posibil sa fi stat aici ani buni. E franţuzoaică. Rosalie Delacroix?

Femeia a clătinat din cap.

— N-am auzit niciodată numele ăsta. Scuze. încearcă la arhiva oraşului, ce a mai rămas din ea, sau la primărie.

A urmat o pauză în care femeia a mijit ochii, ca şi cum sar fi gândit.

— Nu ştiu dacă te ajută, dar băiatul vărului meu e profesor la universitate. Cunoaşte multă lume.

A notat ceva în carneţelul ei, a rupt pagina şi i-a dat-o lui Florence.

Pe stradă oamenii îşi făceau loc printre mormanele de moloz care încă aşteptau să fie curăţate. L-a întrebat pe un bătrân unde poate găsi arhivele oraşului şi el a arătat în direcţia primăriei.

— Toate sunt acolo, a spus el. Ce a mai rămas.

— Aţi putea să-mi spuneţi şi unde e

registratura?

El s-a scărpinat în cap.

— Nu ştiu sigur acum. A fost mutată în timpul războiului.

Când Florence a cerut la primărie să vadă arhiva, funcţionarul a fost reticent. Se încrunta şi clătina din cap, stând la un birou de mahon frumos şi foarte lustruit, având în spate un tablou în care Malta părea aurie şi neatinsă de război.

Ea nu s-a lăsat descurajată şi i-a zâmbit cât a putut de larg.

— Ce frumos trebuie să fi fost, a spus ea, uitându-se la pictură.

El a mormăit ceva, dar n-a auzit ce.

— Uitaţi, eu am venit tocmai din Anglia s-o caut pe mătuşa mea. Trebuie să aflu dacă a supravieţuit bombardamentelor. Dacă era măcar aici adică.

— Aveţi autorizaţie să vezi arhiva?

— De unde pot s-o iau?

— De la poliţie. Ei vă eliberează autorizaţie daca îndepliniţi criteriile.

— Ce criterii trebuie să îndeplineşti?

— Mergeţi la poliţie. Verifică ei.

— Nu puteţi să mă ajutaţi? Măcar un pic.

El a ridicat din umeri şi s-a întors la hârtiile lui.

— în cazul ăsta puteţi să-mi spuneţi unde găsesc registrul stării civile? Naşteri, decese şi căsătorii.

— Prima uşă pe stânga.

Ei, şi-a spus ea încântată să fie atât de aproape, nu mă aşteptam la asta. Dar în scurt timp entuziasmul i-a scăzut când, după o lungă aşteptare pe un scaun incomod din lemn, funcţionarul corpolent şi lent s-a întors fără să-i poată confirma prezenţa în registre a numelui Rosalie Delacroix.

— Tot ce s-a înregistrat în timpul războiului s-a pierdut într-un incendiu, a spus el. Biroul a fost mutat temporar la Rabat. Nu ne aşteptam la bombe acolo, dar tot am încasat una.

— Dar după război?

— Am căutat numele pe care mi l-aţi spus. Nimic, mă tem.

Florence a oftat, dar nu s-a descurajat şi s-a decis ca, în loc să meargă la poliţie, să se ducă mai întâi la adresa pe care i-o dăduse proprietara cafenelei. Se ruga în gând ca acea clădire să fi rămas neatinsă şi când a ajuns acolo a fost uşurată să vadă că aşa era. A intrat în vechea clădire, care era un labirint de coridoare şi camere, scări şi auditorii care miroseau a scorţişoară şi a ceară de albine. Până la urmă a găsit camera pe care o căuta la parter şi a bătut la uşă. Linişte. A bătut din nou şi, simţindu-se acum puţin nesigură, a auzit pe cineva mişcându-se înăuntru. Uşa s-a deschis larg şi, când un bărbat neîngrijit s-a uitat la ea cu ostilitate, s-a dat înapoi.

— Mă scuzaţi. V-am trezit din somn? l-a întrebat ea, încercând să adopte un ton vesel pe

când îl privea pe omul bondoc şi ciufulit.

El i-a studiat faţa indignat, apoi a izbucnit în râs.

— M-ai prins, a spus el cu ochii scăpărători. Cine eşti?

Ea i-a spus cine e şi de ce venise acolo.

— Eu sunt Fleming Camilleri. Dar poţi să-mi spui Cam. Toată lumea îmî spune aşa. Zici că o cauţi pe mătuşa ta?

— Da. Rosalie Delacroix. E franţuzoaică.

— Ai încercat la poliţie?

— încă nu. Trebuie să obţin o autorizaţie ca să pot căuta în arhivele primăriei.

— Asta-i simplu, pot să-ţi dau eu autorizaţie.

— Serios? Funcţionarul mi-a spus că poliţia eliberează autorizaţiile.

— Da, dar şi eu pot să eliberez. De altfel, orice profesor de aici. Aşteaptă un minut să caut hârtiile.

A răscolit prin sertarele de la birou şi în final a scos un carneţel şi a rupt prima foaie din el.

— Gata. încă o dată numele de familie, Florence?

— Baudin, a spus ea fără să gândească, după care s-a întrebat dacă n-ar fi trebuit să spună „Jackson”, dacă era să pretindă în continuare că sunt căsătoriţi.

El a completat formularul, l-a semnat, i l-a dat şi i-a studiat fata.

— Nu ştiu, dar... ai vrea să vin cu tine?

— Vrei? Mi-ai fi de mare ajutor. Ai timp?

— Sunt liber săptămâna asta. Nu sunt studenţi, înţelegi? Aş face orice să scap de hârţogăria asta.

A făcut semn cu mâna spre biroul plin de hârtii şi spre nenumăratele dosare aşezate în teancuri pe jos.

Ea a râs.

— Ce predați?

— As vrea să ştiu şi eu.

— Serios.

— Afurisita de istorie antică.

A râs.

— Noi îi spunem „clasicii”. Hai să mergem.

La primărie n-au găsit nimic despre Rosalie, aşa că el a întrebat-o dacă ar vrea să o conducă într-un tur prin La Valletta. Ea a dat din cap, bucuroasă ca are un ghid.

— Mi-ar plăcea să pot pune anunţuri în vitrinele magazinelor, să întreb dacă ştie cineva unde e mătuşa mea sau dacă are vreo informaţie despre ea. Am făcut deja câteva.

— Ai vreo fotografie de-a ei?

— Din păcate, nu.

— Păcat. Nicio problemă, ne oprim la magazine pe drum. Cu motocicleta e bine? N-am maşină. Şi, oricum, cu mormanele astea de moloz cel mai bine e cu motorul.

Ea a zâmbit uşurată că a găsit pe cineva dispus s-o ajute.

— E perfect. Mi-ar plăcea să cunosc configuraţia străzilor din La Valletta şi să aflu pe unde sunt toate.

Şi aşa, pe şaua din spate a motocicletei, a aflat foarte repede cum se ajungă de la fortul St. Elmo la Vamă şi de acolo la grădinile Upper Barrakka. El i-a arătat biblioteca, sediul poliţiei şi drumul de la clădirea bombardată a Operei la grădinile Hastings şi la hotelul Phoenicia şi înapoi spre British Hotel, unde stătea ea cu Jack. Şi tot el a ales şase magazine în care, după ce ea i-a întrebat, proprietarii au fost de acord să afişeze anunţurile în vitrina.

5 5-

Mai târziu, după ce a dus-o să vadă faleza, plajele şi sătucurile din interior, Florence s-a îndrăgostit de insulă. Spera ca şi Rosalie să fi făcut asta, că preţuise destul cât să rămână aici superbul cer albastru, drumurile albe şi prăfoase şi apele turcoaz, strălucitoare. Puteai vedea marea aproape de oriunde, iar Florence, când simţea briza caldă pe obraji şi inspira mirosul de sare şi alge, şi-o închipuia pe Rosalie făcând la fel.

Au trecut în viteză pe lângă ferme înconjurate de câmpuri apărate de ziduri de piatră dincolo de care creşteau cactuşi opuntia şi roşcovi. Cam era un ghid instruit, iar istoria insulei a fascinat-o. Pe măsură ce înaintau în interiorul insulei, mintea ei se întorcea pe vremea în care regele Carol al V-lea oferea insula Ordinului Cavalerilor Sfântului loam Toate vin şi se duc, şi-a spus ea, şi a mai inspirat o gura de aer plăcut mirositor.

— Vai, să fii o muscă pe zidul istoriei, a spus

ea.

Cam, care îi devenise simpatic, a râs. Era unul dintre acei oameni care chiar par să se bucure că trăiesc. Şi, în ciuda faptului că preda „afurisita de istorie antică”, era un om vesel, cu care te simţeai bine.

Când Jack a revenit în camera de hotel, chiar după ce se întorsese ea, încă îşi mai scutura praful din păr.

— Deci ai reuşit să ieşi în oraş.

Ea s-a întors să se uite la el.

— Da, şi a fost superb.

Apoi i-a povestit totul despre Cam.

— Dar nici urmă de Rosalie?

Ea s-a uitat în altă parte.

— Nu.

— Altceva te supără pe tine. Despre ce e vorba?

Florence a oftat. Voia s-o găsească pe Rosalie, de dragul mamei ei, dar i se strângea puţin pieptul când se gândea că ar putea să descopere ceva urât sau tulburător.

— Nimic, a spus ea.

— Ei, dacă spui aşa... Am noutăţi.

— Nu mă ţine în suspans.

— A fost mai mult un noroc chior, dar am găsit un loc în care să stăm.

A luat-o în braţe şi s-a învârtit cu ea.

— Am văzut un anunţ şi m-am dus acolo.

— Lasă-mă jos, barbarule. Unde e?

— Destul de aproape şi putem să ne mutăm

mâine.

CAPITOLUL 45

Apartamentul spaţios de la etajul întâi al unei clădiri din La Valletta era pur şi simplu o bijuterie. îi aparţinea unui bancher englez care plecase la Londra când începuse războiul şi încă nu avea de gând să se întoarcă. Jack auzise de el când fusese în vizită la funcţionarul însărcinat cu reabilitarea, cel care postase anunţul în care spunea că angajează o persoană care să supravegheze lucrările, şi i se păruse că e exact ce le trebuie. Superb odinioară, cu plafoane decorate, înalte şi cu ferestre mari, fusese în parte avariat în timpul războiului, dar încă putea fi locuit. O parte din tencuială necesita reparaţii şi unul dintre balcoane atârna periculos. Primeau casa gratuit, cu condiţia ca Jack să supravegheze şi să încheie lucrările în trei luni.

Două dormitoare mari dădeau spre strada cu case baroce de gresie, care aveau toate gallarija, balcoane colorate din lemn, iar baia, bucătăria şi sufrageria dădeau spre curtea interioară, care părea să fie locul unde îşi usucă toată lumea rufele. Proprietarul îi trimisese bani prin telegraf funcţionarului de la planificare, iar acesta urma să le elibereze fonduri constructorilor pe bază de factură.

— îmi place la nebunie, a spus Florence prima dată când La văzut.

— E de-a dreptul fantastic, a spus Jack. Numai sa nu încerci să ieşi pe balconul celui de-al

doilea dormitor.

S-au instalat acolo şi a doua zi el a întrebat-o ce planuri are pentru căutarea lui Rosalie şi dacă are nevoie de el în ziua aceea. Ea era încântată că nu mai stă la hotel şi că a

început bine, deşi până acum nu găsise niciun indiciu.

— Nu. Mă descurc. Mai vreau să văd un loc înainte să încerc să-mi dau seama ce trebuie să fac şi în ce ordine. Tu?

— Mă întâlnesc cu cineva la o mică biserică. Se pare că e în Rabat, nu departe de o localitate numită Mdina.

— La Mdina mă gândeam să mă duc azi.

— Cu prietenul tău Cam?

I-a aruncat o privire prefăcut indignată.

— Ar trebui să fiu gelos?

Ea a râs.

— Nu fi caraghios. O să iau autobuzul după ce pleacă constructorul.

— îmi pare rău că te las cu asta.

— E în regulă. Poate vin pe jos la biserica ta, dacă într- adevăr nu e departe. Dă-mi adresa. Eventual ne întâlnim acolo la prânz.

Constructorul recomandat de funcţionarul de la

planificare a venit la scurt timp după plecarea lui Jack. Un maltez musculos, cu fata rumenă, mustată şi ochi strălucitori. Florence şi-a dat seama rapid că omul ştie doar câteva cuvinte în

engleza, dar că pare să vorbească fluent italiana, lucru care nu îi era de prea mare folos, pentru că ea nu ştia limba.

>

Jack însă se întâlnise deja cu el şi îi spusese ce trebuie, iar acum bărbatul cerceta atent crăpăturile din casă, clătinând din cap şi strâmbându-se. Când i-a dat un pahar cu apă i-a mulţumit dând de mai multe ori din cap şi zâmbind. Apoi a ridicat trei degete. Ea a încuviinţat din cap şi el a părut încântat. Dar Florence habar n-avea la ce se referă.

Dup ă ce a plecat, a luat autobuzul spre Mdina, locul despre care Cam îi spusese că merită să fie vizitat, şi a fost uluita când a văzut fortăreţele vechi de secole, zidurile înalte şi aurii, domurile, turnurile şi cupolele. Părea complet neatins şi total inaccesibil. După ce a trecut pe sub poarta uriaşă şi arcuită, a rătăcit prin labirintul de străzi înguste, unde a simtit că se uită cineva la ea de la o ferestruică aflată chiar în vârful unei clădiri de piatră. Deşi oraşul vechi era extrem de frumos, Florence s-a cutremurat. Liniştea lui avea ceva fantomatic şi nu şi-o putea închipui pe Rosalie locuind aici.

— Cine stă aici? La întrebat ea pe un bătrân care îşi plimba câinele.

— Nobilimea maltezã, a spus el posac şi a trecut mai departe.

Pe urmă a făcut semn unui camion cu fructe care trecea pe acolo şi s-a dus la Rabat, unde s-a întâlnit cu Jack la biserica pe care o inspecta.

Era plin de praf şi de unsoare, dar a zâmbit când a intrat ea.

— Ai găsit ceva?

Ea a clătinat din cap.

— încă încerc să mă orientez, dar e o insulă frumoasă, cu toate distrugerile provocate de bombe. Sunt gata să fac un plan acum.

— Am luat două biciclete la mâna a doua pentru noi şi am cerut să fie livrate aici. Te-ar putea ajuta să te mişti mai uşor. Putem să ne întoarcem împreună în La Valletta cu bicicletele, dacă nu te deranjează să mai rămâi o jumătate de oră.

Mai târziu, după ce s-au întors cu bicicletele la apartamentul lor, Florence a pregătit o masă simplă, omletă cu salată, şi apoi şi-a făcut lista.

— Care-i prima? a întrebat-o Jack.

— Păi, pentru mâine am pe listă spitalele, bisericile şi ziarele, dar după-amiază mă duc la politie.

La secţia de poliţie, un bărbat masiv, cu o mustaţă groasă, care stătea la birou i-a râs în fată.

— Crezi că poţi să găseşti o persoană care a dispărut, să vedem...

S-a uitat în tavan.

— Nu ştii când, nu ştii unde şi poate nici n-a fost aici? Tot ce poţi să-mi spui e că era franţuzoaică.

— Este franţuzoaică, La corectat Florence iritată.

Pe urmă, oftând, s-a hotărât să schimbe

tactica şi să-l flateze.

— Am auzit că poliţia de aici e deosebit de eficientă.

El a dat din cap.

— Facem tot ce se poate.

— Mi-au spus asta la hotel.

— Eşti turistă?

5

Florence şi-a muşcat limba şi a încercat să joace rolul domniţei neajutorate, deşi în realitate era iritată şi ar fi vrut să-l scuture bine.

— încerc s-o găsesc pe mătuşa mea, înţelegeţi? Mama e tare supărată din cauza dispariţiei ei.

— îmi pare rău să aud asta, draga mea.

Ea s-a uitat la el cu ochii mari, neputincioşi.

— Mama nu vrea decât s-o găsesc pe sora ei.

— Foarte trist. Au dispărut aşa de mulţi oameni în timpul războiului, inclusiv vărul meu. Dar asta e.

— E posibil să fi fost dansatoare. N-aţi putea să vă uitaţi prin arhive?

— îmi pare rău, asta nu e secţia noastră normală. E temporară, înţelegi? Majoritatea arhivelor noastre au luat foc. Şi, ca să fiu sincer, tu cauţi efectiv acul în carul cu fân.

— Dar e o insulă aşa de mică.

De data asta el a fost cel iritat.

— O fi ea mică, dar multă lumea trece pe aici, legal sau ilegal, aş putea să adaug.

Ea a lăsat capul în jos şi a clipit ca să-i lăcrimeze ochii, apoi s-a uitat la el cu genele

umede.

A funcţionat, pentru că el s-a înmuiat imediat.

— Uite, dacă a fost dansatoare, ar trebui să întrebi pe la cluburile de pe Strait Street, într-o seară. Cam când zici că a fost aici?

— Acum câţiva ani.

— A, bine.

A ridicat din umeri.

— Îţi urez noroc.

[5]

Întoarsă în apartament, Florence a făcut câteva afişe mici pe care să le pună în vitrinele magazinelor, iar spre seară s-a dus cu Jack pe Strait Street. Părea o stradă foarte părăginită, cu afişe dezlipite pe zidurile dărăpănate şi zeci de pisici şi câini vagabonzi. S-au căţărat pe mormanele de moloz şi Florence aproape s-a sufocat de mirosul oribil de varză fiartă, amestecat cu bere răsuflată, urină şi parfum ieftin. Se simţea obosită şi transpirată şi simţea nevoia sa facă o baie lungă, dar au intrat în toate cluburile care erau deschise. Multe nu erau şi aproape că-şi pierduseră speranţa când într-unul dintre cluburi un bătrân a părut dispus să vorbească.

— Franţuzoaică, zici? a întrebat el.

Florence a dat din cap.

— Am avut dansatoare străine, franţuzoaice la început, după care mai mult unguroaice, dar, evident, străinele au trebuit să plece când a început războiul. Au rămas britanicele şi câteva franţuzoaice. Dar a fost un mare tămbălău prin anii 1930.

— Ce fel de tămbălău?

— Dă-mi o bere şi-ţi spun.

Jack i-a luat o bere şi Florence s-a aşezat să-l asculte.

— Trafic de persoane îi zice acum. Noi îi spuneam comerţ cu sclavi albi.

Florence şi-a înăbuşit un strigăt, simţind că i se face rău. Asta se întâmplase cu Rosalie? La asta se referea când, sigura dată când a luat legătura cu Claudette, i-a spus că are nevoie de ajutor?

Jack a luat-o de după umeri.

— Scuze, drăguţo, a spus omul. N-am vrut să te supăr.

— Nu, e în regulă. Pe cine ar trebui să întreb de ea?

— încearcă la arhivele ziarelor. S-a făcut o anchetă şi concluziile au fost publicate. Dacă a fost interogată, ai putea găsi ceva.

A ridicat din umeri.

— Sunt şanse slabe, şi sediul Times of Malta a fost bombardat, ca peste tot. Şi, evident, ai putea să încerci la biserici. Poate s-a căsătorit sau a fost îngropată.

Ea a dat încet din cap, sperând să nu fie cea de-a doua variantă.

— Trebuie să suni la Times, a adăugat el. Să te programezi.

Bărbatul avusese dreptate. Când a intrat în sfârşit pe uşă la întâlnirea programată, o săptămână mai târziu, un bărbat cu un aer

înfipt, care avea nişte dinţi oribili, o gura mică şi respiraţie urât mirositoare, a condus-o într-un birou înghesuit, unde mirosea a tutun. I-a spus că da, sediul Times of Malta a fost bombardat, la fel şi arhiva, cu toate că o parte din clădire era considerată sigură. După ce ea i-a explicat ce vrea, bărbatul i-a spus să facă o cerere scrisă şi arhivistul lor o va contacta după ce va face verificări. În săptămânile care trecuseră până să ajungă la acest om nu avusese noroc nici cu bisericile, nici cu spitalele din La Valletta, iar acum era absolut frustrată. Fusese încă o dată pe Strait Street, vorbise cu câteva dansatoare, dar niciuna nu auzise de Rosalie sau de anchetă, decât că se întâmplase înainte să ajungă ele acolo. Şi se întorsese la poliţie să întrebe dacă Rosalie a fost vreodată arestată. Nici acolo nimic.

Era mult mai târziu şi timpul trecea repede. Florence rămăsese fără opţiuni şi arhivistul de la Times încă nu-i dăduse vreo veste. Acum se uita la scrisoarea par avion venită din Franţa. Jack o ridicase de la post-restant şi ea o întorsese de câteva ori în mâini, pentru că recunoscuse scrisul şi avea emoţii s-o deschidă.

A oftat, a desfăcut cu grijă plicul şi i s-au umezit ochii de cum a început să citească.

Dragă Florence,

Am vorbit cu mama şi ai dreptate. Mama nu e bine. îmi pare rău că o spun direct, dar Claudette suferă de un cancer incurabil. Nu ştiu cât ai de gând să stai în Malta, dar cred că nu

mai are decât câteva luni de trăit. Poate trei, patru, poate mai puţin. Acum, că se poate călători, o să mă duc în Anglia să am grijă de ea, dar Elise şi Victoria rămân aici, în Franţa, până aproape de sfârşit.

Cât despre Jack, îmi pare rău să aud de pierderea fiului lui. Transmite-i, te rog, condoleanţele mele.

Elise îţi trimite dragostea ei.

Hélène

Florence a citit-o de mai multe ori. Mama ei era bolnavă, grav bolnavă. O, Doamne, ar fi trebuit să rămână cu ea, ar fi trebuit să aibă grijă de ea când a avut ocazia. Mai avea doar câteva luni de trăit. Cum era posibil? A simţit un junghi în piept şi lacrimile au început să-i curgă. O, maman, de ce nu mi-ai spus? De ce m-ai trimis după cai verzi pe pereţi, când ar fi trebuit să fiu cu tine?

S-a întors spre Jack.

— Sunt veşti cumplite. Claudette e bolnavă. Foarte bolnavă. Cancer. Hélène spune că mai are doar câteva luni de trăit. Uite, citeşte...

Aproape s-a înecat şi i-a întins scrisoarea lui Jack.

Cât timp el a citit-o, Florence a stat cu capul în mâini. Ar fi vrut aşa de mult să fie cu mama ei şi o durea că e atât de departe de ea. Avea impresia că nu o vor găsi niciodată pe Rosalie, aşa că singurul lucru care îi rămânea de făcut era să se ducă acasă la Claudette cât mai curând. Şi-a imaginat-o pe mama ei din nou

sănătoasă, cu obrajii strălucitori, cu buzele rujate în nuanţa ei preferată de roz şi cu pleoapele machiate cu albastru strălucitor. Cu cocul ei perfect. Dar apoi o altă imagine i-a luat locul şi şi-a înăbuşit un hohot de plâns. Claudette slabă, cenuşie la faţă, pe patul de moarte, iar ea, fiica ei, nu îi stătea la căpătâi. Şi-a acoperit gura cu mâinile şi a strâns tare din pleoape. Pe urmă s-a gândit cât de rece şi de formal sunase scrisoarea lui Hélène şi şi-a amintit că Hélène e acasă la mama ei. A început să se legene ţinându-şi iar capul în mâini, zguduită de hohote de plâns, iar gândul că mama ar putea să moară înainte să ajungă ea o sfâşia cu totul.

CAPITOLUL 46

Florence şi Jack au stat de vorbă până târziu în noapte. Măcinată de oboseală, de dezamăgirea pe care i-o stârnea stadiul căutării lui Rosalie şi de frica pentru mama ei, Florence se simţea distrusă.

— Ai putea să întrebi cât trebuie să aşteptăm un vapor care sa ne ducă acasă? l-a întrebat ea pe Jack.

— Nu sunt dese. Asta ştiu.

— Poate avem noroc.

— Poate primeşti vreun semn de la arhivarul ziarului înainte să plecăm.

Mai mult ca orice voia să o vadă pe Claudette, dar mama ei era aşa de disperată să afle veşti despre Rosalie, încât Florence nu suporta ideea că se va întoarce cu mâna goală. Claudette se

baza pe ea şi ea voia să-i ofere mamei un pic de linişte sufletească înainte de a muri.

— Mă duc să mă tund, a spus ea când Jack a ieşit gol din baie. E ultimul lucru pe care mi-l doresc, dar trebuie să fac ceva, altfel înnebunesc.

— Nu vrei să vii înapoi în pat? a întrebat-o Jack, apoi a luat-o de mână şi a tras-o spre el.

— Eşti ud, a spus ea şi l-a împins. Dar m-am decis. Părul meu e ceva de speriat şi am nevoie de timp de gândire. Coaforul e un loc bun pentru asta.

— Mie mi se pare că părul tău arată bine.

— Atunci mă duc să mă uit în arhivele bisericilor, a spus ea fără sa-l ia în seamă, ştiind că fermitatea e singurul lucru care ar putea s-o împiedice să izbucnească în lacrimi de câte ori se gândeşte la Claudette.

— Credeam că ai fost la biserici.

— Doar la cele mari şi nu vorbesc malteza, nu? Cam mia spus că de data asta vine cu mine. S-ar putea să mă ajute.

— Atunci ne vedem ceva mai târziu. Să fac eu cumpărăturile?

— Ce e cu bisericuţa din Mdina?

J

— încă aştept aprobarea. Se pare că aici rotiţele se învârt teribil de încet.

— Dacă putem pleca în Anglia mai repede, cum rămâne cu finalizarea apartamentului?

— Găsesc eu ceva.

A plecat cu inima grea şi s-a dus la Paris

Style, cel mai vechi salon de coafură pe care a putut să-l găsească, pe care oamenii îl frecventau de zeci de ani şi unde era posibil ca revistele să fie vechi. Nu se ştie niciodată – Rosalie ar putea fi menţionată undeva.

>

Pe femeia care urma s-o spele şi apoi să o tundă o chema Ganna şi era o maltezâ voinică, cu nişte mâini uriaşe, îmbrăcată în negru din cap pâna-n picioare. Dar părul ei castaniu era uluitor, lung, ondulat şi lucios.

— Vrei să te tund scurt? a întrebat-o ea cu o sclipire în ochi.

Florence a clătinat din cap.

— Doar vârfurile. îndreptat, vă rog.

Ganna şi-a azvârlit braţele în aer.

— îndreptat, mereu îndreptat. Eu sunt artistă. îmi place să tund, să dau formă, să schimb.

— Scuze, a murmurat Florence.

Ganna a cedat cu o ridicare de umeri, i-a spălat părul şi apoi a mânuit cu multă îndemânare foarfecă, în ciuda dimensiunilor mâinii.

Cele două femei care stăteau lângă ea vorbeau despre copiii lor, când Florence a avut impresia că a auzit ceva destul de interesant. S-a aplecat în faţă să asculte.

— Lulu spune că a auzit de la vecina ei.

— Dar e adevărat? a spus cealaltă cu o şoaptă prefăcută.

— Păi, nu ştiu ce să zic. Vecina lui Lulu e cam bârfitoare, asta ştiu.

— Hm... Poate au găsit un cal mort?

— Nu. Un cadavru, a spus Lulu.

— Unde?

— Undeva în spatele Operei.

— Azi?

— Dimineaţă.

— Fir-ar să fie. încă mai găsesc cadavre şi acum, când războiul s-a terminat de mai bine de un an. Bărbat era?

— Nu mi-a zis.

Imediat ce a putut pleca în mod politicos, deşi părul nu i se uscase complet, Florence a plătit şi a pornit în grabă spre strada Reale, unde clădirea Operei Regale zăcea şi acum în ruină din 1942, flancată de străzile South şi Ordonance. Cât de trist era că războiul distrusese aşa de multe lucruri frumoase. Nu departe, mormanele de moloz rămase în urma unei case erau înconjurate cu o panglică şi păzite de doi poliţişti plictisiţi.

— Ce s-a întâmplat? l-a întrebat ea pe cel mai tânăr dintre ei, care părea să fie începător.

— Un cadavru sub moloz. Pesemne că l-a prins o bombă rătăcită la sfârşitul războiului. încă mai găsim cadavre. Foarte trist.

Florence a dat din cap.

— Bărbat sau femeie? a întrebat ea.

— Femeie. Strivită rău, am impresia. Cu excepţia părului.

— Părul?

— Da, roşu aprins. Probabil o străină. La noi nimeni nare păr aşa de roşu.

A mijit ochii.

— Dar pe tine ce te interesează?

— Unde au dus-o pe biata femeie? a întrebat ea şi inima îi batea tare, dar încerca să pară detaşată.

El a ridicat din umeri.

— Tu ştii? Sunt curioasă, atâta tot.

— La morga spitalului, a spus el, înmuindu-se.

— înţeleg. Ei, o zi bună îţi doresc. Sper că nu va trebui să staţi prea mult aici.

Florence s-a uitat la ceas. O, Doamne, s-a gândit ea, panicată de cadavru, o femeie cu părul roşu. Era posibil? Era? Si acum avea să întârzie şi la întâlnirea cu Cam. S-a silit să rămână calmă, pentru că exista o scurtătură până la biroul lui şi cu puţin noroc ar fi putut ajunge acolo la timp.

Când a bătut la uşa lui, el deja îşi pusese jacheta.

— începeam să cred că nu mai vii, a spus el.

— Scuză-mă, tocmai am auzit că au găsit un cadavru. Am nevoie de o favoare. Poţi să mă ajuţi?

Când Jack a ajuns acasă în seara aceea, i-a sesizat imediat tulburarea.

— Te gândeşti la mama ta? a întrebat-o el, privind-o cu compasiune, după care s-a apropiat şi a tras-o spre el. Mă tem că nu e niciun vapor decât peste zece zile. Tocmai am ratat unul. A plecat ieri.

Ea a strâns din ochi.

Nu e doar mama. Tu n-ai auzit?

— A fost descoperit cadavrul unei femei azi. Sub dărâmăturile de la o clădire bombardată. Cam a sunat o cunoştinţă de la spital.

— Presupun că vor mai găsi cadavre, chiar şi acum.

— Ei bănuiesc că a murit spre sfârşitul războiului, poate chiar cu vreo doi ani în urmă, o bombă rătăcită. Ceva din felul în care a stat sub moloz a făcut să nu fie decât parţial descompusă.

— Şi tu te gândeşti că...

— Nu ştiu. Mă duc mâine la morga spitalului.

— Ar putea fi... în fine, oribil.

— Jack, i-au spus lui Cam că purta o brăţară cu talismane şi un poliţist mi-a spus că avea părul roşu. Trebuie să mă duc, măcar ca să mă liniştesc.

— Trebuie să mai existe brăţări asemănătoare.

>

— Poate, a spus ea.

— Chiar crezi că ar putea fi Rosalie?

— Nu ştiu ce să cred. Dacă e Rosalie, tot nu se explică de ce n-a auzit nimeni de ea.

El a dat din cap.

Ea îl fixa cu privirea, când în mintea i s-a aprins, în sfârşit, o lumină.

— O, Dumnezeule, am fost aşa de idioată. Probabil şi-a schimbat numele. Trebuia să mă gândesc la asta. E evident, nu? Trebuia să întreb pur şi simplu de o franţuzoaică, nu contează numele.

— Nu te învinovăţi atâta. Au fost aici o grămadă de franţuzoaice, aşa că oricum nu te-ar fi ajutat.

Jack a însoţit-o pe Florence la morgă, a doua zi. Cam telefonase la spital înainte, să le spună că vine şi că ea crede că femeia moarta ar putea fi o rudă a ei.

Florence a privit holul de intrare, vopsit într-un verde foarte crud. Apoi a mers la recepţie să întrebe, iar femeia de acolo i-a indicat o scară şi i-a spus să coboare pe ea şi apoi să facă la dreapta. De acolo va găsi indicatoare. Simţindu-se profund neliniştită, Florence l-a ţinut de mână pe Jack în timp ce au urmat indicaţiile şi în cele din urmă au ajuns la o uşă pe care era un afiş care le spunea să intre şi să ia loc. A răsucit mânerul şi a intrat într-o cameră vopsită în acelaşi verde înfiorător ca holul de intrare şi ca toate coridoarele. Pe un afiş de pe perete erau adresa şi numărul de telefon ale proprietarului unei case mortuare şi o mică fotografie cu o biserică. A sunat clopoţelul de pe perete şi pe urmă a aşteptat pe un scaun tare de metal, simţind cum îi bate inima în gât când încerca să-şi imagineze ce va vedea când se va deschide usa, în sfârsit. Va fi cadavrul lui Rosalie?

După câteva minute, a ieşit un bărbat aproape chel, de vârstă medie.

— Domnişoara Baudin?

>

— Da.

— Urmaţi-mă, va rog.

I-a dus într-o mică anticameră şi le-a spus iar să aştepte. Florence era copleşită de presimţiri negre. Toată aşteptarea asta interminabilă îi înrăutăţea şi mai mult starea, iar aici, în măruntaiele spitalului, era rece şi nu aveai la ce să te uiţi pe pereţi, în afară de o cruce.

Când s-a întors, bărbatul ţinea în mână ceva înfăşurat într-o pânză albă. A desfăcut pânza cu grijă şi a întins mâna.

Florence s-a uitat fix şi i s-a strâns gâtul. O, Doamne! A recunoscut-o imediat, ştia fiecare talisman în parte. Căluţul, iepurele, Turnul Eiffel, capra şi celelalte. A dat din cap spre bărbat şi i-a arătat brăţara ei, apoi a spus:

— Vreau să o văd. Cred că trebuie.

— Nu e într-o stare foarte proastă, dacă de asta îţi faci griji, a spus bărbatul. Bănuim că a fost prinsă într-un spaţiu care a rămas etanş şi uscat, poate în pivniţă, şi punga de aer a fost acoperită de praf şi moloz.

— A murit pe loc? a întrebat Florence.

— E greu de spus. E posibil să fi murit din cauza rănilor sau sufocată. Când s-a prăbuşit clădirea, a fost prinsă într- un fel de criptă de piatră, dacă vrei. M-aş fi aşteptat să pătrundă acolo insecte, dar se pare că nu.

Florence şi Jack au fost introduşi apoi într-o cameră mică, unde pe o masă cu rotile era întins un cadavru acoperit cu un cearşaf alb. Era un miros dulceag, greţos, şi Florence şi-a dus mâna la nas. Brăţara era a lui Rosalie.

Corpul tot al ei era oare? După ce asistentul a dat la o parte cearşaful, inima a început să-i bată şi mai tare când s-a uitat la faţa descompusă a moartei, cu ochii deschişi şi cu pielea violacee. Apoi şi-a înăbuşit un geamăt. Deşi faţa era deteriorată, părul plin de praf era clar roşu. Biata Rosalie avea părul roşu aprins.

Florence s-a dat înapoi. în clipa aceea îşi pierduse speranţa şi i-au căzut umerii. Aceasta trebuia să fie mătuşa ei, ucisă de o bombă căzută pe clădire. La un moment dat, Rosalie îşi schimbase numele sau poate se măritase, deşi la nicio biserică nu găsise vreun indiciu referitor la căsătorie. Se întreba dacă măcar a ştiut cineva că a murit sau că a dispărut. Această biată femeie moartă trebuia să fie Rosalie, era singurul lucru care avea logică, dar morţii nu îşi dezvăluie prea uşor secretele şi cu siguranţă nu-şi dezvăluie numele.

A ieşit din cameră şi a stat ca amorţită cu asistentul, încercând să-i explice că nu ştie ce nume folosea mătuşa ei.

Angajatului nu părea să-i pese, voia doar să scrie în certificat că moartea femeii necunoscute a avut drept cauză explozia unei bombe în vecinătatea clădirii dărâmate a Operei, spre sfârşitul războiului.

Mai târziu, în îngrozitoarea beznă a nopţii, Florence nu putea să adoarmă. Chipul mătuşii moarte o chinuia, dar nu era numai asta. Ceva i se părea în neregulă, deşi nu-şi dădea seama ce.

Jack a icnit în somn şi s-a întins s-o cuprindă cu braţul, dar ea s-a furişat de sub braţul lui, s-a dat jos din pat şi a plecat în vârful picioarelor în celălalt dormitor.

S-a aşezat şi s-a gândit la mătuşa ei, se întreba ce viaţă a avut şi se simţea teribil de tristă că murise aşa şi că mama ei nu-şi va mai vedea niciodată sora. Rosalie era moartă. Iar Claudette va muri şi ea în curând. Trebuia să fie vreun vapor care să-i ducă acasă mai repede decât spusese Jack. Neapărat. Trebuia să se ducă să aibă grijă de mama ei, să-i dea veştile rele şi să înfrunte problemele cu Hélène. Nu avea rost să se mai gândească la Rosalie.

CAPITOLUL 47

Riva

Malta, 1942

Riva nu avea idee de cât timp erau blocaţi în adăpost şi îşi pierdea speranţa. Renunţase să se mai roage la Dumnezeu şi să mai facă promisiuni. Renunţase să mai spere la un miracol şi nu ştia cât vor mai rezista fără apă. Adăpostul lipsit de aer era încins, sufocant şi mirosea a spaimă, şi cu cât ar fi venit mai repede moartea, cu atât mai bine ar fi fost. O usturau ochii, o durea capul şi îi erau rău de la stomac, nu putea decât sa se roage în surdină. Pe măsură ce timpul trecea fără să mai aibă un sens, îşi dorea sfâşietor s-o ţină Bobby în braţe. Oare aveau să rămână îngropaţi în liniştea aceasta cumplita până la final? Oare nu îl va mai vedea niciodată pe Bobby?

Prin întuneric, a distins un sunet slab, ca un scrâşnet, şi apoi un trosnet puternic. Şi-a înăbuşit un strigăt, convinsă că adăpostul o să se prăbuşească şi vor fi îngropaţi de vii. Sa lipit cu spatele de zid şi şi-a acoperit urechile în aşteptarea inevitabilului, dar nu s-a mai întâmplat nimic. Au urmat câteva momente de linişte, după care s-au auzit iar scrâşnetele. Şi abia atunci, într-o străfulgerare de speranţă, şi-a dat seama de unde vin zgomotele, după care, mergând în patru labe, s-a dus la zidul format

din pietre căzute, unde a început să ţipe.

— Aici. Suntem aici.

Şi-a ţinut respiraţia, n-a auzit nimic şi a strigat iar până a început s-o usture gâtul. Tot nimic.

Dar apoi, slava cerului, o voce înfundată. Nu distingea cuvintele, dar oricine ar fi fost în partea cealaltă mişca pietrele. Mişca pietrele! Atât de aproape. I s-a tăiat respiraţia aşteptând îngrozită să nu cadă alte pietre. Femeia a început să se roage, copiii ei plângeau, dar în cele din urma Riva a văzut o mică rază de lumină care pătrundea printr-o crăpătură minusculă.

— Nu te mişca, l-a auzit ea spunând pe bărbatul de dincolo. O să te scoatem de acolo. Numai nu mişca nicio piatră pe partea ta.

îşi muşca interiorul obrazului, neîndrăznind să spere. Pentru că nu putea sta locului, s-a dus să vadă ce e cu bătrânul. Avusese dreptate. Era deja mort. Sărmanul trebuie să fi murit de frică la căderea bombei. S-a dus din nou la pietrele căzute, o mâncau palmele să mute şi ea câteva, dar ştia că nu trebuie să facă asta.

— Câţi? a întrebat-o salvatorul când spaţiul s-a făcut puţin mai mare. Câţi sunteţi acolo?

Ea i-a spus.

— Bine. Când sunt gata o să te rog sa-mi dai întâi copiii. Vor trebui să meargă pe burtă.

în timp ce Riva ţinea lanterna îndreptată spre femeie şi copii, salvatorii au mutat pietrele. Femeia a spus ceva repede în maltează şi a

încercat să-şi împingă copiii spre deschizătură. Bărbatul a anuntat-o că e gata şi Riva şi-a j oi > ţinut respiraţia. Copiii se agăţau de mama lor, prea speriaţi să îi dea drumul, dar bărbatul din partea cealaltă a spus şi el ceva în maltezã, iar în final ei s-au supus şi s-au strecurat spre braţele lui întinse.

— Acum femeia şi copilul, a spus bărbatul. O să poată?

— Cred că da, a spus Riva.

Femeia gemea de durere, dar s-a târât în partea cealaltă pe burtă, ţinând copilul în faţă*

— Acum tu, s-a auzit vocea*

— E un bărbat mort aici.

— Nu putem risca să se prăbuşească. Trebuie să-i salvăm pe cei vii.

— Lasă-mă să mă uit dacă are vreun act de identitate.

S-a dus împleticindu-se la bărbat, a căutat prin buzunare, dar nu a găsit nimic.

S-au auzit nişte huruituri şi un trosnet puternic de pietre. I s-a strâns inima şi s-a apropiat în grabă de deschizătură, apoi, ţinându-şi respiraţia, s-a târât până în partea cealaltă, unde oamenii îi ajutau pe femeie şi pe copii. în spatele ei sa auzit din nou zgomotul pietrelor care se prăbuşeau* Ieşise chiar la timp. Abia putea să stea în picioare, îi era cald şi greaţă, dar respira încet, cu o uşurare minunată. Cineva a frecat-o pe spate şi a ajutat-o să iasă din adăpost. Se simţea ameţită şi lumea din jur s-a înceţoşat şi apoi a dispărut

când şi-a pierdut cunoştinţa.

Următorul lucru pe care l-a conştientizat a fost că se află în centrul medical, înfăşurată într-o pătura aspră, iar Bobby stătea lângă patul ei, cu ochii neliniştiţi înfundaţi în orbite. Dar vederea îi era tot înceţoşată şi s-a uitat în jur uimită. Oare îşi închipuia? Oare Bobby chiar era acolo? Nu îşi amintea bine ce s-a întâmplat şi, când a încercat, n-a reuşit. Se simţea murdară şi confuză, i se părea că aerul este dens şi greu ca şi cum ar fi fost tot în adăpost. Dar apoi a auzit păsări ciripind într-un copac de dincolo de fereastră. A văzut o fotografie cu un cerb pe peretele din faţa patului* Probabil că a scăpat din adăpost înainte să se prăbuşească.
Dar îsi simţea ochii uscati şi inflamaţi şi, deşi avea impresia că fruntea îi arde, tremura. A clătinat din cap, a strâns din ochi, ha deschis iar şi a încercat să-şi focalizeze privirea.

— E din cauza şocului, a spus el. O să-ţi revii.

Nu a putut răspunde, şi-a frecat doar pleoapele, dar pe urmă a simţit-o. Lumina părea că devenise mai strălucitoare, iar ea era năpădită de un val atât de mare de bucurie şi gratitudine, încât se revărsa în hohote de uşurare.

— Trăiesc, a şoptit ea când a putut vorbi din nou, abia sesizând că Bobby îşi stăpâneşte lacrimile.

— Da, mulţumesc lui Dumnezeu pentru asta, a spus el cu voce gâtuită şi a mângâiat-o pe obraz.

Ea i-a luat mâna şi i-a sărutat-o.

— Nu ştiu, a spus el, prefacându-se scandalizat. Te-am lăsat cinci minute singură.

— Am ieşit puţin, cât erai tu ocupat cu hârtiile. Voiam să fac cumpărături.

O ustura gâtul şi vocea îi era răguşită.

— Am crezut că o să mor.

— Am tras o sperietură groaznica. Te-am căutat peste tot.

I-a mângâiat iar obrazul şi a tras-o mai aproape de el.

— Iartă-mă.

— Eşti un fel de eroină.

— Poftim?

El a zâmbit.

— Otto pregăteşte articolul chiar acum. „O femeie care lucrează în Centrul de Coordonare ajută la o naştere în adăpostul bombardat!”

— Copilul e bine?

— Din câte ştiu eu, da.

A făcut o pauză şi, cu un aer brusc serios, şi-a frecat nasul*

— Riva, poate nu-ţi dai seama, dar te-ai lovit la cap. Erai plină de sânge şi acum ai copci.

I-a atins fruntea.

— N-am simtit nimic.

— O să fie bine. Dar vor să te mai tină sub observaţie, să nu fie o contuzie.

Ea a oftat.

— Fir-ar să fie! Drăcia dracului!

Sora medicală i-a adus un ceai de mentă.

— Scuze, a spus ea. Nu mai avem biscuiţi, dar ai o bucată de zahăr în ceai. Doar pentru urgenţe.

După ce şi-a băut ceaiul şi s-a rezemat de pernă, Bobby ia spus:

— Dar am nişte vesti bune.

— Spune-mi.

— Patru nave comerciale şi un petrolier au ajuns la noi nevătămate. Insula nu va muri de foame, cel puţin deocamdată.

— O, slavă Domnului. Slavă Domnului.

— Pot să te întreb ceva?

Ea a închis ochii.

— Evident.

— Riva, vrei să te căsătoreşti cu mine?

A deschis ochii repede şi a râs, cu toate că o dureau pieptul şi gâtul. Jubila, inima ei dansa victorioasă pentru că scăpase de la moarte şi acum pentru asta. Ce moment absolut minunat să fii în viată.

— Deci?

— Eşti nebun? întrebi o femeie cu contuzie dacă vrea să se căsătorească cu tine? Eu numesc asta a profita de situaţie.

El i-a zâmbit obosit şi i-a mângâiat mâna.

— Vorbesc serios. Ai nevoie de timp de gândire?

— Eşti un idiot, Beresford. Am avut treisprezece ani să ma gândesc la asta.

— Deci?

Ea i-a luat mâna şi i-a strâns-o.

— Normal că o să mă căsătoresc cu tine. As fi onorată.

Iar acum Bobby era cel cu ochii plini de lacrimi.

— Nu poţi să plângi aici, a spus ea şi i-a zâmbit. Dacă te vede cineva?

— La naiba cu asta. Din partea mea, poate să vadă toată lumea. Pot să te îmbrăţişez.

— Nu mă sparg.

Şi el a strâns-o cât a îndrăznit de tare, fără să-i atingă copcile.

Ea şi-a frecat nasul de obrazul lui, mirosindu-i pielea şi părul. Bobby Bobby al ei. Şi, de data asta, pentru totdeauna.

CAPITOLUL 48

Riva şi Bobby aleseseră pentru nuntă vechea biserică de piatră Santa MariaTaDoni din Rabat. O superbă bisericuţă din secolul al XVI-lea, neostentativă, dar cu frumoase picturi murale şi cu un superb plafon boltit. Addison urma s-o conducă la altar, iar printre invitaţi aveau să fie cei mai apropiaţi prieteni ai lor, inclusiv Otto, Tommy-O şi vreo doi colegi de-ai lui Bobby din RAF. Plănuiseră o nuntă simplă, cu o mică petrecere care urma să aibă loc în apartamentul lui Addison, şi fuseseră foarte discreţi. Gerry a trimis o telegramă cu cele mai calde urări de fericire, spunând că e trist că războiul îl împiedică sa fie acolo. Dragul de Gerry, s-a gândit Riva, omul meu drag.

— Dar cu ce să mă îmbrac? se plângea ea când stătea cu Bobby pe terasa lui Addison.

Addison tocmai ieşea şi a auzit-o.

— O clipă. Am eu o soluţie pentru asta, a spus el şi a intrat din nou.

Bobby s-a întins spre ea şi a sărutat-o. Bucuria era efervescentă în ea, i se împrăştia în trup cu bule gâdilătoare. Ajunseseră la o nouă frontieră în relaţia lor. Exista vulnerabilitate – cum să nu existe, când războiul încă facea ravagii? –, dar Riva se temea prea puţin. Zilele de pasiune nebună trecuseră de mult, dar iubirea asta mai potolită era o revelaţie. Desigur, găsise o cale să-l ierte, dar putuse să facă asta doar pentru

că-şi permisese, cu ajutorul lui, să simtă cât de mult o rănise el. Şi îl încurajase şi pe el să se ierte. Cărămidă cu cărămidă, înlăturase toate barierele pe care le ridicase în atâta vreme, iar acum amândoi trăiau în prezent, tot cu un viitor incert, dar pentru toată lumea era aşa, nu?

Addison a revenit purtând pe braţ o rochie lungă într-o nuanţă palidă de verde ca sticla.

— A fost a soţiei mele. E de mătase, concepută, cusută şi brodată la Paris. Putem s-o modificăm ca să-ti vină.

Ea s-a ridicat şi a atins rochia.

— Vai, Addison! E superbă, dar eşti sigur? Nu mă interesează aşa de mult cu ce mă îmbrac.

— Nu, draga mea. Trebuie să arăţi minunat în ziua nuntii. E un ordin. Si mi-ai face o favoare. Rochia a stat prea mult atârnată în şifonierul meu. Acum e a ta.

Ea a luat-o.

— Dar Bobby nu trebuie s-o vadă.

— închide ochii, nepoate, i-a poruncit el. Hai, Riva! Să vedem cum îti vine.

S-au dus în apartamentul lui Bobby şi Riva şi-a pus rochia în baie. Când a ieşit să îi arate, Addison a părut că se pierde în trecut. Pe urmă s-a scuturat şi a zâmbit.

— Arăţi superb. Dar de când te-am văzut prima oară ai slăbit, draga mea.

— Ştiu. Toţi am slăbit, nu?

j

— E o femeie în Rabat care îmi face cămăşile. Sunt sigur că o să ţi-o poată strâmta puţin pe

ici, pe colo. Data viitoare când ai liber, să vii şi eu o să mă asigur că o găseşti aici.

— Nu e nevoie. Am anuntat la centrul de coordonare că plec.

El a părut surprins.

— A!

— Nu le-am spus ca ne căsătorim, dar, dacă ar fi aflat, nam mai fi avut voie să lucrăm în aceeaşi tură. Şi, dacă lucram în ture diferite, ne-am fi văzut rar, deci mi se pare că aşa e cel mai bine.

— Ei, tu ţi-ai făcut deja partea, cu femeia pe care ai ajutat-o să nască şi toate celelalte.

Ea a râs.

— N-am făcut nimic.

El a râs şi a avertizat-o cu degetul.

— Falsă modestie. Acum, te-ai gândit la buchet?

Ea a clătinat din cap.

Nu chiar.

— Mă laşi pe mine să mă ocup? Vreo preferinţă de culoare? Eu m-aş gândi la ceva roşu sau portocaliu, ca să se asorteze cu părul tău superb. Slavă Domnului, insula asta minunată încă mai e binecuvântată cu flori. Germanii nu ne pot lua asta.

S-a apropiat de ea şi i-a atins părul care acum, lung fiind, i se revărsa pe umeri în roşul lui aprins natural. Ea a zâmbit, încântată de implicarea lui Addison. Odată cu mariajul aveau să devină o familie, desigur, dar el deja era mai mult decât un tată pentru ea.

într-o frumoasă zi însoritǎ de mai, o zi plinǎ de farmec şi iubire, Riva şi Bobby s-au cǎsǎtorit. Ceremonia a fost scurtǎ şi s-a terminat repede, iar apoi a urmat petrecerea. în timp ce toatǎ lumea urca vioi spre apartamentul lui Addison, zâmbind fericitǎ, aproape cǎ îţi venea sǎ crezi cǎ nu e rǎzboi, cǎ nu sunt bombe, nu sunt morţi şi nici spaima care te macinǎ. Viaţa era ca odinioarǎ, cu conversaţii degajate, cu râsete nereţinute, cu ridicǎri de pahare şi cu toasturi, atât de multe toasturi. Mirosul de trandafiri şi de tutun plutea în aer, iar mâncarea simplǎ, ruralǎ, era delicioasǎ. Addison deschisese pivniţa de vinuri, cu sutele de sticle adunate de-a lungul anilor, aşa ca, în ciuda lipsurilor de pe insulǎ, şampania curgea în valuri. Riva s-a vǎzut împreunǎ cu Bobby pentru totdeauna şi i-a trimis o bezea în cealaltǎ parte a camerei, imaginându-şi cum va sta mai târziu în pat cu el. Fata lui strǎlucea de fericire şi ea ştia cǎ nimic nu va

J 5 >

putea sǎ rupǎ legǎtura dintre ei. Şi, când stǎtea pe terasa lui Addison, privind câmpurile de un verde primǎvǎratic, nu simţea decât speranţǎ şi o senzaţie de spaţiu pe care rareori o avusese. De data asta iubirea lor nu se va sfârsi. De data asta avea încredere absolutǎ în el şi în ea.

Vara şi toamna au trecut.

După zile cu cer vineţiu, ploi nesfârşite şi furtuni violente, cerul s-a curǎţat şi când a venit ajunul Crǎciunului era senin şi soare. Bobby,

Addison şi Riva au luat un karozzin, un taxi, şi au pornit împreună cu o mulţime de lume spre Porta Reale. Seara, aerul vibra de miros de tămâie şi de cântecele care se înălţau pe străzile din La Valletta. Bisericile erau pline-ochi, iar când au intrat în biserica bombardată a carmelitelor, de pe Old Theatre Street, au ridicat capul şi au văzut stelele. Părea un fapt semnificativ. Special. Că, în mijlocul tuturor distrugerilor, stelele încă luminau deasupra lor.

Toate bisericile erau pline de oameni îngenuncheaţi care se rugau cu capetele plecate pentru mântuire şi pentru încheierea războiului. Riva, urmată de Bobby şi de Addison, s-a înghesuit în spate, în biserica barocă Our Lady of Victory Interiorul ei strălucea, auriu şi luminos, de la zecile de lumânări din altar. Riva a simtit lacrimi în ochi şi La luat de mână pe Bobby. Speranţa din inima omului este cu adevărat incredibilă.

CAPITOLUL 49

Zece zile mai târziu, când Bobby plecase în capitala sa discute la prânz cu un coleg din RAF, Riva a auzit zgomotul făcut de un raid aerian peste La Valletta. Şi-a încrucişat degetele şi şi-a spus că o să fie bine. Dar peste vreo oră a auzit o bătaie la uşa apartamentului lor. Era ianuarie şi era frig, aşa că şi-a pus halatul şi s-a dus să deschidă.

Mai întâi La văzut pe Addison, stătea solemn în faţa ei, după care l-a observat pe poliţistul în uniformă care se uita în pământ.

Riva a rămas cu ochii pironiţi la el, deja ştiind, şi a început să tremure.

— îmi pare foarte rău, doamnă, a spus poliţistul, ridicând în sfârşit privirea.

Ea a făcut un pas înapoi şi a vrut să închidă uşa.

Addison s-a apropiat şi a ţinut uşa deschisă.

— Bobby, a şoptit ea. Nu Bobby. Te rog... nu Bobby.

— Loviţi în plin, spunea omul.

Ea a fugit după haină.

— Trebuie să mă duc la el.

Addison a oprit-o.

— Nu, Riva. Nu.

Nu-şi putea stăpâni lacrimile sau geamătul greu care ieşea fără voia ei. L-a auzit pe Addison vorbind cu bărbatul şi s-a îndepărtat. Nu se întâmpla asta. Nu putea să se întâmple asta. Poliţistul a urmat-o înăuntru împreună cu Addison.

— Când? a întrebat ea simţindu-se cuprinsă de un calm rece, nefiresc.

— Cu vreo două ore în urmă, i-a spus poliţistul.

— Trupul lui?

Chipul lui Addison părea suferind.

— Ştii cum poate să fie.

Ştia. în cele mai cumplite zile ale asediului văzuse trupuri schilodite. Bucăţi de oameni. Bucăţi de familii. Le văzuse aşa de indistinctibile în moloz, că nu mai rămăsese din ele decât o mână sau un picior. Le văzuse pe

toate şi totuşi erau cu totii convinşi că se terminase cu bombardamentele. Cum era posibil? Bobby. Bobby al ei. Nu putea să priceapă.

După ce a plecat poliţistul, s-a trântit pe covor şi Addison a lăsat-o să stea acolo, iar el s-a aşezat pe canapea, cu mâinile pe genunchi şi cu capul plecat. Când s-a uitat mai atent la el, a văzut că i se rostogolesc lacrimile pe obraji. S-a dus la el şi au stat împreună, tremurând amândoi, nevenindu-le să creadă.

în zilele şi nopţile care au urmat a fost sfâşiată de durere. Nu fuseseră căsătoriţi nici opt luni. Credea că simţise durere când o părăsise ca să se însoare cu alta. Nu fusese nicidecum la fel. Nu când el era viu, respira. Pierdere, da, şi trădare, şi furie. Dar nu durere, durerea de-a dreptul corozivă care vine odată cu înţelegerea imposibilă că omul pe care îl iubeşti mai mult decât orice nu mai există. Nu mai are un trup. Nu va mai putea niciodată să meargă, să vorbească, să respire, să mănânce sau să facă dragoste. Se învârtea prin apartament, incapabilă să stea locului, rugându-se să se întoarcă la un moment dat şi să-l vadă acolo, zâmbind. îi era dor de atingerea lui. Fizic. Mental. Emoţional. Doar atingerea scurtă pe obraz, ca atunci când trecea pe lângă ea când era adâncită în lectura unei cărţi. Atât ar fi fost de ajuns.

— De ce Bobby? a strigat ea la pereţi, la fotoliul lui, la patul lor. De ce?

Tăcere. Nu exista nicio regulă pentru moarte. Nicio formulă de supravieţuire în faţa durerii când timpul aluneca de la zi la noapte. Niciun moment de răgaz.

într-o dimineaţă, Addison a intrat la ea.

— Am aranjat înmormântarea. Sper că e în regulă. Ea s-a crispat, nu suporta să se gândească la asta.

— Nu cred că pot să vin acolo. îmi pare rău. Doar puţini oameni ştiau că am fost căsătoriţi şi aş boci, iar lumea s-ar holba la mine. Bobby n-ar fi vrut aşa ceva.

— Sigur. Am informat-o pe mama lui. Călătoriile sunt imposibile, aşa că nu va veni nici ea. Putem vorbi mai târziu despre piatra funerară.

Riva a dat din cap şi Addison a plecat.

Piatra funerară! Nu voia nicio piatră funerară. Moartea lui Bobby nu era reală. Nu putea fi reală. Amintirile se iveau şi dispăreau odată cu bătăile inimii, cu pulsul sângelui ei, cu respiraţia ei obosită şi nesigură. Nu dormea, nu vedea cum ar mai putea să doarmă vreodată. Ba chiar şi-a extras din memorie amintirile din fosta ei viată din Paris. Oare se va întoarce vreodată acolo? Se îndoia. Acum aparţinea acestui loc. Aici, unde Bobby era peste tot şi nicăieri.

A stat de vorbă cu el fără cuvinte şi, în mod ciudat, avea senzaţia că a ştiut că se va întâmpla asta. Că a fost un lucru inevitabil pe care nu-l putea explica. întoarcerea lui.

Căsătoria. Profunzimea iubirii lor, profunzimea durerii ei. A plâns şi a căzut în genunchi, cu tot universul făcut fărâme.

Când a venit timpul ca avocatul Simon Wilson-Browne să stea în sufrageria lui Addison şi să citească testamentul, Riva stătea dreaptă pe un scaun cu spătar tare, înfigându-şi unghiile în palme ca să nu plângă.

— Sir Robert v-a lăsat aproape tot, doamnă Beresfort, a spus Wilson-Browne după câteva clipe, după care a citit clauzele relevante, aşa cum erau scrise.

Ea a auzit cuvintele, dar de departe, ca şi cum ar fi venit din altă cameră şi ar fi fost adresate unei alte versiuni ale ei.

>

— Si mama lui? a întrebat ea în final, uitând inse la Addison.

El a dat din cap.

— A avut grijă de ea. Casa din Anglia e deja pe numele ei şi are venituri proprii. Bobby a avut grijă de asta când a devenit pilot.

— Mă bucur.

— Atunci ştia că durata de viaţă a unui pilot de vânătoare poate fi scurtă, a adăugat Addison. Aşa cum e viaţa noastră, a tuturor, pe acest pământ.

Era ca şi cum Addison ar fi ştiut că nici el nu mai are mult. Pentru că vremea a venit la doar câteva săptămâni, când ea a urcat şi Ea găsit stând în fotoliul lui preferat, parcă prefacându-se că doarme. Dar nu mai avea respiraţie, nici

puls, nici viaţă. S-a aşezat lângă el şi şi-a ţinut respiraţia în camera tăcută, apoi a aşteptat cât timp valetul lui a chemat doctorul.

— Vai, Addison, a şoptit ea, mângâindu-i mâna lipsită de viaţă. îmi pare aşa de rău.

— Atac de cord, a spus doctorul când a venit, o oră mai târziu.

O inimă frântă, şi-a spus ea.

Pusă aşa de repede în faţa unei alte pierderi neaşteptate, n-a mai putut îndura. S-a retras, fizic şi emoţional, şi a găsit un soi de consolare în tăcerea absolută în care înfrunta cele mai negre ore din cele mai negre nopţi. Singură.

Şi, cu toate că războiul continua, avea impresia că e singura fiinţă vie de pe insulă. Nu voia să vadă pe nimeni, nici măcar pe Otto. Iar când războiul avea să se termine, dacă se va termina vreodată, avea să rămână în Mdina, purtând permanent haine negre.

Avea puţină îmbrăcăminte neagră, dar a găsit lucrurile soţiei lui Addison – şaluri negre, fuste lungi şi bluze de mătase. Toate demodate, dar nu-i păsa şi le purta, deşi erau prea mari şi arăta în ele ca o vrăjitoare. într-o zi a descuiat şi caseta de bijuterii a soţiei lui Addison şi a purtat cerceii ei, nişte cercei lungi de aur cu pietre preţioase. Rubine, smaralde, safire.

În timpul acesta Otto o tot suna şi îi bătea la uşă.

Peste câteva săptămâni a cedat şi ba lăsat să intre şi au băut împreună vin.

— Ei, a spus el zâmbind, o să te bucuri să auzi

că am veşti despre Stanley Lucas.

— Da?

— A fost arestat, judecat, găsit vinovat şi condamnat la cinci ani de închisoare.

— Pentru fete?

— Nu. Pentru asta ar fi primit o pedeapsă mai mare. Din păcate, se pare că a scăpat. Dar de cealaltă chestie n-a mai putut să scape. Fura din proviziile armatei – facea speculă pe piaţa neagră.

— Exact cum bănuiam noi.

Ştia că Lucas nu va suporta niciodată, probabil, rigorile justiţiei pentru Ania şi celelalte fete, dar tot era ceva.

— Era şi acum implicat în traficarea fetelor?

— Nu. Se pare că-şi schimbase priorităţile. Pentru oameni ca Lucas, războiul oferă noi posibilităţi.

A făcut o pauză, apoi a întrebat-o dacă s-a gândit ce va face mai departe.

Nu ştia. Nu avea idee.

— Ai putea să te întorci la ziar, i-a sugerat el.

Ea a clătinat din cap.

— O să rămâi aici?

— în Malta?

— Mă refeream la Mdina.

— Unde în altă parte?

Palatul acesta ascuns, palatul ei, o ţinea strâns legată, dar întâlnirea cu Otto a declanşat în ea ceva şi a facut-o să-şi dea seama că trebuie să iasă de acolo înainte să ajungă şi mai izolată, şi mai singuratică. A început să facă

scurte plimbări prin Mdina şi a recunoscut treptat unul, doi oameni care locuiau acolo sau care îi serveau pe oameni care locuiau acolo. La a treia ieşire, o doamnă în vârstă, îmbrăcată şi ea în negru, a oprit-o în faţa catedralei să-i vorbească.

— Iertaţi deranjul, a spus ea cu o mică plecăciune. Vă rog să primiţi aceşti trandafiri şi daţi-mi voie să îmi exprim sincerele condoleanţe.

— Mulţumesc, a murmurat Riva şi a luat trandafirii albi şi delicaţi, iar femeia s-a îndepărtat.

Oare femeia aceea venea la ea sau a fost o întâmplare că avea un buchet de flori, s-a întrebat ea.

A doua zi, un bărbat mustăcios a oprit-o în piaţa publică din centrul oraşului.

— Dacă pot face ceva, i-a spus el. L-am cunoscut bine pe Addison.

Desigur, majoritatea celor de aici îl cunoscuseră pe Addison, probabil. Locuise mult timp în Mdina, iar soţia lui, Filomena, se născuse acolo.

Riva s-a limitat la ieşiri scurte până să-şi adune curajul să se avânte mai departe. Crezuse că dacă o să audă pe cineva vorbindu-i despre pierderea ei se va simţi mai rău. Nu fusese aşa. Pe strada Villegaignon, în capătul celălalt al piaţetei din faţa catedralei, s-a oprit în faţa palatului Santa Sofia, clădirea ei preferată, şi şi-a dat seama ce afinitate are pentru Mdina şi

locuitorii ei.

O femeie tăcută într-un oraş tăcut.

Cei care locuiau aici erau foarte retraşi, dar unii începuseră să-i lase daruri la uşă. Alte flori, cărţi, ba chiar şi un coş cu fructe. Lăsau mici bilete cu urări frumoase, iar ea a fost aşa de impresionată, încât a plâns.

În ciuda amabilităţii acelor străini, durerea o apăsa în continuare, până când viaţa ei a devenit aşa de măruntă, încât avea impresia că ar putea dispărea cu totul. Aşa că, până la urmă, într-o zi cu soare strălucitor, şi-a făcut curaj şi a ieşit dintre zidurile oraşului, îndreptându-se spre falezele din Dingli. S-a forţat să meargă pe jos până acolo, un picior în faţa celuilalt, şi, odată ajunsă, a privit oceanul multicolor şi luminos şi ceaţa orizontului pustiu. A privit şi a privit până au usturat-o ochii. A simţit sarea pe limbă, a simţit vântul care îi desprindea părul din agrafe, a mirosit algele şi şi-a amintit de prima oară când a văzut insula, în 1925.

Fata care fusese. Unde era ea acum?

Durerea eliberase în ea ceva sălbatic, ceva aproape uitat. Era un alt fel de sălbăticie atunci şi îi era dor de zilele acelea irezistibil de lipsite de griji. Dar acum era aici şi nu ştia ce să facă. Amintirile se iţeau tremurătoare în mintea ei şi n-a putut să facă altceva decât să ridice braţele, resemnată, şi să îi cheme pe zeii oceanului. Spuneţi-mi ce să fac. Când se termină războiul. Spuneţi-mi.

Iar zeii oceanului chiar i-au dat un răspuns, sau aşa îi plăcea ei să creadă.

Când războiul s-a terminat, ea încă nu urcase în apartamentul lui Addison. îi lăsase ei tot palatul, dar fusese prea împietrită ca să-i pese. Nu fusese acolo din ziua în care avocatul îi citise testamentul, dar acum a descuiat usa şi a intrat, cu inima în gât. Chiar şi după atâta vreme, încă mirosea vag a el. Trabucuri. Vin. Chiar şi flori, probabil crini, care miroseau a moarte. Valetul lui Addison plecase de mult, evident.

Apartamentul era întunecat, aşa că a deschis obloanele şi ferestrele, ca să intre aer curat. Până în clipa aceea nu ştiuse clar ce să facă cu pierderea ei, dar pe urmă s-a dus în biroul lui Addison, a scos toate manuscrisele lui şi s-a uitat la ele. A doua zi s-a întors, la fel şi după alte câteva zile; a avut nevoie de toată puterea ei, dar l-a sunat pe Gerry la Londra. Pierderea lui Bobby i se păruse o suferinţă care nu va avea sfârsit, şi aşa era. Nu trebuia să aibă sfârsit. Suferinţa – şi el – făceau parte din ea, dar asta nu însemna că nu putea să- şi trăiască viata.

j >

— Nu ştiam dacă vor funcţiona liniile telefonice, a spus ea când a răspuns Gerry.

— E minunat să te aud, a spus el. Ce faci tu, scumpo?

— Ştii tu, mergem înainte.

— Mănânci?

Blândeţea din vocea lui i-a adus lacrimi în

ochi.

— Mi-aş dori să fiu acolo, a spus el. Nu vii la Londra? Şi acum pot să te ajut să-ţi găseşti o slujbă.

— Se pare că nu am nevoie de bani. De fapt, am o altă idee. Ai fi interesat să publici un al treilea şi ultim volum din cartea lui Addison?

A zâmbit când el i-a răspuns. Gerry era încântat şi ea i-a simţit bucuria din râsul care s-a revărsat pe fir.

— Vai, scumpa mea! Imediat ce o să pot, vin acolo, a adăugat el. Imediat.

— Nu, cred că până la urmă aş veni eu la Londra. Mi-ar prinde bine să plec puţin de aici. O să iau cu mine o cutie cu manuscrise ale lui Addison, iar restul le trimit prin poştă.

— Ai paşaport recent?

CAPITOLUL 50

Florence

Malta, 1946

Mai erau nouă zile până venea vaporul care îi ducea acasă. Florence şi-ar fi dorit să afle măcar ceva despre viaţa lui Rosalie, ca să aibă ce să-i spună mamei înainte de a muri. înainte de a muri. Cuvintele acelea i se învârteau întruna în cap. Somnul ei fusese teribil de tulburat din cauza celor întâmplate cu Claudette, evident, dar mai era ceva care plutea undeva, în adâncul creierului, unde nu putea ajunge. Ceva legat de Rosalie, ceva ce pur şi simplu nu putea să înţeleagă.

În seara aceea a ieşit cu Jack să ia masa la British Hotel şi au fost aşezaţi la o masă cu vedere superbă spre port, luminile vapoarelor reflectate în apă şi bărcile care luceau.

— E ca un tărâm de basm, nu? a spus Florence şi a oftat. Dar pur şi simplu nu mă pot relaxa.

— încearcă. O să-ti facă bine.

A luat-o de mână şi a strâns-o uşor. Apoi, văzându-i ochii verzi strălucitori când i-a zâmbit, ceva s-a aprins în mintea ei şi a explodat.

— O, Doamne! a exclamat ea. O, Doamne!

— Ce e?

— Mama mi-a spus că Rosalie avea ochi albaştri. Cum am putut să uit? Am fost aşa de

şocată să o văd, sau mai degrabă să văd un astfel de cadavru, încât nu mi-am dat seama. Nu am văzut decât părul roşu şi brăţara. Dar femeia de la morgă... Jack, avea ochii căprui, nu albaştri.

Jack s-a aplecat spre ea.

— Atunci...

— Da. Nu era... nu e Rosalie. Nu ştiu dacă ei fac sau nu cercetări. Dar ştiu că nu era Rosalie. ceea ce înseamnă că ar putea fi încă în viaţă. Poate mai e şi acum în Malta!

Au mers încet pe jos până acasă şi au făcut dragoste pentru prima oară după mai multe zile. Până atunci Florence fusese prea preocupată, dar după aceea, în timp ce Jack dormea, a rămas trează încercând să se gândească la paşii următori. Dar era aşa de obosită de căutările fără niciun rezultat, încât în final s-a ghemuit lângă Jack, a închis ochii şi a adormit şi ea.

A doua zi de dimineaţă, primul lucru pe care l-a făcut a fost să ia legătura cu Cam şi să-i spună că-şi retrage identificarea făcută. I-a spus că femeia nu e Rosalie şi că ar trebui să o identifice după dantură.

Revenită în apartament, a găsit o scrisoare de la arhivarul ziarului Times of Malta. Nu reuşise să găsească nicio menţionare a numelui Rosalie Delacroix. A oftat, simţind i se prăbuşeşte moralul după euforia de aseară.

— Jack, a spus ea după ce el i-a pregătit micul-dejun. Acum sunt absolut sigură că

Rosalie şi-a schimbat numele. E singura explicaţie la care mă pot gândi.

— Sau poate a stat aici atât de puţin, încât nu-şi aminteşte nimeni de ea.

— Posibil, dar trebuie să-l întreb pe arhivarul de la Times dacă a fost implicată vreo franţuzoaică în ancheta referitoare la sclavia albă. O să caut chiar eu, dacă îmi dau voie.

Când ea îşi bea cafeaua, Jack a întrebat-o ce altceva vrea să facă.

— Nu ştiu. Mă întreb dacă mai e ceva ce aş putea să fac înainte să plecăm, în afară de a lua legătura cu arhivarul, vreau sa spun.

— Ai încercat la biserici?

— Da, ne-am uitat prin registre, dar numai la bisericile mari. Mai sunt biserici rurale, biserici avariate, unde cel mai probabil se vorbeşte doar maltează. Cam ştie unde sunt şi urma să mă ajute, dar ne-am întors din drum după ce-am aflat despre femeia moartă.

— Ei, deci asta e. Dacă el mai e dispus să te ajute, ăsta e ultimul lucru pe care poţi să-l faci.

— Adică femeia a fost ucisă? spunea ea ceva mai târziu, uitându-se şocată la Cam.

— Da. Dovezile dentare au identificat-o ca fiind Charlotte Lambden. Era englezoaică şi era căsătorită cu un anume Archie Lambden. Datorită urmelor de strangulare de pe gât şi cicatricilor unor răni mai vechi, soţul ei a fost arestat, deşi deocamdată nu a fost pus sub acuzare. Au certificatul de căsătorie şi certificatul ei de naştere, aşa că lucrurile sunt

clare.

— Biata femeie. Nu pot să nu mă întreb de ce avea brăţara lui Rosalie.

— Cine ştie? Poate i-a vândut-o.

— E posibil, dacă o fi avut nevoie de bani.

Au plecat să verifice registre în bisericile mai mici din sate. Când Florence şi Cam fuseseră deja în trei biserici şi studiaseră registrele până când au început să-i usture ochii de căldură şi de concentrare, Cam a spus:

— Renunţăm. Să mâncăm ceva. După-amiază am de lucru.

— încă una, s-a rugat ea.

în Rabat au ajuns la o superbă bisericuţă din secolul al XVI-lea, numită Santa Maria Ta'Doni, unde Florence s-a îndrăgostit imediat de farmecul ei.

— O fi cineva aici? a întrebat ea, simţind fierbinţeala în ceafa în timp ce privea uimita edificiul de piatra.

— Nu, dar am eu cheia, a spus Cam.

A descuiat şi a deschis usa care scârţâia.

înăuntru era o răcoare minunată, iar biserica părea să fie într-o stare destul de bună.

— Deci ce e în neregulă cu ea? De ce nu e folosită? a întrebat ea, uitându-se în jur la frescele de pe pereţi. Nu arată prea rău.

— Nu a fost afectată în timpul războiului, dar la scurt timp după aceea a bubuit acolo o bomba italiană mică, rămasă neexplodată.

A arătat în direcţia sacristiei.

— Nu-ţi face griji, putem trece în siguranţă pe acolo, în timp ce Cam se uita în jur, Florence a explorat

sacristia avariată, uitându-se prin hârtiile care probabil zăceau acolo de când explodase bomba. Erau scrisori şi registre de contabilitate, ziare îngălbenite şi anunţuri de naşteri, decese şi căsătorii, cărţi de rugăciune împrăştiate pe jos, hârtii cu programul slujbelor şi hârtii cu imnuri, care tremurau în vântul uşor, şi grămezi de predici vechi, scrise de mână.

L-a auzit pe Cam că o strigă şi tocmai se pregătea să se ducă la el, când ceva i-a atras atenţia. O bucată ruptă de hârtie care se iţea de sub o carte de rugăciuni şi pe care nu se vedeau decât patru litere. Roşa. Era gata să plece, dar apoi s-a întors. Nu strica să se uite.

Şi a scos hârtia, s-a uitat peste ea, după care a citit mai atent cuvintele, cu mâinile tremurând de surescitare.

— O, Doamne, a şoptit ea.

O scrisoare. Era o scrisoare. Respirând greu, l-a strigat pe

— Uite, a spus ea facându-i semn cu mâna când a venit. Ea e.

A citit cu voce tare numele lui Rosalie.

— Sigur ea trebuie sa fie. Rosalie Delacroix.

Scrisoarea era de la un anume Robert Beresford, căpitan de grup, data din 1942 şi în ea preotul era rugat să anunţe căsătoria lui cu Rosalie Delacroix, care urma să aibă loc la

sfârşitul lui mai.

El s-a uitat la ea zâmbind.

— Dumnezeule! Asta da descoperire.

— Hai sa vedem dacă putem afla când a avut loc nunta.

Au căutat în sacristie, dar registrul cu nunţi nu părea să fie. Fusese distrus sau mutat în altă parte? Nu ştiau.

— S-au căsătorit? murmura ea întruna. S-au căsătorit? Ah, simt că sunt ispititor de aproape. Ar fi atât de dezamăgitor să ajung aşa de departe şi apoi să nu mai găsesc nimic. Trebuie să verific iar registrele de căsătorii de la primărie. Trebuie să fie ceva acolo. Nu?

— De acord.

— Hai, atunci, a spus ea trăgându-l de cot. Să mergem. Vreau să-l găsesc pe Jack.

O jumătate de oră mai târziu, Cam plecase înapoi la birou, iar Florence şi Jack au ajuns la registratură, însă n-au avut noroc.

Funcţionarul înfipt, cu ten acneic, a clătinat din cap şi lea spus că nu au înregistrări decât din 1944 încoace, pentru că toate celelalte fuseseră distruse în război.

— Aţi putea să verificaţi măcar numele, vă rog? l-a întrebat Florence. Noi credem că nunta ar fi fost în mai 1942, dar e posibil să fi fost amânată.

El a dat din cap cam iară voie şi i-a dus într-o încăpere întunecoasă, unde toate documentele înregistrate erau aşezate în ordine cronologică.

— Puteţi căuta singuri, le-a spus el.

Dar deşi au verificat fiecare înregistrare, nu au găsit nimic.

— Poate s-au dus înapoi în Anglia, a spus Florence. Poate au plecat din Malta şi s-au căsătorit în Anglia după război. Sau în Franţa, eventual.

Se simţea dezumflată. Să ajungă până aici, dar să nu fie mai aproape.

— Când ne întoarcem în Anglia, a sugerat Jack, putem verifica registrele de acolo.

Ea s-a gândit la varianta aceasta şi a clătinat din cap.

— Mai întâi vreau să aflu mai multe despre acest căpitan de grup Robert Beresford. Dacă mai e deschisă reprezentanţa de aici a Ministerului de Război. Acolo vor sti.

5

Dimineaţă, fata care i-a întâmpinat la biroul de recepţie al centrelor de coordonare s-a încruntat când au întrebat de Beresford.

— îmi pare rău. Eu sunt nouă. Majoritatea celor care lucrăm aici suntem civili aduşi aici doar să strângem lucrurile. Armata a plecat şi a luat toate dosarele secrete.

I-au mulţumit şi se pregăteau să plece, când a intrat o femeie mai în vârstă cu nişte dosare.

J

— Vrei să actualizezi astea? a spus ea şi s-a întors rapid să plece de unde venise.

— A, Linda, stai o clipă, a strigat-o cea tânără. Oamenii ăştia întreabă de un căpitan de grup Beresford. Mă gândeam că poate l-ai cunoscut. Tu erai aici în timpul războiului, nu?

Linda a dat din cap.

— Da, lucram la centrul de coordonare şi l-am cunoscut.

S-a întors spre Florence şi spre Jack.

— De ce întrebaţi?

— Caut pe cineva, a spus Florence. Cred că urma să se căsătorească cu mătuşa mea.

— Cum o chema?

— Rosalie Delacroix.

Linda a clătinat din cap.

— Nu. Nu cred că a fost vreodată căsătorit cu cineva cu acest nume. Nu am auzit eu, oricum. A fost o poveste tragică. A avut însă într-adevăr o relaţie cu o femeie de aici. Riva, o femeie foarte de treabă cu care am lucrat. Dar el a fost ucis pe loc. O bombă căzută pe neaşteptate, ştiţi, tocmai când lucrurile începuseră să meargă bine pentru noi. Teribil de trist. Acum mă scuzaţi.

A făcut un pas.

— îmi pare rău să aud, dar din întâmplare ştiţi unde e acum Riva?

— Nu. Mă tem că n-am mai văzut-o şi n-am mai auzit de ea din 1943. Atunci a murit Robert Beresford.

— S-a căsătorit cu el?

— Mă tem că nu pot să spun.

Lui Florence îi părea rău de Rosalie. Trebuie să fi fost devastată dacă el s-a căsătorit cu altcineva.

— Hai, a spus Jack. Ar fi cazul să plecăm.

Dar apoi Florence a simţit în ea un fulger de energie şi brusc a ştiut.

— Riva asta... cum arăta?

Linda a părut surprinsă de întrebare.

— Chiar uluitor. Avea parul roşu şi era franţuzoaică, dar vorbea engleza la perfecţie.

— Mai stiti şi altceva? Poate numele de familie?

— A, da. Janvier, aşa o chema. A avut o viaţa destul de colorată. Dansatoare şi apoi editoare. A făcut multe şi pentru fetele care lucrau pe Strait Street.

Florence şi-a muscat buzele de încântare.

— încă mai există, a continuat femeia. Cabaretul, music- hallurile şi fetele. Dar nu mai e aşa de rău ca înainte. Datorită acţiunilor ei s-a mai curăţat puţin locuL Acum mă scuzaţi, chiar trebuie să plec.

— Unde ati văzut-o ultima dată?

— Aici. Dar puteţi să încercaţi la cadastru. Mi se pare că Beresford avea o casă în apropiere de palatul Xara, lângă popota ofiţerilor de la RAF. Se ducea acolo cu el. Vă doresc succes în căutări. îmi pare rău, am o şedinţă acum.

Florence l-a prins de mână pe Jack şi a şoptit:

— Sunt convinsă că femeia asta, Riva, este Rosalie. îţi aduci aminte că mama spunea mereu că era o dansatoare excelentă şi că a lucrat în secret într-un cabaret din Paris.

>

La cadastru au găsit un tânăr studios şi săritor care le-a permis mai întâi s-o caute pe

Riva Janvier.

— Poate a locuit în continuare aici după ce a murit Beresford, a spus Florence.

Dar nu au găsit nimic despre o Riva Janvier.

— Linda n-a mai văzut-o şi n-a mai auzit de ea de peste trei ani. Părerea mea e că a plecat de pe insulă, a spus Jack. Mergem?

— Stai puţin.

A continuat să caute şi, după câteva momente, a zâmbit încântată.

— O, Doamne! Ştiam eu. Uite!

Îi batea inima tare când a bătut cu degetul pe rândul găsit. Era adresa unei case din Mdina, a cărei proprietară era din 1943 o anumită Rosalie Beresford.

Jack s-a uitat şi a citit în continuare.

— Şi înainte de asta casa a fost deţinută de nişte persoane pe nume Addison Darnell şi sir Robert Beresford, baronet. La naiba!

— Rosalie, a şoptit Florence. O, Rosalie, mai eşti acolo? Şi, dacă nu, unde eşti?

CAPITOLUL 51

Florence ar fi vrut să se duca direct la Mdina după ce au găsit numele matuşii ei în registrele de cadastru, dar se făcuse târziu, bicicletele lor nu aveau faruri, iar Jack a convins-o să aştepte. Până a doua zi dimineaţă n-a pus geană pe geană, atât de nerăbdătoare şi de surescitată era, însă îi era şi teama ca nu cumva Rosalie să fi plecat în Franţa sau chiar în Anglia.

Cam îi spusese că în Mdina stă nobilimea maltează, deci nu ştia cum căpătaseră Beresford şi acel Addison casa pe care Rosalie probabil că o moştenise.

Dar cel puţin Beresford se căsătorise cu ea.

Au pedalat încet spre Mdina, Florence rămânea mereu în urmă, simţind că n-ar mai putea suporta o dezamăgire dacă, după toate acestea, Rosalie ar fi plecat.

— Putem să ne oprim un pic? i-a strigat ea lui Jack, care o luase înainte.

El a aşteptat ca ea să-l ajungă din urmă.

— Credeam că arzi de nerăbdare să ajungi acolo.

— Aşa e. Dar cred că o să mă apuce plânsul dacă nu e acolo.

— Iar eu cred că o să te apuce plânsul şi dacă e.

Ea a râs.

— Ai dreptate. Şi totuşi nici măcar n-o cunosc, dacă am întâlnit-o vreodată, eram copil.

— Ce păcat că n-ai cunoscut-o.

— Pur şi simplu a plecat, la nouăsprezece ani, şi nimeni n-a ştiut unde s-a dus. Bunicii mei au plecat din Paris ceva mai târziu. N-am aflat niciodată de ce. Mama nu voia să vorbească despre asta.

Jack a clătinat din cap.

Ciudată poveste.

— Hai să vedem dacă Rosalie mai e în Mdina. Locul nu prea m-a încântat prima oară când l-am văzut. E frumos, dar pare aşa de trist şi de pustiu.

Când s-au apropiat de oraşul străvechi, ceva mai târziu, ea s-a oprit din nou, să admire felul în care stă pe deal, cu zidurile înalte, aurii şi maiestuoase, dar şi cam neliniştitoare, exact cum i s-a părut prima oară. Părea complet inaccesibil, poate pentru că aşa şi era.

Au trecut cu bicicleta pe sub arcadă şi pe urmă s-au dat jos şi au mers pe străzile înguste şi pietruite, încercând să afle dacă adresa pe care o găsiseră chiar există şi, dacă da, unde este. Au căutat o vreme, trecând pe lângă măreţele palazzi cu obloane trase şi cu magnifice arcade la uşi. Totul spunea Păstrează distanţa. Era absolut intimidant.

— I se spune „Oraşul tăcut”, a spus el, ridicând mâna şi arătând spre uluitoarea arhitectură barocă din jur. Şi aşa e.

Ea s-a oprit din mers să asculte.

— în afară de vânt. Mă face să mă simt puţin melancolică.

Nu le-a luat mult să găsească locul şi în curând Florence stătea şi se uita la clădirea înaltă.

— E imensă. Sigur nu poate fi asta.

A studiat uşa dublă enormă şi cele două capete de leu din alamă cu care se ciocănea.

— Eu cred că e, a spus el şi a fluierat.

Ea a dat din cap.

— Atunci să mergem.

A ridicat unul dintre ciocanele grele şi după ce l-a lăsat să cadă a sărit auzind ecoul scos de sunetul lui grav.

Au aşteptat. Nimic. Nicio şoaptă.

— Mai încerc o dată.

Iar l-a ridicat şi l-a lăsat să cada.

>

Tot nimic.

Gata să plângă, aşa cum prezisese, i s-a strâns inima.

— Venim mai târziu, a propus Jack şi a luat-o pe după umeri. E posibil ca Rosalie să fi ieşit undeva. La cumpărături, poate.

— Sau poate să fie plecată.

— Poate, dar nu ştim. Hai! Cred că îţi trebuie mâncare şi vin.

Nu era niciun loc în care să poţi mânca în oraşul vechi, dar au găsit o cafenea la Rabat în care au mâncat, au băut şi au aşteptat, după care, peste o oră, două, s-au întors la Mdina. Chiar înainte să ajungă la casă, au văzut un bărbat înalt care descuia usa uriaşă.

— Aşteptaţi! a strigat Florence.

Bărbatul s-a întors, surprins.

— îmi cer scuze, a spus ea.

— N-ai de ce. Cu ce vă pot ajuta?

— Sunteţi englez, a spus Jack.

El a întins mâna.

— Gerard Macmillan. Si voi?

— Eu sunt Florence Baudin, a spus ea cu respiraţia tăiată de surescitare, iar el este Jack Jackson, logodnicul meu.

El i-a privit cu un aer nedumerit.

— Ideea e că eu caut pe cineva, a continuat Florence. O cheamă Rosalie şi e mătuşa mea.

— O... Doamne! Nu ştiu ce să spun.

— E aici?

— Cum aţi găsit-o? Majoritatea o cunosc după alt nume şi, de la moartea soţului ei, duce o viată foarte solitară. Doar mie îmi permite să vin, pentru că publicăm împreună o carte.

— O, a făcut Florence surprinsă. E scriitoare?

— Mai degrabă îngrijitoare. Vreţi să aşteptaţi pe hol?

A scos cheia din broască şi apoi a împins una dintre cele două usi. Era foarte întuneric înăuntru şi Florence a avut

nevoie[5] de ceva timp[3] ca să i se obişnuiască ochii cu obscuritatea. El s-a întors să plece.

— Vă rog, a spus Florence. Puteţi să-i spuneţi că sora ei, Claudette, m-a trimis s-o caut? Claudette este mama mea şi este grav bolnavă. Am un mesaj pentru Rosalie de la ea.

El a dat din cap, a traversat holul mare, a deschis o uşă şi a dispărut în spatele ei.

Au aşteptat o veşnicie, aşa li s-a părut. Florence se plimba de colo-colo, devenind tot mai agitată, dar pe urmă el a revenit pe neaşteptate.

— Veniţi. O să vă primească.

Au intrat în alt hol, acesta cu plafon boltit, plin de umbre şi de ciudate fâşii de lumină de soare.

[3] [3]

— Trebuie să traversăm curtea interioară.

Au mers pe un coridor, apoi printr-o galerie acoperită şi pe urmă au ieşit într-o curte interioară înconjurată de ziduri de culoarea mierii. Florence s-a uitat în jur fascinată şi a inspirat minunatul parfum de flori.

— Superb, a spus ea.

— Acela e un smochin, a spus el. Iar acolo sunt doi portocali.

Ea a văzut apa care curgea din trei statui decorative şi se vărsa într-un bazin mare de piatră.

— Sunt spirite ale pădurii, a spus el, văzând că se uită acolo. Statuile.

— îmi plac la nebunie.

A inspirat adânc şi a expirat lent.

— Deci, a spus ea.

— Deci..., a replicat el. Eşti gata s-o vezi pe Rosalie?

Ea a dat din cap.

Au traversat curtea şi au urcat o scară de piatră. în final scara se termina într-un coridor cu tavan boltit, care avea pe o parte ferestre

înalte până la tavan şi pe cealaltă parte, tablouri. Florence a simtit miros de ceară şi de lămâi.

S-a uitat pe una dintre ferestre şi a văzut vizavi un alt palat somptuos, cu statui înşirate de-a lungul balcoanelor de piatră.

— Dumnezeule, a spus ea. Toate casele astea sunt nişte superbe palate ascunse. N-ai bănui vreodată. Din faţă par mai lugubre, ca nişte fortăreţe.

— Stai să vezi privelişstea de pe partea cealaltă.

Au mers pe un hol şi el a bătut la o uşă.

— Mulţumesc, Mărie, a spus el când o femeie cu un şorţ alb apretat a deschis uşa. Mărie este camerista lui Rosalie, a explicat el.

— Mătuşa mea deţine toată clădirea sau doar apartamentul acesta?

— Toată clădirea.

— Cine locuieşte în restul clădirii?

— în prezent, nimeni.

Se pregătea să răspundă, dar a inspirat adânc când a văzut că a fost poftită pe o terasă cu balustradă de unde se vedea toată insula. îşi simţea mintea lucidă şi treză, dar pe urmă s-a ridicat o femeie din locul în care stătuse aşezată, cu spatele la ei, şi Florence a simţit brusc că ameţeşte. Femeia avea vreo patruzeci de ani şi era foarte slabă, dar de o frumuseţe uimitoare. Avea parul roşcat şi ondulat, ochi albaştri şi aceeaşi fată în formă de inimă ca Florence. Toate

5 5 5 5
hainele pe care le purta Rosalie erau negre. Rochia, pantofii, doar bijuteriile erau aurii, iar contrastul dintre negrul acela şi părul ei roşu era incredibil. Florence a încremenit, incapabilă să se mişte sau să vorbească.

— Deci tu eşti micuţa Florence, care s-a făcut acum mare? a spus femeia. Nici nu-mi vine să cred.

Florence şi-a muşcat buzele, străduindu-se să nu plângă.

— Vino aici. Lasă-mă să mă uit la tine.

Florence s-a dus la ea, clipind din ochi ca o proastă. Ştia că o să plângă şi aşa de tare ar fi vrut să nu o facă.

Femeia a prins-o de mâini şi au stat aşa, dar fără să spună nimic. Domnul Macmillan şi Jack priveau nemişcaţi.

— Gerry mi-a spus că ai un mesaj de la sora mea. Florence a dat din cap şi şi-a regăsit în sfârşit vocea.

— Da, am...

Rosalie a clătinat din cap.

— Stai. Mărie, ai putea să ne aduci ceai şi prăjituri? Cred că trebuie să stăm cu toţii jos, să ne revenim din şoc. Şi aici se cam încălzeşte, aşa că o să ne facem comozi înăuntru. Vă rog, urmaţi-mă.

Au intrat într-o sufragerie. Florence nu-şi putea lua ochii de la Rosalie, care acum stătea foarte dreaptă pe un scaun cu spetează tare. Florence şi Jack preferaseră să stea alături pe

una dintre cele două canapele, iar domnul Macmillan se aşezase picior peste picior într-un fotoliu mare.

— Acesta a fost apartamentul lui Addison Danieli, a spus Rosalie. A fost unchiul soţului meu şi un om minunat.

> *

S-a uitat în jur.

— încă îl simt aici. Tu simţi vreodată asta, Florence?

— Ca şi cum oamenii care s-au dus sunt încă aici?

— Da.

— Da, simt. Cel mai mult simţeam asta în Dordogne.

Rosalie a zâmbit.

— Şi eu, în special pe râu.

— O, da.

— Cred că e posibil să avem câteva lucruri în comun, Florence. Ei, Addison mi-a lăsat acest frumos palat vechi. Bobby avea un apartament la etajul de dedesubt, dar până la urmă m-am mutat aici. Mi-a fost mai simplu, după ce am început iar să lucrez. Gerry şi cu mine plănuim să scoatem un al treilea volum cu tablourile şi scrierile lui Addison. A fost un artist foarte cunoscut, ştiţi?

— Mătuşa ta e o bună îngrijitoare şi editoare, a spus Gerry. De fapt, ne-ai prins chiar la timp.

— Serios?

— Urmează să plecăm în Anglia peste două zile, a spus Rosalie. Sperasem să plec mai

înainte, dar paşaportul meu...

Gerry a râs.

— Vrei să spui paşapoartele tale?

— într-adevăr. Ambele mele paşapoarte erau expirate. Dar în final am rezolvat şi voi călători din nou sub numele meu real. Gerry a venit de la Londra să mă ajute să împachetez lucrările lui Addison.

Mărie a adus o tavă cu cele necesare ceaiului, după care sa dus să ia un platou cu eclere de ciocolată.

Rosalie a turnat ceaiul şi le-a înmânat cestile şi farfurioarele.

— Vă rog, luaţi-vă o farfurie şi gustaţi un ecler, două.

A urmat o mică pauză.

— Şi dumneavoastră, domnule Jackson? a întrebat Rosalie.

— Vă rog, spuneţi-mi Jack.

— Sigur. Ai venit aici s-o însoţeşti pe Florence?

— Sunt arhitect restaurator şi dau o mână de ajutor la un proiect aici, dar am venit şi s-o ajut pe Florence să vă găsească.

După ce au mâncat delicioasele eclere şi îşi sorbeau ceaiul, Florence a văzut-o pe Rosalie inspirând adânc, ca şi cum ar fi vrut sa se calmeze.

— Sora mea e bolnavă? a întrebat ea.

— Are cancer incurabil.

Florence a văzut cum mătuşa ei trage repede aer în piept.

— Ea m-a rugat să te caut.

— De ce acum?

— Nu ştiu. Prima dată m-a rugat în 1944, când am venit în Anglia din Franţa, dar n-am putut călători până acum. Presupun că ştia că e bolnavă, cu toate că n-a spus şi eu nam ştiut nimic.

[5]

S-a oprit, amintindu-şi cearta, cuvintele dure şi felul în care mai târziu îi spusese totul.

Rosalie a dat din cap, vizibil mişcată.

— Sigur de-asta nu mi-a spus. Dacă mi-ar fi spus, n-aş fi plecat de lângă ea.

— Şi ai un mesaj pentru mine?

Florence a dat din cap.

— Vrea să-ţi spun că îi pare îngrozitor de rău ca nu te-a ajutat când ai avut nevoie de ea. A spus că este cel mai mare regret din viaţa ei.

Pe chipul lui Rosalie a alunecat o lacrimă, apoi încă una. A bagat mâna în buzunar după batistă şi şi-a şters faţa.

Lui Florence î s-a pus un nod în gât.

Rosalie s-a uitat mai întâi în podea, apoi în tavan, clipind des ca să-şi oprească lacrimile. Apoi s-a ridicat, urmată de ceilalţi.

— Unde stati?

— într-un apartament din La Valletta, a răspuns Florence.

— Trebuie să stai aici când vii data viitoare în Malta. Avem aşa de multe de vorbit. Vreau să aflu tot, deşi nici nu ştiu cu ce să încep. Nu credeam că o să mai văd vreodată pe cineva din

familie.

A făcut o pauză şi era clar că îi e greu să vorbească.

— Si nu ştiu cum să-ti mulţumesc că m-ai găsit.

— Dar puteai să te întorci oricând.

Rosalie a oftat.

— Nu credeam că pot. Circumstanţele în care am plecat au fost atât de urâte. în fine, acum eşti aici şi sunt încântată.

A întins mâinile spre ea şi s-au îmbrăţişat.

— Trebuie să mergem la Claudette. împreună. Gerry, putem să luăm bilete pentru Florence şi Jack la acelaşi vapor cu care mergem noi?

— Noi am rezervat deja bilete pentru un vapor de pasageri care pleacă peste şase zile, a spus Florence.

— Ar fi fost mai frumos dacă mergeam împreună, a spus Rosalie.

— O să văd ce pot face, a spus Gerry. E o navă comercială, aşa că nu au multe cabine. Câteodată păstrează de rezervă una, două. Dacă nu reuşesc, va trebui să plecăm separat.

— Eu nu m-am gândit să întreb de nave comerciale, a spus Jack. Când pleacă?

— În trei zile, a spus Gerry. Face vreo zece zile până la Portsmouth.

Rosalie avea privirea fixată pe Florence, ca şi cum n-ar fi vrut s-o lase să plece.

— Desigur, aţi putea sta aici în următoarele două zile, dacă vreţi.

— Jack? a întrebat Florence.

— Dacă putem obţine bilete la aceeaşi cursă, va trebui să găsesc un locţiitor care să supravegheze lucrările la apartament, deci ar fi mai bine să stăm în La Valletta.

— Dar mulţumim, oricum, a adăugat Florence, uitându- se din nou la Rosalie.

Ea a luat-o de mână.

— N-ai pentru ce. Şi, dacă toate merg bine, o să putem vorbi tot drumul până la Portsmouth. Nu vă faceţi probleme că aţi risipit banii pe celelalte bilete. Le vor revinde, probabil. Şi, în orice caz, pe astea le plătesc eu.

Florence a zâmbit, se simţea uşoară, cu inima plină de mulţumire şi bucurie că a găsit-o în sfârşit pe sora pierdută a mamei.

CAPITOLUL 52

Când vaporul a ancorat, în sfârşit, la Portsmouth, într-o zi cenuşie de iarna, era aşa de întunecat după strălucirea din Malta, încât Florence s-a simţit descurajată şi neliniştită. Mâncaseră în grabă la micul-dejun, iar acum ea şi Jack stăteau pe punte şi urmăreau cum se desfăşoară în faţa lor scena docurilor, aşteptându-i pe Rosalie şi pe Gerry.

— Crezi că sunt, ştii tu... apropiaţi? a întrebat ea în şoaptă.

Jack a ridicat din umeri.

— Doar prieteni foarte buni, cred.

Ca noi.

— Nu chiar, a spus el şi i-a prins urechea cu buzele.

Ea l-a plesnit uşor.

— Ne vede lumea.

— Îți pasă?

— Nu. Dar nimic de genul ăsta când ne întâlnim cu Hélène. Nu vreau să-i amintesc mereu de asta.

— Sunt convins că sora ta a trecut de mult peste orice afecţiune a avut pentru mine.

— Au trecut doar ceva mai mult de doi ani, Jack.

El a ridicat din sprâncene.

— Ei, hai!

— Tu n-o cunoşti pe Hélène.

— Va fi acolo şi Elise cu fiica ei?

— Da, cred că au ajuns. Hélène spunea că vor

veni după ea.

Dar Florence nu îşi făcea doar griji că o va vedea pe sora ei mai mare, era şi teribil de speriată că mama ei ar putea să moară înainte să ajungă la ea. Poate murise deja.

— OK, a spus Jack, se pare că acum debarcăm.

Gerry îi ajutase, aranjase cu un şofer să-i ducă pe toţi trei cu bagajele la Cotswolds şi le rezervase camere la un hotel din Stanton, toate în cele câteva zile de dinaintea plecării din Malta. El se ducea la Londra*

Drumul a părut că durează o veşnicie şi, în timp ce maşina intra în Stanton, Florence şi-a amintit de prima ei vizită aici. Toate conacele şi toate casele erau construite din pietre de un ocru auriu şi flancau desueta stradă principală, unele clădiri erau grandioase, altele nu chiar. Sigur, acum era mult mai frig, iar vântul era îngheţat.

— Tot locul acesta pare să fi rămas uitat în trecut, a spus Rosalie. Seamănă puţin cu Mdina în privinţa asta.

— Şi eu am avut impresia asta.

Florence s-a uitat la mătuşa ei, pe a cărei faţă frumoasă şi îngustă nu se citea nimic, dar, la fel cum făcea şi mama ei când era neliniştită, Rosalie îsi frământa mâinile.

— Aici e, a spus Florence şi a început să plângă când a văzut în spatele porţii o fetiţă cu părul lung, negru şi ondulat care aştepta răbdătoare.

I-a tresăltat inima şi nu a mai putut vorbi. Jack, care stătea în fată, s-a întors şi i-a strâns mâna.

— Seamănă perfect cu Elise, a spus el.

Chiar şi printre lacrimi, Florence nu-şi putea stăpâni zâmbetul.

— O, Doamne, lăsaţi-mă să cobor. Aici e.

Maşina a oprit, iar Florence a sărit din ea şi a luat-o la fugă spre casă. Cu ochii de culoarea coniacului, fetiţa s-a uitat în sus la mătuşa ei. Lui Florence i se pusese iar nodul A A în gât.

— Buna, scumpo, a reuşit ea să spună. Eu sunt mătuşica ta, Florence.

— T'ai deux ans, a anuntat micuţa.

— în engleză, te rog, Victoria, s-a auzit o voce, după care sora ei, Élise, a alergat de la uşă spre poartă, a luat copila pe sus cu un braţ, iar cu celălalt a îmbrăţişat-o pe Florence.

— Maman! a strigat Victoria. Nu strânge!

— Scuze, scumpo, a spus Élise, iar ochii ei erau umezi de lacrimi.

Florence era aşa de mişcată încât respira greu.

— N-am... n-am crezut că va veni şi ziua asta.

?

S-au uitat una la cealaltă fără să vorbească. La prima vedere, Élise părea aceeaşi, cu excepţia faptului că părul ei lung şi negru era acum până la umeri şi că nu purta ca de obicei pantaloni largi, hanorac şi ghete cu şireturi. Rochia portocalie îi scotea în evidenţă ochii care aveau aceeaşi nuanţă ca ai fetei, iar când zâmbea i se luminau şi fata ei devenea mai

blândă decât fusese vreodată.

Rolul de mamă îi prieşte, şi-a spus Florence şi i-a zâmbit şi ea.

5

— Dar uite că suntem aici, a adăugat ea. Uite ca suntem aici, la naiba!

— Sst. Nu înjurăm în faţa copilului.

Florence a râs la gândul că Élise poate să nu înjure.

Jack s-a apropiat să o salute, a sărutat-o pe Élise pe amândoi obrajii, în stil franţuzesc, şi i-a strâns mâinile.

— Eu mă duc la hotel să fac cazarea. Ne vedem mai târziu.

— Poţi rămâne, i-a spus Élise cu subînţeles.

— Nu, acum e momentul vostru, al fetelor. Şi al celorlalte fete minunate pe care nu le-am cunoscut.

Élise a râs.

— întotdeauna seducător.

— Ne vedem mai târziu.

Élise s-a uitat spre maşina. Rosalie încă stătea pe bancheta din spate, dar, cum şoferul avea să-l ducă pe Jack la hotel, ar fi trebuit să coboare, dacă nu avea de gând să plece cu el. Florence a ocolit maşina să deschidă portiera.

Rosalie, cu faţa lipsită de culoare, a ridicat privirea şi a înghiţit vizibil în sec.

— Sunt foarte obosită. Ar fi inacceptabil dacă aş veni mâine s-o văd pe sora mea?

Florence s-a răsucit spre Élise. În toată bucuria aceea că îşi vede sora şi nepoata,

aproape uitase cât de bolnavă e mama lor.

Élise a dat din cap.

— Sunt convinsă că mâine e în regulă.

— Atunci, toate la timpul lor, a spus Rosalie. Azi e rândul vostru, fetelor. Mâine poate fi rândul meu.

Dar uşa s-a deschis din nou şi o femeie înaltă şi atletică, cu părul drept, castaniu-deschis, şi trăsături bine definite a rămas acolo privindu-le. Ochii ei căprui ca aluna nu erau calzi sau zâmbitori şi n-a schiţat vreun gest prin care să arate că a văzut-o pe Florence, ci a spus pe un ton iritat:

— Mama e trează acum. Eu cred că ar fi mai bine ca Rosalie s-o vadă azi.

Inima lui Florence a început să bată tare. Sora ei n-avea de gând nici s-o salute? Stătea încurcată, ţinând mânuţa Victoriei. Élise a ajutat-o pe Rosalie să coboare din maşină, iar Hélène a înclinat capul cu răceală spre Florence şi a condus-o pe Rosalie înăuntru.

— Pot să vin şi eu? a întrebat Florence mergând în urma lor, conştientă de tensiunea care există între ea şi Hélène.

Sora ei s-a uitat la ea, cu asprime, i s-a părut lui Florence, dar apoi a încuviinţat din cap.

— N-o înghesuiţi pe maman, a poruncit ea. Tu stai lângă perete cât stă Rosalie lângă ea.

Au urcat toate trei scările şi Hélène le-a spus să aştepte pe palier cât vorbeşte ea cu Claudette. Florence şi-a luat de mână mătuşa.

>

— Nu ştiu cine are mai multe emoţii, tu sau eu, a şoptit Rosalie.

— Ai emoţii?

— Groaznice. N-am mai văzut-o pe sora mea de peste douăzeci de ani, iar acum e pe moarte. Vreau aşa de mult să o văd, încât tremur.

Au aşteptat emoţionate, ascultând o vreme murmurele lui Hélène, după care aceasta le-a strigat încet. Florence s-a dus după Rosalie spre uşa deschisă. Au văzut-o pe Hélène cum îi umflă perna lui Claudette şi o ajută să se ridice în fund. Florence a auzit cum Rosalie trage repede aer în piept şi s-a luptat şi ea să respire. Devastată de cancer, Claudette, care nu avea decât vreo cincizeci de ani, părea cu zeci de ani mai bătrână.

Un ţipăt puternic a ţâşnit din pieptul lui Claudette când Rosalie a intrat în cameră, după care a început să tuşească şi părea că nu se poate opri. Hélène sâsâia liniştitor şi o mângâia pe spate.

— Dă-mi apa aia, Florence, a spus ea fără să se întoarcă.

Florence s-a apropiat şi i-a dat apa, iar Hélène a dus paharul la buzele lui Claudette. Florence nu-şi dăduse seama dacă mama ei înghiţise puţină apă înainte ca Hélène să aşeze din nou paharul pe noptieră.

Din ochii lui Claudette au început să curgă lacrimi când s-a uitat la Rosalie cum se apropie.

Florence s-a dat în spate şi le-a privit. Unele lucruri sunt imposibil de exprimat în cuvinte, iar

momentul acesta când Rosalie s-a aşezat pe un scaun lângă sora ei şi i-a luat mâna era unul dintre ele.

— Nu mi-ai scris niciodată, a spus Claudette cu voce gravă, dar nu era nici urmă de reproş în ochii ei.

— Doar o dată.

— Mai bine de douăzeci de ani, a spus Claudette cu o voce abia auzită.

A închis ochii şi Florence a inspirat adânc când Hélène sa aplecat sa-i ia pulsul.

Dar apoi, aparent atât de aproape de marginea prăpastiei, Claudette s-a tras înapoi şi a deschis ochii.

— Deci ce-ai mai făcut tu, surioară? a spus ea, după care a râs încet, trist, şi Florence îsi dădea seama că Rosalie, care până atunci se abţinuse, acum nu mai putea să-şi oprească lacrimile.

După câteva momente i s-a alăturat şi şi-a şters ochii.

— A, ştii şi tu, ba una, ba alta, a spus ea.

Râsul lui Claudette era inconfundabil şi a întins mâinile spre sora ei. în timp ce ele se îmbrăţişau, Florence şi Hélène au schimbat câteva priviri şi din privirile acelea Florence a sperat că sora ei a iertat-o.

Când Claudette a început iar să tuşească, a intervenit Hélène.

— Cred că maman a avut destulă agitaţie pentru o singură zi.

Claudette s-a uitat la ea rugător.

— Bine, încă zece minute, a spus Hélène.

— Aşa dictatorială, a mormăit Claudette, iar Florence a zâmbit când a auzit că mama lor, aceea pe care o ştiau toate, e încă acolo.

Rosalie i-a recitat o versiunea scurtă a poveştii ei de viaţă, încheind cu casa în care stătea atunci*

— Şi ai un palat?

— Ridicol, nu?

— întotdeauna ai aterizat în picioare.

Pe urmă a închis ochii.

— Hai, a spus Hélène. Ne vedem mâine, Rosalie. Acum rămân eu cu maman.

Le-a condus până la uşa de la intrare.

Rosalie a bătut-o pe braţ pe Hélène şi i-a dat un bileţel.

— Te rog, sună la hotel dacă intervine vreo schimbare. Acesta e numărul.

Florence se pregătea să o sărute pe Hélène pe obraji, dar sora ei s-a crispat când s-a apropiat de ea, aşa că s-a retras.

După ce s-a închis uşa în spatele lor, a văzut-o pe Élise că-şi compune o faţă curajoasă şi, cu Victoria în braţe, amândouă le trimiteau bezele şi le faceau cu mâna de la

>

fereastra sufrageriei. Florence şi-a înghiţit un hohot de plâns. Niciodată nu şi-ar fi închipuit asta. Ea şi surorile ei erau deja devastate de durere şi de regret că nu şi-au dat seama mai devreme de boala lui Claudette. Hélène şi Élise

>

nu putuseră mult timp să o viziteze, din cauza

haosului din Franţa, deşi poate fusese doar o scuză. Cu siguranţă ai fi găsit o cale, daca ai fi ştiut că mama ta e pe moarte, nu? Iar acum Claudette se agăţa de firul subţire care o mai ţinea

legată de viată, deşi ştia că nu mai are de ce să se tină.

Fiecare zi aducea alte încercări. Prima fusese să o vadă pe mama ei, următoarea era să-şi ia rămas-bun de la ea. Si abia după aceea ea şi Hélène vor putea sta de vorbă.

În timp ce taxiul le ducea de acolo, Rosalie părea cenuşie la fată.

Când a putut să vorbească, a spus:

— Chiar mi-ar fi plăcut sa stau mai mult.

— Ştiu. Si mie. Dar Hélène ştie ce face. Cel puţin în felul acesta ai o sansă să mai vorbeşti şi mâine cu mama.

> » »

— Dă, Doamne, să mai fie mâine în viaţă, a şoptit Rosalie pentru sine. Te rog.

CAPITOLUL 53

în patul de la hotel, Jack o ţinea pe Florence în braţe şi ea plângea. Pe când ziua se prefăcea în noapte, rămânea treaza, simţind cum suferinţa începe sa se adune şi s-o apese aşa de tare, încât îşi simţea tot corpul greu. Dacă ar fi ştiut, ar fi putut rămâne cu Claudette de prima oară când o vizitase, în 1944.

— încearcă să dormi, scumpa mea, a murmurat Jack şi a tras-o mai aproape.

A dormit în final, dar s-a sucit şi s-a răsucit, victimă a gândurilor ei tulburătoare. Veneau şi plecau imagini cu Hélène. Hélène, roşie la faţă, Hélène furioasa, Hélène ţipând. Şi mai dureros decât asta, o vedea pe Claudette vie, râzând, făcând şocată, plină de vitalitate.

După vreo oră de somn agitat, Florence s-a trezit devreme. în semiîntuneric, a ascultat respiraţia lui Jack. Apoi respiraţia lui s-a schimbat, a devenit mai uşoară şi, când s-a trezit şi el, au făcut dragoste foarte potolit. I se părea important ca atunci când eşti înconjurat de moarte să ai convingerea că eşti viu.

— Te gândeşti la momentele petrecute cu mama ta? a întrebat-o el după ce terminaseră şi ea stătea întinsă lângă el.

— Cum ti-ai dat seama?

— Si eu am fost aşa când a murit bunica. A trebuit să rememorez fiecare an, întorcându-mă tot mai mult înapoi, până când n-am mai avut

unde.

— Da.

— N-are rost să te împotriveşti amintirilor, chiar dacă te fac să plângi. Vin indiferent dacă vrei tu sau nu.

— Ca nişte umbre... Dar încă nu e moartă.

— Nu, a spus Jack, dar tu te pregăteşti emoţional pentru ceea ce va veni. E inevitabil.

— Trebuia să stau să am grijă de ea, în loc să mă întorc la Devon.

— Nu fi aşa de aspră cu tine. A refuzat ajutorul tău. Când moare cineva, toată lumea se învinovăţeşte.

— Am avut un vis azi-noapte. Alergam, alergam şi nu puteam să ajung nicăieri.

— Am avut şi eu un vis asemănător.

— Ce crezi că înseamnă?

— Poate că încerci să fugi de moartea mamei tale? a sugerat el.

— M-am gândit la asta, dar mă întreb dacă nu cumva înseamnă că... în fine, am senzaţia că am prea multe gânduri în cap şi de ele nu pot să scap.

— Te referi la Hélène, nu, pe lângă ce se întâmplă cu Claudette?

Florence a oftat.

— Mă urăşte. Sora mea mă urăşte.

— Ţi-a spus ea asta?

— Nu.

— îţi proiectezi frica asupra ei. Cât timp o îngrijeşte pe mama ta, probabil că nu mai are

loc de altceva. Imaginează- ţi cât de greu trebuie să-i fie. Aşteaptă doar. O să aveţi ocazia să vorbiţi. Dă-i timp.

La micul-dejun s-au întâlnit cu Rosalie, care nici ea nu părea să fi dormit prea mult. Dar măcar eu îl am pe Jack, în timp ce Rosalie e singură, şi-a spus ea.

În zilele care au urmat toti au trăit sub un nor de anxietate, încordaţi şi nervoşi, oferindu-şi unul altuia zâmbete precaute care dispăreau rapid sub încruntarea grijilor. Rosalie stătea lângă sora ei ore în şir, depănând cu blândeţe amintiri, când Claudette era trează, dar în cea mai mare parte a timpului o ţinea de mână sau îi mângâia pielea subţire ca hârtia. Florence venea şi pleca, la fel şi Élise.

într-o zi, parcă toate au venit în camera lui Claudette exact în acelaşi moment, ca şi cum instinctul le-ar fi avertizat că nu mai e mult. Aerul din încăpere erau greu, iar atmosfera era sumbră şi tristă. Respiraţia lui Claudette era neregulată şi a părut că se opreşte câteva secunde. Florence a încremenit. Acesta putea fi sfârşitul? Pe urmă mama a deschis gura şi a inspirat. Florence i-a mângâiat cu blândeţe faţa care era rece la atingere, cu pielea pătată.

Hélène a spus încet:

— Maman, poţi să te eliberezi.

Pe urmă Florence a auzit-o pe micuţa Victoria cântând singură în patul din dormitorul pe care îl împărţea cu Elise. De obicei, Hélène dormea pe o canapea de lângă patul mamei.

în liniştea din camera lui Claudette, cuvintele s-au auzit din nou, cântate de vocea dulce şi şovăitoare a copilului:

Alouette, gentille alouette

Alouette, je te plumerai

Era un cântec francez pe care toate îl ştiau. Claudette, care păruse adormită sau chiar inconştientă, a deschis ochii, iar Florence a avut impresia că a auzit-o fredonând câteva note şi că a zâmbit recunoscând cântecul. Pe urmă respiraţia lui Claudette a devenit mai rapidă câteva momente, muşchii feţei s-au destins şi arăta şi mai palida, şi mai goală, nu maî semăna cu ea. Asta era. Murise. Ultimul fir invizibil care o ţinea legată de viată fusese tăiat. Momentul acela când viaţa a fost acolo şi pe urmă nu a mai fost venise, în sfârsit.

»

Hélène i-a verificat pulsul şi apoi s-a închinat.

Florence a suspinat, dar şi-a stăpânit lacrimile.

Élise, care stătea cel mai departe de patul mamei, lângă fereastră, s-a apropiat şi i-a aşezat braţele pe piept, apoi a sărutat-o pe frunte.

Hélène stătea pe canapea, cu capul în mâini. Florence ar fi vrut să o mângâie, dar Rosalie a ajuns prima la ea şi a luat-o în braţe, iar Hélène a început să plângă. Erau nişte hohote aşa de sfâşietoare, încât Elise şi Florence au ieşit din cameră, ca şi cum ar fi fost înţelese. Victoria a strigat-o nelinişitită pe mama ei, aşa că au luat-o amândouă din pat, i-au dat nişte lapte cald, au

îmbrăcat-o şi au scos-o din casa încărcată de tristeţe pentru a o duce la o plimbare pe deal.

Toate aveau căciulile trase pe ochi, haine groase încheiate până sus, fulare înfăşurate în jurul feţelor şi ghete solide, dar tot simţeau frigul năprasnic. Florence nu-şi dădea seama dacă ochii îi lăcrimează din cauza vântului îngheţat sau pentru că plânge.

— Mamaaan, s-a plâns Victoria. J'ai froid.

— Ştiu, scumpo, ştiu. Vrei să alergăm? Să vedem cine ajunge prima în vârful dealului?

— Oui.

Şi au alergat, legănând fetiţa între ele.

în următoarele zile, activităţile de rutină le-au ocupat timpul. După ce doctorul a eliberat certificatul de deces, Elise a luat legătura cu patronul unei case funerare, care a venit în aceeaşi zi. A luat legătura şi cu vicarul. Hélène

5 O J

părea că s-a prăbuşit, toată energia i se consumase făcându-i mamei ultimele săptămâni mai uşoare. în Franţa, insistenţa cu care urmărea respectarea ritualurilor zilnice fusese cea care le ţinuse împreuna. Acum părea terminată. Cumpărăturile, gătitul şi o mare parte din spălat îi reveniseră lui Florence, dar avea impresia că merge pe coji de ouă pe lângă sora ei. Élise Fa sunat pe vicar, a aranjat cu florile şi, cu ajutorul lui Florence, a făcut programul ceremoniei religioase. Elise şi Florence se jucau cu Victoria, îi dădeau să mănânce şi o ţineau relativ fericită într-o casă

? s

plină de tristeţe şi regret. Jack stătea mai mult retras la hotel, ţinându-i companie îndureratei Rosalie.

Vestea mortü lui Claudette făcuse ocolul satului şi

> * oamenii veneau la usa lor cu cartonase de condoleanţe şi

’ > ■> > buchete de flori de iarnă din grădinile lor. Unii aduceau mâncare – prăjituri şi biscuiţi –, iar alţii îşi ofereau ajutorul.

— Mama voastră a fost de mare ajutor în timpul războiului, i-a spus lui Florence o femeie în vârstă când ba dat o prăjitură cu ghimbir. Toţi am contribuit cu ceva la Organizaţia Femeilor.

— Mă bucur să aud asta, a spus Florence. Şi mulţumim. Deşi era frig, în ziua înmormântării soarele strălucea şi

albastrul cerului era aproape dureros, iar biserica a fost plină. Făcuseră priveghiul în sala de adunare din sat, întrucât casa lui Claudette era mult prea mică. Spre sfârşit, când Jack a dus-o pe Victoria la leagăne şi lumea începuse să se împrăştie, Élise a luat-o deoparte pe Florence.

— Ştiai că a fost aşa de populară aici?

— Ştiam că a fost implicată în efortul de război. Presupun că asta i-a apropiat pe săteni. Un asemenea lucru poate face aşa ceva.

— Si aici n-au fost ocupaţi de nemţii ăia nenorociţi.

— Probabil asta a făcut diferenţa. Ei erau de aceeaşi parte. în Franţa nu eram.

— Ai vorbit cu Hélène până acum?

— Nu pare să vrea.

— Nu. Poate nu încă, dar după ce se termină totul, şi aproape s-a terminat, niciuna dintre voi nu mai aveţi scuze ca să nu vorbiţi.

>

Florence a oftat, iar Rosalie s-a apropiat de cele două surori.

— Ei, acest sherry este înfiorător. Veniţi la hotel să bem ceva acceptabil?

Au dat din cap.

— Mă bucur aşa de mult că m-ai găsit... la timp, Florence, a adăugat Rosalie.

Cât timp Rosalie s-a dus să îi caute pe Jack şi Victoria, Florence şi-a aşteptat surorile, dar după câteva momente a apărut doar Elise, clătinând din cap.

— Hélène nu vrea să vină.

— Unde e?

— Stă tot la mormânt. Citeşte toate biletele de

?

condoleanţe.

5

— Tu mergi înainte. MS duc să vorbesc cu ea.

După ce Elise s-a dus la Rosalie, Jack şi Victoria, Florence a plecat spre cimitirul din spatele bisericii. Avea o poziţie superbă, se vedea de acolo câmpul deschis pe care păşteau vitele.

— Hélène, a spus ea ezitant când s-a apropiat. Putem vorbi?

Sora ei a ridicat privirea şi Florence a simţit că i se strânge gâtul când i-a văzut suferinţa din ochii inteligenţi.

— Ce e? a întrebat ea cât a putut de blând.

Ochii lui Hélène au scăpărat brusc.

— Nu ştii?

Florence nu ştia ce să spună. Sora ei se referea la Jack?

— Atunci, să-ţi spun eu, a continuat Hélène. Poţi să-ţi imaginezi cum e să ai singură grijă de mama şi s-o vezi singură cum moare zi după zi?

— îmi pare aşa de rău.

Hélène a părut că nu aude, dar a hohotit strident.

— Şi ştii despre ce vorbea? Tot timpul.

Florence a clătinat din cap.

— Despre tine. Despre tine şi despre Rosalie. Nimic altceva. Când a venit Elise cu Victoria, abia dacă s-a uitat la nepoata ei. Iar tu te plimbai prin Malta şi ai venit în al unsprezecelea ceas cu Jack.

Florence şi-a înăbuşit un strigăt de uimire.

— Nu mă plimbam. Făceam ce mă rugase ea să fac. M-a implorat, Hélène, m-a implorat s-o găsesc pe Rosalie.

— Cât de convenabil! Si acum cred că vrei binecuvântarea mea.

Vântul aspru al iernii englezeşti nu făcea decât să adauge un plus atmosferei tensionate.

— Te rog, Hélène. Tu nu eşti aşa. Putem încerca să ne purtăm civilizat?

Hélène a pufnit cu dispreţ.

— Nu ţi-a păsat de civilizaţie când ai luat ce ai poftit.

— Nu a fost aşa.

— Nu?

— Sigur că nu.

— Atunci cum a fost? Ştiai că îl iubesc pe Jack, Florence, ştiai, şi totuşi ai făcut-o.

Florence a lăsat capul jos. Asta era adevărat.

— Credeai că o să spun: nicio problemă, ia-l tu, surioară. Asa credeai?

— îmi pare rău, a început Florence prudent, pentru că trebuia să-şi aleagă cuvintele şi pentru că se ura că a facut-o să sufere pe sora ei. Am sperat că vei înţelegere cu timpul.

Era îngrozitor să îi vadă ochii încărcaţi de o aşa de mare suferinţă, lui Florence i se strângea inima. Era limpede ca sora ei avea nervii întinşi la maximum după epuizanta veghere a lui Claudette. Şi acum, că apăruse şi Jack, era probabil prea mult.

— Şi, dacă tot vorbim de civilizaţie, nu puteai să faci mai mult pentru Claudette?

— Nu e corect. Ea m-a rugat s-o caut pe Rosalie. Ţi-am explicat, a spus Florence încet. Asta nu contează deloc?

— înainte. înainte, mă refer.

Florence se simţea lipsită de apărare, dar şi-a păstrat cumpătul.

— M-am oferit să stau cu ea, să o ajut. Mi-a spus să plec.

— Şi nu te-ai gândit să-mi spui atunci că e bolnavă? Puteam să fac ceva. Ceva mai mult

decât să stau să mă uit cum moare încetul cu încetul.

Florence şi-a păstrat vocea calma.

— Nici asta nu e corect. Ştiu ca trebuie să fi fost cumplit pentru tine, dar nu eşti rezonabilă. Ţi-am spus că a vrut s-o caut pe Rosalie. N-am ştiut că e bolnavă. Cum aş fi putut să ştiu? Ea mi-a spus că e bine.

— Si ti-a convenit să crezi asta.

— Am încercat.

— Nu destul.

Curgerea după-amiezii a încetinit, după care s-a oprit. Florence a deschis gura, dar n-a ieşit nimic. Ochii îi lăcrimau, dar şi-a înghiţit suferinţa. Hélène avea dreptate într-un fel.

— Iar acum Florence cea micuţă şi dulce o să plângă.

Fusese o zi aşa de lungă şi de grea, iar acum venea asta. Florence şi-a înghiţit lacrimile.

— Ştii ceva, abia am înmormântat-o pe mama, a spus ea, încercând sa vorbească potolit. Tu nu eşti aşa.

S-au uitat una la cealaltă. Florence a fost şocată de răceala din ochii lui Hélène. Instinctul îi spunea să se retragă, dar o explozie de furie a facut-o să răbufnească.

— Ah, pentru Dumnezeu! a mormăit ea. Când te-ai făcut aşa a naibii?

— Eu? a spus Hélène uluită.

— Da. Jack mi-a spus că ţi-a scris imediat după ce am ajuns în Anglia. Ţi-a explicat situaţia. Nu poţi să mai fii aşa supărată după doi

ani, nu?

— N-am primit nicio scrisoare de la Jack, a spus Hélène cu dezgust.

— Ţi-a trimis. Mi-a spus mie.

— Ce drăguţ!

— Nu atunci, mult mai târziu mi-a spus. Poate s-a pierdut.

— Daca a scris-o.

— Sigur că a scris-o.

— Şi tu crezi tot ce-ţi spune el.

— îmi pare rău, Hélène. îmi pare teribil de rău, dar Jack şi cu mine ne-am abtinut o veşnicie. M-am gândit mult şi bine. Nu mi-am propus să te rănesc. Nu cumva e vorba de mama? Şi nu de mine şi de Jack?

Sora ei a rămas tăcută.

— Ce pot să mai fac? a întrebat-o Florence.

Hélène a mijit ochii.

— Poţi să te întorci în Devon. Asta poţi să faci. Acum vreau să fiu lăsată singură, să citesc cartonaşele astea.

Florence s-a apropiat de sora ei şi i-a vorbit pe un ton blând, întinzând mâna spre ea.

— Jack a ţinut la tine, dar nu te-a iubit aşa cum voiai tu, Hélène. Te agăţi de ceva care nu a existat decât în mintea ta.

Ochii lui Hélène s-au înăsprit. Apoi, pe neaşteptate, i-a tras lui Florence o palmă cu atâta putere, încât aceasta s-a dat înapoi şi a simţit că o ustură obrazul şi ochii când s-a uitat la sora ei.

Şocată, s-a întors pe călcâie şi s-a îndepărtat

cu mersul poticnit.

Auzise de surori înstrăinate, dar niciodată nu şi-a închipuit că li se poate întâmpla lor asta. Şi totuşi relaţia lor era distrusă şi se părea că nu poate face şi nu poate spune nimic care s-o refacă.

La apus, Florence stătea cu Jack pe patul de la hotel. Mai devreme, el îi spusese lui Rosalie de moartea prietenei ei Charlotte şi de brăţara cu talismane găsită asupra cadavrului. Rosalie s-a întristat auzind vestea şi i-a spus că îi dăduse brăţara ca mulţumire pentru închirierea apartamentului.

— Hai la bar, Florence, a spus Jack. Se pare că ai nevoie de o băutura, iar Rosalie ştiu sigur că are. Cred că vrea să-ţi vorbească.

Dar Florence nu putea să vadă oameni şi a clătinat din cap.

— S-a mai întâmplat şi altceva? a întrebat-o el. În afară de faptul că te-ai împiedicat de un lemn în curtea bisericii. Asta s-a întâmplat, nu?

— Da.

— Deci nu e nimic despre care ai vrea să vorbim?

— Nu, a spus ea, incapabilă să admită ca Hélène o plesnise peste faţă.

— Atunci ne vedem mai târziu.

A sărutat-o, s-a ridicat şi a plecat.

— Stai, a spus ea când a ajuns la uşă. Hélène mi-a spus că n-a primit nicio scrisoare de la tine.

— Păi, eu sigur i-am trimis-o.

Ea a dat din cap.

I-am spus.

— Păcat. Ar fi schimbat cu totul felul în care se simte acum. Dar, Florence, chiar trebuie să laşi în urmă culpabilizarea asta.

— Şi s-o las în urmă şi pe sora mea?

El a clătinat din cap.

— Nu, dar viaţa e trecătoare şi trebuie să profitam de fericire. O să-şi revină. Te iubeşte.

— Nu înţelegi.

— Poate că nu, dar asta nu îţi face bine. Asta chiar înţeleg. Te rog, Florence, şterge-ţi ochii. Vino să bei ceva.

— Nu pot. Pielea mi-e roşie şi pătată. Arăt ca o sperietoare.

El a zâmbit, s-a întors la ea şi i-a luat faţa în mâini, dup care i-a sărutat vârful nasului.

— Niciodată nu arăţi ca o sperietoare.

— Du-te tu.

— Sigur? Pot să-i trimit un mesaj lui Rosalie şi rămân aici cu tine.

— Nu. Sunt bine. Du-te.

Vorbise cu mai multă asprime decât intenţionase şi i-a părut rău când el a devenit rigid auzindu-i tonul. Şi pe urmă a plecat.

Noaptea cobora încet şi întunericul se strecurase în camera, dar ea nu a aprins lămpile. Nu voia să-şi vadă faţa în oglindă. Nu se aşteptase să fie iertată pe loc, dar sperase să poată discuta, să găsească o modalitate prin care să fie din nou surori. Dar nimic nu putea repara situaţia. Acum Jack era al ei, iar ea era a

lui. Ar ajuta la ceva ruperea logodnei? Se îndoia. îsi amintea cât de bune fuseseră cu ea Hélène şi

Elise după viol. Cum o protejaseră, cum o îngrijiseră, cum o învăluiseră în siguranţa iubirii lor. Ar ajuta-o pe vreuna dintre ele dacă ar fi silită să aleagă între sora ei şi bărbatul pe care îl iubea?

CAPITOLUL 54

Testamentul lui Claudette fusese citit şi acum toată lumea se pregătea să plece. îi lăsase casa din Franţa lui Élise, lui Hélène – căsuţa din Anglia, iar Florence urma să primească acţiunile şi dividendele ei. înainte să plece spre Devon, Rosalie a tras-o deoparte pe Florence.

— Nu vreau să fiu băgăcioasă, a spus ea, dar mă întrebam dacă tu şi Jack aţi făcut deja planuri pentru nuntă.

— Păi... nu, nu chiar, ne-am gândit doar că vara ar fi frumos. Nu ştiu sigur cum o să iasă.

— Iese într-un fel.

— Am făcut o grămadă de litri de şocată în iunie, mult mai multă decât intenţionam, şi Jack m-a tachinat pe tema asta.

— Ei, vezi? E un început.

— Cred că da.

Rosalie i-a zâmbit cu căldură şi s-a îmbujorat puţin la faţă când a spus:

— Mi-ar face o plăcere enorma dacă mi-aţi permite să mă implic, să plătesc eu nunta, rochia şi aşa mai departe.

— E foarte drăguţ din partea ta, dar, în fine, sunt şocată. Eu mă gândeam că toată treaba o să fie ceva încropit.

— Suntem o familie. N-am avut o familie aşa de mult timp, a spus ea şî acum vocea i se gâtuise.

Mama ta nu mai e aici să te ajute şi ştiu că nu e acelaşi lucru, dar mi-ar plăcea să te ajut eu. Voi fi în Anglia până la anul, în august.

Florence a zâmbit.

— în cazul acesta, mulţumesc. Cum surorile mele nu vor fi aici, voi fi bucuroasă să primesc orice ajutor.

Élise şi Victoria plănuiseră să ia trenul spre Exeter împreună cu Florence şi cu Jack, ca să stea acolo până după Crăciun, înainte să se întoarcă în Franţa. Si Rosalie urma să

vină. Dar Hélène, care fusese şi ea invitată, a insistat să rămână la Stanton, în casa lui Claudette, să strângă lucrurile şi să aranjeze vânzarea casei, după finalizarea actelor de moştenire. în timp ce fiecare îşi alegea un mic obiect ca amintire de la mama lor, Florence a atins-o pe Hélène pe umăr.

— Pot să rămân şi eu, a spus ea. Dă-mi voie să te ajut cu tot ce e de făcut.

Hélène nu s-a întors, doar a mormăit sec:

— Nu, mulţumesc.

Florence a încercat o altă abordare.

— O să fii singură de Crăciun.

Hélène a clătinat din cap.

— Chiar crezi că mă interesează?

— îţi pl ăcea la nebunie Crăciunul.

Hélène nu a răspuns, continua să ridice lucruri şi să le pună la loc. Florence nu suporta s-o vadă pe sora ei aşa de îndurerată, dar ştia că nu poate face nimic. Hélène era sora cea bună,

cea care ajuta, cea care vindeca. Cea la care apelai în situaţii de criză. Cine avea s-o ajute pe ea?

Perioada petrecută de Rosalie, Élise şi Victoria în Devon a fost dulce-amară. Dulce, pentru că Florence se bucura să le aibă alături pe sora şi pe mătuşa ei şi s-o iubească pe micuţa ei nepoată, care se dovedea a fi o mică teroristă. Cântau împreună, mergeau la plimbare când nu ploua şi jucau jocuri în faţa şemineului când ploua. Jocul preferat al lui Vicky era „Ring a Ring o"Roses”, mai ales partea cu „a-tishoo”, când toţi trebuiau să cadă pe jos şi să se rostogolească. Dar când cânta „Vicky Allouette, gentille alouette”, Élise şi Florence aveau lacrimi în ochi.

— Ce simţi pentru maman? a întrebat-o Florence pe Elise când Jack plecase cu Vicky să hrănească raţele de pe luncă şi ele rămăseseră singure în bucătărie.

— întotdeauna am avut sentimente amestecate fată de ea. Tu ştii asta.

— Semănai tare mult cu ea. Dar cred că temperamentul tău era aşa de diferit, încât o speria.

— Serios?

— N-ar fi recunoscut, evident.

— Mă frământă puţin. Am impresia că ar fi trebuit să încerc s-o iubesc mai mult...

— Dar, pe de altă parte, poate că ea ar fi trebuit să încerce să te iubească pe tine mai mult. Sau măcar să încerce s-o arate mai mult.

Sunt sigură că te-a iubit, serios.

— Poate. De-asta mă împac greu cu moartea ei. Fiindcă n-am reuşit niciodată... nu ştiu... să îmbunătăţesc relaţia

noastră, cred. M-a durut să o văd atât de neinteresată de Victoria.

Florence a luat-o de mână.

Ceva mai târziu, Florence şi Rosalie s-au dus să se plimbe împreună, au urcat pe cărare, au coborât dealul şi au intrat în pădure. Era o zi rece, cu un cer albastru fără pată. Fusese destul de aglomerat la Meadowbrook şi Florence era bucuroasă să petreacă puţin timp doar cu mătuşa ei.

— Cum te simţi acum? a întrebat-o Florence.

— Sunt recunoscătoare că am revăzut-o pe sora mea înainte să moară, dar voi regreta întotdeauna anii în care am fost departe una de alta.

Florence nu a spus nimic, deşi nu putea să nu se întrebe dacă nu cumva ea şi Hélène sunt blestemate să repete istoria.

— E foarte frumos aici, a spus Rosalie luând-o pe Florence de braţ, şi casa e superbă. înţeleg de ce o iubeşti. Şi pe Jack. El te adoră, e limpede.

— Am fost aşa de norocoasă. L-am iubit din clipa în care l-am văzut, l-am admirat, de fapt, dar... în fine, abia după ce m-a ajutat în cea mai rea zi din viaţa mea am început să simt că n-aş putea să am niciodată încredere în alt bărbat în

afară de el.

— Vrei să vorbim despre asta?

Florence s-a gândit un moment. Fusese un drum lung pentru ea de la oribila întâlnire cu cei doi ticăloşi. îi fusese greu să accepte că un viol, o siluire ca aceea chiar i se întâmplase ei. Dar trebuise să accepte, pentru că altfel n-ar fi putut niciodată să-l iubească pe Jack. Poate că niciodată nu avea să accepte cu totul, dar nu mai tremura şi n-o mai treceau fiorii când se gândea la asta. Şi nu se mai simţea ruşinată.

— Poate altă dată, a spus ea.

— Sigur.

A urmat o pauză.

Florence s-a întors să se uite la Rosalie.

— Despre soţul tău, Robert Beresford, ai vrea să vorbeşti?

— Nostimul, adorabilul şi curajosul meu Bobby. Sunt foarte bucuroasă să vorbesc despre el. O iubire mare, dacă o găseşti, e unul dintre cele mai preţioase daruri ale vieţii. Eu am avut asta cu el.

— Cred că a fost îngrozitor când a murit.

— A fost... dar nicio clipă n-am regretat ca l-am cunoscut. Sună a clişeu, dar chiar a fost iubirea vieţii mele.

Pe urmă au tăcut amândouă. Nu se auzeau decât paşii lor şi câteva păsări care se foiau prin copaci.

— Crezi că te vei recăsători vreodată?

— Nu. Am viaţa mea în Mdina, iar Gerry şi cu mine vom scoate ultimul volum cu operele lui

Addison cât voi sta la Londra.

— Ţii mult la Gerry?

— Foarte mult. E cel mai bun prieten al meu. Iar un prieten bun e chiar un lucru mare. Mai am şi alţi prieteni în Malta. Pe Otto, care e ziarist, şi peTommy-O, un cântăreţ travestit, dar pe care îl văd mai rar acum, că nu mai cântă. Şi, evident, după tot ce ai făcut ca să mă găseşti, noi două vom fi prietene la cataramă. Şi sper să te întorci la Mdina şi să stai la mine.

Florence a zâmbit.

— Mi-ar plăcea.

Dar, când s-a gândit la prietenie şi la ce înseamnă ea, şi-a dat seama că Hélène şi Élise fuseseră prietenele ei cele mai bune, iar acum una dintre ele nu mai era şi asta a întristat-o mai mult decât şi-ar fi închipuit.

Zilele au trecut repede şi, după Crăciun, Élise şi fiica ei sau întors în Franţa, iar Rosalie a plecat la Londra. Casa fusese plină-ochi de râsete şi de lacrimi, dar acum era aşa de linişte, încât Florence se simţea deprimată. îşi compunea o mină veselă de dragul lui Jack, pentru că în ianuarie urma să plece şi el, dat fiind că nu terminase lucrările la apartamentul din Malta.

— Ai putea veni şi tu cu mine, i-a spus el în ultima seară.

Ea a clătinat din cap.

— Prefer să rămân aici. Am slujba mea la conac. Am avut noroc ca m-au primit înapoi. Şi am scrisul. După toate astea, simt nevoia de

stabilitate.

— Voi fi plecat doar câteva săptămâni şi după ce mă întorc putem să facem planuri de nuntă.

Ea a zâmbit.

— Frumoasa noastră nuntă estivală. De fapt, Rosalie s-a oferit să ne ajute, să plătească ea.

El a părut surprins.

— Nu trebuie să facă asta.

— Chiar vrea s-o facă. Şi tradiţia nu spune că familia miresei trebuie să suporte cheltuielile?

El a râs.

— Cred că da. Tot vara vrei?

— Absolut. Nu mi-ar plăcea deloc să fie frig şi umezeală.

El i-a atins obrazul.

— O să se rezolve, să ştii.

Ea s-a încruntat, nesigură, dar apoi şi-a dat seama de ce spune asta. Cearta cu Hélène. încercase să şi-o scoată din minte, dar eşuase lamentabil. Se chinuise cu o scrisoare către ea, dar, când Jack şi Elise insistaseră că ar fi mai bine so lase în pace pe Hélène deocamdată, o rupsese.

Dimineaţa plecării lui Jack a venit repede, cu cer cenuşiu, vânt şi o ploaie care bătea cu putere în fereastra dormitorului lor.

— Fir-ar, a spus el, speram să mai facem o ultimă plimbare înainte să plec.

— Eu prefer să facem altceva, a spus ea cu un râs sugestiv, după care s-a căţărat pe el şi, aplecându-se, l-a sărutat apăsat pe buze.

în timp ce iarna trecea greu, Florence visa să

îi vorbească lui Hélène cu dragoste şi să o audă pe sora ei răspunzându-i la fel ca înainte. Dar nu putea să vadă decât faţa încordată şi palidă pe care o avea când vorbiseră lângă mormântul mamei. Fusese groaznic. Surorile ei fuseseră persoanele care o iubiseră şi care îi acceptaseră micile ciudăţenii. Glumiseră cu ea. îi spuneau mica vrăjitoare când petrecea ore în şir amestecând în oala de pe foc, când toată ziua cultiva legume şi le conserva şi în momentele în care, urcată în echilibru precar pe masă, se întindea să agate de cârligele din tavan plante la uscat. Trecea în revistă, una după alta, amintirile frumoase. Si cele teribil de triste. Moartea lui

?

Victor. Sinuciderea lui Violette. îi era aşa de dor de surorile ei, că o durea şi încerca să nutrească speranţa că Hélène va reveni la sentimente mai bune, ca va accepta ce s-a întâmplat, că o va ierta. Dar va veni măcar la nuntă?

Jack îi trimisese o scrisoare par avion şi o întrebase dacă e bine.

„Sunt bine”, îi răspunsese ea, cum ar fi putut să-i spună cum se simte cu adevărat? Sunt al naibii de singură şi de tristă.

Sigur, căsătoria avea să fie un fel de final pentru surori, deşi un final se produsese deja când fusese forţată să plece din Dordogne. A început să se gândească mai serios la nunta, pentru că Hélène nu avea să fie singura ei problemă. Să-i invite şi pe tatăl ei, Friedrich, şi

pe fratele ei vitreg, Anton? Amândoi germani, nu prea aveau să fie primiţi cu braţele deschise aşa de curând după război.

Zilele lui ianuarie se întindeau reci şi grele, pentru că nevoia de iertare devenise corozivă. Când ar fi trebuit să simtă fericire pentru iubirea ei pentru Jack, ea se simţea vinovată, cu toate că Rosalie avea să vină la ea câteva zile, iar Florence abia aştepta să plănuiască în detaliu nunta cu ea şi cu Gladys.

Februarie a fost, în mod ciudat, mai puţin deprimant decât ianuarie şi apoi, spre sfârşitul lunii, cu mult înainte de data la care trebuia să se întoarcă Jack, Florence şi-a dat seama că e a doua lună în care nu îi vine menstruatia. Prima dată a presupus că nu i-a venit din cauza durerii provocate de moartea lui Claudette şi a disperării la care o împinsese răceala lui Hélène, dar a doua oară? Trebuia să fie un alt motiv pentru asta. A făcut o programare la doctor, unde a dat o mostră de urină şi s-a dus acasă. Să mă suni peste două săptămâni, i-a spus medicul.

Au fost cele mai lungi două săptămâni din viaţa ei. Păstrase secretă posibilitatea aceea, nu spusese nimănui ce bănuieşte şi tot timpul se gândea ce faţă va face Jack când îi va spune. Vedea primii ghiocei sălbatici în pădure şi se înveselea, pe urmă au apărut în grădină câteva narcise timpurii. Trebuiau să devanseze nunta, evident, dacă... dacă... dacă...

Pe urmă, devreme într-o dimineaţă, l-a sunat

pe doctor de la cabina telefonică de la răscruce şi el i-a spus cu o voce voioasă şi vioaie:

— Felicitări, draga mea. Presupun că logodnicul tău va fi încântat. Aţi pus puţin căruţa în faţa boilor, sigur, dar de la război totul e cu fundul în sus. O să fii o mamă minunată. Să vii la mine în curând pentru un control fizic.

— Ei, ar fi cazul să trec la treabă, a spus ea, şi vă mulţumesc. Mulţumesc foarte mult.

? >

Când a ieşit din cabină, ametită de bucurie, a râs şi a râs, după care, pe drumul spre Meadowbrook şi acasă, a vărsat lacrimi de fericire.

CAPITOLUL 55

Câteva zile mai târziu, a auzit taxiul care îl aducea pe Jack de la gara* A alergat pe scări până afară, a fugit până la pârâu, călcând prin apă, l-a apucat de braţ şi, când taxiul a plecat, l-a tras în casă.

— Ei, sunt încântat că te bucuri aşa de mult să mă vezi, dar mi-am lăsat bagajele afară. Plouă.

— Adu-le, atunci, du-te şi adu bagajele alea nenorocite. Am ceva să-ţi spun. Ceva important.

El i-a zâmbit şi a clătinat din cap amuzat.

— Orice ar fi, pari extrem de încântată.

— Du-te, a spus ea păstrând secretul încă puţin.

— OK. Le aduc. Presupun că nu te-ai gândit să pui ceainicul pe foc?

— Am ceva mai bun decât ceaiul.

El a ridicat o sprânceană, vizibil intrigat. Cum pot să fie atât de proşti bărbaţii, s-a gândit ea.

Când a revenit, i-a poruncit să lase bagajele jos.

El le-a lăsat şi acum zâmbea.

— Ai ghicit, nu?

— Cred că da.

— Ei bine, Jack Jackson, noi doi o să avem un copil.

Ochii lui s-au lărgit şi au strălucit, în timp ce pe faţă i se perindau o multitudine de emoţii. Uimire, bucurie, neîncredere. A luat-o pe sus şi a învârtit-o, după care s-a gândit mai bine şi a pus-o jos cu excesivă delicateţe.

— N-o să ma sparg, a râs ea.

— O, fata mea dragă, asta e cea mai bună veste. Chiar cea mai bună veste.

Cu ochii plini de lacrimi, el i-a spus:

— Vreau să strig în gura mare în faţa întregii lumi. Ai spus cuiva?

— Sigur că nu, idiotule. Te-am aşteptat pe tine. Dar voi fi prea grasă ca să mă căsătoresc în august. Va trebui să facem nunta în aprilie.

Aşa că a rămas aprilie, iar când a venit dimineaţa nunţii, Florence încă nu ştia la ce oră va sosi Hélène. Victoria, care urma să fie fata care duce florile, trebuia să facă probe pentru rochie, aşa că ea şi Élise ajunseseră cu o săptămână înainte de ziua cea mare, cu vestea că Hélène urmează să vină şi ea. Dar deocamdată nu venise. Florence îi scrisese lui Friedrich, să-i spună de nuntă şi de copil. Dar îi

spusese şi că nu ar fi înţelept ca el şi Anton să vină în Anglia, când încă existau atâtea resentimente faţă de germani.

O să fiu bunic, îi răspunsese el, părând extrem de bucuros. Asta îmi va fi de ajuns deocamdată.

Acum Rosalie intrase în camera lui Florence, cu ochii sclipitori.

— Ai un păr blond superb, a spus ea. Cred că n-ar trebui decât să-l prindem la tâmple cu câte o floare, lasându-l să cadă liber pe spate. Ce zici?

— Sună bine. Ştii cumva unde e Élise?

— Vicky şi-a rupt rochia cea nouă. Élise o repară şi bombăne ameninţător. Doamne, fetita aia e o forţă a naturii.

Florence a râs.

— Exact ca mama ei.

Élise avea să fie doamna de onoare, căci termenul de domnişoară nu părea potrivit pentru o femeie care deja era mamă. Deşi propriu-zis doamnă de onoare era o femeie căsătorită.

— Elise e fericită? a întrebat Rosalie.

— Cred că da. De ce întrebi?

— Pentru că tatăl lui Vicky a murit.

Florence s-a înfiorat amintindu-şi.

— Când Victor a fost executat, a fost îngrozitor pentru noi toţi, dar evident că pentru ea a fost mai rău. A fost un om aşa de curajos, iar ea l-a iubit aşa de mult.

— O astfel de iubire şi un astfel de sfârsit nu se uită.

A făcut o pauză.

— Dar nu trebuie să fim triste, mai ales azi.

Florence a dat din cap.

— Deci... cum te simţi?

— Abia mai respir de nerăbdare. Jur că n-am pus geană pe geană, a spus Florence.

Rosalie a zâmbit.

— Stai jos, închide ochii şi relaxează-te cât mai ai ocazia.

Florence a făcut ce i s-a spus şi a stat acolo tăcută, imaginându-şi-o pe mama sa cum o priveşte cu obrajii aprinşi de mândrie şi bombăne că ceva nu e cum trebuie. A pufnit în râs.

— S-a întâmplat ceva?

— Mă gândeam la mama. Nu i-ar fi plăcut buchetul.

Florence alesese plantele de la un florar din Exeter. Narcise, crenguţe de cireş şi nişte frunze delicate – erau foarte frumoase, dar pentru Claudette n-ar fi fost suficient de impozante şi de elegante. Nu ar fi aprobat nici sala de adunare din sat ca loc al petrecerii. Micul buchet tocmai fusese livrat în exclamaţiile micuţei Victoria, iar acum stătea >5 -

la loc sigur într-o carafa la parter, undeva unde nu puteau ajunge nici Victoria, nici pisica.

Rosalie stătuse la un hotel din apropierea sălii din sat, după ce îşi petrecuse ziua umflând baloane şi aranjând plante şi lumânări. Gladys şi Florence gătiseră zile la rând, folosind tot ce creştea în grădinile lor sau tot ce conservaseră

cu un an înainte, împreună cu puii şi şunca pe care soţul lui Gladys le primise pentru că ajutase pe cineva să repare o motocicletă veche. în momentul acela nu aveau porci buni de tăiat. Rosalie angajase o mică orchestră care să cânte muzică de dans şi toată lumea spera că va fi o după- amiază plăcută şi veselă.

Când a fost gata părul, Florence şi-a pus rochia de nuntă, Rosalie a încheiat-o la nasturi şi s-au uitat amândouă în oglindă.

— Draga mea, arăţi aşa de bine, i-a spus Rosalie.

Florence s-a bătut uşor pe pântece.

— Slavă Domnului că încă îmi vine.

Rochia era simplă, cu corset mulat, cu decolteu en cœur şi talie înaltă, care continua cu o fustă lungă, puţin în clopot, vătuită puţin la umeri şi cu mânecă până la cot. Păstra de o veşnicie cupoane de îmbrăcăminte, ca şi Gladys; amândouă îşi făceau singure hainele din ce găseau, aşa că folosise foarte puţine din ele. Iar Gerry, prietenul lui Rosalie, avea pe cineva la Londra care a fost de acord să facă rochia din mătase ivorie din China, pentru că era prea devreme după război ca să cumperi mătase din Japonia sau Italia. Florence mai avea şi o trenă de voal de patru metri. Ar fi fost frumoasă din dantelă, dar nu au putut face rost.

îi rugaseră pe invitaţi să nu aducă daruri, ci să contribuie cu ce pot la mâncare şi băutură, pe care să le ducă direct la sală înainte de nunta programată pentru oficiere la biserica de vizavi.

Gladys adunase o armată de ajutoare care sa organizeze mâncărurile şi băuturile şi să le aşeze pe mese. Ronnie şi Jack făcuseră rost deja de toate scaunele şi mesele de care aveau nevoie, iar Gladys stătuse trează jumătate din noapte ca să calce feţele de masă pentru care se rugase de toate cunoştinţele ei să i le împrumute. Era albe, în pătrăţele sau cu flori, iar fiecare masă avea acum pe mijloc un bucheţel de flori şi o lumânare. Efectul era încântător şi Florence exact asta îsi dorise.

Când a început muzica de nuntă, Florence a pornit spre altar la braţul matuşii eî, urmata de Elise, care purta o rochie lungă, violet, şi de Victoria, îmbrăcată în aceeaşi culoare. Când Ea văzut pe Jack că zâmbeşte şi clipeşte emoţionat, inima ei a săltat puţin de bucurie. S-a uitat înapoi în biserica plină de prieteni, rude şi localnici care fuseseră invitaţi la insistenţele lui Gladys. Nunta fusese efortul întregii comunităţi, aşa că era şi normal. Dar, când şi-a aruncat ochii printre oameni, n-a văzut-o nici acum pe Hélène. A simţit că se clatină, dar Jack i-a luat mâna şi i-a strâns-o. Ea i-a zâmbit şi şi-a revenit.

? ɹ

Ceremonia a mers ca pe roate. Când s-a terminat, s-au făcut câteva fotografii în faţa bisericii, după care toată lumea s-a îndreptat grăbită spre sala de adunare. Când a intrat, Florence s-a oprit puţin şi toată lumea a bătut din palme, iar ea s-a uitat la toate feţele acelea zâmbitoare şi la sala frumos decorată, care

părea o scenă de pădure dintr-un basm.

I-a văzut pe Henri, pe Hugo şi pe Marie, care îi zâmbeau, şi şi-a amintit de Suzanne, frumoasa sotie a lui Henri. Era o poveste atât de groaznic de tristă, că nu suporta să se gândească azi la ea. Dar era uimită şi încântată să-şi vadă vechii prieteni. Nimeni nu-i spusese că vor veni, dar se părea că Elise şi Jack aranjaseră totul în secret. L-a văzut pe tatăl lui Jack, Lionel, îmbătându-se în linişte, şi pe Gladys şi soţul ei, Ronnie, ridicând paharele şi dând din cap veseli. Era şi Grâce acolo, arăta frumos în rochia albastră-cobalt, cu Bruce zâmbind alături. Unii camarazi de-ai lui Jack din război şi foşti colegi de clasă fluierau, iar mulţi dintre săteni băteau din palme şi ei.

Când s-au aşezat la masă, Rosalie a stat pe partea unde erau Florence cu Elise şi fata ei, iar Jack, tatăl lui, Gladys şi Ronnie au stat pe partea cealaltă.

— Unde e Hélène? a şoptit Florence la urechea surorii ei.

— N-am idee.

— Sigur a spus că vine?

Élise a dat din cap.

Au băut şampania de soc făcută de Florence, cu toate ca unii au preferat să facă un drum până la pubul de vizavi să aducă bere. Mâncarea era un amalgam de salate de cartofi, salate de verdeţuri timpurii, felii de şuncă şi de carne de pui cu legume de toate formele şi mărimile. Unii veniseră cu

tarte cu bacon şi ouă – uşor de dus –, care erau delicioase, alţii, cu pâine proaspătă, brânză sau pudding făcut în casă. Florence a lăsat deoparte grija pentru Hélène şi a savurat fiecare moment, inclusiv discursurile. Unul dintre colegii de şcoala ai lui Jack s-a ridicat să vorbească despre el şi i-a făcut pe toţi să râdă.

— N-am ştiut că ai fost aşa un şcolar obraznic, a spus Florence cu un aer oripilat şi toţi cei care îl cunoşteau pe Jack au dat ochii peste cap şi au râs.

— Un terorist, a intervenit Gladys. Dar e teroristul nostru şi îl iubim.

Se ciocneau pahare şi se umpleau din nou.

Pe urmă Jack s-a ridicat în picioare şi în sală s-a făcut liniște.

— Aş vrea să spun câteva cuvinte despre soţia mea, pe care am întâlnit-o în 1944, în timpul ocupaţiei naziste din Franţa. Poate sa va pară la fel ca dulciurile pe care le veţi vedea pe mesele astea, dar aş vrea să vă spun că e făcută din otel dur.

Florence a simţit că i se înroşesc obrajii şi s-a uitat în jos, la masă, făcând eforturi să nu plângă.

El le-a povestit în continuare călătoria lor prin munţi, dar nu a spus de ce o făcuseră. Nu le-a vorbit de tatăl ei german.

— Am trecut prin multe, am înfruntat împreună pericole şi sunt cel mai norocos

bărbat de pe pământ pentru că mă căsătoresc cu această femeie curajoasă şi teribil de frumoasă. Are un cap de înţelept pe umerii ei tineri. Un copil bătrân, cum se spune. În fine... ea m-a readus la viaţă după pierderea copilului meu.

A urmat un moment de linişte, după care el a ridicat paharul şi aproape i s-a gâtuit vocea când a spus:

— Pentru scumpa mea soţie, Florence.

Cu lacrimi în ochi, toată lumea a repetat urarea şi Jack şi- a sărutat proaspăta soţie.

Rosalie a povestit pe scurt despre hotărârea de care dăduse dovadă Florence ca să o găsească şi, când a terminat, toată lumea a aplaudat.

Apoi, când orchestra a început să se pregătească, mesele şi scaunele au fost date la o parte, iar Jack i-a întins mâna lui Florence, cu ochii strălucitori. A luat-o în braţe şi au început să danseze lent pe „All of Me”, iar când el s-a aplecat, ea i-a şoptit la ureche:

— Mulţumesc, Jack. Sunt aşa de fericită.

— îmi pare rău că Hélène încă n-a venit. Ştiu că înseamnă mult pentru tine.

Ea a dat din cap, a închis ochii şi a putut să se bucure de ce are cât timp a dansat cu soţul ei. Soţul ei.

Pe urmă, când muzica a devenit mai ritmată, au venit să danseze mai multi şi mai multi în diverse variante de jitterbug, inclusiv Gladys cu Ronnie, lucru care a facut-o pe Florence să

zâmbească. Orchestra a cântat melodiile lui Glenn Miller, Tommy Dorsey şi Benny Goodman, după care i s-a alăturat o cântăreaţă care a interpretat şlagărele din ultimii ani. „We'll Gahter Lilacs", „1 Dream of You", „The One I Love" şi multe altele. Pe urmă s-a auzit iar muzica de dans, animată şi veselă, dar Florence simţea că s-a încins şi i-a spus lui Jack că trebuie să ia o gură de aer.

— Vin cu tine, a spus el.

— Nu, e în regulă. Mă duc singură. Dansează cu altcineva acum. Eventual cu Rosalie.

Dar pe urmă a văzut că Rosalie deja ieşise la dans cu

Gerry.

— Atunci cu Elise.

A ocolit perechile de dansatori, dar a trebuit să stea de vorbă cu câţiva care au felicitat-o şi i-au spus ce băiat bun e Jack şi cum merită el puţină fericire, după care a reuşit, în sfârşit, să răzbească până la ieşire prin fumul de ţigară şi vocile ridicate. în sfârşit! în clipa în care a ajuns afară a inspirat adânc aerul rece. În adierea blândă a vântului plămânii ei au explodat şi a fost invadată de o senzaţie de calm. A închis ochii şi le-a lăsat pe toate să alunece. Era căsătorită. O zi la care sperase, dar crezuse că nu va veni niciodată, acum venise. îl iubea pe Jack. Cu toată inima ei, cu sufletul, cu trupul îl iubea. Şi-a mângâiat pântecele, ceva mai rotunjit acum, dar încă nu vizibil, dacă nu ştiai. Şi te voi iubi şi pe tine, micuţule. Iar asta e o

promisiune. Când a deschis ochii, a văzut nişte păsări zburând pe cer şi a auzit altele cântând în copaci. Câţiva nori au plutit pe deasupra şi a simţit ceva greu de definit. A văzut două persoane mergând pe stradă şi o clipă s-a gândit că femeia ar putea fi Hélène* Nu era. I se strângea stomacul de dor. S-a întors să intre, dar s-a auzit strigată.

— Baudin, spunea un băiat. Telegramă pentru Baudin.

— Da, a spus Florence când l-a văzut pe băiatul cu telegrama, şi a întins mâna cu un fior de nelinişte. Eu sunt.

A rupt telegrama, a văzut sus cuvântul „Poşta” în antet, cu desenul coroanei, şi a citit.

îmi pare foarte rău. N-o să pot veni până la urmă. Numai bine amândurora. Hélène.

— Am încercat să v-o livrez acasă, a spus băiatul. Meadowbrook, aşa-i zice, nu? Dar un vecin din deal mi-a zis că vă căsătoriţi aici, aşa că am venit. Nu prea e voie.

— Nu, a spus ea şi i s-au umplut ochii de lacrimi. Ai făcut bine. Mulţumesc.

Cu datoria împlinită, el s-a dat înapoi, a salutat-o din cap şi s-a îndepărtat repede.

Florence stătea pe trotuar fără să fie deloc conştientă de trecătorii care se opreau să se uite la ea cu priviri curioase, o fată în rochie de mireasă cu lacrimi în ochi.

— Veşti proaste, scumpo? a întrebat un suflet bun şi a bătut-o uşurel pe mână. Nu te mai gândi, dragă. Tu mergi înainte şi bucură-te de

ziua ta.

Florence a dat din cap şi apoi şi-a lipit palma de gură. Hélène chiar nu venea şi în clipa aceea a înţeles cât de mare se făcuse prăpastia dintre ele. I se părea imposibil. Cum putea să se căsătorească fără sora ei cea mare?

S-a întors spre sală şi s-a oprit la uşă, unde Jack şi Élise stăteau de vorbă.

— Am primit o telegramă, a spus Florence, luptându-se iar cu lacrimile. Hélène nu vine.

Élise a luat-o de mijloc.

— îmi pare tare rău. A spus de ce?

Florence a clătinat din cap şi i-a dat telegrama s-o citească. Jack s-a uitat la ea îngrijorat.

— Sunt bine, a spus ea şi a inspirat adânc. Nu pot să las asta să strice totul. Vino, hai să tăiem tortul.

S-a uitat în sală şi, văzând zâmbetele largi de pe feţele oamenilor pe care îi iubea mai mult ca orice, în afară de Hélène, Florence a simţit bucurie şi tristeţe aproape în egală măsură.

— Unde e Vicky? a întrebat ea.

Élise a oftat teatral.

— Cu Rosalie, slavă Domnului. Mătuşa noastră face miracole, fiindcă încă puţin comportament din ăsta şi fetiţa asta o să mă omoare, îţi spun eu. Oare copiii mici sunt întotdeauna aşa de rebeli?

Florence a râs.

— Tu ai fost, să te ajute Dumnezeu când o fi adolescentă. Élise s-a încruntat un moment, gata să nege, dar apoi a

renunţat şi a râs şi ea.

— Haideţi, a spus Jack. Nu ştiu de unde, dar tata a dezgropat nişte şampanie adevărată pe care să o bem la tort.

în timp ce mergea cu Jack la masa mirilor, Florence s-a uitat la toti oamenii adunaţi acolo şi s-a gândit la ziua aceea. Se căsătorise cu bărbatul pe care îl iubea, înconjurată de toţi oamenii la care ţinea, cu excepţia unuia. Şi-a jurat să facă tot ce poate ca să repare relaţia cu Hélène – sigur sora ei o va ierta într-o zi, nu?

— Nu e uimitor? i-a spus ea lui Jack. Toate astea. Viaţa merge înainte, nu?

El a dat din cap.

În această perioadă de după război, când viaţa era încă sumbră, când raţionalizările încă existau şi oamenii sufereau din cauza pierderii prietenilor sau a rudelor, fusese o nuntă mai degrabă sărăcăcioasă, dar tocmai de asta era magică. Şi, văzând fetele zâmbitoare şi radioase, inima ei dansa şi a ştiut că nu va uita niciodată generozitatea prietenilor ei. Prezenţa lui Jack lângă ea, liniştit şi afectuos, o îmbătase aşa de tare, încât avea impresia că ar putea să-şi ia zborul. A râs singură de ea. Poate pur şi simplu băuse prea multă şampanie de soc.

La masă a închis o clipă ochii, a spus o rugăciune pentru mama ei şi pentru familia ei şi apoi, cu mâna pe mâna lui Jack, a tăiat prima felie din minunatul tort de nuntă neregulat, făcut în casă. Jack i-a zâmbit şi inima ei părea că o să explodeze de posibilităţi şi speranţe.

Supravieţuiseră războiului, în Franţa şi în Anglia, şi aveau toată viaţa înainte. Abia aştepta să vadă ce urmează. Naşterea copilului lor, evident, care însemna mai mult decât putea spune. Dar când se uita la anii care aveau să vină nu vedea decât dragoste – dragostea care îi va susţine –, indiferent ce s-ar ivi în calea lor.

NOTA AUTOAREI

Din păcate, nu am putut vizita Malta când am avut nevoie, din cauza pandemiei. Dar sper ca am construit un tablou convingător al Maltei, după ce am consultat nenumărate cărţi şi am trecut în revistă teancuri de

fotografii minunate. Am vorbit cu oameni care cunosc Malta. M-am uitat la filme, documentare şi videoclipuri de pe YouTube. Dar chiar am stat intr-o căsuţă frumoasă, cu acoperiş de paie, în Devonshire, lângă o luncă, iar aceasta a fost sursa mea de inspiraţie pentru casa lui Jack. Am adorat căsuţa aceea şi locul unde se afla şi sper că entuziasmul meu i-a dat viată.

MULŢUMIRI

încă o dată, ovaţii pentru fantasticul meu agent literar, Caroline Hardman. N-aş fi putut face asta fără tine. Mulţumesc, de asemenea, minunatei echipe de la HarperCollins. Mi-a plăcut aşa de mult să colaborez cu aşa oameni entuziaşti. A fost superb. Trebuie să mărturisesc că l-am făcut pe soţul meu să treacă prin cele mai înălţătoare, dar şi cele mai groaznice momente din viaţa unui scriitor, când totul pare imposibil. Mulţumesc, Richard – pentru delicioasa mâncare care mă face să merg mai departe, pentru intrigile sugerate şi nu întotdeauna bine primite şi pentru că ai fost mereu lângă mine. Şi, în final, nu pot să supraestimez recunoştinţa mea pentru toţi cei care au cumpărat şi au citit această carte.